MMB XII.

STICHERARIUM PALAEOSLAVICUM PETROPOLITANUM

16 · XI · 2001
Princeton, New Jersey

Научному центру русской церковной музыки им. проф. Дмитрия Разумовского при Московской Го. Консерватории —
Дорогие друзья! Да будет полезно вам во славу Божию, Церкви, и отечества!

Милош Велимирович

UNION ACADÉMIQUE INTERNATIONALE

MONUMENTA MUSICAE BYZANTINAE

A CARSTEN HØEG CONDITA

EDIDERUNT

JOHN BERGSAGEL · GUDRUN ENGBERG · †ENRICA FOLLIERI
CHRISTIAN HANNICK · KENNETH LEVY · CHRISTIAN THODBERG
UNA CUM ARCHIMANDRITA CRYPTENSI

XII.

STICHERARIUM PALAEOSLAVICUM

PETROPOLITANUM

HAUNIAE

C. A. REITZEL

2000

STICHERARIUM PALAEOSLAVICUM

PETROPOLITANUM

EDENDUM CURAVIT

NICOLAS SCHIDLOVSKY

Codex Palaeoslavicus n° 34.7.6
Bibliothecae Academiae Scientiarum Rossicae
phototypice depictus

Pars principalis

HAUNIAE

C. A. REITZEL

2000

The Administrative Committee of the Royal Danish Academy for the publication of Monumenta Musicae Byzantinae wishes to thank the Carlsberg Foundation for having defrayed the costs of this publication.

Pars Principalis: ISBN 87-7876-169-7
Pars Principalis & Pars Suppletoria: ISBN 87-7876-171-9

COMPOSITION AND PRINTING
POUL KRISTENSEN GRAFISK VIRKSOMHED A/S
HERNING

PREFACE

The programme of Monumenta Musicae Byzantinae has from its inception included the old Slavic chant tradition alongside that of Byzantium. However, though valuable studies of this tradition have from time to time been published in its *Série Subsidia* — by Verdeil (1953), Velimirović (1960) and Hannick (1973), for example — it is 40 years since a document of the Slavic repertoire has been published in facsimile in the *Série principale.* It is therefore a matter of great satisfaction now to be able to follow the *Fragmenta Chiliandarica Palaeoslavica,* edited by Roman Jakobson (1957) and the *Contacarium Palaeoslavicum Mosquense,* edited by Arne Bugge (1960) with the present facsimile of the *Sticherarium Palaeoslavicum Petropolitanum,* edited by Nicolas Schidlovsky. The appropriateness of the manuscript for inclusion among the representative documents of this series and the further research to which it invites are clearly set forth in Dr. Schidlovsky's editorial discussion. It is the hope of the editorial board that the publication of this volume will encourage acceptance of these invitations.

The publication of this important manuscript was recommended to the editorial board of MMB in 1996 by Professor Kenneth Levy (Princeton), who also brought to the attention of the board the study of the manuscript already carried out by his one-time student Dr. Schidlovsky. We are grateful to Dr. Schidlovsky for making the results of his investigations available to us for publication together with this facsimile edition.

An approach from me to the Russian Academy of Sciences, requesting permission to publish a facsimile edition of the manuscript BAN 34.7.6 in the series Monumenta Musicae Byzantinae, was met with immediate approval and photographs of the manuscript were generously provided by the Academy. All rights pertaining to the photographs naturally remain the property of the Russian Academy. The Administrative Committee of the Royal Danish Academy of Sciences and Letters for the publication of Monumenta Musicae Byzantinae wishes to express to the Russian Academy of Sciences, and in particular to Dr. Valery P. Leonov, the Director of the Academy's library, its deep appreciation of the spirit of friendly cooperation which has distinguished the realization of this project. It wishes also to thank once again the Carlsberg Foundation for the generous financial subvention which has made the publication of this volume possible.

A special word of appreciation is due to Dr. Christian Troelsgaard, the executive secretary of MMB, who has supervised the editorial work of preparing the multilingual commentary, indices, and the photographs for publication. For cooperation in solving the difficult problems of production we are grateful also to the printer Jørgen Kristensen of Poul Kristensen Grafisk Virksomhed A/S, Herning.

Copenhagen, November 1999
John Bergsagel, *chairman*

POST SCRIPTUM

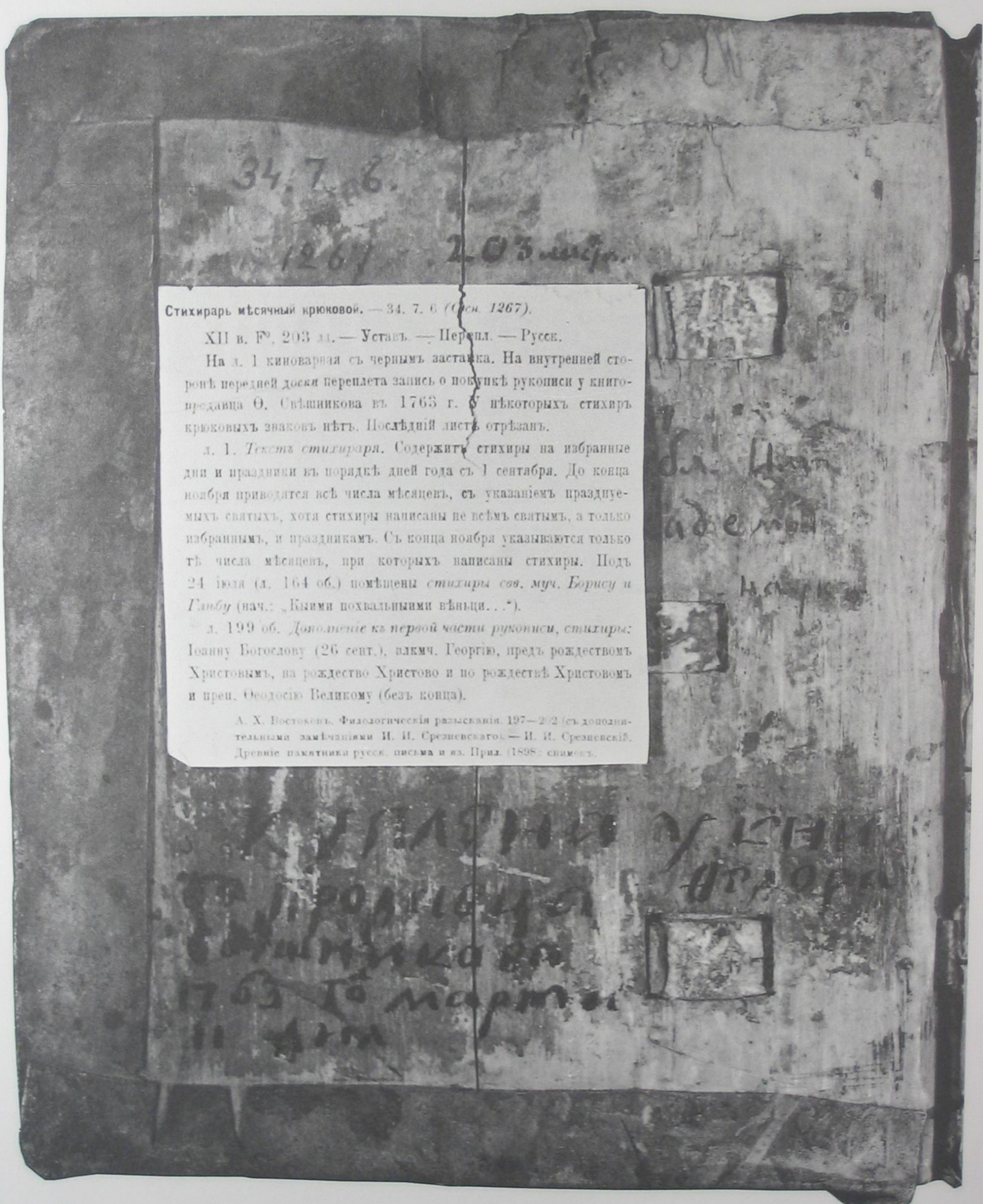
While this volume has been in the hands of the printers, word has reached us of the sudden passing, in Rome on 18 December 1999, of our esteemed colleague Enrica Follieri. Professor Follieri, who was born 5 December 1926, was Professor of Byzantine Philology at the University of Rome (‚La Sapienza'). She became attached to Monumenta Musicae Byzantinae as a member of the editorial board in 1968 and collaborated with Professor Oliver Strunk, then Director of the series, on volume 9 of the *Série principale,* the *Triodium Athoum* (Copenhagen, 1975). We deeply regret the loss, after more than thirty years, of her friendship and counsel. The many references to her monumental *Initia Hymnorum Ecclesiae Graecae* (Vatican City, 1960-6) show to what extent the present publication is, as our work will continue to be, indebted to her scholarship.

John Bergsagel

TABLE OF CONTENTS

The *Pars Suppletoria* that accompanies this facsimile volume contains a detailed analytical table, alphabetical list of counterpart Byzantine hymns, a list of Church Slavonic *stichera* without assigned Greek incipits, and a description of the manuscript and its contents.

Front cover, inside



Стихирарь мѣсячный крюковой. — 34. 7. 6 (*Осн. 1267*).

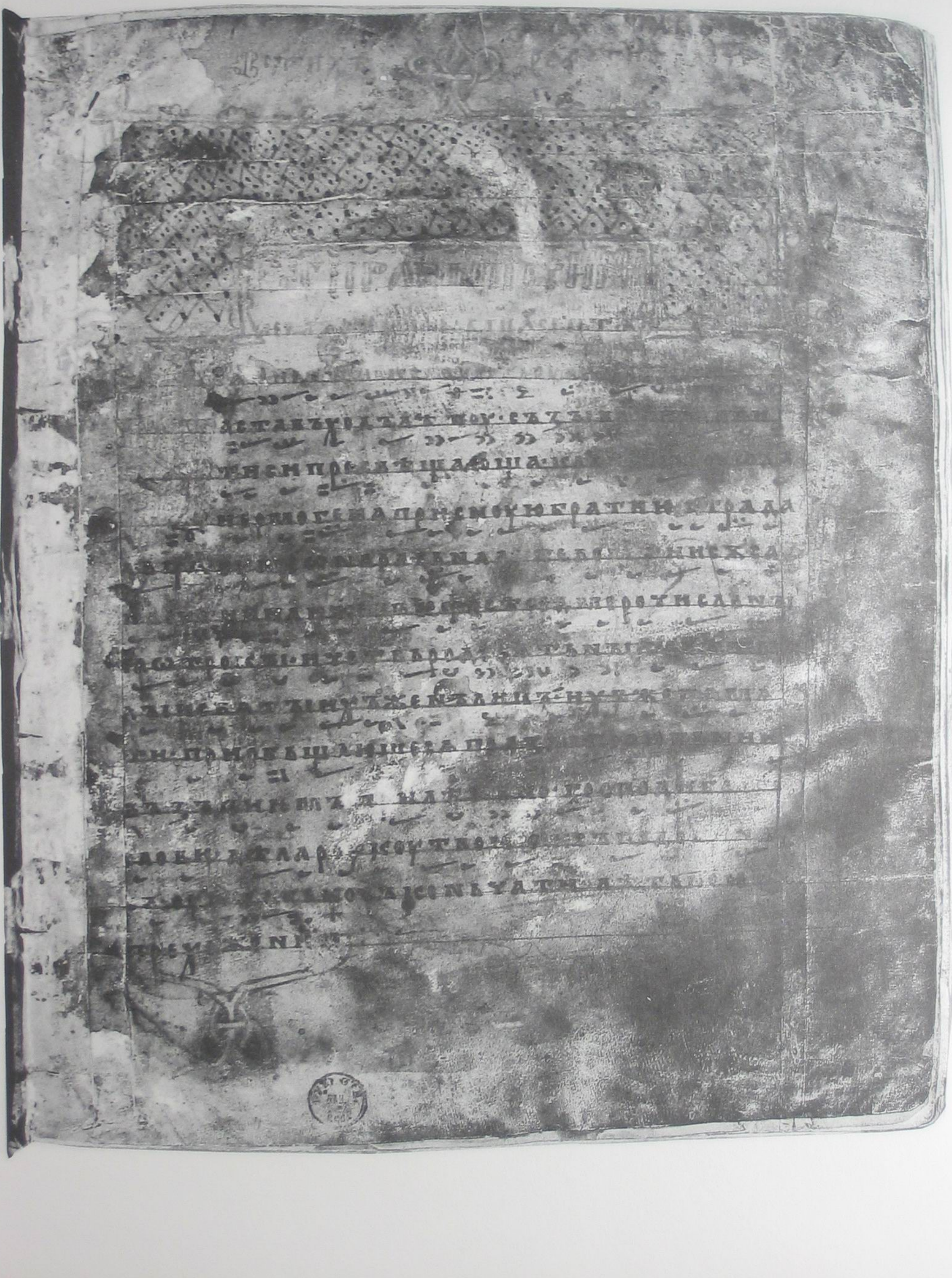
XII в. F°, 203 л. — Уставъ. — Перепл. — Русск.

На л. 1 киноварная съ чернымъ заставка. На внутренней сторонѣ передней *доски* переплета запись о покупкѣ рукописи у книгопродавца Ѳ. Свѣшникова въ 1763 г. У нѣкоторыхъ стихиръ крюковыхъ знаковъ нѣтъ. Послѣдній листъ отрѣзанъ.

л. 1. *Текстъ стихираря.* Содержитъ стихиры на избранные дни и праздники въ порядкѣ дней года съ 1 сентября. До конца ноября приводятся всѣ числа мѣсяцевъ, съ указаніемъ празднуемыхъ святыхъ, хотя стихиры написаны не всѣмъ святымъ, а только избраннымъ, и праздникамъ. Съ конца ноября указываются только тѣ числа мѣсяцевъ, при которыхъ написаны стихиры. Подъ 24 іюля (л. 164 об.) помѣщены *стихиры св. муч. Борису и Глѣбу* (нач.: „Кыими похвальными вѣньци. . .").

л. 199 об. *Дополненіе къ первой части рукописи, стихиры:* Іоанну Богослову (26 сент.), влкмч. Георгію, предъ рождествомъ Христовымъ, на рождество Христово и по рождествѣ Христовомъ и преп. Ѳеодосію Великому (безъ конца).

А. Х. Востоковъ. Филологическія разысканія. 197—202 (съ дополнительными замѣчаніями И. И. Срезневскаго). — И. И. Срезневскій. Древніе памятники русск. письма и яз. Прил. (1898) снимокъ.



Хрьсте боже нашь · иже премѫдростиѭ вьсѣ оу-
красивъıи · и отъ небъıтиıа въ бъıтие приве-
дъ · благослови вѣнецъ лѣтоу · и градъ нашь
сохрани неѡборимъ · и вѣрьнъııа кънѧзѧ
нашѧ силоѭ си възвесели · побѣдоу подаıа
имъ · на сопостатъı · богородице царадии-
дароуıа мирови велиѭ милость ::

Ната оупъвающе възлагаемъ Хрьсте
пѣчальıа ıако творьца нашего бога · и спо-
велѣ въ шоу[illegible]лѣнии вселенныıа настоѧ-
щаго врѣме[illegible]оу мири нашоу жи-
знь ıако бла[illegible]вѣкъ любьць ::

Дньсь нынѣ еси боже на[illegible]надѣ лѣта твоıа · и поу-
тии твоии неисльдьни · еси бо прѣмоу-
дрость отьча · не съставъ съвършенъ еси
ıако съ безначалнъıже съдѣтель въсе-
силноѭ властиѭ · въ ми[illegible]ници вла[illegible]
ки · възнесканиıа иже съ тво[illegible]
изареченно отъ браконе[illegible]

непрѣложнь҄ъ сѧ божьствомь· положивꙑ
и прѣдѣлꙑ и лѣта· насъ пасꙋ нꙑнꙗ намъ
непрѣмѣнꙗме· сего ради въспиѥмъ ти·
благꙑи господи слава тебѣ·:·

Превѣчьноѥ слово отьче· въ образѣ божии
сꙑи· и съставивъ вьсе създаниѥ· от не
бꙑтиꙗ въ бꙑтиѥ· времена нам лѣта сво
ѥ власти ꙗ полагаꙗ· благослови вѣнъць
лѣтоу благостии твоеѩ· подаꙗ миръ цр
ьк[illegible] вамъ твоимъ· и [illegible]ꙑ христос тоаж
[illegible]цк[illegible]съ[illegible]зю обн[illegible]лан· и на
[illegible]веланию [illegible]ти[illegible]

Ц[illegible]сарьствиѥ твоѥ христе боже· цѣсарь
[illegible]иѥ [illegible]вѣкъ· и владꙑчьствиѥ тв
[illegible]мъ роде и роде· [illegible]
[illegible]остию· съ твоѥ [illegible]ꙑ[illegible]м· вр[illegible]енанан[illegible]
[illegible]лѣта[illegible]ъ[illegible] [illegible] благо[illegible]
[illegible] сего ради въспиѥмъ
[illegible]цѣлѣтоу· [illegible]рости

твоима· исъподоби насъ· неосоуженьно въспи
тити· господи слава тебѣ ∴

н҃

Иженеизареченьною моудростию· свѣта
вивъзии вьса чьскаяа· слове христе боже· иже
врѣмена илѣта намъ прѣдъложи· дѣла
роукоу твоию благослови· невѣрьнаагокъ
назанаше го силою твоею възвесели· по
даиемоу на поганыя крѣпость· ико и

в҃

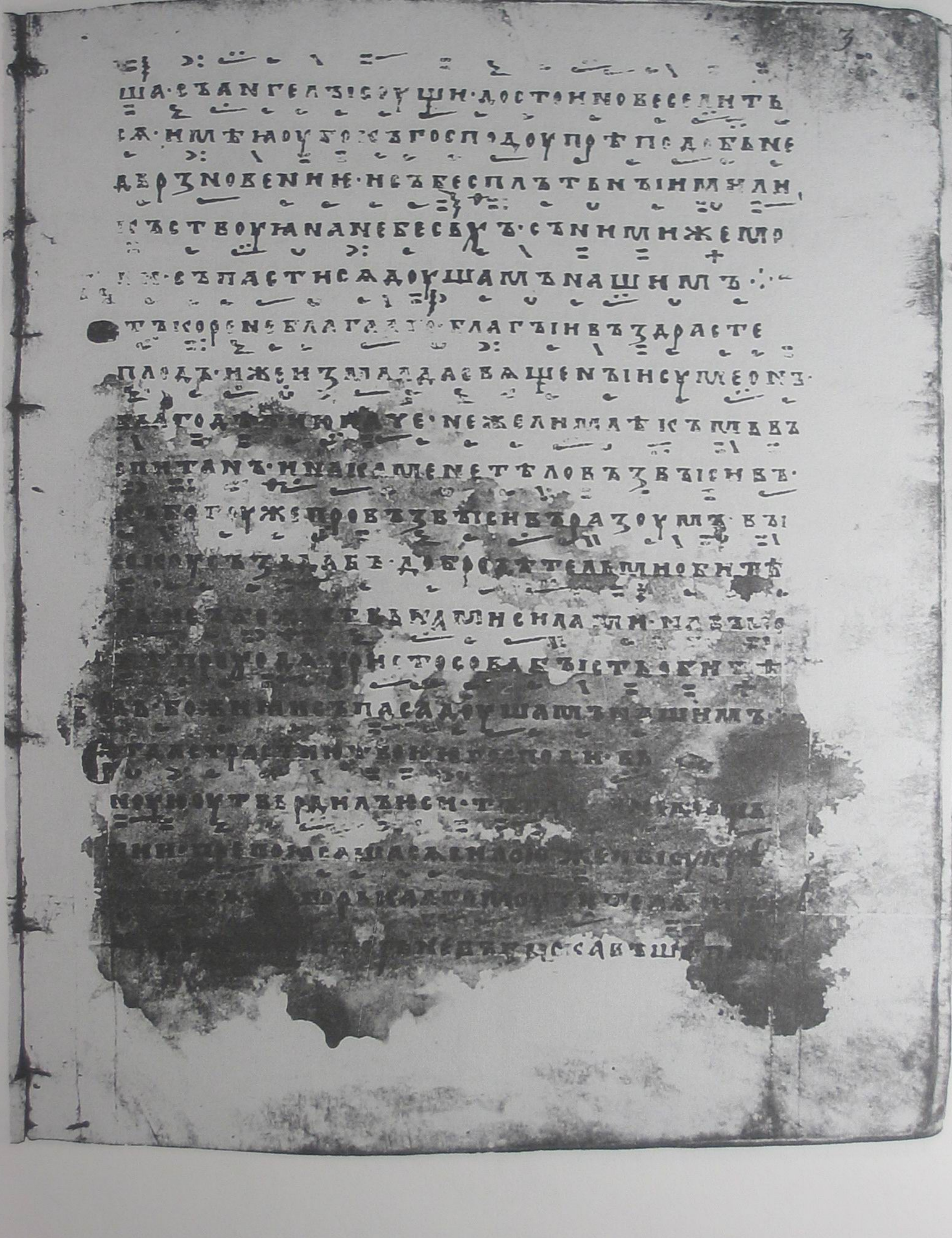
динъ благъ и чловѣколюбьць ∴

Памать твоя· въвѣкы прѣбываеть пре
подобьне отьче сумеоне· и кротость въ
рацатвоего· оугодьниче блажене· а
щеи преставися· отънасъ пастырю добрѣ
и· нъ не отъстоупи отъ насъ доухомъ· вы
любъви божии прѣдъстоя· и съ ангелѣ
ли ликоующи на небесьхъ· съними моли же мо

в҃

ли· съпасти доуша наша ∴

Мощи и твои урака· прѣчювальне отьче· и
стачаеть ицѣлениия· и сва[illegible]въ аду

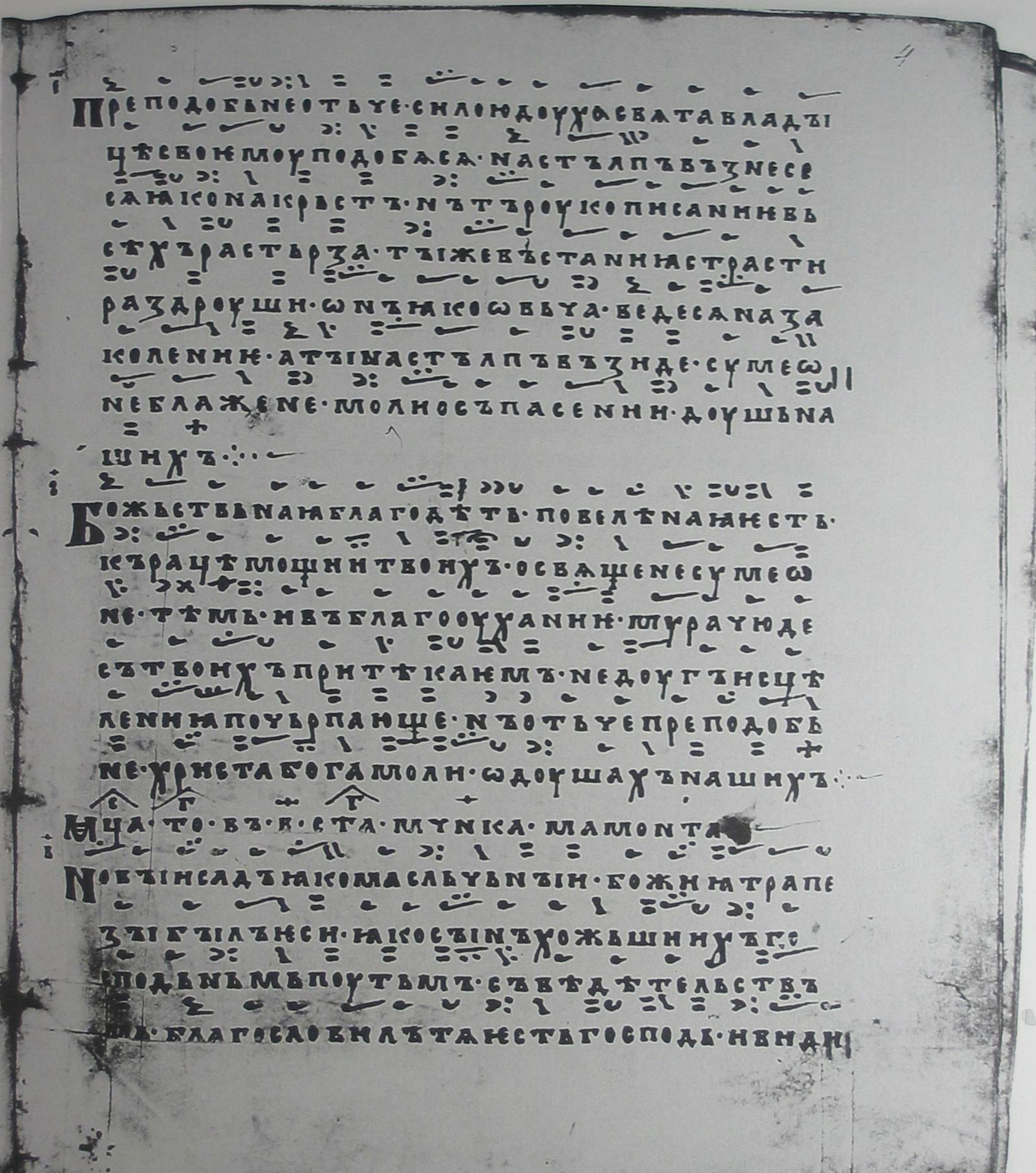


3об

ВЪПИЩИРАНЕСИѢНИВЪДВАРАЮТЬСА·ВЪСЛАВОУ
ТВОЮРОЖЬШАГОСѦОТЪЖЕНЪІ·НЕСЪПАВЪШАА
ГОРОДЪЧЛОВѢЧЬ·:· МАГПЬЪЗКЛАХЪ

ПРЕПОДОБЬНЕОТЬЧЕ·ДОБРОУОБРѢТЕЛѢСТВИЦЮ·
ЮЖЕВЪЗИДЕНАВЪІСОТОУ·ЮЖЕОБРѢТЕ·ИЛ
ѦКОЛѢСНИЦЮОГНЬНОУ·НЪТЪОУБОВЪСХОДѦ
ИНѢМЪНЕОСТАВИ·ТЪІЖЕИПОСЪМРЪТИИ
МАШИСТЪЛПЪСВОИ·НЕБЕСЬНЪІИЧЛОВЕЧЕ·
ЗЕМЛЬНЪІИАНГЕЛЪ·СВѢТИЛОНЕОУГАСАѦ
ВЬСЕЛЕНѢИ·СУМЕОНЕПРЕПОДОБЬНЕ·МОЛИСЪ
ПАСТИСАДОУШАМЪНАШИМЪ·:·

ПРЕПОДОБЬНЕОТЬЧЕ·АЩЕБЪІСТЪЛПОУВѢЩА
ТИ·НЕБЪІПРЕСТАЛЪВЪПИТИТИ·БОЛѢЗНЬ
ИТРОУДЪРЪІДАНИИѦТВОѦ·НЪТЪНОСИМЪБѢ
ТОБ[illegible]ОЮ·НЕЖЕТАНОШААШЕ·ѦКОДР[illegible]ОНА
·МИ·
ПАМѦЮМОСЛЬЗАТВОИМИ·ДИВИШАСѦАНГЕЛИ·
[illegible]ЮДИШАСѦЧЛОВѢЦИ·ОУЖАСОШАСѦДѢМОНИ
ТЕРПѢНИИѦТВОѤГО·СУМЕОНЕПРЕБЛАЖЕНЕ·
МОЛИСЪПАСТИСАДОУШАМЪНАШИМЪ·:·


4
ПРЕПОДОБЬNЕОТЬЧЕ·СИЛОЮДОУХАСВѦТАБЛАДЪI
ЧЬСВОИЕМОУПОДОБАСА·NАСТЪЛПЪВЪЗNЕСЕ
САИАКОNАКРЬСТЪ·NЪТЪРОУКОПИСАNИИВЬ
СЕХЪРАСТЪРЗА·ТЪIЖЕВЪСТАNИИСТРАСТИ
РАЗАРОУШИ·ѠNЪИАКОѠВЬЧА·ВЕДЕСАNАЗА
КОЛЕNИИ·АТЪINАСТЪЛПЪВЪЗNДЕ·СУМЕѠ
NЕБЛАЖЕNЕ·МОЛИОСЪПАСЕNИИ·ДОУШЬNА
ШИХЪ
БОЖЬСТВЬNАИАБЛАГОДѢТЬ·ПОВЕЛѢNАИАИЕСТЬ·
КРАЦѢМОШИИТВОИХЪ·ОСВАШЕNЕСУМЕѠ
NЕ·ТѢМЬ·ИВЪБЛАГООУХАNИИ·ТИРАЧЮДЕ
СЪТВОИХЪПРИТѢКАЮМЪ·NЕДОУГЪИСЦѢ
ЛЕNИИАПОУЧЬРПАЮЩЕ·NЪОТЬЧЕПРЕПОДОБЬ
NЕ·ХРИСТАБОГАМОЛИ·ѠДОУШАХЪNАШИХЪ
МЦА·ТО·ВЪ·В·СТА·МУNКА·МАМОNТА
NОВЪIИСЛАДЪИАКОМАСЛЬЧЬNЪIИ·БОЖИИАТРАПЕ
ЗЪIБЪIЛЪЕСИ·ИАКОСЪINЪХОЖАШИИУЧЕГО
СПОДЬNЬМЬПОУТЬМЪ·СЪВѢДѢТЕЛЬСТВЪ
МЬ·БЛАГОСЛОВИЛЪТАИЕСТЬГОСПОДЬ·ИЕNАД

40об

шиблагаꙗ·горьнаагосиона·въпищины
пъланаꙗсѧ·божьствьнаагобеселиꙗ·съро
дителиі·всегда·мамонтедостоублажене·
иуъжеобьщьникъінасъ·молитвамн·
твоимибъітисътвори·:·

д҃

Прнаꙗтесъгласьновѣрьнии·памѧть·
сътворимъ·мамонтамоученика·сьбо
словъінавельꙗвисѧнамъ·ꙗкожебоωнъ·
пастоухъовьцамъбъівъ·агньцана
жьртвоупьрвоипринесе·ивѣньцьстра
стиипьрвоиѥвъсприꙗтъ·такоипресла
вьнъіи·страстотьрпьць·доуховьнаꙗ·
стадавъспитѣвъ·самъсѧжьртвоубла
гоприꙗтьноу·христоупринесемоученика
радн·наврзновениѥимъѣꙗкънемоу·
мирамировипросить·идоушамънашим
мъвелиюмилость·:·

Мца·то·въ·г·сщнꙗ·мчника·анфима·:·

д҃

Никомидьскаагобеликагограда·бьсѧкъ

градъистрана·съпраздьноуитьдьньсь·
въпаматьчьстьнаагониꙗгражанина·
нбоконьциизeмлꙗ·съплѣсаютьвесе
лꙗщеса·нъıнѣшьнааготоржьства·сва
щеномоучениіка·тогожеимъı·пѣснь
миꙗкоцвѣтъı·вѣньчаисплетъшевъ
зъпиимъı·радоуисапастъıрюдобръıи·
ижедоушоуположивъıизаовьца·жьртвь
никъиижьртва·сватительнагньць·
тебѣсамолимъ·иоущиимъсътобо
ю·христаанѳимемоли·паствоутво
юсию·отъпоганъıихъвълкъизбави
тисꙗ·инебесьнаагоградасътобою
достоиноубъıти·:·

Сващенникъзаконьнъ·дажедоконьца
своиго·бъıвъблаженеанѳиме·сващe
ньствоуꙗбожьствьнаꙗиненизаречe
нънаꙗтаиньства·кръвьпролиꙗза
христабога·ижьртвоублагоприꙗть

5об

ноусамъсѧпринесе·тѣмь·дързновени
ꙗимѣꙗкънемоу·прилѣжьномолисѧ·
овѣроютворѧщиихъ·твоюпречьстьноу
юпамѧть·итоуславѧщиимъ·избави
тисѧотънапасти·иотъвьсакоꙗбѣ
дъіипечали·

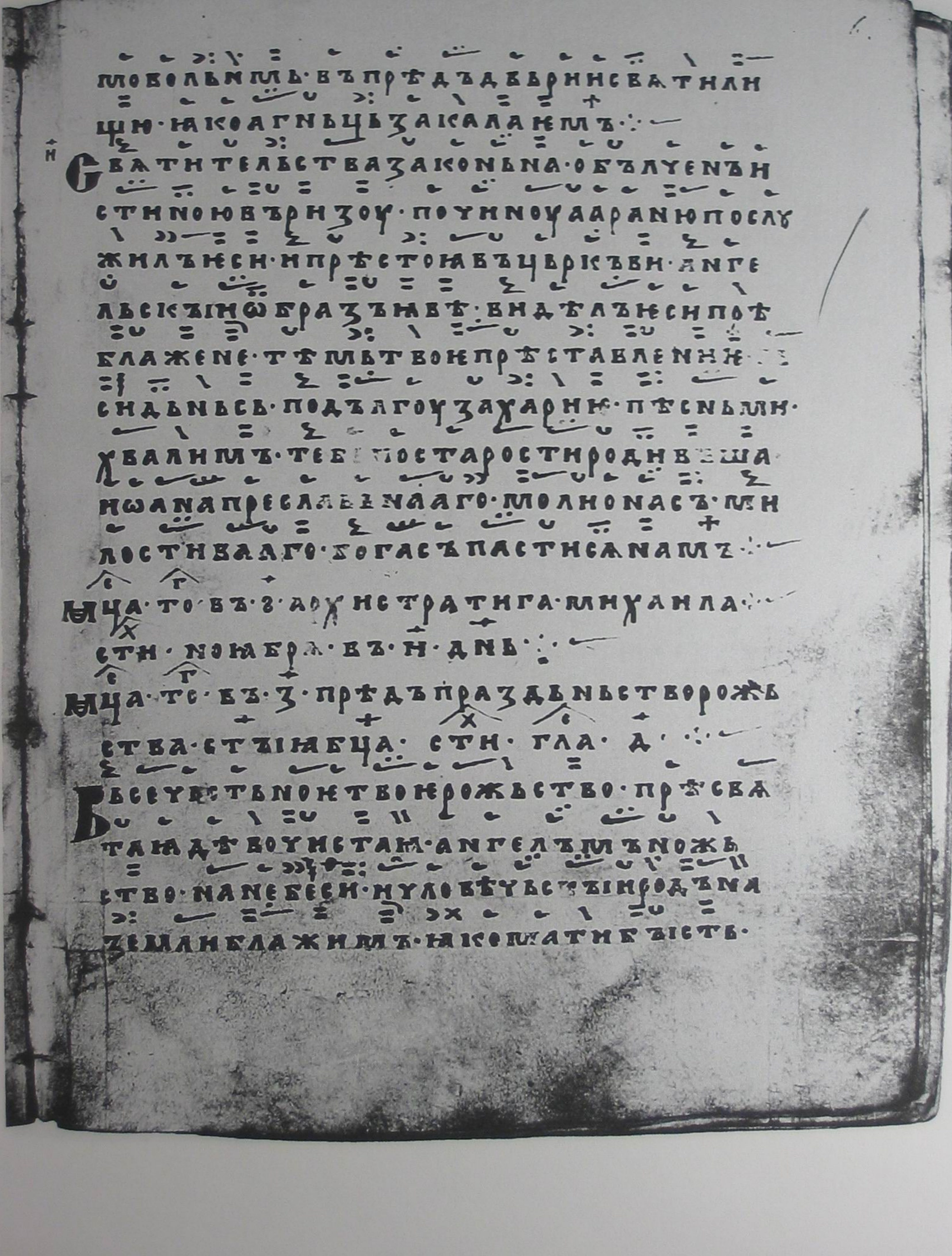
мца·то·въ·д҃·стго·вавоулъі· гла· ѕ҃

Соуднщоу·моучительскоупрѣстоꙗ·и
подвигаꙗсѧ·облагочьстьи·въпиꙗ
ше·сеазъидѣти·ꙗжемидалъбогъ·съ
нимииженивѣнычѧсананебесьхъ·вавоу
лосвѧщенномоучениче·молѧнепрѣста
и·отъсѣтивражиꙗ·избавитисѧдоу
шамънашимъ·

в

мца·то·въ·є҃·стго·прорка·захариꙗ·

Жьртвъіприносѧ·позаконоузахарие·
рожьшоуоумоусѧбогоупринесе·свѧтоу
юсвоюдоушоу·въсвѧтаꙗсвѧтъіихъ·
свѧтапреставлениꙗ·оружиемьсѧ



МОБОЛЬНИМЪ·ВЪПРѢДЪДВЬРИИСВАТИЛИ
ЩЮ·ѨКОАГНЬЦЬЗАКЛАЛАИМЪ·
СВАТИТЕЛЬСТВАЗАКОНЬНА·ОБЛѢЧЕНЪИ
СТИНОЮВЪРИЗОУ·ПОЧИНОУААРАНЮПОСЛОУ
ЖИЛЪЕСИ·ИПРѢСТОѬВЪЦЬРКЪВИ·АНГЕ
ЛЬСКЪIНѠБРАЗЪѬВѢ·ВИДѢЛЪЕСИПОѢ
БЛАЖЕНЕ·ТѢМЬТВОѤПРѢСТАВЛЕНИѤ
СИДЬНЬСЬ·ПОДЪАГОУЗАХАРИѤ·ПѢСНЬМИ·
ХВАЛИМЪ·ТЕБЕ·ПОСТАРОСТИРОДИВЪША
ИѠАНА·ПРЕСЛАВЬНААГО·МОЛИНАСЪМИ
ЛОСТИВААГО·БОГАСЪПАСТИСАНАМЪ·

МЦА·ТО·ВЪ·И·АРХИСТРАТИГА·МИХАИЛА·
СТИ·НОѤБРА·ВЪ·И·ДЬНЬ·

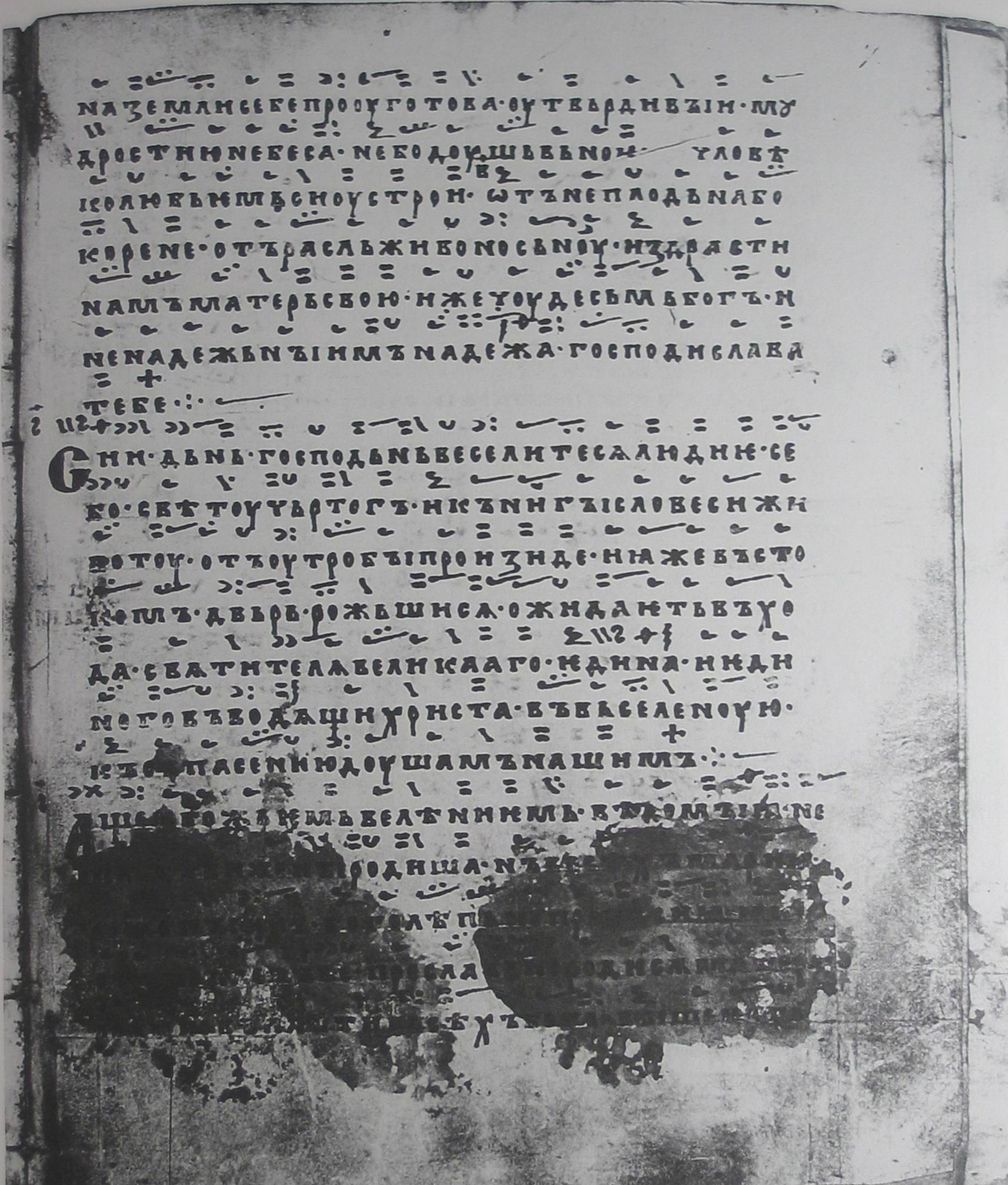
МЦА·ТО·ВЪ·З·ПРѢДЪПРАЗДЬНЬСТВОРОЖЬ
СТВА·СТЪIѦБЦА·СТИ·ГЛА·Д·

БЬСЕЧЬСТЬНОѤТВОѤРОЖЬСТВО·ПРѢСВА
ТАѦДѢВОУЧИСТАѦ·АНГЕЛЪМЪНОЖЬ
СТВО·НАНЕБЕСИ·ИЧЛОВѢЧЬСТЪIИРОДЪНА
ЗЕМЛИБЛАЖИМЪ·ѨКОМАТИБЪIСТЬ·

творьца вьсѣхъ христа бога тоге моля-
щи за ны не престани молити та иже [illegible]
тя съ богъмь упъвании положьшии
хъ богородице препетая и б[illegible] аісонен
сісоу[illegible]ипла

Ангеловомь прорицанииемь плодъ преун
стъ отъ изаісима наннъі отъ правь
дьни і соуд[illegible]ньсь произ идеа дѣво не бои
престола бож[illegible] и понятия и нищи и чисто
радость провъзвѣщающи вьсемоу мир
роу жи[illegible]оу наш[illegible] поу не хода [illegible]ници
кла твѣго [illegible] тельнице бл[illegible] верени
ю възда[illegible]ние т[illegible] бе з[illegible] твоюдѣ
во богозъвана я мир[illegible] руша
пмъ нашим въ велию ми[illegible]

Сица то въ и рожьство ст[illegible] гнаъ
[illegible] ти гла [illegible] поють [illegible] ици
[illegible]
[illegible] бога [illegible]



7об

ства· отъ невѣсꙗнꙑꙗ оутробꙑ ѥдинаꙗ дѣвь
рь· ѥди ноуадааго сꙑна божиꙗ· и ѭже
прошьдъ ꙁатворенꙋ съхрани· и въсамоу
аростиѭ сътвори· ꙗко вѣдꙑ и самъ· въсѣ
мъ чловѣкомъ· съпасениꙗ дарова·:·

г

Дьньсь неплодьнаꙗ врата отъврьꙁаѭтьсꙗ·
и дьврь дѣвичьскаꙗ· божьствьнаꙗ прохо
дить· дьньсь плодити благодѣть начина
ѥть· ꙗвлꙗющи мирови божиѭ матерь· и
ѭже ꙁемьнаꙗ съ небесьнꙑими съвѣкоу
плꙗютьсꙗ· на съпасение доушамъ нашиимъ·

г

Дьньсь· прекрасьнꙑꙗ радости начало· дь
ньсь· дъхноуща вѣтри· съпасениꙗ прои
ꙁвѣстьници· ѥстьства нашего· раꙁароу
шаѥтьсꙗ слѣпота· неплодꙑ бо мати· ꙗвлꙗ
ѥтьсꙗ· дѣвьствоующи по рожьствѣ· съꙁь
давъшааго· отъ неꙗже чюжденимъ· свои
тьсꙗ ѥстьствьмь богъ· и оустраньшии
мъсꙗ папъти ю· съпасение съдѣваѥть

8

стоѣчловѣколюбьць · избавитель доу
шамъ нашимъ ⁘

Дьньсь · неплодъıанна · ражаеть · богоо тро
ковицоу · отъ вьсѣхъ родъ избраноую
въжилище · вьсѣхъ цѣсарю и зижителю ·
христоу богоу · нас съвьршение божьства
нааго съмотрения · ею же възвание бы
хомъ земьнии · но обновлени бѣхомъ ·
отъ тьла на животъ бесконьчьнъıи ⁘

Начало нашемоу съпасению · люди нѥдь
несь бысть · вебо пртда повелѣ на ютъ
родъ начальныи чѧ · мати и дѣвица · и
приятилище божие отъ неплодъ веро
дитиса происходить · цвѣт тъ от тьие
стѣи · и отъ корене иегожь зълъ про забе ·
да веселитьса адамъ праотьць · и неу
габъ зарадоуетьса · глаголющи · сее
сь · отъ ребра адамова · дъщере и въноу
коу блажить ыа вѣ · родинео... исарсу...

[illegible] ꙁ бавлєнии [illegible] жєо[illegible] ꙁадвєльми[illegible]

[illegible] вобожиѧ хомадоу · давєсєлитъсадєвꙁ[illegible]

[illegible] бра ца ни [illegible] гоусли иадє[illegible] гоуслєи

[illegible] · [illegible] нєудитьотъ боу

твоцамь плодамь [illegible] · насъспасєни [illegible] дꙋшѧ

[illegible] ашинаꙁъ ·

П[illegible]надѳтєл[illegible]тєнниниєсни[illegible]

[illegible] вьст[illegible] споусидоу [illegible]

[illegible] страдающа · пасдѫ жинот[illegible]

[illegible] спа[illegible]

[illegible] стальнаа [illegible]

[illegible] ꙋшанаша ·

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ꙁадьнєсꙁ [illegible]

[illegible]

[illegible]

богородѣ тишьмариꙗ· отъвьрзающи тего
вьсѣмъ въходъ·
Прѣдъповелѣнаꙗ· вьсѣхъ цесарица божиꙗ
въселенниѥ· отъ неплодьныꙗ оутробы дь
несь исходить· а нѣ веселащи сѧ· прѣно
бианимаа соущьства· божьства нонеже нан
ще· ꙗже· бестоудьны и надъ попираѥть
сѧ· и вьсеродьнаꙗ и нуга· вътвьрдоу ѭжи
знь въселаѥть вьсѧ· се и· достоинно възъ
пиѥмъ· блаженатъi въ женахъ· и плодъ оу
троба твоѥꙗ· преславьнъ·
Васеленьнаꙗ радость· отъ привьдьниꙗ ісоу·
въсиꙗ намъ· отъ иоакима и аннъі· вьс
хвальнъi и а дьвица· ꙗже трепеа [illegible]
[illegible] божи [illegible]
[illegible] богородице
[illegible]
[illegible] вьсѧ [illegible]

9 об.

нашимъ велию милость

Неплодъі бѣша дьна манна. дьньсь. роука
ма давъ спаещеть вьсѣ тьло. да сѣ тѣлоу
ютьсѧ земля наша. чѣсари да възигра
ютьсѧ. свѧтителе благословлении да
възвеселѧтьсѧ. да празд[ь]ноують.
вьсѧ чьскъіи миръ. се боу тѣсарица и
непороучьна ищ невѣста от ьча. отъ коре
не носѣ ова прозабе. оуже не рьдѧть же
нъі въ печали чада. радость бо процвь
те. и животъ чловѣкомъ на земли жи
веть. оуже не обращаютьсѧ дари. и о
кимови плачь боанинъ. на радость
прѣложисѧ. съ радоуите мисѧ глаго
люще и вьсьи збранъі и заранѣ. се
бо дасть ми господь. доуше[illegible]
патоу. божьствьнъіи [illegible]его. на
обѣщен веселии. и радость не[illegible]

сеннѥ доушамъ нашимъ

И

Вънароучитꙑıи дьнь· праздьньства на
шего· въ строуѥнимъ· доуховьнꙑими
гоусльми· и бо отъ сѣмене давꙑдо
ва· дьньсь ражаѥтьсѧ мати живоτоу·
тьмоу разарѣшающи· адамово обновле
ниѥ· и ѥужино въздвижениѥ· не нсть
лѣнии ѥ нстоучьникъ· истьлѣнию и
зьлѣнениѥ· ѥ ижениімъ ıо божию хотъса·
нотъ съмьрти изъбавлени бꙑхомъ· и
възъпиѥмъ къ нѥи· съ гаврилъмь вѣ
рьнии· радоуисѧ обрадованаıа господь
съ тобою· тобою дароуи намъ велию
милость

И

[illegible] ьсн вѣрьнии· къ дѣвици при
[illegible] ражаѥтьсѧ прѣже у рѣ
[illegible] бога [illegible]
[illegible] дароно [illegible]

10об.

шинижьзаль·отъ корене иесеова·пророкъ
проповѣданиѥ·исправьдьною иоаки
ма·и анꙑ прозѧбениѥ·ражаѥтьсѧ оу
бо·и миръ·съ неѭ обнавлаѥтьсѧ·ража
ѥтьсѧ·и црькꙑ своимь благолѣпьѥ
мь оукрашаѥтьсѧ·црькꙑ свѧтаꙗ·бо
жьствоу приѥтилище·дѣвичьско ѥдѣ
нство·цесарьскꙑи чьртогъ·въ неиже
преславьноѥ неизреченьнаго оуѥди
нениꙗ·съшьдъшесѧ оу христѣ ѥстьство
съдѣꙗно бꙑсть таиньство·ѥмоуже
покланаѭщесѧ въспѣваѥмъ·дѣвꙑ
ꙗ непорочьноѥ рожьство∴

Дарадоуѥтьсѧ тварь вьсѧ·в рожьствѣ опре
непорочьнꙑꙗ матере·да веселитьсѧ·
иѡакимъ и аньна·ꙗко праотьца божи
ꙗ попльти бꙑваѥть·и да възиграѥ
тъ адамъ и ѥуга·ꙗко дьньсь от ноѧ соу

11.

женныꙗ избависта сѧ · и да ликоуѥта съ
нима · и пѣсньми радоующа сѧ въспиѥ
та · радоуи сѧ обрадованаꙗ богородице ·
присно дѣваꙗ · ѥдина застоупьница на
мъ вѣрьнъıимъ · съчетавъшиꙗ · доль
нꙗꙗ съ небесьнъıими · и подающи при
зъıвающиимъ присно любъвию · тво
ѥ приди вьно имꙗ · бесъконьцьнъıи
животъ и велию милость ·:· — гла · а҃ ·
Придѣте таино · вьсь · новъıи израиль · да
видимъ бесплодьноую землю · божии
градъ нъıнѣ радоующь сѧ · въ неиже не
оскоудѣѥ твоѥ тъ и юдъı кнѧзь · донде
же придеть ѥмоуже щадѣно ѥсть · отъ
рода давъıдова · тѣмь видѣ въ патри
архъ иꙗковъ · възъпи · възиде отъ дѣ
тора сѧ и съıно мои · и възлегъ ꙗко ль
въ поѣзпа · къто възбоудии рече · въпо

11об

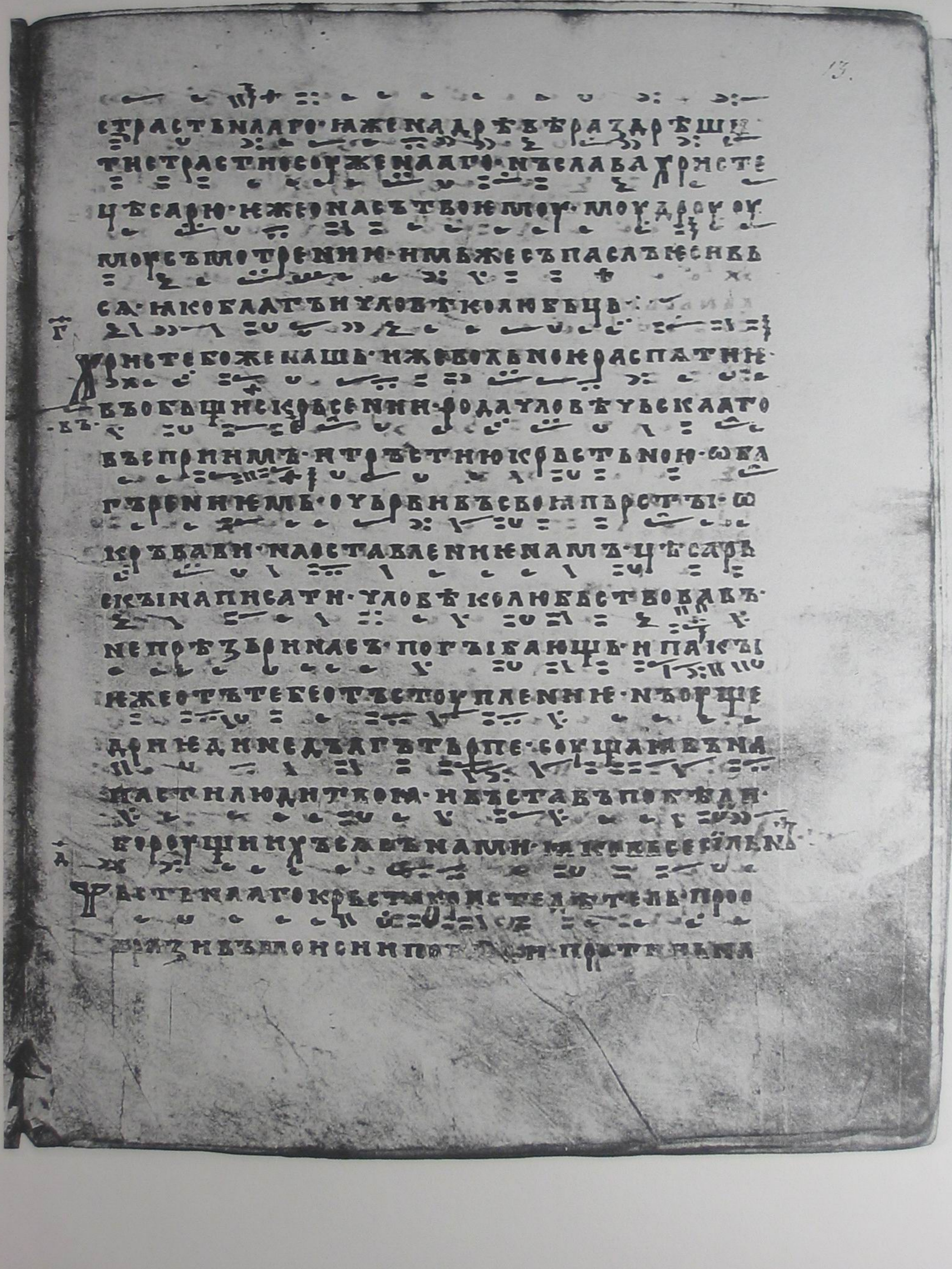
слѣдьнаꙗлѣта·отъдѣвꙑхристабога
проѡбразоуꙗ·ивеликꙑивъпророчѣ
хъисаниꙗ·разоумьнобидѣвънтъ
възъпи·искорениѥсѣова·въста
ꙗипроцвьтеть·иꙗзꙑцноуповають·
ижеотъадама·вьсѧвъзвода·надрѣвь
нѥблажьньство·:·
мца·то·въ·ѳ·съборъправьдьникома·
акимаианнѣ·:· гла·е·:·
блаженаꙗвьрета·вꙑбовьсѣхъродите
ль·превъзидоста·ꙗковьсесъзданиꙗ
ѥ·съимѣющоупородиста·въистиноу·
блаженъиѥсиїоакиме·такомоудѣти
щоу·бꙑвъотьць·блаженаꙗоутроба
твоꙗано·ꙗкоматерьжиеотанашего
прозаблаѥси·блаженаꙗсьсьца·ꙗже
тꙑсьвалаѥси·ꙗжемакꙑмьпитѣ
въши·питающаго·вьсꙗкодꙑхани

ѥ· ѥгоже молитиѥа ма преблаженаꙗ·
молимъсѧ· помиловати доуша наша·:·
Мца· то· въ· і· стхъ мчнць· минодоръі·
митродоръі· и ѳеодоръі·:·
Мца· то· въ· іа· стъіꙗ ѳеωдоръі·:·
Мца· то· въ· ві· ѡбновлениѥ црькви· нстго
аутонома·:·
Ѡбновлениꙗ да поучьстатьсѧ· ветъхъі
и законъ и добрѣ имѣꙗ· паче жѣнова
ꙗ· да поучьстатьсѧ· обновлениѥмь· ѡ
бнавлаютъ бо сѧ· ωстровни къ богоуꙗ
коже глаголанисана· нхъ жемьнать· ѥ
жетъ и зъіѥ цркви нъінѣ съста
вланиѥмь· и оутвържениѥ приѥмлаю
ща степенно· богови· тѣмь и мъі·
сорщиа обновлениꙗ доуховано та
ржьствоу и млѣ·:·
Мца· то· въ· гі· стго мчнка· корнилиꙗ·:·

Мца · то въ · ді · въздвижении чьстьнаго крьста ·:·

Ты ими покровъ крѣпъкъ ѥси трьчастьны
и крьсте христовъ ѡсвяти ма · силою своѥ-
ю · да вѣрою съ страхъмь · кланаюса и
прославлаюта ·:·

Шрнавъ тебѣ вси языци · благословленоу-
моу дрѣвоу поклонимъса · имьже бы-
сть вѣчьнаа правьда · и бо праотьца а-
дама прѣльстивыи дрѣвъмь · крьстѣ-
мь побѣжаитъса · и съпадаитьни зъ-
ложенъ бывъ · падениѥмь и зарадьны-
мь · моучениѥмь державъ · цѣсарьско-
ѥ създании · кръвию божиѥю · ѣдьі
змиины и · отъ мъіваитъса · и кала-
тва разарѣшаитъса · ѡсоужениѥ пьрва-
аго · и е правьдьнъ нимъ соудъ явль · правь-
даникоу ѡсоужденоу · дабни... поддава-
а ѿ дрѣво исцѣлитъ · и крьстъ ...



13 об.

аго· амалика въ поустꙑни синаистѣи·
ѥгда бо простираашероуцѣ· крьста обра
зъ творѧ· възмагаахоу июдеи· нꙑнѣже
вещии събꙑтиѥ· намасъ испълнисѧ·
дьньсь крьстъ възноситьсѧ· и бѣси бѣ
гаютъ· дьньсь тварь вьсѧ ѿ тьлѧ сво
бодисѧ· вьсѧ бо крьста ради· въсиꙗша на
мъ дарованиꙗ· тѣмь радоующесѧ вьси·
припадѣмъ ти глаголюще· ꙗко въ
звеличишасѧ дѣла твоꙗ· господи· сла
ва тебе:·

д

Съвъкоупимъ дьньсь· пѣсньноѥ тъ
ржьство· и свѣтьлъмь лицемь· ꙗзꙑ
кꙑмь же ꙗсно възъпиѥмъ· насъ ради
христе· соудъ приимꙑи· и опльваниѥ
и ранꙑ· и въбагъраницю одѣвꙑисѧ· и
на крьстѣ възшьдꙑи· ѥгоже видѣвъ съ
лньце наломасѧ свѣтъ съкрꙑ· не страхъмь

землꙗколѣваашеса· изабѣсацьркъвь
намразадьрасанаадъвоѥ· тъıсамънинъı
нѣдароуи· крьстътвоичьстьнъıи· на
мъхранителꙗистражаипрогонителꙗ
бѣсомъ· давьсиприпадающевъпиѥ
мъѥмоу· съпасинасъкрьстесилоюзво
ѥю· ѡсвѣтинасъ· свѣтьлостиюсвоѥю
чьстьнъıикрьсте· ноукрѣпинасъвъ
твоѥвъздвиженииѥ· ꙗкосвѣтънамъ
поданъбъıстьисъпасениѥдоушамъ·

г

Четверокончьнъı· мирѣ· дьньсьосваща
ѥтьса· четвероконьчьноумоувъзвъı
шаѥмоутвоѥмоукрьстоу· хрстебоже
нашь· ибогъ· вѣрьнааго· съвъзвъıшаѥ
тьса· ксънꙗзанашего· натомьвражи
ѥмьсъкроушеномърогомъ· велии· ѥси
господи· иаиньнъвъдѣлѣхътвои
хъ· славатебе·:

ДЬНЕСЬ· ДРѢВО ꙗВИСѦ· ДЬНЬСЬ· РОДЪ ИЕВРѢ
ИСКЪІИ· ПОГЪІБЕ· ДЬНЬСЬ· ВѢРЬНЪІИХЪ
ЦѢСАРЬ· ВЪ БРАНЬ ВЛАЧЕТЬСѦ· НАДАМЪ· ДРѢ
ВА РАДИ ОТЪПАДЕ· И ПАКЪІ· ДРѢВА РАДИ·
БѢСИ ВЪСТРЕПЕТАША· ВЬСЕМОГАИ ГОСПО
ДИ· СЛАВА ТЕБЕ·:·

КРЬСТЕ ХРИСТОВЪ· ХРЬСТИꙗНОМЪ ОУПЬВАНИ
Ѥ· ЗАБЛОУЖЬШИИМЪ НАСТАВЬНИЧЕ· ТРОУ
ЖАЮЩИИМЪ СѦ ТИШИНА· НА БРАНЬХЪ ПО
БѢДА· ВЬСЕЛЕНѢИ ОУТВЬРЖЕНИѤ· НЕДОУ
ЖЬНЪІИМЪ ВРАЧОУ· МЬРТВЪІИМЪ ВЪСКРЬ
СЕНИѤ· ПОМИЛОУИ НАСЪ·:·

НЕ БОУДИ МИ ПОХВАЛИТИСѦ· ТЪКМО Ѡ ТЕ
БѢ КРЬСТЕ ЖИВОНОСЬНЕ· ЖИВОДАВЬЦА ХРИ
СТА· ТЪІ БО ЕСИ ОРОУЖИѤ НЕПОБѢДИ
МО· НА НЕВИДИМОНАПАДАНИѤ·:·

ГЛАСЪ ПРОРОКА ТВОЕГО МОУСЕА БОЖЕ ИСПЪ
ЛНИСѦ ГЛАГОЛЮЩИИ· ОУЗЬРИТЕ ЖИВОТЪ

15.

нашьвисащь·прамоуимабашима·дь
(бо) навькрьстъвъздвизаетьса·имиръотъ
льстисеродиса·дьньсь·христововъскрьсе
ниеѡбнавлаетьса·иконьцьземлара
доуютьса·въбоубънѣхъ·давъідьскъі·
пѣсньтиприносащеиглаголюща·съдѣ
лалъесисъпасениепосрѣдѣземлабо
же·распатиеивъскрьсение·имьжена
съ·съпасе·благъіи·чловѣколюбьче·вь
сесильне·господиславатебе·:· гла·и·:
Егожедрѣвлемоиси·проображьсобою·а
маликанизъложивъпобѣди·идавъі
дъпѣвьць·подъножиютвоемоувъпии·
кланатисаповелѣваше·чьстьноуоу
моукрьстоутвоемоухристебоже·дьнь
сь·грѣшьниикланаемъса·оустьна
минедостоинимаме· таизвольшаагопри
гвоздитиса·наметъ·[illegible]

15об

лимѧтиса·господи·съразбоиникъмь·
чѣсарьствиютвоемоувъподобинавъ:

Приидѣтелюдие·преславьноечюдовида
ще·крьстьнѣиснаѣпоклонимъса·ꙗко
дрѣвовърансъмьртьвъзарасти·тоже
животъпроцвьте·безгрѣшьнаниглѣи
пригвожденаблагогогоспода·отънегоже
вьсиꙗзꙑци·нетьлѣниеемлющевъпи
ємъ·ижекрьстаради·съмьрть...про
зиневъін·инасъсвободиевъін·славатебѣ·
Гласъпророкъ твоихъ·исаиа·идавꙑда·
испълниса ꙗкожеглаголющии·прии...

тьвьсиꙗзꙑцигосподи· ипоклаꙗтьсѧ
предътобою· себолюдиѥ· ижетвоѥгобла
же· благодарьствиꙗиспълнишасѧ· въ
дворѣхътвоихъиѥроусалимѣ· ижера
спѧтиѥпрѣтьрпѣмѧнеради· ивъскрь
сениѥмьсвоимьживотворѧи· съхра
нииспасинасъ·:·

Дьньвьсьсадъживотьнꙑи· отъземьнꙑи
хъ· незаходимꙑихъ· въстаѭщиина
немь· пригвождьшюоумоуса· хрїстоу
извѣстоуѥтьвъскрьсениѥ· ивъзно
симоуроукамасвѧщеннꙑмама· нанебе
са· тоговъзводитьвъзношениѥ· имь
женашесъмѣшениѥ· отъземльнааго·
падениꙗ· нанебесьживетъ· тѣмьбла
годарьствьнѣвъпиѥмъ· господивъ
знесꙑисанамимь· итѣмьсъвъзне
сънꙑи· небесьнꙑꙗтирадости· съподо

бипоющамъ та ⁘

мца· то· въ· еі· стго· мчнка· никиты·

Свѣтило· моученикомъ таоувѣдѣхо

мъ· никито христовъ· страстотьрпь

че· тыбо· земьнаагосана· славоуоста

вивъ· нотьчьскоюбезбожьствовъзне

навидѣвъ· богъ іихъсътьрлъюсн· ипо

бѣдителъ сіи· поганъіи и посрамилъ ю

си· захрьстамоученикие· исповѣдании

емъ въврьшивъ· иво инъ· небесьноуоумоу

богоубъість· ѡнасъмоли благодате

ла· вьсѣхъ· даоущедритъдоушанаша ⁘

и

Побѣдатъ тъзоименьньникъ явися· моуче

никъ чениките вьсечьстъне· насоуанщи

проповѣдавъ христа бога нашего· и

прѣдъ цьсари и моучители· тогоиспо

вѣдаавъюсн· тѣмьнепрѣстаи молася

за ны къ вьсего мира· и за христолюбьци

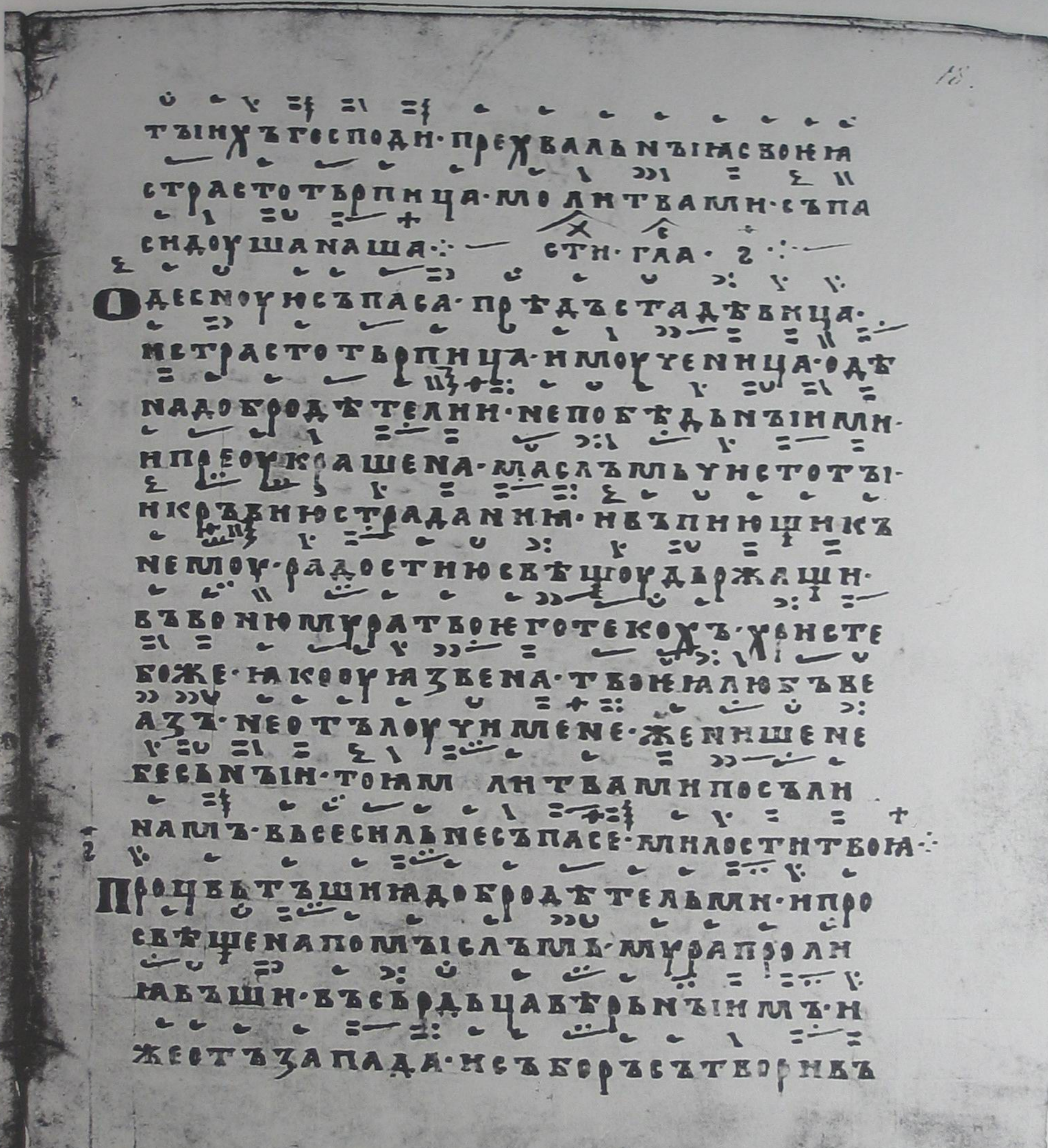
благоѥвъна за нашего· вьсѣмъже памѧ
тъ твою творѧщиимъ вѣрьно· ѥдиномоу
чловѣколюбьцю· избавити сѧ отъ вь
ѣкого гнѣва:·

Въ· гі· тъіѩ мѹчнца· ѥуфимиѣ· гла· г҃:·

Страстотьрпь· чьскъіѥ тържьство· вѣ
рьнии· богомоудрьно творимоѥ внида
ще· днесьноу оумоу въсъвѣтѣхъ богоу
нашемоу· благодарениѩ хвалоу въспо
имъ· невидимоую водьржавоу· про
тивьнъіѩ силъі· въжеиьстѣ мьѥстѣ
ствѣ побѣдила ѥсть· и божьстьвьноу
ю твою силоу· въ немощи съконьчавъ
добръіѩ моученица· тоѩ молитва
ми· съпаси доуша наша:·

Истинѣ ньноу ючашоу· отъ своихъ кръви
истрадала чьскъіихъ· прѣхвальна
ѩ моученица христова пострпъши·

мѣнию присно текоущю· цьркъви прѣдъ
ложьшюю· благочьстья питатєля·
моудрости гласъмь· повелѣвающе гла
голющи· почьрпѣте пиво· въскрѣше
ния· съвѣдѣнию вѣрьнъіихъ· прого
нєнию· страсти и оучищению· благо
чьстивъіихъ· жє доушь храмилище·
напоивъіи насъ · потока пища доу
ховьнъіа· съпаси доуша наша ⁘ гла г·
Иже кръвию христовою· доуша назна
мєнавъше· въ дьнь избавлєния· кръ
вь свѧтоую· отъ моучєничьскааго
нєточьника· истѣкающа намъ· съ
вєселиемь доуховьнъіимь· пророчь
скъі почьрпѣмъ· живо текоущиихъ
страсти и съпасовъ· и присно соущая
славъі зрачьнъіихъ· тѣмь и мъі оувъ
зъпиемъ· прославлѧѧи сѧ· въ свѧ


18.
ты ихъ господи· прехвальныя своея
страстотьрпица· молитвами· съпа
си душа наша: стих· гла· г
Одесную спаса· предъста дѣвица·
и страстотьрпица· и мученица· одѣ
на добродѣтелии· непобѣдьными и
и преукрашена· масальми чистоты
и кровьми и страданиим· и въпиющи къ
немоу· радостию свѣщоу держащи·
въ вонию мира твоего текоу христе
боже· яко оуязвена твоея любъве
азъ· не отълоучи мене· женише не
бесьныи· тоя молитвами посъли
нам въ всесильне съпасе· милости твоя
Процвьтъши добродѣтельми· и про
свѣщена помыслъмь· мура пролиявъши· въ срдьца вѣрьныи м·и
жеотъ запада· и събор сътвори къ

18 об

шн·свѧтаꙗгодоухапришьствиѥмь·бо
жьствьнꙑихотьцьнепрестаи·мо
лѧщисѧонасѧ·къгосподоу·ѥуфимии
ѥ·прехвальнаꙗ·въпастидоушанаша·:·

Вьсакъꙗзꙑкъ·даподвижитьсѧкъ
благохваленииѭ·прехвальнꙑꙗѥуфи
миѥ·вьсакъродъ·ивъзрастьвьсакъ·
оуношандѣвꙑ·христовоудѣвоуимоу
ченицѭ·похваламивѣньчаимъ·за
коньнодоблевавъши·ислабостьжень
скоуѭотъложивъши·страстотьрпьчь
скꙑихъбраданитрокавъ·моучитела
браганизъложилаѥсть·небесьнꙑи
мьибожьствьнꙑимьвѣньцьмь·оу
красивъшисѧ·проситьоуженихабо
га·даровати намъвелиѭмилость·:·

Въ·зі·стра·стхъ·г·авъ·вѣрꙑ·надежа·
любъве·имтрихъ·софиꙗ·:·

19

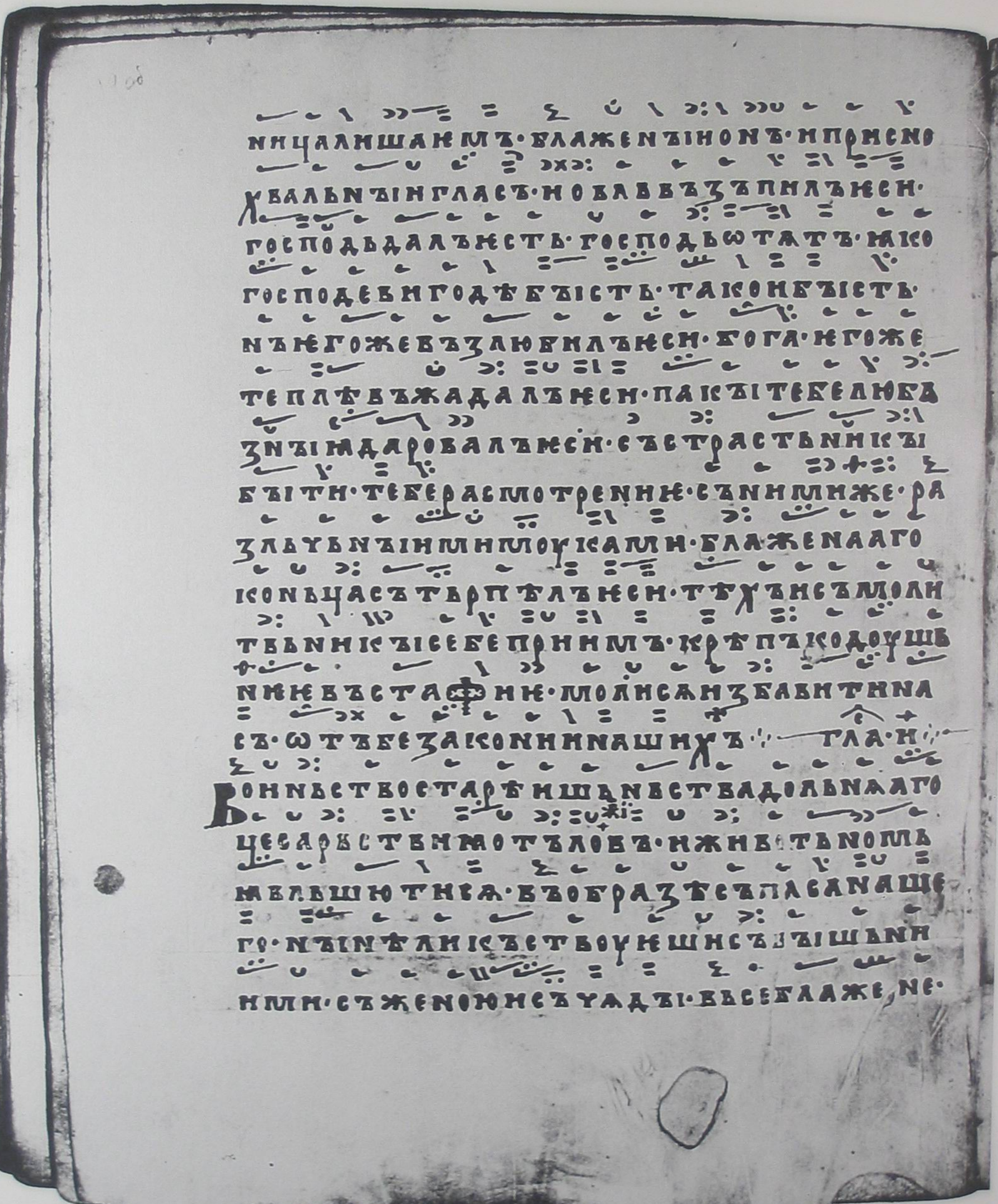
Въ · ні · стхъ мчнкъ сумеона єппа ·:·

Въ · ѳі · стхъ мчкъ саватиıа трофима идо
роудомента ·:·

Въ · к · стго мчнка ıеустафиıа стратилата
и ѳеописты жены его и чадоу ию ѳеопи
ста и агапиа ·:· стих · гла · д ·:·

Къто не блажитъ твоего въсечьстьнаа
го нрава ıеустафие · ıако добле сътьрпѣ
лъ еси · стараагозълодѣıа врага нава
жениıе · и босоу проугънъ и чадъ разлоуче
ниıа несъ тоужи еси · нъ възпиıаше благо
дарьствьны и · и ıавль нагъ изидохъ ·
и ѿ чрева матерьн мониıа · нагъ и поидоу ·
къ недамномоу съдѣтелю · и съпасоу доу
шамъ нашамъ ·:· гла · ѕ ·:·

Твьрдъ и надоушею · какоть подостоıани
ю въсъхвалимъ · и боıество твопрѣ въ
зиде · имѣниıа и адѣти · и соужитель



нѹстафиѥ · тѣмьмолимъ тисѧ · господе

вимолисѧ о доушахъ нашихъ ⁘

Въторыимь иѡвъ еѹстафии · житиѥмь

страстии вѣньца · въобразъ добродѣте

ли · исамъ самнамъ прѣдъложи · нобра

зъ въздьржаниѩ · пришьдъ въистиноу ·

нѡва добродѣтелию · съсоупроужьници

ю исъ чадъı · вѣрьнъıи въ житии · ине

движимъıи въ искоусѣ · и въ страсть

хъ побѣдоносьць · иегоже привѣдѣмъ ·

въмолитвьникъ къ христоу · даровати дꙋ

шамъ нашимъ · свѣтъ ноу ищениѥ прѣ

грѣшениихъ ⁘

Въ · ка · стго · мчнка · Феодора ⁘

Въ · кв · стго мчнка · Фокы ⁘ гла · д ⁘

Измлада бъıстъ · господеви рачитель фо

ко всеблажене · свѧщеномоучениче

плоударе · ороужиемь крьстьноѥ · нарамо

20об.

възьмъ·неоуклоньнопроиде·поутьи
стиньнъıи·имьже·ангеломъсоужи
тьникъбъıкъ·дѣмономъпротивьни
къ·имироу молитвьникъıависапрѣ
свѣтьлъ∴

въ·кг·зачатие·прдтча·иоана∴ гла·г∴

Отънеплодьноюдьньсь·богоу·плодъ
молитвъıпрозабе·иоанъ·прѣдътеча·
радоуисѧпоустъıни·иликоуичловѣчь
ство·покаанию проповѣдательсегра
деть·вьчрѣвѣматерьни·прѣдътерадоуи
щесѧ·въславьноıегозачатие·праздь
нолюбьцинеъликоуиммъвъпиюще·въ
роженъıихъ·женамиболиисъıи·непрѣ
станимоласѧ·очьтоуштиихъвѣрьно·бо
жьствьно·твоизачатие·ıакодаобрѧ
щемъ·очищениегрѣховъ·ивелию
милость∴ гла·г∴

Иѥлисавеѳь зачатъ прѣдътечю бла
годать· дѣвица же господа славѣ· чѣ
ловаста са обѣ матери· и младеньць
възиграса· оутробоу доу бора бо· хвала
аше владыкоу· оудививъши са мати
предътечева· начатъ въпити· отъкоу
дѣ мнѣ се· да мати· господа моего прѣ
деи къ мнѣ· да съпасеть люди· не на
чаѥ мыи· и мѣꙗ и веѥлию милость:

въ· к͠а· пьрвомоученица· ѳеклы: гл͠а· а͠:

Страстотьрпьчьскыи подвигъ· дьнь
сь предълежить людиѥ· аще къ створи
мъ· и ꙗже въ немь бываѥма· преславь
наꙗ· дѣла оузьримъ· нескврьнь на бо а
гница· прѣдълежить заколении· за
заколенааго за насъ христа бога· до
брага адѣва ѳекла· и бого невѣсто· тѣ
мь тронучьною вѣрою· и поучительно

ѥоупразнн·безбожьство·нсъангелъı
лнкъствоующн·съпасоу молнтьсѧ·по
мнловатн доуша наша ⁘ гла·в ⁘
Възложьшн себе вьсе снльнъı нмь ма
ннѥмь·оукрѣплѧѥма·ıако пьрвомоу
ченнца хрнстова·земльноую оставн
въшн славоу·облечесѧ въ свѣтнло·вѣ
чьнъı нжнзнн·богатъ бъıвъшн чьрто
гъ·въ немьже·женьскаıа стада ао поун
вають·въхода добрѣтъше·вѣчьнъı нжн
знн·съ нмнже·молнса·апостола фе
кло·о доушах наших ⁘ гла·д ⁘
Богатьство оставнвъшн отьче·хрнста
же възлюбнвъшн·въ нстнноу·славоу
обрѣте моученнче·н богатьство небе
сьноѥ·н вьсѧ молнтвою огражена неба
года тью·ороужнѥм ıа крьстьнъı нмь·
попьрала ѥсть моучнтела·тѣмьа

нгели подвигоу днваше сѧ глаголаахоу·
съпаде сѧ врагъ отъженъ і побѣженъ·
вѣньчьница ꙗви сѧ мѫченичє· и хри
стос въ вѣкы цесарьствоуѥть· богъ пода
ваѥ ими миръ и велиѭ милость ⁘ гла· ѕ ⁘
Страстотърпьчьскыи и мѫченіи· вра
га попьраланеси· феклавьсеблаженаꙗ·
и того къзни· мѫчени телеснѣ ꙗ тьрпи·
фамура отъ вѣ гласи· и христосоу жене
бѣсти сѧ· къ истинномоу оучителю·
павьлоу съглагольница· и стефаноу съ
страдальница· дързновениѥмь и моуцин· пь
рвомѫченичє христова· блаженаꙗ· иже
вѣрою твораще· вьсепразднуѭ памѧ
ть твоѭ· отъ бѣдъ избавити доушѫ наша ⁘
Лѣвоѥ истрьмлениѥ попьраланеси· к фамѫ
ра прострамилаѥси· пьрвомѫченичє· мѫно
гострастьна· послѣдовалаѥси женихꙋ

22об

своѥго зовоущи· въ вонюмира твоѥго прите
кохъ христе· тѣмь и павьла и моущи· съ
небесе въсприимла ѥси даръ· и вѣньць оу
лоучьши отъ благодѣтелѩ бога· и молѧ
щи сѧ беспрѣстани· даровати грѣховъ
прощениѥ· иже вѣрою творѧть свѧтоу
ю твою памѧть

Въ· ке· стъıѩ· ѥуфросинии· іпафнотиѩ·
Чистоую· чистотъı своѩ вещь· беспорока
отъ моужь съхранила ѥси· невѣста христ
оу бъıсть· ѥфросинниі въсеблаженаѩ·
тѣльсьноую моу бодоброту· поставъı и м
троуда ъı оударочи въшн· доушоу же оукра
сила ѥси· благооукрашениѥмь· благо
датию· и бо въ моужьскоѥ· женьскоѥ·
моудро съкръıла ѥси· оутанласа ѥси
вражиикъ ѕни· и ангельскъı пожи въ
ши· и нъ проси мира· вѣрою хвалѧщии

мѣта·ꙗкорадоститтьзоименитьни

ца·богоблаженаꙗ:·

въ·кѕ·іѡана·бгословьца:· гла·а

рѣкыбогословиꙗ·отъчьстьнъіихъ

твоихъоустьнъ·истекошаапостоле·

ижиихъжецьркы·божиꙗнапаꙗе

ма·еланажетьсаправовѣрьнотроици

единосоущьнѣ·южеинъінѣмоли·и

ѡане·богослове·оутвьрдитиисъпасти

доушанаша:· гла·а

оученичесъпасовъ·оуношеибогослове·

тебѣꙗкооуноши·дѣвицюибогороди

цюпрѣдасть·христосъбогъраспина

емъ·итоусъхранилъюси·ꙗкозѣни

цюока·тѣмь·молисъпастидоушанаша:

а

садъчистоты·муроблагооуханиꙗ·па

кыівъсиꙗнамъ·въпришьдъшиипра

здьникъ·въпитикънемоу·възлегъі

23об

и напьрсьхъ владыцьнахъ · источьни
къмирови · слово · иоане · апостоле · иже
дѣвицю съкры · яко зѣницю ока · проси
нам ъ оу хрьста · велию милости · гласъ в
Сынa громова · основании божьствьны
ихъ словесъ · начальника правовѣрью ·
и проповѣдьника пьрвааго · истиньны
ихъ предании · божию моудрости · въз
любленааго · иоана · нбѣсьствьни
ка · чловѣчьскааго рода · подългоувъ
сьхвалимъ · себо непрѣстаньно имать
божьствьно въ себе · иже въ начало гла
голаслово оу · въскорѣ же · иже къ отьцоу
неразлоучимо · правьно посихъ · отъ
часоущьства явлая намъ · тѣмь пра
вовѣрьно свтѣи троици · зижителя
босоуща · съ отьцьмь · и животъ носа
щаи свѣтъ · истиньныи · того поіса

занамъ· ѡ · чюдо оужастьно· и дѣло помꙋ
дростьно· ꙗко не пъльнь бы и любъве· и
спълнь быcть· богословиꙗ· славою и чь
стью и вѣрою· основаниѥ же бы чистъіꙗ
нашеꙗ вѣрꙑ· и мьже оулокꙋчимъ· вѣ
чьнъіи хъ благъ· въдьнь оудьнъіи
Богослове оумното· оучении чевъзлюблене
съпасовъ· молитвами твоими и нас
съпаса и молимъ ъса· отъ врѣда въсꙗко
го· ꙗко твоѥ ѥсмь стадо· гла· г
Апостоле христовъ· ѥвангелисте бого
слове· неизреченьнъіи хъ· таиньни
ѥ събъівъ· мꙋдрости неизреченьна
намъ въсиꙗлъ ѥси прѣданиꙗ· ѥже вѣ
начало оуꙗснилъ ѥси· вѣрьнъіимъ ѥ
жене бѣ отъ ложивъ· и ѥрѣтикомъ· въ
заразилъ ѥси словеса· напьрсьникъ
ꙗви сꙗ· и дрꙋгъ възлюбленъ· ꙗко исаи

24 об.

ꙗ·великогласаныи·имосибоговидьцꙗ
дързновениѥимѣꙗкъбогоу·прилѣ
жьномоли·одоушахънашихъ⁘

Въ·кз·стыꙗ·мчнцꙗ·ѥпихариꙗ⁘

Въ·кн·стго·харитона⁘ гла·д⁘

Богоносехаритоне·тыипосъмрьти·
нанебесьхъживешиохрьнетѣ·тѣмь
мировисамъсѧраспалъѥси·кромѣ
ботѣлаимирабыстьпачевидимы
ꙗживꙗашевъистинноу·небоживꙗ
ашеособѣ·живꙗашежепаче·вътебе
христосъбогънашь·тогооубомоли·съ
пастидоушанаша⁘

Въ·кѳ·сто·кюриꙗка·ѿходьника⁘

Въ·л·сто·григоріꙗ·ѥппа·великыа·армн
Вънезаходѧщиоблакъ·неизреченъ
наагосвѣта·вышьдъразоумьно·мѹ
ченикъипастырь·наоучисѧнеизгла

25

ГЕЛАНЪ ТАИНЪ ХРИСТОВЪ · ЯКО МОУЧЕНИ
КЪ ПРОСВѢЩАЕМЪ · ЯКО ПАСТЫРЬ ЖЕ
ТАИНО ВОДИМЪ · ТЕМЬНЫ СОУГОУБЫ ВѢ
НЬЦА · ОТЪ ВЫШЬНАЯ СЛАВЫ ПРИЯТЪ
МОЛЯСЯ ВЬСЕГДА ХРИСТОУ · О ДОУШАХЪ НАШИХ

МЦА ОКТЯБРЯ · ВЪ А ·

ДЕНЬ · СТГО АПЛА · АНАНИЯ · ГЛА · В

СЪСОУДЪ ИЗБРАНААГО · ВЕЛИКОЕ ПРИЯТИ
ЛИЩЕ · ДОУХА ПАОУЛА ПРѢСЛАВЬНААГО ·
ПРОСВѢТИЛЪ ЕСИ ПРѢПОДОБЬНЕ · ОТЪ
БОГА ОТЪКРЪВЕНИЕМЬ ОТЪВѢТЪ ПРИ
ИМЪ · ЯКО САМОВИДЬЦЬ СЛОВОУ · И ТАИ
БЬНИКЪ ЧЮДЕСЪ ЕГО · АПОСТОЛЪ ЖЕ · ПРѢ
ЖЕ ОУЧЕНИКЪ ВѢРЬНЪ · СТРОИТЕЛЯ · НО
ВААГО ЗАВѢТА ЕГО · ТОГО РАДИ МОУ ПОДО
БИСЯ ОУЧИТЕЛЮ ХРИСТОВИ · СВОЮ КРЪВЬ
ПРОЛИЯЛЪ ЕСИ · МОУЧЕНИЧЬСКО НЕТЛЯ

25 об.

стии·непо вѣдалникъ бывъ·анани
ю·свꙗтителю христовъ·и течение
съвърши·вѣроу же неоградимоу съблю
дъ·съгоранными слоужители·възы
шьнимиꙋ въвѣдвара ... аса·молисѧ съпа
стисѧ доушамъ нашимъ·:· гла·и·
ученичe съпасовъ·старѣи свꙗщенни
комъ преславьне·слава моученико
мъ·ананию·свѣтило пресвѣтьло·
намъ же гражанинъ·прилѣжьно
молисѧ·избавитисѧ стадоу тво
ему·отъ бѣдъ несъпастна с(д)уша
наша·:· въ тъ·дньроманапѣвьца·:·

г

Пьрво и до бръзи имꙋ начатъкъ·женсасъ
пасению вина·романе·отъ чема(д)ша·
ангельскою бо·пѣнию съставивъ
боголѣпьно показа житию своѥ
чьстаго бога моли·отъ нскоу санкѣ

дꙑ· избавитисꙗ поющиимъ·:·

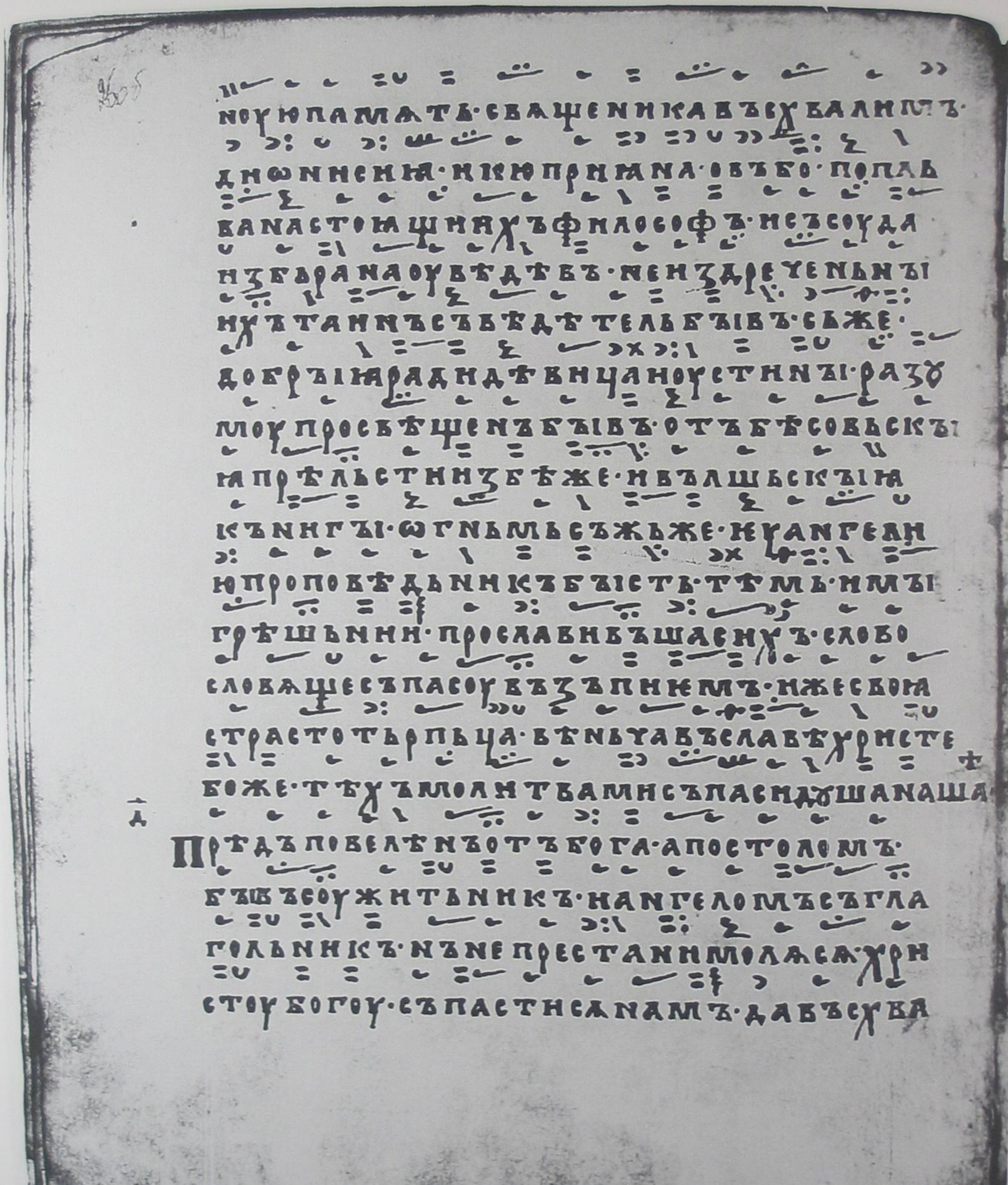
Въ· в· кѵприꙗна· иѹстинꙑ· двꙑ·:

Свѣтьльникꙗ богосиꙗньнꙗ· павь
лоусъ глагольникꙗ· и дѣлꙑ съпри
частьникꙗ· кѵприꙗна въсхвали
мъ· съ ангелꙑ бо· радоуитьсꙗ· при
имъ въ вѣньць нетьлѣнию· отъ един
ного бога· и молитвꙗ· съпасти доу
ша наша·:· гла· и

Иже зло вѣ пьрвѣе· тверди и поборьникъ
цьрковьнꙑи· побѣжение тиньнꙑи
ѹчитель· слоужитель и съблазнѣ идо
льстѣи· архиереи вѣрѣ ꙗви сꙗ· и не на
казанꙑи моудръ бꙑсть· чьстьнꙑи ꙗра
динатеница· о боию молитвами· съпаси
нас господи·:·

Въ· г· стго· дионисиꙗ·:· гла· в·:

Приидѣте всѣ гласьно вѣрьнии· въ прось



ноую памѧть· свѧщенника въвехъ валимъ·
днѡннѣснию· иїю приꙗна· овъбо· попаль
ва на стоꙗщихъ философъ· иезсоуда
низбрана оувѣдѣвъ· иенз дреченьны
ихъ таинъ съвѣдѣтель бъıвъ· сьже·
добръıи ꙗрадна дѣвица ноустинъı· разу
моу просвѣщенъ бъıвъ· отъ бѣсовьскъı
ꙗ прѣльсти избѣже· и вълашьскъıꙗ
кънигъı· ѡгньмь съжьже· и ѥѵангели
ю проповѣдьникъ бъıсть· тѣмь· имъı
грѣшьнии· прославиве шасихъ· слово
словѧще съпасоу възъпиюмъ· иже свою
страстотьрпьца· вѣньча въ славѣ христе
боже· тѣхъ молитвами съпаси дѹша наша

д҃

Прѣдъ повелѣнъ отъ бога· апостоломъ·
бъıвъ соужитьникъ· и ангеломъ съгла
гольникъ· нъне престани молꙗса· хри
стоу богоу· съпасти санамъ· да въсхва

АНИМѢТА·СВАЩЕНОМОУЧЕНИЧЕ·ДИОНИ
СИЄМОУДРЕ·:· ГЛА· И·:·
ВЪСВАТИТЕЛЬХЪИВЪМОУЧЕНИЦѢХЪ·ПО
ДОБЬНЪБЫСТЬПРѢПОДОБЬНЕ·ВѢРЬНЪ
ИМЕНИСАПАСТЫРА·ИХРИСТОВОУИСПИВЪ
ЧАШОУ·ТѢМЬЖЕОБОЮДОУОУГОДЬНЪБЫ
ВЪСАМОМОУБОГОУ·МОЛИСАОВЬСѢХЪНА
СЪ·СЪВЫШЬНИИМИСИЛАМИ·ВЪСВѢТѢ
ИНЪІНѢВЪДВОРАЮСА·:· ГЛА· Д·:·
НЕБЕСЬНААГОРАЗОУМА·НЕВИДИМЫИАГЛОУ
ГИНЫІТАНАРЕЧЕ·ПРѢСВѢТЬЛЫИМОУЧЕ
НИЧЕХРИСТОВЪ·ИАКОПОБѢДИТЕЛА·ИКРѢ
ПЪКААГОПОБОРЬНИКА·ЦЬРКЪВЬНААГО·ВЪ
СХВАЛИМЪТАМОУДРЕ·ОГНЬМЬБОПРОСВѢ
ТИВЪСА·ЧИСТЫИМЬДОСТОИНЪБЫВЪ
ВЪІСОУПѢ·ВЫШЬНИИХЪВОИ·ВЪСВѢТЬ
ЛОЄ·ОДѢНИЄ·ОДѢТИСАВЪХРИСТА·ИПРО
СВѢТИТИСАЗАРЕЮДОУХОВЬНОЮ·РАЗОУ

мъ·дкониниениѥ· итѣмьтвоювьсемирьноу
юпамѧть·тържьствоующе·вѣрьносла
зниѥмъ·прославльшааготѧгоспода·:
Въ·д҃·стго·ѥрофеа·імчнїка·петра·капетолѣ
Въ·е҃·стъіѩмчнца·мателхифъі·
Въ·г҃·стго·апла·фомъі· гла· д҃
Христосоупослѣдовалъѥси·фомавьсе
хвальне·имирьскъіихънебрѣгаѣѥ
си·нътогооучениѩ·вътѣлѣсвоѥмь
съкръівъ·ѩвисѧапостолъ·тѣмьже
бъівъ·вънѧзъіцѣхъ·итѣмьотъсѣ
блазнъ·иотъстрасти·иотъзмьнѣ
въшимъдоушамъ·заповѣдиесъпасо
въіпросвѣтилъѥсивѣровати·вътро
ицоуѥдиносоущьноу· гла· д҃
Разоумьнъіимьбожьствьнъіимьо
гньмь·доушоупросвѣтивъ·въвьсемь
владъіцѣподражательбъівъ·ѩкоза

конь нъıноу ученикъ· фомаапостоле· и
котрьстию крьстьною· отъглоубинъı не
вѣжьствиꙗ· благоучьстиемь доуша
ловилъ еси· тѣмь· и ндннескъı номра
ченъı и рахоумъ· божьствьною· доухо
вьною оуданцею оуловилъ еси· христа
бога· прнсно помоли и намъ· избавити
сѧ· отъ врага омраченаго вида· не въпа
сти доуша наша·: гла· е·:

Накоелесници добродѣтельнѣи изда-
ниꙗ коѡблаконосьць· ꙗвисѧ нани ꙗ· божь
ствьнаа городоухасниꙗнни· просвѣщаи
мъ· фомаапостоле· и боглоубинъı на
стоꙗщаа агоморавъзнесавъ· рыбѣ ємоу
лавлааше· прнводѧсниꙗ· отъсъмьрти
къжизни· тѣмь и вѣрнъıихъ доуша
просвѣщанищи· трьстию кръстьно
ю отъ сѣплетатаносьнъı прѣльсти· кз
а

жизни зни възведе· тѣмь съ бесплъть
ными мни· христови пр҃тча стоиши· при
лѣжьно того моли· о спасении доуша
наших ∴ Феодора· стоудиı
скааго ∴ стих· гла· г· н мѣра· въ аı ∴

Словесьмь бесловесние· ıако же прѣже
того дѣıанием· дѣıании ıаразорь·
словесьмь паче слова· радоуıа са при
стоупилъ ıеси· прѣ небесьныих ли
къ и испълнаıа· пъжитьници адѣте
льныих· но са съкровищь· слове
сътвоих· людие твои· и чада при
имоуть· обѣщание ıако же дар
Феодоре· прими про ıкагласови
ма· въ тамо соуща храмы· вьса ıко
ıего ж до· мнѣ къмь оучение твое
них· ıаже наполни ıеси· приди ıави
са· ны нѣ вьрховьни къ амиıоу· сла

вашѧагота· и таѻстоупанищаагот҄ъ
ржьствъмьтвоимьсвѣтьло·:·—

А̃ Ловитвьноую глоубинноу оставивъ· исор҄ь
стьнѣи трьсти· вѣрою притече· и тѣ
мьвьсѧ оуловилъ еси· фомо апостоле·
тѣмь и прѣчистаго ребра словоу· роу
кою испытавъ· прибыенийи гвозди
ныих язвъ· пьрстъ мдоу вѣдѣти
съподобилъ сѧ еси· христа бога· прилѣ
жьно моли· приснопасти сѧ доуша
мъ нашимъ·:·

А̃ Въ· з· стоую· мчнкоу· сергиа и ваkха·:·
Дававыа дѣсѧ възпримаста· сергии вакъ
хъ· глоубниника· се коль добро и коль

29 об

красьно· иже житие братии въкоупѣ· не
съвѧзанамаланиестьствомь· тъкъмо· нъ
вѣрꙑ и нравъмь· тѣмь сватаꙗ· врага
попьралаиеста· и крьстъ на рамо възь
мъша· христоу послѣдоваста· нъ моли
таса цесаревии богоу· даровати доуша
мъ нашимъ велию милость·:· гла· в:
Въ надѫщи дрѣвле цьркъви божиꙗ· вашихъ
подвигъ моученици вьсемирьнии·
дьньсь свѣтьло оукрашаиетьсѧ· и вѣ
рьно празьдьноуиеть· памѧть ваши·
ꙗко оутварь цесарьскоу· но сѫщи нетꙋ
дъ иже съ вашими· божьствьнꙑи
мъ похвалами· възложеноу бꙑвъ
шоу роуганию· имьже· славꙑ съподо
бисте сѧ· небесьнꙑѧ· и бесконьчь
наагоблаженьства·:·
г
Коль добро и коль красьно· само брать

наꙗмысль·моученикъ твоихъ хри
стебоже·ихъжеборожьствоплътьско
ѥ·братиꙗнесътвори·сиꙗбѣра·брато
любьнаꙗ·моудрьствовати·докръве·
понѹдилаѥсть·молитвамиихъбо
же·съпасидоушанаша·:· гла҃с д҃·

Пророучьскысватыимъ·съшьдъше
сапѣньвъспоимъ·секольдоброи
колькрасьно·ижежитибратиивъкоу
пѣ·неистьствъмьпослѣдоуꙗ·нъвѣ
роюиѥдиненииѥсвꙙтаагодоуха·ибо
тълѣньнаꙗ·оставивъшавьсꙙ·въза
стакрьстънарамо·послѣдоваста
христоу·сергиивакхъ·доблаꙗмоу
ченика·нанебесьхъ·дързновениѥ
имоуща·молитасꙙтомоу·онасъ·по
датинамъвелиюмилость·:· гла҃с и҃·

Оукрѣписꙙхристовъмоученикъ·

30об

на вражиꙗ съставꙑ · въ немъже ꙗко свѣ
тильници · и мирьнии просвѣщаѥта · бла
гочьстьнаꙗ · на добраꙗ страстотрьпьца ·
сергии вакъхъ · тѣмь приклонии пле
ща · не приꙗзнинъ съборъ · дѣмоньскꙑ
и · сею устрашиша сѧ · мучителе
и удивиша сѧ ангели · съмотраще
бесплътьнааго · отъ плътьна
аго · попираѥма · вѣрьнꙑи хъ же чь
ркꙑ · вьсепраздьно праздьньство ·
и мирьноую радость · сътварающи
въпиюта · иже немощию · плътьною ·
съвазавъ крѣпъкааго · мо литва
ми свꙗтꙑихъ твоихъ · съпаси доу
ша наши ⁘

д҃ въ · и · прпдобьнꙑꙗ · пелагиꙗ ·

Идеже оумъножи сѧ грѣхъ · прѣизлише
бꙑсть благодати · ꙗкоже · апостолъ ·

оучитъ·въ молитвахъ бо·и въ сльзахъ
пелагиꙗ·мъногъ прегрѣшениꙗ·поучи
ноу не оуши·и коньць благоприꙗтанъ
господеви·покаꙗниꙗ принесла ꙗке и·
ното молиши сѧ·о доушахъ нашихъ:·

въ·ѳ҃·ст҃го иꙗкова·алѳеова:·

Божьствьнааго доуха моудро·благодѣ
ть приимъ·свꙗщенъіꙗ·странъі апо
столъ·съпричꙗстьникъ·иꙗкове·бъгвъ·
тѣмь·и съ небесъ нахоⷣдащиимь въгда·
доухъ ноужьнъіи·огньнъіимь ꙗзъі
къмь въдахноу·ꙗзъічьноѥ тьмоновь
ноѥ·попалилъ ѥси·безбожьство·хри
ста бога·богопроповѣдаѧ и ныне моли·
съпасти доуша наша:·

Вѣрьно отъ рожьствоу имъ·въселѣньнъі
и дьнь·твоѥꙗ памѧти·иꙗкове·прѣсла
вьне·неꙗко алѳеовъ вѣстьнъі нъ ꙗкъі

хрьстовъ апостолъ · и проповѣдьникъ ·
и того самого неизреченьнааго · въ
плъщениꙗ · тѣмь оублажьнааго прѣ
стола · съ бесплътьныими и присно пре
стоиши · и апостолъ · и моученикъ ликъ
прилѣжьно молися · съпасоу и богоу ·
нашемоу ⁘

Въ · і · стго · ѥвлампиꙗ · и ѥвлампии ⁘ гла
Самобратьнаꙗ бреста · просвѣщьшися
моучительскоѥ соуровьство отъложи
лаѥста · тѣмь и пламень · попирающа
ликъствоующа пояста · се коль добро
и коль красьно · ѥже жити братиꙗ въ
коупѣ · икъ божьствьнѣи славѣ възи
рающа · троичьскыими свѣтъмь · не
бесьнѣи славѣ достоини быша · хри
стоу богоу · о насъ присно молѧщеса ·
съпасти доуша наша ⁘

Въ · аі · с҃тго · ап҃ла · филипа · диꙗкона ⁘

а҃ Въ · ві · мчнкъ · прова · тарха · нондроника ⁘

Тричьствьно ѥсъ корище · разьнии числъ
мь свѧтъіꙗ троица · ꙗко звѣздъі свѣ
тлъі · отъ въстока ꙗвикъшеса · съз
даниѥ призъіваютъ · къ свѧтоуоумоу
тържьствоу · провъ · и тарахъ · съ андро
никъмь · моудръіимь · и бо паътиєво
ꙗ · звѣрь [illegible] мѣ · прѣдаша · и кръвию з
плюоуть [illegible] рвикъше · вѣньца носѧще
на небесѣ [illegible] хъ · съ ангелъі ликъствоу
ють · молѧщеса о наеъ чловѣколюбьц[illegible]
[illegible] · прегрѣшении оставлениѥ
даровати · и велию милость ⁘

Въ · гі · с҃тоую · карпа · и папула ⁘ гла · г҃
Ꙗко достоини навъ богови дьци хъ небеса
тъі вна[illegible] подобьнѣ отъ въ[illegible]зема · и го
сподана прѣстолѣ есѣдѧща · и херовим

32 об.

мъ и серафимъ окрьстъ него· но тъ тебе
пасъ ѥзыкъ ими просвѣтивъше сѧ· свѧтоѥ тво
ѥ стадо· карпе въпиѥмъ ти· проси мира
мирови· и доушамъ нашимъ· велию
милость:·

Въ· ді· стхъ мчнкъ· назариꙗ· гервасиꙗ·
протасиꙗ и келесиꙗ:· гла· и:·

Жьртвы словесьныꙗ· назариꙗ гервасиꙗ·
протасиꙗ· и келсиꙗ въсхва[illegible] лимъ ꙗко
вьсю· моучительскоую [illegible]ерость· и
долѣзыю оупразниша· тѣмь молитвами
ихъ хрьсте боже· миръ мирови и дарова
ти· и доушамъ нашимъ велию милость

Въ· еі· ста· мчнка· лукиана· прозвитера·

Въ· ѕі· стго· логина· сътьника:· гла· в:·

Оу крьста прѣстоꙗ· и зьрѧше [illegible] съмо
тра· на распьнъшаго сѧ· на дѣвѣ [illegible]
ганъ чловѣка· видѣвъ пиꙗше кънѣ

33

моу· въ цѣсарьствии небо юемь· помани
ма господи· тѣмь· не прѣстаемъ възглаша
аще къ тебѣ· блаженъ еси· логине· и
памать твою въ родъ и родъ:·

въ· ні· стго· апла· лоукы:· гла· д҃

Моудрости ю словесьною отръстию· ра
зоумьна а гоморна· глоубиноу измѣра
на· отъ съмьртьныга глоубинъі· вѣрь
нъіи и хъдоушани зъвелъ еси· лоукавь
се блажене· тѣмь павьлови съоучинкъ
са· вьсеоучистилъ еси· свое сьрдьце· си
ганиемь свата агодоуха· и прѣдании
мь твоимь· газъікъі просвѣтилъ еси·
страсти и недоугъі чюдесъі нцѣли въ·
христа бога· о нас съпри се помоли· съпа
сти доуша наша:· гла· г҃

Апостоле христовъ· и божьствьнъіимь
прѣданиемь съписа ге...ю· и цьркъві

33об

нѥмоу твьржениѥ· тꙑ въ истинноу· соуща

ꙗ въ мраци невѣрьствиꙗ· сьрдьца зар.

шьдъша· въ глоубиноу погꙑбѣли· и

чѣли лъжеси боговидѣниѥмь· и съпа

слъ ѥси· отъ глоубинꙑ зълꙑ· ближи

ка бꙑвъ· съ съсоудоу избраноу· павьлоу

съпоспѣшьникъ· тѣмь молимъ ти

сѧ· лоукo· достославьне· антиохомъ

оудобрениѥ· молисѧ· съпасоу и богоу·

иже вѣрою творѧщиимъ· присноу чь

стьноую памѧть твою· гла· г·

Вьсемоудрꙑи ловьче· свѧтꙑ ноучени

че· дѣлателю съпасовъ· и равьните

льтогостраствьмъ· иже миръ вѣрою

прѣтекъ· и отъ съблазнъ ꙗзꙑкꙑ

съзьравъ· и къ богоу приведъ· ꙗко

ка дѣло доброѥ· на небеса наставле

нъ бꙑсть· тѣмь прѣстоиши соуди

и молиса избавити нас отъ безако-
нии нашихъ въ дьнь соудьныи и изба-
вити сѧ отъ моукъі. гла. и.

Давъідовскъі съшьдъше сѧ вѣрьнии пѣ-
сньми и тамбьними коу. и глагольникоу
слово. лоуче възъпиѥмъ ѩзыкъ ис-
твоитръсть. кънижьника ѩви сѧ
христоса скорописьца. оукрашаѩ видъі
івоу вѣдѣнию ѩзыкъ божьствьна-
аго разоума. въ нихъже проповѣда-
лъ еси. еуангелие и съ апостолы ієвы
дѣѩниѩ съписалъ еси. тѣмь прѣдъ-
стоиши троици и богоу. молиса о доу-
шахъ нашихъ.

Прѣдъ тебѣ сѧ създаниѩ. истиньна-
аго врача доуховьнаго. и спасова оу-
ченика. лоука. прѣпѣта богопѣсмь-
ми въсхвалимъ. ты бо безбожьныѩ

и не доугъ помазаниѥмь · христовы
коупѣлии цѣлилъ ѥси · и рѣкы богото
чьныи ихъ плодъ · отъ оустъ доуховьны
ихъ · страны ѥвангелиꙗ напои · тѣмь
же и зде пророчьскы и главъ ѥго · въ
вьселеноуи · и молитъ сѧ съпасти доу
ша наша ⁘ —

въ · к · стго мѹчнка · арфемиꙗ ⁘ гла · в ⁘

разоумьна благосвѣтильника вѣрѣ ·
арфемиа поучьтѣмъ · ꙗко обличилъ
ѥсть цѣсарѧ бражьдьна · и кръвию моу
чениꙗ своѥго · цьркъвь богоу опрапрѹ
дивъ · тѣмь и приꙗтъ · ицѣлениꙗ
дарь не скоудьно · ицѣлꙗти недоугы
вѣрою притѣкающиимъ · къ рацѣ
мощии твоихъ ⁘ —

въ · ка · стго ларионa ⁘ гла · в ⁘

отъ оумости твоѥꙗ · но сѧ съвьрше

НИМАСЪМЪІСЛЬ · ПОДЪЛОЖИВЪСЕБЕ · И
ЛАРИОНЕ · ІАКОМОУХРИСТОВОУ · ИЖИТИ
Ю ПОРЕВЬНОВАВЪ · АНТОНИЮБОЖЬСТВЬ
НААГО · РАБЬНЪІИМИЛИЮТРАМИ · ДОБРО
ДѢТЕЛЬМИПОДОБАСѦ · НЪ [illegible] СТОНАУИ
ЛЪЖЕСИПЛЪТЬ · ИГРАЮЩИИМАКОЖЕРЕЧЕВА ·
ІАКОПОЛЬЗАДОУШИПОВИНОУТИ · ПОШЕ
НИІАТЕУЕНИИМАСЪКОНЬУАЛЪЖЕСИ · НЪО
ПРЕБЛАЖЕНЪІНОТЬУЕНИЮДОТВОРЬУЕ
БОГОНОСЕПАМАТЬТВОЮТВОРАЩИИ
б МЪ · ПРОСНОУИЩЕНИИМ · ИВЕЛИІАМИЛОСТИ ·
ТИХОИЕТВОИЕОТЬУЕ · ИУИСТОИЖИТИИЕ · ВИ
ДѢВЪ · ХРИСТОСЪ · КРОТѢКОИЕ ИМЪЛЧА
НЬНО · ОБИТѢЛЬСЪТВАРАИЕТЬВЪТА · И
БЪІСТЬЖИЛИЩЕБОЖЬСТВЬНО · ИТОГОРА
ДИСЪАНГЕЛЪІ · НАНЕБЕСЬХЪВЪ
н ДВАРАЮЩИСѦБЛАЖЕНЕ
ДОУХАСВАТААГОИСПЪЛНЬБЪ

35 об.

въ·преподобьнꙑ иларионе·бѣсовьскꙑ
ꙗкъзнни прокалатъ·крьстъмь възороу
живъса·иманьоупъваниꙗ·вьсанедоу
гꙑ·словомьнцѣли·доушевьнꙑꙗбо
страсти·итѣльсьнꙑꙗвьсаголѣ
зни·тогомолитвами хрьсте·съсъ
линамъмиръ·ꙗкочловѣколюбьць·

въ·кв·оцанашего·аверкиꙗ· гла·г·
Архиерѣю прѣподобьне·вьсеблаженео
тьче·чюдотворьче·оугодниче хрнсто
въ·аверкие·пророчьскꙑимьпросн
ꙗвъжитиемь·напостольскꙑихъ·
достоинъбꙑ дарове·съпасоуслоу
жасъангелꙑ непрестаньно·молин
збавити·отъвьсакогопрѣщениꙗ·
доушанаша·

въ·кг·иꙗкова·брата·гнꙗ·
·к· Пьрваагопастꙑра хрнсте

36.

са· братъ бывъ· и приимьникъ· и въ а
постолѣхъ подобьнъ· иеже за ньсъ мь
ртьвъ възлюбилъ иеси· и моучениіа не оу
стыдѣлъ сѧ иеси· и иакове славьне· то
го моли· непрестаньно· съпасти доу
ша наша·: гла· а·:
Въ огньнѣи зари· божьствьнааго доуха·
просвѣтивъ сѧ· благочьстиемь иави
са· божьствьнъі и рѣвьнитель· брате
господьнь· и иакове· тѣмь и въ ризю та
законьноуоу ѡсвѧщениіа· иако ааронъ дре
вле· чьстьнѣиша ѡблече· милостию
и брата таа приимъ· того оубо моли·
апостоле славьне· съпасти доуша наш·:
Кръвию моучениіа· свѧщеньствоу кра
сила иеси· свѧщеномоу учениче апосто
ле· и ѣко на крилѣ цьркъвьнѣ кла пръ ѣсто
ла· бога слово проповѣдалъ иеси· жижи

36об.

телаcоушааБьстѣхъ. тѣмь. покьюнъ

Бъість. отъ нюдѣи. небесьнъін хзъ

ртегъдостоинъ Бъість. [illegible]ратебожи

м. [illegible] ісове. хрнстабогамоли. съпасти

сѣдоушамънашимъ.

А

Въ. іѕд. стго. аре[illegible]ѳъі. иадроужинъі его.

Прѣснимъ[illegible]пастъірема ѣстарѣнша. дь

ньсьвѣрьнинѥдиномъісльно [illegible]оучатѣ

мъ. арефоуславьнааго. съдроужино[illegible]

своѥю. ıакоопличилъ цѣсара [illegible]

мьновавъша. икръвьпролиѩвъ. [illegible]

хрнстаисповѣдающе[illegible]. т[illegible]

[illegible]гньнъіноблакъ попалааше[illegible]це

[illegible]емли. нопличаıаѥ безакон[illegible]

[illegible]астиѥ. тѣмь хрнсте тебоже [illegible]

[illegible]страстотьрпьцаоукрѣпи въ [illegible]

твоѥмоуславословию. инасъ съпас[illegible]

ıаковьсѣхъ владъіка. отъ несоусъ и

37

скърбии· молитвами· свѧтыихъ твоихъ ·:

Въ· к҃ѕ· ст҃го мчн҃ка· дьмитриꙗ ·: гл҃а· а҃

Пѣсньною красотою· наставльшии про
свѣтимъ дьнь· и възгласимъ моуче
ничьа подвигы· предълежить бо намъ·
въ благоухвалении· великыи дими
триꙗ· и бо безаконьникъ· наваждае
моужьскы побѣди въ· къ моучени
ю съдьрзновении ꙗко подвиже сѧ· и по
бѣды прѣславьно приноса съпасоу
а моли сѧ· съпасти доуша наша ·:

Веселисѧ о господи граде селоунь· радоу
исѧ· или кооу и вѣрою свѣтъно сащи·
димитриꙗ· преславьнаго· страсто
търпьца и моученика истинны· въ м
дрѣхъ имѣюще ꙗко съкровище· в
спомин имани чюдесъ· и цѣлении ꙗко и да
щи· и вижь оу праж нающа· и нопаемле


37об
ньникъ· шатаниꙗ· иблагодарьствь
но къ съпасоу възови· господи слава тебе·
Въ прекрасьнаꙗ населениꙗ· доухъ твои
димитрие моучениче мокаре· христо
съ богъ· въсприꙗ беспорока· ты бо· тро
нцик бысть поборьникъ· и на соудищи
моужьскы· пострадавъ ꙗко камень
твьрдыи· прободенъ же бысть въ ребра·
въ пречистаꙗ твоꙗ· вьсечьстьне· по
дражаꙗ иже на древе· распатааго· въ
съпасение вьсемоу мироу· чюдесъ при
ꙗлъ ѥси дѣꙗниꙗ· чловекомъ подаꙗ·
ицѣлениꙗ обило· тѣмь твоѥ дьньсь оу
съпениѥ празьноующе· подостоꙗни
ѥ славимъ· та прославльшааго господа
Иже копиѥмь наслѣдовавъша· съпась
наго ребра благодать· прободе ꙗко
пиѥмь отъ них же нашимъ истачаѥ

38

тьвъпасъ·животънъιꙗминенетьлѣнь

нъιꙗводъι·димитриꙗпоучьстимъ·

мб· предрааговъмоучениꙗ·ивѣньчьни

ка·въмоученицѣхъ·ижекръвиюконь

чавъша·страстотьрпьчьскаагoтече

ниꙗ·ичюдесъιпросиꙗвъшавьсемоу

мироу·рьвьнителꙗгосподьна·ими

лостиваиницалюбьца·иежемъно

жичеюотъмъногъιихъбѣдъзълъι

ихъ·велоукианъι·застоупаꙗ·иегожеи

въпросьноуюпамꙗтьпраздьноующе·

славимъхристабога·съдѣвающааго

тобою·вьсѣмъисцѣлениꙗ·

г· Дьньсь·съзъваетьнасъ·страстотьрпь

ца·вьсемирьноетържьство·приде

теоубопраздьнолюбьци·свѣтьлопра

здьноуимъ·памꙗтьиегоглаголюще·

радоуисꙗ · ижеризоунечьстиꙗотъ

вьргъвѣрьзьраан·въмоужьствожедоу
ховьно·себеобъавлъѥси·радоуисѧ·оу
празниквъіизълодѣиства·тоужаа
го·силоювъданоюти·отъѥдиногобо
га·радоуисѧ·прободеномътноудомъ·
блаженоуютистрасть·доуховьнона
мъ·въспивавъхрьстовоу·ѥгожемо
ли·страстотьрпьцемъоудобрении·
димитрию·избавитинасъ·видимы
ихъиневидимыихъвраґъ·исъпа
стидоушанаша·:   гла·н҃·
Имаше·божьствьнаꙗтвоꙗдоуша·и
непорочьна·приносъборьнедими
трию·небесьнааго·иѥроусалима·
въселении·ѥгожестѣны·въпочи
стѣирочцѣ·невидимаагобога·въ
писаютьсѧ·имѣѥтъжеивьсечь
стьноиистрастоносьноѥтвоѥтѣ

ло·оутвьржемоую ѥсмию црквъ вьназе

млн·ѡбнтѣль·немьюрадомъ ынхъчю

десъ·недоугомъ отъгоненниѥ·въ нюже

принтѣкающе·и цѣленниѣ приимаѥ

мъ·съхрани въсехвальне·тебе·велича

ющь градъ·отъ соупротивьнъ ынхъ

съвѣтъ·дързновенние имѣѩ·къ хри

стоу та преславьно оумоу:·

Въ·ла·стоую мученикоу·зиновиѩ·и зиновиѩ:

Пѣсньнъ ынхъ ликъ·събереѣмъ дьньсь·ѡ

моученикоу любьцно памѧти·въсечь

стьною страстотьрпьцю·зиновиѩ·и

зиновии·сию·троицѫ къ истаповорь

ннка·и насоуждении плоужьскы·невн

димааго врага·въчьстьнѣ и свонеи цѣ

ркъви·потописта·и побѣдьнъ ынкѣ

мьѥ преславьно въсприѩста·тѣмь

ѥзъмниима въз... пиѥмъ·соупрога·свѧ

39 об

таигосподьна·благословленавърета·
ипросвѣщена·въпавоумолитасѧодоу
шахънашихъ·:·

мца ноꙗбриа·въ·а·дnь

стоую безмьзданикоу·козмы·ида
миꙗна·:· гла·а·

Даръицѣленниꙗ·отъбогаприимъша·бе
змьзавістрастидоушьитѣлесъна
шихъ·тепльтоуврачюета·вьсемиро
намбезмьзданика·тѣмьваюради·
христосъвѣрьныимъ·подаваюнесъ
драбиидароунеть·свѣтилавьнесъбла
знаньѣ·ваюпоказоуета·бебесьлениѣи
тогомолита·съпастидоушанаша·
Великычюдостоина·бывъшадаро
ваниі·вьсеславьнаꙗ·вънищетьнѣ
мьжитии·наземлиоѣжиста·ипрѣ

ходѧшавъсоудокꙋ·тоунеболѧщиихъ
естрастиицѣлѧющи·ꙗвистасѧанге
ломъсъглагольника·козма·съдами
ꙗнъмьвѣрьнъіимь·братапрекрась
наꙗ·инашастрасти·молитвамива
ю·ицѣлѧюта·: гла·в·:
Источьникъисцѣлениюимоуща·еди
ноготъкъмоицѣлѧашевъврѣмѧ·
сѣньжебезмьзданьникоу·вьсемножь
ствоицѣлѧютьболѧщиихъ·нескоу
дьнобоꙗсть·инеизготованоꙗ·бога
тьствосвѧтоую·тоюмолитвамихри
сте·помилоуинасъ·: гла·д·:
Источьникъицѣлениюимоуща·свѧ
таꙗбезмьзданьника·ицѣлениꙗпода
ꙗтавьсѣмътребоующиимъ·ꙗко
вел[illegible]емьдаромь·достоинаꙗбъіѣвъіна·
[illegible]ъгрнсмоцарѧкъвьнаго·источьни

40 об

ꙗ·съпаса христа·рече бо къ вама госпо
дь·ꙗко рьвьнителꙗ апостоломъ се въ
дахъ вама власть·надоуховъ нечистꙑ
ихъ·ѥже изгънати и ицѣлити·вьсꙗ
коу болѣзнь и вьсꙗкъ недоугъ·тѣмь
и въ побѣлѣнии ѥго пожиста·тоуне при
ꙗста·тоуне же и даѫнта·оуврачююща
г страсти доушь и тѣлесъ нашихъ ⁘

Вьсе оупъвание·на небесѣхъ положьша
съкровище некрадомо·себе свата ꙗсъ
крꙑла ѥста·тоуне прииꙗстата тоуне да
ѥта·недоужьнꙑи имъ ицѣлениѥ·зла
та и сребра·ѥу ангельскꙑи несъ тажа
ста·чловѣкомъ же и скотомъ·благодѣ
ꙗнии подаста·да бьетѣ ми·послоушь
ливаа бꙑвъша христови·дьзновени
ѥмь молита сѧ·о доушахъ нашихъ ⁘

в Вещи гноушаста сѧ·ка земьнꙑхъ тьла...

41

ща· ꙗ· небесьнаꙗ же жителꙗ· въпла
ти ангела бъіста· единомъіслена
ꙗ сложителꙗ· вѣрста единоѡбра
зьна· свѧтъіимъ единосоущьна·
тѣмь стражющиимъ· бесѣмъ ицѣ
лениꙗ дають· а· бесребрьно дарюща
благодѣꙗниꙗ требоующиимъ· ꙗ
же мольбенъіимь· почьтѣмъ досто
ино празньникъмь· дрьзновение
имь молитасѧ· о душахъ нашихъ·:

Всего въселеньши· въсебе спаса· вѣрста
преухвальнаꙗ· козма и дамианъ бо
гомоудрама· ꙗко потока точита отъ
кладѧзѧ водъі· живоносьнъіꙗ· ицѣ
лениꙗ· ею же и мощи страсти при
косениемь ицѣлають· и ѥдинѣ
имени· недоугъі отъ чловѣкъ отъ
гонита· вьсѣхъ прибѣгающихъ къ

41об

съпасена творѧщи христови· дьрзнове

ниѥмь молитасѧ· о доушахъ нашихъ ⁘

г҃

Бесконьчьна ѥсть сватъıихъ благо

дать· юже отъ христа приѩста· тѣмь

же тою и мощи· отъ божьствьнъıѩ силъı·

въıи ноусъдѣвають чюдеса· ѥюже име

на вѣрою възъıваѥма· отъ неисцѣль

нъıихъ недоугъ измѣнають· ѥюже

ради господи· и нась· доушевьнъıихъ

и тѣлесьнъıихъ страстии· свободи

ѩко чловѣколюбьць ⁘ — гла· г҃

Врачане мощьнъıимъ· съкровищенцѣ

ленню· съпасенню вѣрьнъıимъ· бе

змьздьника преславьнаѩ· въ бѣда

хъ зовоущаѩ и болѧщаѩ и цѣлита·

съ богородицею· молѧща бога блага

аго· избавити сѧ намъ· отъ сѣти

вражиѩ ⁘ —

КЪТОНЕДИВИТЬСѦ·КЪТОНЕСЛАВИТЬ·КЪ
ТОНЕХВАЛИТЬВѢРЬНО·МОУДРОУЮИПРЕ
СЛАВЬНОЮБЕЗМЬЗДЬНИКОУЧЮДЕСЪ·
ѤКОПОСВѦТЕМЬѤЮПРЕСТАВЛЕНИИ·ВЬ
СѢМЪПОДАВАѤТА·ПРИТѢКАЮЩИИ
МЪВѢРЬНО·БОГАТЬНОИЦѢЛЕНИѤ·НЧЬ
СТЬНЫИИИСВѦЩЕНЫИМИѤЮМОЩИ·НЕТА
ЧАЮТЬБЛАГОДАТЬИЦѢЛЕНИИ·ѠДОВО
ЛЬСВѦТАѦ·ѠЧЬСТЬНѢИГЛАВѢ·ѠМОУ
ДРОСТИИСЛАВА·ѦЖЕОТЪБОГАВЪДАНАѤ
ВАМА·БЛАГОДАТЬ·ТѢМЬПѢСНЬМИВЪ
ЗОВѢМЪ·БЛАГОДАТЕЛЮБОГОУ·ѤВИВЪШЕ
МОУМОУСИѦ·КЪВРАЧЬСТВОУ·ДОУШАМЪ
ИТѢЛОМЪНАШИИМЪ·

ОТЪВЫШЬНѦАГОПРОМЫШЛЕНИѦ И
ЦѢЛЕНИЮДАРЪ·ГЛОУБИНОУПОЧЬРП
ША·ВЬСѢМЪНЕТАЧАѤТАВѢРЬНЫИ
МЪ·ИЦѢЛЕНИѦБЕЗМЬЗДЬНИКА·БЪ

шенѥстьствабонедоужьнꙑихъстра

стии·въроукодѣланꙑи·таиноѡтъсъ

кровищꙿа·доуховьпобꙑлаѥнѥпрѣдълага

ющꙿа·съпасениѥстражющиимъоу

в[illegible]чоуи·тѣмьцьркꙑчьстьнабꙑ

вꙿъшажибоначальнꙑꙗтроица·в

ваюмоудровъселениѥсътвори·того

молита·съпастидоушанаша·∵ -

Любъвьюбожиѥюихъотъниѥмь·боу

доущиихъъдѣтельнопоживъша·съ

пасениѥпоутисъвършиста·тѣмь

чистотоудоушевьнꙑꙗ·нескврьнь

носъхраньша·п лътьскꙑихъоти

ноудьотъстоуписта·доухомьже

божьствьнꙑимь·озлащенабꙑвъ

ша·безмьздьнꙑиицѣлениѥболѧщии

мъподаваѥта·върстасвѧщена·свѣ

тозарьнавоупроугопро щена·

божьствьнаꙗвьрстабезмьздьника·
въскърбѣхъивъболѣзньхъ·посѣ
щающанасъ·идоушьнашихъболѣ
зни·безмьздъіницѣлѧюща∴
Свѣтилаипросвѣщена·въсиꙗдьнь
сь·памѧтьбезмьздьникоухристо
боу·свѣтилосиꙗюще·лоучамичю
десъ·вьсьокрьстьниимиръ·придѣ
теоубопраздьнолюбьци·вѣрьнепра
здьноуимъ·придѣте·кърацѣсвѧ
тоую·бъдрьневьсипритьцѣмъоби
лоприимемъотънею·безмьздьно
подаѥта·вьсѣмъдѣтелию·свѧтаа
годоуха·ицѣлениꙗдаръ∴
Вьсегдаимоущахриста·съдѣваю
щавъсебесвѧтаꙗ·бесребрьника·чю
дотворенꙗвъмирѣ·болѧщаꙗоувра
чюѥта·неврачествоваю·источьни

43об.

къѥстьнеичереплемъ·чреплемъ
жепачеистачаѥть·иизливаѥтьи
напълнаютьсѧ·вьсегдаистѣщаѥ
ть·оумножаѥтьсѧ·вѣсѣмъпода
ваюнескоудьно·ипочьрпающьпри
имаютьицѣлениѥ·итъпребыва
ѥтьнеичрѣплемъ·какооубоваюна
речемъ·оугодьникаиврача·доушь
итѣлесъ·цѣлителастрастии·неи
цѣльныихъ·тоунеицѣлающабь
сѧ·приимъшацѣльбыотъспаса
хриета·подавающанамъвелиюми
лость·:·

в
въ·в·стхъмчникъ·аникюанна·пигаси:·
Прндѣтебѣзарадоуимъсѧгосподеви·
въпамѧтьдьньсь·страстотьрпьць·
опраздьнолюбьци·прндѣтебѣсхва
[illegible]·· похвалающе·радоу

исѧ·анкюдине·радоуисѧ·пигасиѥ·
радоуисѧ·анемподисте·радоуисѧ·ѥ
лпидифоре·радоуисѧ·аффониѥ·и
жельствьнадольскоую·въпагоубоу
погроузивъшиѥ·хрістаигоспода·по
средѣсоудищаꙗсно проповѣдасте·
тѣмь·вьсеблаженнии·имногостра
стьнии·непрѣстаитемолѧщесѧ·о
доушахъ нашихъ·: гл҇а·д҃·:
Пѧторосвѣтьлаꙗстрастотьрпьць
лоуча·ꙗковъдоубравѣдрѣво·секъı
радабъıдьскъı·отъсѣчесъблазнъ
вражию·испобѣдавъшехрістапре
дъцесари·непрѣстаньномолатьсѧ·
одоушахъ нашихъ·:
Кръвиистроуꙗми·тѣмьоучьрвивъ
безданъıприде·моучьничьскъı
ипоуть·страстоносьче анкюдине·

тѣмьикрѣстнюбожьствьноюпрѣпо
ꙗсавъсѧ·вражиꙗотъвсѣкаѧъиесикъ
зни·христабога·онасъмоли·съпа
стидоушанаша·:·

въ·г҃·акезимъі·иосифа·нафалъі·:·
Благоучьстии·свѧтиикрѣпъкопо
троуаистесѧ·гърадъінюмоучитель
иизъложисте·надольскоуюзъіетѹ
въблагоубоупогроузисте·акепсима·
анфала·иосифѣ·иѧъінѣнанебесь
хъвѣньцаносащели:коуите·молк
тесѧдоушахънашихъ·:·

въ·д҃·стго·ионикиꙗ·:· гла·а҃·:·
Нестаꙗютьнамъ·божьствьноюпи
саниѥ·свѧтѣитвоиоустьнѣ·при
носъборьмаꙗ·оучениꙗжиеота
тобълажене·иоаникиемоудрець
ркъвьтиосѣкровицѣне·коудьноие·

45

молисѧ спасти доушанаша:·

Въ·г҃· стго павла исповѣдьника:· гла·а҃·

Архиерѣискою ризою облѣчесѧ преподо
бьнъи отьче·тьзоименьникоу па
вьлоу·въздрьжьновалъ еси·гонени
е сътьрпѣлъ еси и бѣдъі·и изгонихъ
болѣзньнъхъ·хоульнаи прѣдании ари
ева·попралъ еси·пострадавъ го
за безначалноую·и единосоущь
ноую троицю·не оуъетивалъ гондоу ... обра
рьци·и низъложилъ еси македоние
и правовѣрьноую вѣроу·оучение въ
вьсе ... бесплътны ... въдвара
ющи се с ангелъі·съ тѣми и нъінѣ мо
ли спасти·доушанаша:· в҃

П... ноую поучиноу прѣплававъ·въздь
жениемь вѣтрьмь·страстьми ...
боурѧ·и избѣгалъ еси преподобьне·

45об

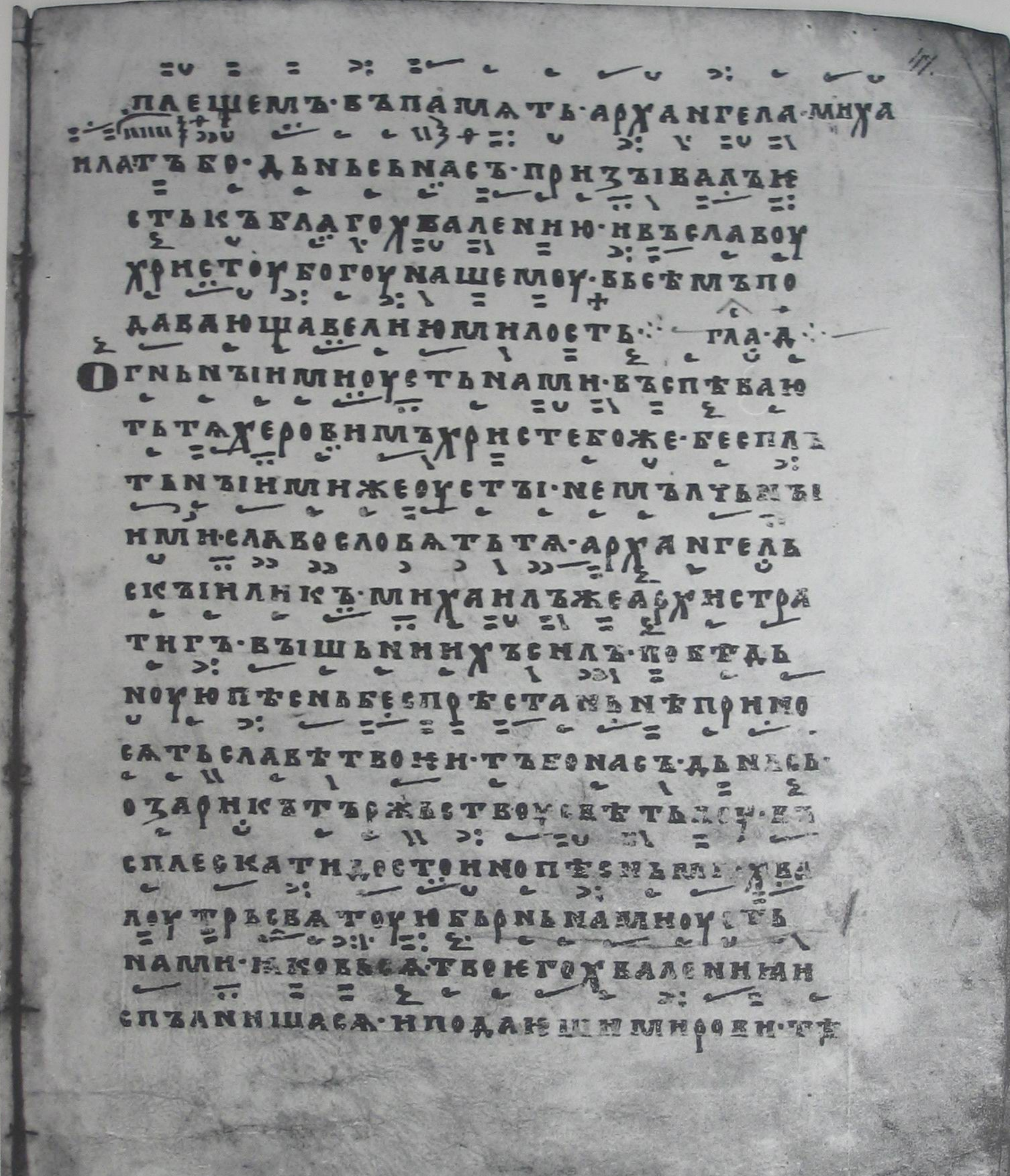
мьтьзоимменниюносѧ·божьствьнаа
гопавла·гоненниꙗподъꙗлъюсиина
пасти·озълобленъωтъѥретичь
ствоующиихъ·ꙗзыкъненедоугоую
ще·тѣмь·аринюванизъложилъюси
прѣданниꙗ·инестериювыюресипобѣ
дивъ·цьркъви·хрїстовѣꙗвисѧрьвь
нительтогооубомоли·свѧщенниче
блажене·съпастидоушанаша:·
Принникалъюсивъглоубиныдоуховь
ныꙗ·ꙗконаземлиибеспльтьнопо
живъ·нотътоудоупоучьрпавъ·бога
тьство бо[illegible]ꙗ·разоума·правовѣ
рнюучловѣкъıнаказалъюси·оуче
ниюмьтвоимьпреподобьнеотьче:·
въ·и·стхъбеспльтьныихъ·миха
ила·игаврила:· гла· а̄
Разоуманыихъсилъ·архистрати

46.

зи·престоюще бес пр҄ѣстани·владꙑ
чьнюоумоу престолоу·молитесѧ къ го
сподоу·миръ мирови даровати·и доу
шамъ нашимъ велию милость·:·
Чиноначалникъ·вꙑшьниихъ силъ·
михаилъ пр҄ѣстою вꙑшьниихъ чи
новъ·дьньсь намъ·къ тържьствоу
призꙑваеть·иже вьсегда съ нами
ходаи·несъ храни насъ от [illegible]
[illegible]·дииавольскъ[illegible] [illegible]·прид҄ѣте
оубо празьдьнолюбьци [illegible] любь
ци·цв҄ѣтꙑ добро[illegible] т҄ѣтельнъ[illegible]
нъше·чистъ[illegible]
ю[illegible] вьрадою·арханъгело[illegible]
почьстни[illegible]
богоу пред[illegible] стоить[illegible]
п҄ѣсни везсꙑлаю[illegible]
ст[illegible] доуша нама[illegible]

46об

Невещьствьно соущьство · разоумьны
ихъ снлъ · старѣишиньствоующе · и
трьсвѧтыньчьноую славоу · лоучами свѣ
тѧщаю въ вьселенѣи · архистрати
зи непрестающе ми[...]асомь · трь
свѧтоую пѣснь въспѣвающе тѣмь
молите · съпасти доуша наша :
Невеществьнаго престола окрьходѧще ·
разоу[...]наѧ соущьства · божинке
спастьни[...]и · трьсвѧтоую пѣснь · къ
строи[...]аю богоу · пламеньныими
оусты [...]а[...]ите · свѧты иже
отьць безначальнъ · свѧты крѣ
пъкыи · сынъ безначальнъ ·
свѧтъ иже бесъмьртьныи · дахны
соущьны и доухъ · иже съ отьце
мь и съ сынъмь славимъ ·
Приѧтѣ тебѣ гласьно вьсн · ликъ[...]


пaещемъ·въпамѧть·архангела·миха
илатъ бо·дьньсьнасъ·призъіваль и
стькъблагоухаленнию·ивъславоу
христоубогоунашемоу·вьсѣмъпо
давающа велию милость· гла·д
Огньнъіимноуеть намъи·въспѣваю
тьта херовимъ христе боже·бесплъ
тьнъіимижеоустъі·немълчьмъі
имъславословатьта·архангель
скъіиликъ·михаилъжеархистра
тигъ·въішьниихъсилъ·побѣдь
ноую пѣсньбеспрѣстаньнѣпринo
сать славѣтвоеи·тѣбонасъ·дьньсь
озаришатържьствоусветлъ
спле скати·достоинопѣснь
лоутръсватоуибьрньмамноуеть
намъ·ѣкобьсатвоеюгоухаленииаи
спъанниша са·иподаюши мирови·тѣ

47об

хърадивелиюмилость ··· глас д

Сълньчьнаꙗлоуча·божьствьнааго
свѣта·осиꙗѥмиархистратизи·бе
звещьствьнꙑихъпросвѣщаѥте·
чиноначалиꙗ·ꙗкосвѣтъблагоѡ
бразоующевъвꙑшьниихъ·пламе
ньпросвѣщаѥтевъмирѣ·неприкѡ
сновенагобожьства·тѣмьтрьсва
тоуюпѣснь·въпламеньнꙑихъоу
стьнахъ·беспрѣстанипоѥте·сватъ
сватъсватъѥси·боженашь·славате:

Надежеѡсѣнаѥтьблагодатьтвоꙗ
вьсехвальне·отътоудоудниꙗвола
прогонитьсасила·нетрьпитьбо:
свѣтатвоѥговидѣти·съпадъи
дьньница·тѣмьмолимътиса·
пламеньнꙑиѥгострѣлꙑ·ꙗже
нанꙑ·двизаѥмꙑꙗоугаси·хода

танствъмьтвоимьизбавлаюна
съ·отъсъблазнѣюго·достохвальне
михаиле·архистратиже· гла· Ѕ
Съ радоуитеса·намъвьса·англьска
ꙗ·чининачальства·прѣдъстателе
ковашь·инашьзастоупьникъ·ве
ликъіиархистигъ·въдьньшьнии
дьнь·въчьстьижемьнѣго·храмѣ
прѣславьно·обавлающесаосващаютъ·
тѣмьжедължьно·въспоющетомоу
възъпиюмъ·покръіинасъ·кровъ
мькрилоутвоюю·великъіимиха
иле·архангеле· гла· Ѕ
Ангелитвоихристепрѣстолоу·вели
чьствиюсъстрахомьпрѣстоють·
итвоюю свѣтълостию·приснопро
свѣщаюеми·въвъішьниихъпѣвь
ци·исвѣтоутвоюмоуслоужителе·

18об.

отъ тебе посъілаѥми·подаваютъ свѣ
тъ доушамъ нашимъ∴
Ꙗко чиноначальникъ·избрало·и анге
ломъ·старѣи·архистратиже·отъ
вьсѩкоѩ моужа·искърби·недоуга и
зълъіихъ грѣховъ·свободи·въисти
ноу поющаꙗ·и молѧщемъ сѧ·тебе
преславьне·ꙗвѣ ꙗко бесплътьнъ·
бесплътьнааго вида·и неприкосно
вѣноу свѣтоу·владъічьнею славою·
ѡсиꙗниемъ·самъ бо·чловѣколюбь
ць·плъть нас ъ ради·отъ дѣвъі·при
ꙗтъ·съпасти хотѧ·чловѣчьство∴
Въ·аі·стхъ мчнкъ·минъі·виктора·
и викентиꙗ·и мчнца·стефаниды·
и стго·феодора·стоудиискаго∴
Дьржазьнааго христова·мчноу·пре
петааго·съшьдъшесѧ вѣрьнии·по

хвалами и моучьничьскыими· и пѣ
сньми доуховьныими и въсхвали
мъ· тѣбо на врагы невидимыіа бра
нь въсприимъ· и законьно пострада
въ· достоино побѣдьныи вѣньць въ
сприя· и ныінѣ на небесьхъ съ анге
лы ликъствоуя· въ неразроушимѣ
и странѣ· проси те въселенѣи мира·
и велиія милости· гла· в҃

Прндѣте страстолюбьци· трьсвѣтьлы
и поутеникъ· поучьсти мъ ликъ· ми
нѣ іжє· вікъ тєра· и викєнтия· ꙗко
кръвь и давъше· и коупи шавѣ чьны
и животъ· тѣмь· и дьржавьно проти
боу [illegible] аху· обрѣтателе визлы
иуъ· неи [illegible] анимъ тва тнаныіихъ· не
тьлѣньныіихъ зради· невоиньствоу
и плъ цесареви· тьлѣньноу земьноу

оумоу·нъ живоу оумоу цесаревн·воин
ствоу имъ·присновъпиющоу къ вѣрь
нъıимъ·иже вѣроуить въ мѧ·аще оу
мреть·живъ боудеть·

Феѡдороу. гла҃ г҃. на ги възвахъ. по дво иц.

Словесъı ѩко же плеуи·иретичьскъıѩ
чинъı расѣкль и сноть че моудре·пра
вовѣрьнъıихъ множьство·наико
нѣ написати·христоса показаль иси·
писаниемь нашимь·пощениемь
же прежеплъть скъıи мракъ прешь
дъ·възиде на гороу добродѣтелни·
божьствьнъıими разоумъı·разбога
тѣвъ феѡдоре·и писании безадьноу
ислѣди и вѣдобрѣ вьсѣмъ оумени лъ
иси·ѩко плътию прѣтъıка[illegible]·и
женечьтъıи чьсть нѣ[illegible]ражении
ѩ·чловѣчьскааго ѡбраза·иже цѣлоу
юще·матерь и сватъıихъ·таблажи

+ ст҃ ір̃ г҃ оі҃ ктаб̃ра въ г҃· ищи·

мѣ вѣрно ∴ гла҃ г҃ ∴

Любъвию распѧтааго· крьстъ своихъ за
лъ неси· въслѣдоумнюмоу· мьртвость
живоносьноу· пострадавъшааго плъ
тию· и ищеши нѥго богоплоужьнааго
образа· на въсѧкъ дьнь мѣ исаѵловѣ
ко плъ· носѧ на тѣлѣ своюмь хрсто
вы ѩзвы· и разарок шаѩ злобоу нѥри
ти чьскоую· таибьникъ съ крьвена
аго божи вотасыи· того наслѣдова
ти страсть мъвъ желалъ неси· и по
клони ласѧ неси плътию нас ради·
члвѣкоу съвьршеноу· образъмь
плъть сѧ зьимь· въ тѣло писана вѣрно ∴

ми
в

Паки злинамъ· чьстьнаѩ памать въсе
го мира· свѣтильникъ въсниѩ· ми
ныже· и ниистора· и викентиѩ· вѣръ
ныи имъ сьрдьца· просвѣщающии· и

жезахрьстараспѧтиѩрадиподвигъ
шеса· тѣмь· иже славоѭчьстиѭвѣ
ньчавъшагониѹхъ· хрьстабоганаше
го· пѣсньми прославимъ· н· в·

Радость нъ дьньсь· бысть намъ· пра
здьникъ· просиꙗвъшаго въ моуче
ницѣхъ· память предълагаѩ· сего бо
соущиихъ бѣдахъ въ иноу призываю
ть· и въ напастьхъ· и въ морихъ троу
жающиисѧ· имать бо дьрзновение
къ хрьстоу· его же ради кръвь своѭ про
лиꙗ· ѥмоуже съшьдъшеса· въ цьрсъ
вии его възъпиимъ· великы и въ моу
ченицѣхъ· мьно· хрьстовъ оугодьни
че· ꙗко скоръ сы помагати· вѣроѭ при
зывающиимъ та· помолисѧ о насъ·
къ съпасоу доушь нашихъ·
н
Иноки и ними законоположьникъ· при

вовѣрьнꙑимъ обꙋчатель · правило
правлениѥ · повелѣнии иставило · сва
щенникомъ свѣтлость · божиꙗ оуста
сѣчивомь посѣкаꙗ · ѥретичьскꙑꙗ
противьнꙑꙗ пълкꙑ · ꙗвиласѧ ѥси фе
одоре · иныи ѣсвѣтаконьчьнааговь
сьниспъланаꙗсѧ · христо[illegible]плолаꙗсѧ ·
неослаблаꙗ · о стадѣ своѥмь ·

Въ · ві · иѡана · млтиваго · гла · в ·

Милостꙑни источьникъ требоующи
имъ оумъножаꙗ · благомилостивъ
щедротами · иѡанъ · христовъ подо
бьникъ · великꙑи пастꙑрь · алекса
ндрьномъ несвѣтильникъ · придѣте
насꙑтимъсѧ · нищии доуховьно · по
дражающе ѥго тихость · любосьрдь
нъ бо нравъмь · христа страньство
вавъ нищиихъ ради · ꙗко преже авра

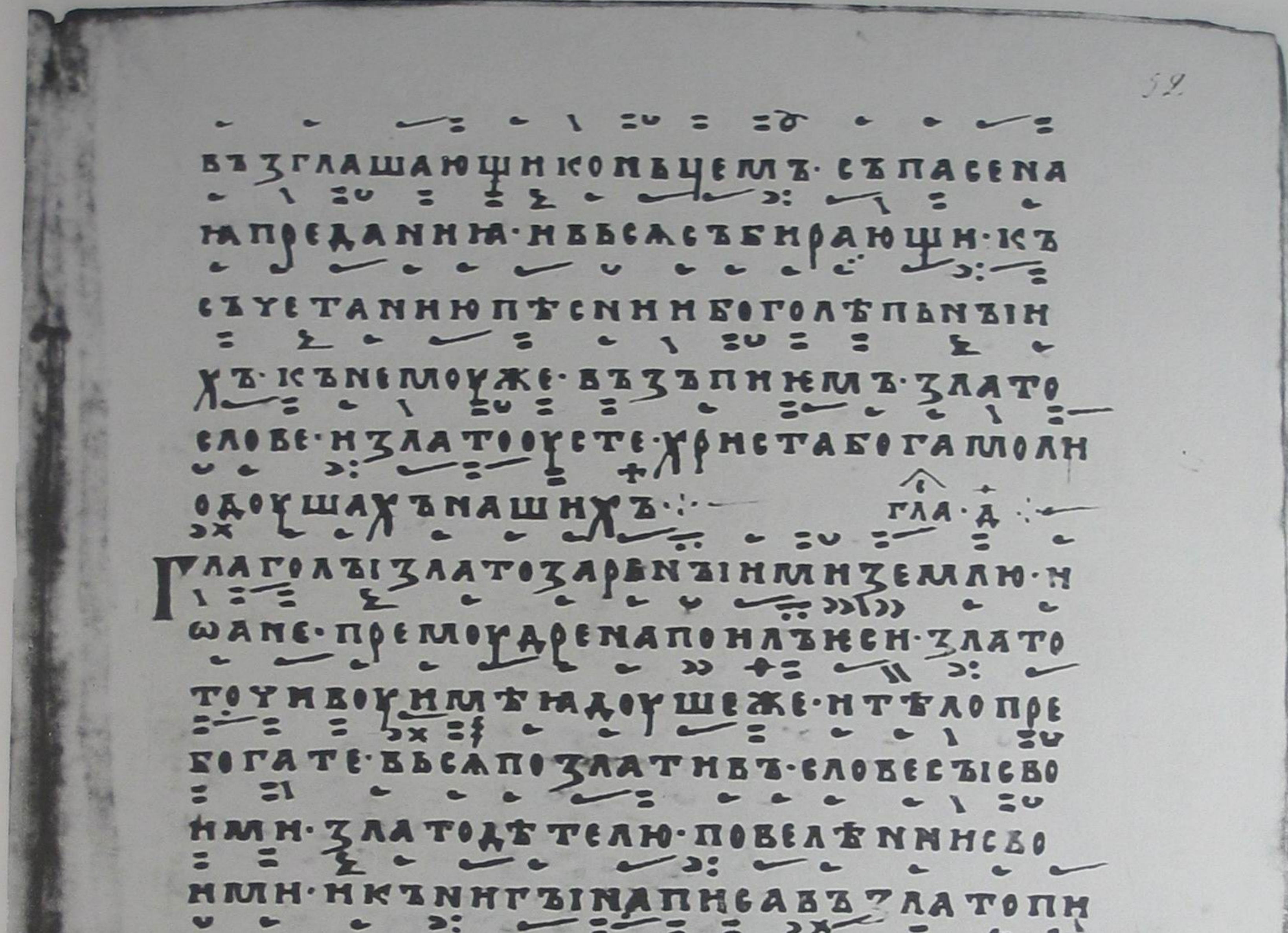
АМЪ·БЛАЖЬNЬСТВОУДОСТОИNЪБЪІСТЬ·И
СЪДЬРЗNОВЕNНИѤМЬМОЛИТЬСѦ·ПОМИ
ЛОВАТИДОУШАNАША·:·

ВЪ·ГІ·ИѠАNА·ЗЛАТООУСТАГО·:· ГЛА·Д·

NАГИ ВЪЗ ВАХ

БЪІСТЬЗЛАТООУСТЕБОГОДЪХNОВЕNЪІИ
ОРГАNЪ·ИМЬЖЕКЪNАМЪДОУХЪСВѦТЪІ
ИГЛАГОЛА·NАРОУЧИТЪІИМЬБОГЛАСОМЬ·
ПРОТЕЧЕКОNЬЦА·ГЛАСЪОУЧЕNНИѦТВОѤ
ГО·ИПОДРАЖАТЕЛЬБЪІВЪ·АПОСТОЛОМЪ
ПРЕПОДОБЬNЕ·ЛИКАДОСТИГЛЪѤСИОNО
ГОѤГОЖЕВЪЗЛЮБИЛЪѤСИ·МОЛИСѦ·ГО
СПОДЕВИИВЬСЕБЛАЖЕNЕ·ОУМИРИТИМИ
Ѧ РЪ·ИСЪПАСТИДОУШАNАША·:·

ПОДОБААШЕЦЕСАРЬСКОУОУМОУГРАДОУ·
ИѠАNА·ИМѢТИАРХИЕРѢІА·ІАКОNѢ
КАКОУЮОУТВАРЬЦЕСАРЬСКОУЮ·ИЗЛА
ТОСЪКОВАNОУЮТРОУБОУ·ВЬСѢМЪ·ПРО


52
ВЪЗГЛАШАЮЩИ КОМЬЦЕМЪ· СЪПАСЕНА
ꙖПРЕДАНИꙖ· И ВЬСѦ СЪБИРАЮЩИ· КЪ
СЪУЕТАНИЮ ПѢСНИ И БОГОЛѢПЬНЫИ
ХЪ· КЪ НЕМОУЖЕ· ВЪЗЪПИИМЪ ЗЛАТО
СЛОВЕ· И ЗЛАТООУСТЕ· ХРИСТА БОГА МОЛИ
ОДОУША ХЪ НАШИХЪ·:· ГЛА· Д·:·
ГЛАГОЛЫ ЗЛАТОЗАРЕНЫИМИ И ЗЕМЛЮ· И
ѠАНЕ· ПРЕМОУДРЕ НАПОИЛЪ ЕСИ· ЗЛАТО
ТОУ ИВОУ ИМѢꙖ ДОУШЕЖЕ· И ТѢЛО ПРЕ
БОГАТЕ· ВЬСѦ ПОЗЛАТИ ВЪ· СЛОВЕСЫ СВО
ИМИ· ЗЛАТОДѢТЕЛЮ· ПОВЕЛѢНИИ СВО
ИМИ· И КЪНИГЫ НАПИСАВЪ ЗЛАТОПИ
САНЫ· ВЪЗЛЕТѢ НА НЕБО· ТѢМЬ· ВАПИ
ИМЪ ТИ· ЗЛАТОСЛОВЕ И ЗЛАТООУСТЕ:
ХРИСТА БОГА МОЛИ· СЪ ЧАСТИ ДОУША
НАША·:· ·ГЛА· ·Ѕ·:·
ТРОУБА ДОБРОГЛАСЬНАꙖ· ꙖВИ СѦ ЗЛАТО
СЛОВЕ И ЗЛАТООУСТЕ· ПОЗЛАЩАꙖ СЬРДЦА

чабъбрьнꙑихъ· златоименьнꙑихъ оу
ченьи· пророчьскꙑи ибо изиде гласъ прѣ
даннии твоихъ· прѣподобьне отьче·
и мироу вьсемоу коньча просвѣти·:

г

Преподобьне· трьблажене· свѧтꙑи оть
че· пастꙑрю добрꙑи· и старѣиша
аго пастꙑремъ· христосовъ оучени
къ· положивꙑи доушоу за овьча· сѧ
мъиньнꙑинѣ преславьне· иоане· зла
тооусте· проси молитвами своими·
даровати намъ велию милость·:

н

Златꙑими словесꙑ· и богогласьнꙑи
ми оучении· оукрасилъ еси божию
црькъвь· богатьство доуховьное· съ
крꙑлъ еси въ неи· твоꙗ богомь пре
даннаꙗ словеса· тѣмь· вѣньца отъ
неприкосновенꙑихъ цвѣтъ сапле
тъши· пѣснь приносимъ тебѣ свѧтоу

53.

итвоипамѧть·вьсезлатедоушеювѣтѧ

зыкомь·иоане·богомоудре·нъıако

имѣѩдьрзновениѥ·прѣподобьне·мо

лиодоушахънашихъ·:·

В҃ъ·д҃і·стго·апла·филипа·:· гла·в҃·:·

Небесьнаıаıависѧ·чашамоудрости·

доуховьнои бо показасѧ обитѣли

щекрасьно·и назнаменалъ ѥси добро

дѣтели и помощь·земьныıа оулови

въ·разоумьною оудицею·моудрости

божиıа·тѣмь·молимъ тисѧ·апо

столе филипе·молисѧ о доушахъ на

шихъ·:· гла·в҃·:·

Оставивъ земьнаıа послѣдовалъ ѥси

христоу·и знаменавъсѧ доуховьни

ѥмь·свѧтааго доуха·посъланъ бъ[illegible]

въ отъ [illegible] ıазыкы погыбъша

ıа·обращаıа з[illegible]къ свѣтъ бо

52 об.

горазоумѣниѩ· филипе· апостоле· иконь
чавъ подвига божьствьнъıѩ ти естра
сти· моукъ различьнъıихъ· доушоу
свою христоу прѣдалъ юси· того моли·
вьсеблажене· даровати намъ· вели
ю милость·: гла· г·:

Ръıбьноую ловитвоу· въ чловѣчьскъı
иловъ преложивъ· соущаѩ въ глоуби
нѣ· съблазнъ· тръстию възведъ· та
ино филипе· апостоле· вьсего мира
обогатилъ юси· ноучителеви сво
юмоу христоу приведе· тѣмь· моли
мъ тисѧ· молисѧ къ немоу беспрѣ
стани· съпасти доуша наша· вѣро
ю притѣкающиимъ въ кровъ твои·

сн· в

Великааго филипе· свѣ[illegible]
згорѣ въсѧ вьсемирьнѣ· [illegible]
юси свѣтило· отьца же свѣтоу въ

съновьнию възискавъ обрѣте въсвѣ
тъ· свѣтъ бо обрѣтаеться· и бо тако
знамении равьно образьно· възвѣ
щамъ начало образьно· апостоле· его
же молаи· назнаменанъ ими хъ· божие
юсъ спасти са кръвию·:·

·в· Въ· еі· стъі· мнкъ· гурна· самона· навива·:·
Приидѣте моученикъ любьци вьси·
хрьстосовъі рачителя пѣсньми по
чьтѣмъ· гоурна· авива· и самона· я
ко преславьно съдѣвають чюдеса·
завѣта гоне прѣзорѣша привести дѣ
вицю· пън испълняюще прошение·
но троковицю съ [illegible] пасоша· безаконь
ногоу моугоуго[illegible] тоу· моукоу коусътво
рнвъше· [illegible] тѣмь хрьсте [illegible] бла
гыи чловѣколюбьце· спаси доуша
наша·:·

Въ ·гı· стго апла матфеа ∴ гла · в ∴

Христосовъ ıоученикъı божьстваны
нхъ апостолъ съучьтьникъ бъıвъ·
мъıтарьскаꙗ отъвергъ дѣлаоу
ченнꙗ матфеа преблажене· тѣмь
жетогона учьртавъ· божинхъ слове
съкнигъı въстронлъ несн· христа бога
о насъ молн прнсно· спасти доуша
наша ∴ гла · г ∴

Нзглоубинъı злобъı послѣдьнаꙗ· ко
ньчюю въıсотъı· добродѣтелнм· ꙗко
орьлъ въıсоучѣлѣтаꙗ· преславанове
стече· матфеа прехвальне· нкопо
крыв ъшаа гоне беса· добродѣте
лнн· весю землю спъ ланьшю· хрн
сто[illegible] послѣдовалъ есн стопы· подра
[illegible]ательтеплъıн· весьда: тогонаь[illegible]
[illegible] сторм[illegible]нo ръжнвотъ[illegible]

съпасениѥ · богочьстиво · божьствьнꙑ
имиповелѣнии · ѥнимъже · насъвъ
подобиблагодарьствоующе · зижи
телѧ · итаоублажающе ·:·

Въ · зі · стго · григориꙗ чюдотворьца ·:·

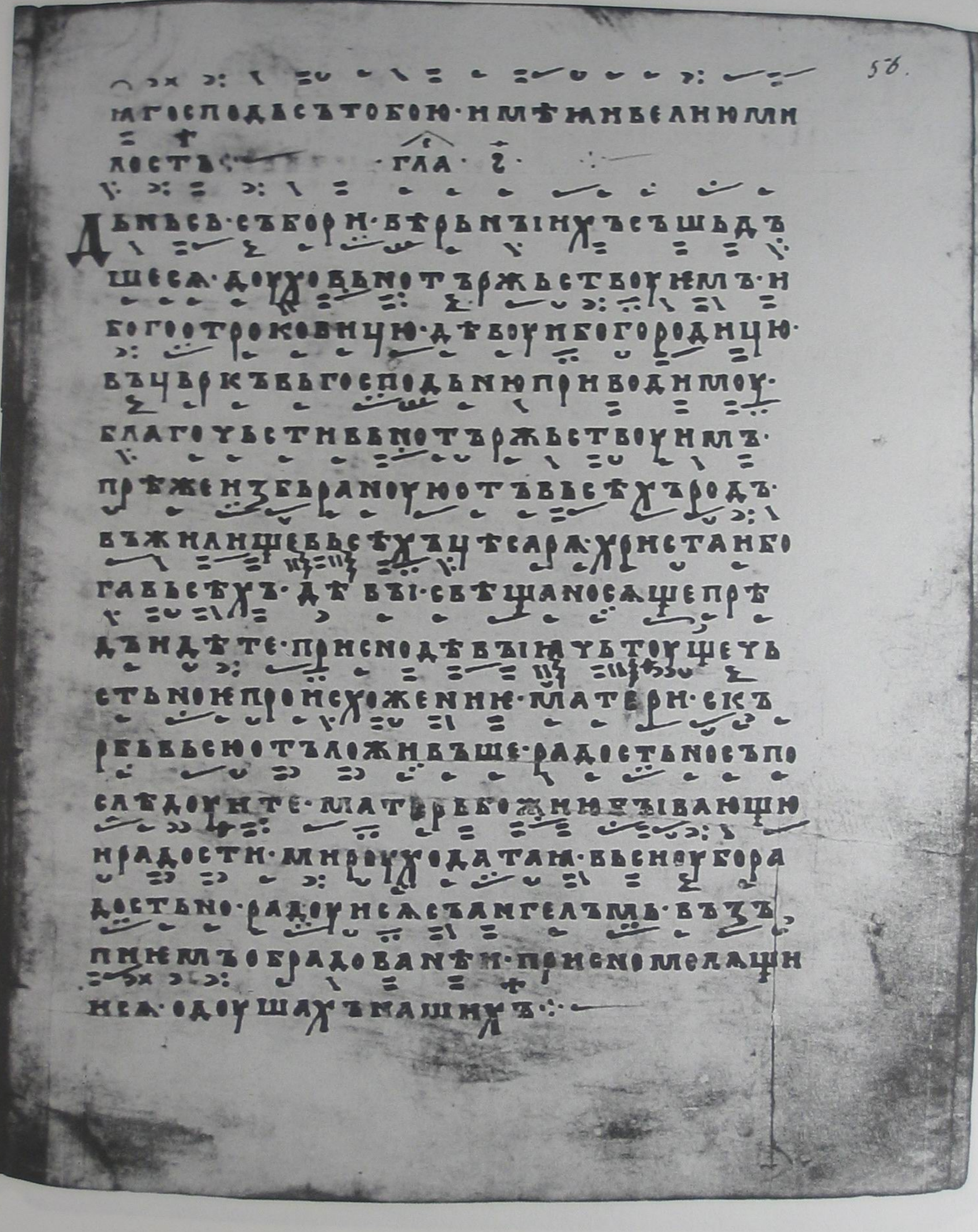
Бѫдростьбожиꙗвъданаꙗтимоудре ·
ꙗкожеданиилоу · ꙗкожепрооннѣмоу
сънъ · такоивътрꙑтанньство ѿтъ
крꙑтиисѧ · тѣмьмолисѧ · съпастидѹ
шанаша · преподобьне отьче ·:·

Въ · иі · мчнка · платона · и романа ·:·

Въ · кѕа · вънесениѥвъцрквь · стꙑꙗбца ·
Дньсь · въцрквьприводитьсѧ · непоро
чьнаꙗмати мчꙋи · въвъселении · въс
ѣхъвꙑшьшаꙗбога · ивъсегоживотана
шегоискоупитель · дьньсь · прѣчиста
агосвѧщениѥ · ꙗкотрилѣтьꙗоуница
въводитьсѧвъстаꙗ тыихъсвѧтаꙗ ·

55 об

се и· възъпиимъ ꙗко ангелъ· радоуи
са· едина въ женахъ благословлена·
Приаѣ тебѣ вси людие· единоу нескве
рньноую въсхвалимъ· ꙗже отъ проро
къ· проповѣданаꙗ· и въ цьркъвь при
несена· ꙗже прѣжде вѣкъ· повелѣнаꙗ
мати· и въ послѣдьнаꙗ лѣта· ꙗви
вшиса богородице· господи моли
твами еꙗ· миръ твои подажь намъ·
и велию милость· · д·
Дьньсь· богоѫмѣстимаꙗ цьркы· бо
городица· въ цьркъвь господьнюю при
водитьса· и захариꙗ тоу приемле
ть· дьньсь свꙗтаꙗ· свꙗтыихъ весе
литьсꙗ· и лики ангельскъ· таинотв
оржьствоують· съ ними же· и мы пра
зднующе дьньсь· съ гаврииломъ
възъпиимъ· радоуиса· обрадована

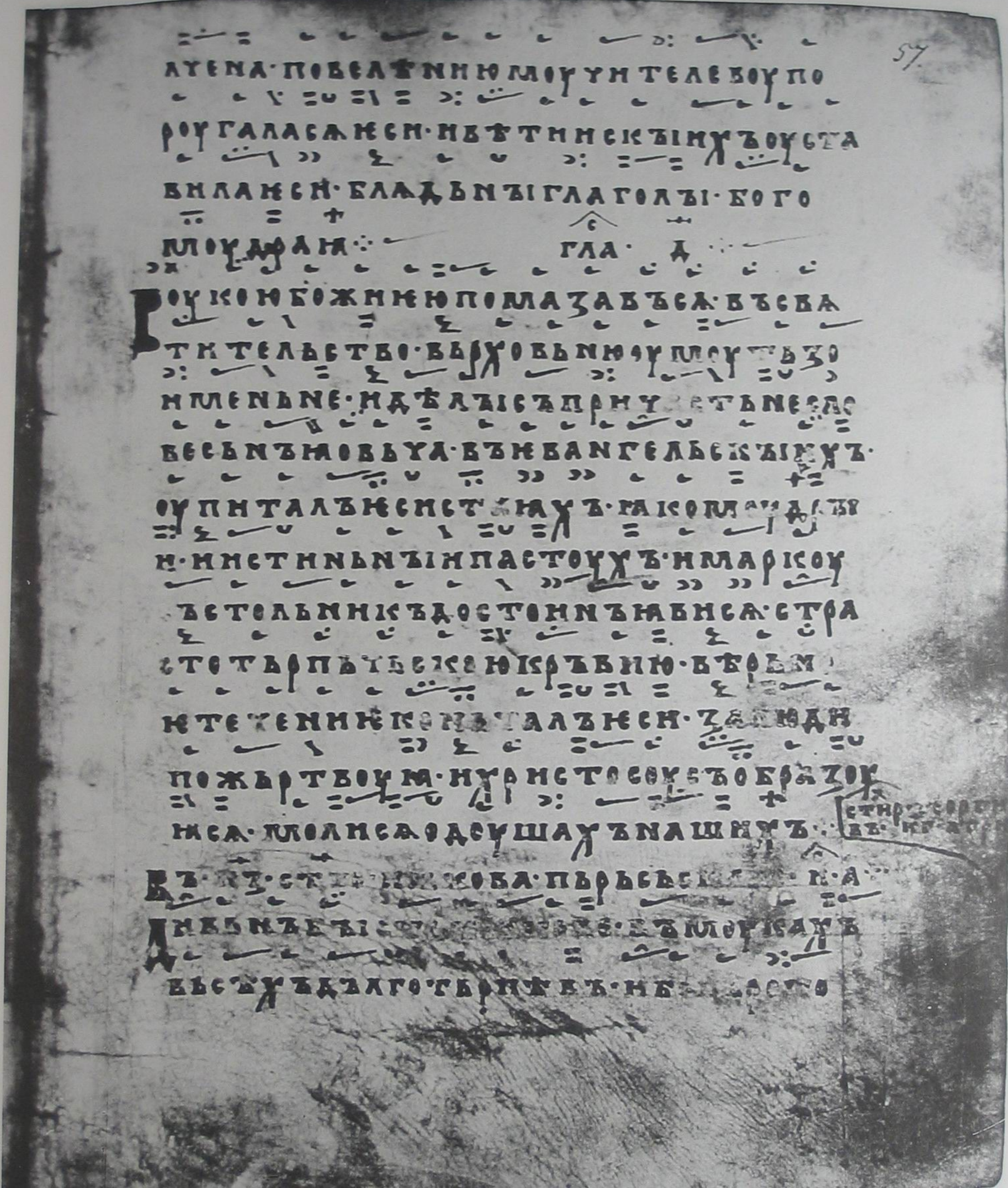


игоспода съ тобою· имѣми и велию ми
лость:— гла· ҃г·
Дьньсь· събори· вѣрьнъіихъ съшьдъ
шеся· доуховьно тържьствоуимъ· и
богоотроковицю· дѣвоу и богородицю·
въ цьркъвь господьню приводимоу·
благочьстивьно тържьствоуимъ·
прѣже избраноую отъ вьсѣхъ родъ·
въ жилище вьсѣхъ цѣсаря христа и бо
га вьсѣхъ· дѣвъі· свѣщаносяще прѣ
днидѣте· присноде вънимьте тоу щеть
стьное и происхожение· матери· скъ
рьбь вьсю отъложивъше· радостьно съпо
слѣдоуите· матери божии зъіваюшти
и радости· мироуходатаи· вьсеноу бора
достьно· радоуи ся съ ангелъмь· възъ
пиимъ обрадованѣи· присно молящи
ся· о доушахъ нашихъ:·

н҃

Пороженниюмьтвоималькогоневѣстовла
дꙑхице·принаде·въчьрѣвъгосподь
ню·вѣспитатисѧ·въсватаисватꙑ
ихъ·ꙗкоѡсвашена·тъгдаангавриилъ
посъланъ·къ тебѣпрекрасьнѣи·пищю
приношашети· небесьнаꙗвьсаоужа
сошасѧ·съмотраще·доухасвататааго
въта въсельшасѧ·тѣмь·нескврънь
нанеблазньна·юженанебесѣхъ·и
наземлиславима·матибожиꙗ·съ
пасирода нашего:·

Въ·ке·стго·петра·александрьскаго:·
истъинамучица·катеринꙑ: гла·в:·
Житиюнесѣ[illegible]по[illegible]бъши·соу
дищебезбожьнони з[illegible]жьши·ста
лаюси·побѣдоуносѧщи·[illegible]катери
ноу[illegible]·цвѣтꙑносѧщи божи
юсвѣтило[illegible]божиюсилоу[illegible]бѣ



мъ·проукамаимъышьцамъотъсѣхче

номътвоимъ·такожеиногамаиаы

стомътвоимъ·даженадобедроусъ

търпѣлъиеси·нъмолащоутися·чь

стьноуюглавоуютъсѣкоша·моуче

ничемъногостраствне·онасъне

прѣстаихрстоумолѧса·помин

ловатидоушанаша

въ·а·стго·апла·андрѣа· гла·а·

Пьрвозъванъиноученикъ·иподра

жательстрастьмъ·съобразоуеть

тися·господи·андрѣи·апостолъ·

въглоубинѣсоущиихъ·невѣжь

ствиа·блоудащиихъиниграды·оу

аниюкрьстатвоего·привлѣкъ

приводитьти·тѣмьнесъпасъше

савѣрьниикъпѣниюмъти·моли

твамиего·преблагъиибоже·ниео

ТА НАШЕГО ОУМИРИ· И СЪПАСИ ДОУША
НАША·:· ГЛА· Г·:·
СЪРОДЬНИКА ПЕТРОУ· И ХРИСТОВА ОУЧЕ
НИКА· РЫБИ И ТВОИМЪ ХЫТРЬЦА· И ЛОВЬ
ЦА ЧЛОВѢКОМЪ· ПѢСНЬМИ ПОЧЬТѢ
МЪ АНДРѢЯ АПОСТОЛА· И БО И ИСОУ
СОВА ОУЧЕНИЯ ВЬСА НАКАЗАЛЪ ЕСТЬ
ПРЕДАНИЕМЬ· И ЯКО ЧЬРВЬЦЬ РЫБА
МЪ ПЛЪТИ СВОЯ БЕЗАКОНЬНИКОМЪ
ПРЕДАСТЬ· И ТѢХЪ ОУЛОВИ· ТОГО МО
ЛИТВАМИ ХРИСТЕ· ПОДАЖЬ ЛЮДЬ
МЪ СВОИМЪ МИРЪ· И ВЕЛИЮ МИЛОСТЬ·:·
РЫБЬНЫИ ЛОВЪ ОСТАВИВЪ· АПОСТО
ЛЕ· ЧЛОВѢКЫ ОУЛОВИЛЪ ЕСИ· ТРЪСТИ
Ю ИСПОВѢДАНИЯ· ВЪМѢТАЯ· ЯКО
ОУДИЦОУ· БЛАГОУЧЕСТИЯ ЧЬРВЬЦЬ·
ИЗВОДЯ ИЗ ГЛОУБИНЫ ѤЗЫКЫ БЛАЗНЬ
НЫИЯ· ЯЗЫКЫ ВЬСЯ· АНДРѢА ПО

58об.

столе· верховьнимоу моу братъ· и въ
селенѣи моезъказатель прѣсвѣть
лыи· молѧсѧ не прѣстаи· о насъ и
же вѣрою и любовию хвалѧщевьсе
хвальне· приснопѣтьную памѧ
ть твою ⁘ гла· и·

Проповѣдьника вѣрѣ и селоу жителѧ
словоу· андрѣа въсхвалимъ· съко
чловѣкы· отъ глоубинъ ιоуловлѧа
ѥть· закрьстъ· крьстъ ιкъроу ιсоу
дьржа· и ꙗко вѣровъ въспоущаем
ноу· възводитъ доуша· отъ въ вла
зни вражии· и приноситъ богоуда
ѣ· благоприꙗтьнѡ· присно сего вѣ
рьнии· съ ликы оученикъ христо
въ· въсхвалимъ· да молитьсѧ и моу
мисода [illegible] сти въбоудетъ намъ въ
в[illegible] мьсоудьныи ⁘

Мцⷭ҇ь декамбрѣ

※ [illegible] пъіи · стоуденъіи · имать дьнии ·

※ ла · дьнь имать чаⷭ҇ · ѳ · а ношть · еі ·:·—

Въ · а · дьнь · стаго прорⷪ҇ка · наоума ·:·—

Въ · д · стъіѧ моученица · варвары ·:· гла̑ · а

Земльнъіѧ пища [illegible] въшн · нѡтьцю учьсть въ коуп[illegible] жен славоу възненавидѣвъши · небес[illegible] наагожениха · възлюбила еси · варваре · прѣхвальнаꙗ · нбо мечьмь глав[illegible] отъсѣчени · съ [illegible] дѣвами · въшьдъши · къ женихоу христоу · тѣлесно съпьнъіи [illegible] отъ гана [illegible] благоуе[illegible] [illegible] благод[illegible] · и [illegible] доуша хъ нашихъ ·:·—

А

Тържьство дьньсь · страстотьрпьча
варвары · придѣте людие въсхвалимъ ·
тоу бо и ороужию и огнь и ни намоу
ка · н[и]мъ по гоплетенааго велнюго
рова прещении юоустрашиса · христа
моли · добраю моученице · бьсеславь
наж · даровати намъ · велию милость ·:

Б

Богозъвана ю моученице варваро · на
боуданиш нестражоущи глаголаше · лю
таоубо · ныне шьлаю моученню о
[illegible]ни · не изволю же отиноудь зе
мьныихъ · нъ небесьнаж · се го радн ·
с[illegible] те · строужте [illegible]лъть · огню
предаите ма · радоующиса · надоукъ
жениихоу моюмоу христоу · тою моли
твами · милости твою посъли намъ ·
и съпасие страстимъ · чьтоущамвтрьн

А

Богатьство ѡставивъши отьче · хри

стажевъзлюбивъшивъистинноу·
славоуобрѣтемоученице·ибога
тьствонебесьное·ивъсамолитве
юограженаиблагодѣтию·оружи
ѥмькрьстьнъіимь·попьралаѥсть
моучителѧ·тѣмьангели·подви
гоуливащесѧглаголахоу·съпаде
сѧврагъотъженъіпобѣженъ·вѣ
ньчьница·извисамоученице·и
христосъвъісъі·цесарествоѥсть
богъ·подаваѩмирови велию милость
Посрамисѧлоукавъіиврагъ·отъ
женъіпобѣжаѥмъ·[illegible]рамна
терьпѣнение имаашедѣ[illegible]гробѣ
коу·отъдѣвъіковънапѣтиевъсазло
вольство·непрѣ[illegible]несъказа
нно·икожебѣсть[illegible]изъсамъкла
твоуразароушибожинноу·иадя

мѧ бѡоу· христосъ вѣньча въі достo

ино· варварѹ мѹченицю· и то ѡбраз

дароу имн ... цѣщении· и вели

г ю милость·

Страдальчьскꙑимь шьствовавъ

ши поутьмь· прадѣ[illegible] на оубѣжа

вьши свѣта· варваро· вьсечьстьна

ꙗ· и[illegible]дѣвица мѹчарана· свѣща

но сѫщи· вънидѣ· въ радость жени

ха своѥго· ꙗко мѹченица крѣпъ

каꙗ· благо[illegible] прѣимала ѥси· и чѣ

[illegible]типлъ тьскоую· лютоую пагоубоу·

мѣжна съхвалащи и ѹъта· доушь

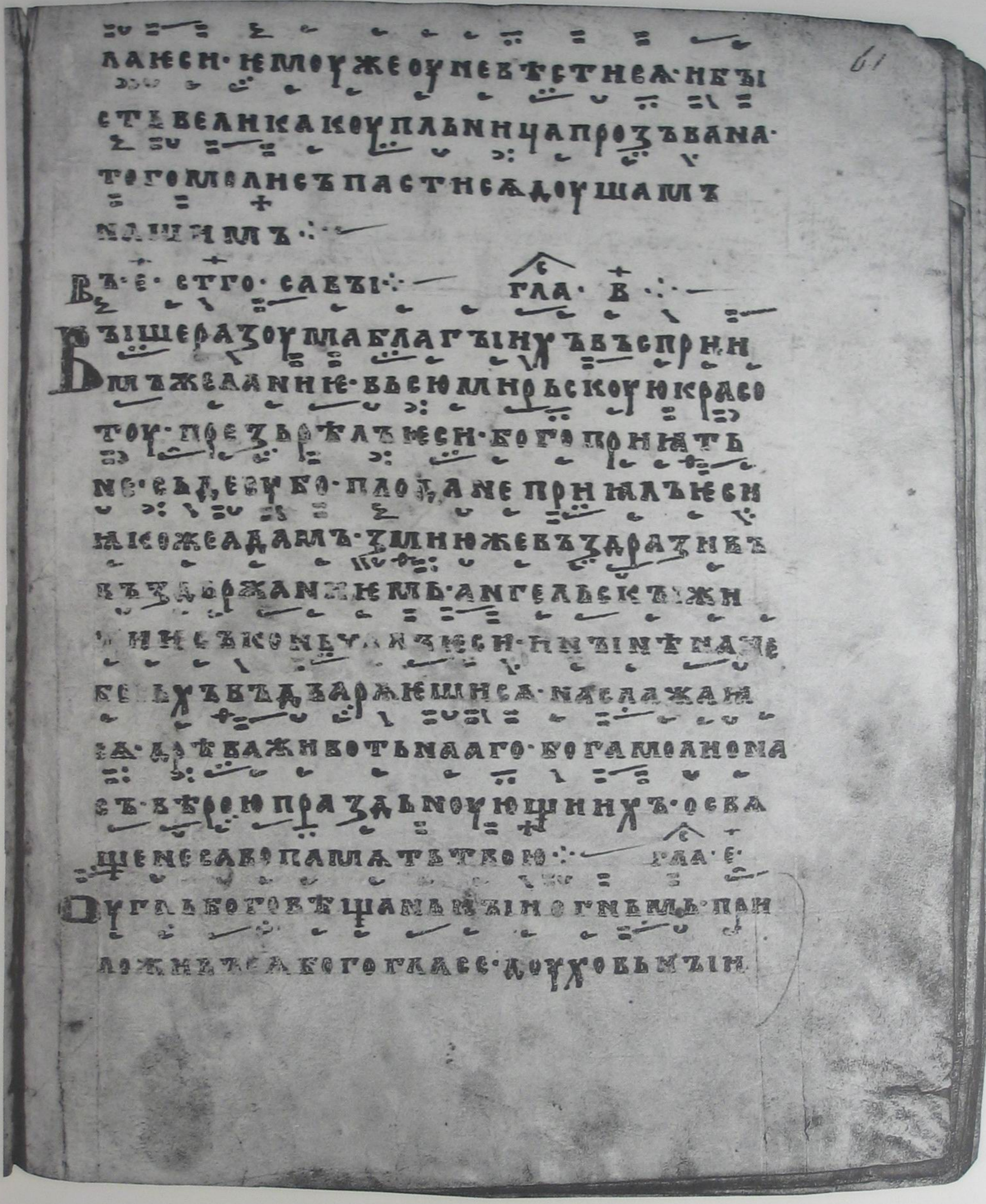
[illegible]ь нъіи [illegible] зннии ѹ ба ни· съво

г [illegible]оу молѧн ѥка мѣнси·

[О]тъ чьс[illegible] знѣнние оставивъ

ши· варвара· [illegible]тиваго· отьца

възненавидѣвъши· бога възлюби



61

ла ѥси· ѥмоуже оумевѣтѣтнѥа· ибы
стѣ велика коуплъница прозъвана·
тогомоли ѥсъпасти са доушамъ
нашимъ·

Въ· ѥ· стго· савъі· гла· в

Въішеразоума благъіихъ въспрни
ма желаниѥ· вьсею мнрьскоую красо
тоу· презьрѣлъ ѥси· богоприꙗть
не· сьдѣсоу бо· плотьа не приꙗлъ ѥси
ꙗко же адамъ· змиюже въ зразнѣ
въздьржаниѥмь· ангельскъіжи
зни съконьчалъ ѥси· и нъінѣ наде
бесьхъ въдзарьжешися· наслаждаи
са· дрѣва животьнааго· бога моли о на
съ· вѣрою празднующиихъ освѧ
щенѣю славоу памѧть твою· гла· е

Оуглъ боговѣщаныи ѥси огньнъімь· пан
ложи и ѣмѣ са бого глаcе· доуховьнъіи

61об

ꙗвисѧ· въ мирѣ· савло просвѣщьшаисѧ доу
ша· вѣрьно богомоудре· приходащи
имъ ти· къ свѣтоу наставлѧи· неве
черьнюоу моу преподобьне· поустъı
ньнъıꙗже ѡрашаꙗ· събъıше божь
ствьною благодѣтию· погасилъ ѥ
си оугли· тѣмь и побѣдьнъıи тиꙗ
вѣ· даровалъ ѥсть вѣньць· ѡтьче
въистиноу правьдьнъıи подалъ хри
стосъ· ѥгоже моли нъı нѣ· даровати
доушамъ нашимъ· велию милость·:

Радоуи сѧ апостьнъıи хъ въистиноу·
подвизании благооуханьнъıи съ
соуде· крьстъ бо на рамо възьмъ· и вла
дъıцѣ христоу· себе преблажене· прѣ
дъ ложивъ· пльтьскъıи· покорилъ ѥ
си съмѣреньı и съмъıслъ· добродѣте
льми же· доушоу просвѣтилъ ѥси· и на

62.

божьствьноѥ· възвѣсилъ сѧ ѥси ра
чениѥ· тѣмь пресвѧтоую ти обисто
пающе· прехвальне ракоу· саво· божь
ствьнаа гоулове колюбениѥ· просимъ
полоучити· твоими молитвами· ми
ровидаровати велию милость·
Лѣствица до небес сѣравѣ житиѥ тво
ѥ· богомоудре бысть· имьже на вы
сотоу възасѧ· и съвладыцѣ христоу
приближити сѧ· преблажене съ подо
би сѧ· просвѣщаѥ сѧ и тамо· соущими
ми свѣтьлостьми· сьѧнии же того
просвѣщаѥмъ· равьноую ангеломъ·
приѧлъ ѥси свѣтлость· съ ними же
въдвараѧ сѧ· моли сѧ преподобьне тво
рѧщи имъ божьствьноую· и пресла
воущоую памѧть твою· съ тобою пре
дъстати· и мировидаровати велию

МИЛОСТЬ :: ГЛА · Г ::

ПРЕПОДОБЬНЕ ОТЬЧЕ ВЪ ВЬСЮ · ЗЕМЛЮ
ИЗИДЕ ВѢЩАНИЕ ИСПРАВЛЕНИИ ТВО
ИХЪ ТѢМЬ НА НЕБЕСЬХЪ · ОБРѢТЕ МЬ
ЗДОУ ДѢЛЪ СВОИХЪ · ДЕМОНЬСКАЯ · РА
ЗАРОУШИ НАЗЪ ЕСИ ПЪЛЧИЩА · АНГЕЛЬ
СКЪІМЪ СЪСТИГЛЪ ЕСИ ЧИНЪІ · ИХЪЖЕ ЖИ
ТИЮ БЕСПОРОКА ПОРЕВЬНОВАЛЪ ЕСИ ·
ДЕРЗНОВЕНИЕ ИМѢЯ · ВЪ ПАМЯТЬ ТВО
Ю · МИРЪ ИСПРОСИ ДОУШАМЪ НАШИМЪ ::

ВЪ · Г · СТГО · НИКОЛЪІ :: ГЛА · Д ::

ЧЛОВѢЧЕ БОЖИИ · И ВѢРЪНЪІИ ОУГОДЬНИ
ЧЕ · И СТРОИТЕЛЮ ТОГО ТАИНАМЪ · ИМОУ
ЖЬ ЖЕЛАНИИ ДОУХОВЬНЪІИХЪ · ТѢЛОЖЕ
ДОУШЬВЬНО · НАЗЪХНОВЬНЪІИ ОБРАЗЪ ·
ЯКО БОЖЬСТВЬНОЕ БО СЪКРОВИЩЕ ТА ·
МУРЬСКАЯ ЦРЬКЪІ · ДИВЯЩИСА ПРИИМ
ТЪ · И МОЛИТВЬНИКА ДОУШАМЪ НАШИМ

Исправлениѥ вѣрѣ · и образъ крото
сти · ꙗви тебе стадоу своѥмоу христо
съ богъ · свѧтителю николаѥ · и бо въ
мѵрѣ хвъ благоѹханеши · сиꙗють бо
свѣтьло · божьствьнаꙗ твоꙗ испра
влениꙗ · сиримъ и въдовицамъ по
мощьниче · тѣмь моли сѧ непрѣ
стаѧ · съпасти доуша наша ·:·

Въстроубимъ · въ троубоу пѣсниии · въ
згранимъ праздьникоу · и ликоуѥствоу
имъ радоующе сѧ · въ молебьноую тъ
ржьство · богоносьца отьца · цесарен
кънази · да сътекоуть сѧ · и съньнъі
имъ страшьнъіимь ꙗвлениѥмь · це
сара препирающа · неповиньнъі имъ
дьржимомъ · три отъпоустити вои ѥво
ꙗкъі · да въсхвалѧть · пастъіре и оучите
ле · добраго пастоуха · тѣчьноравьни

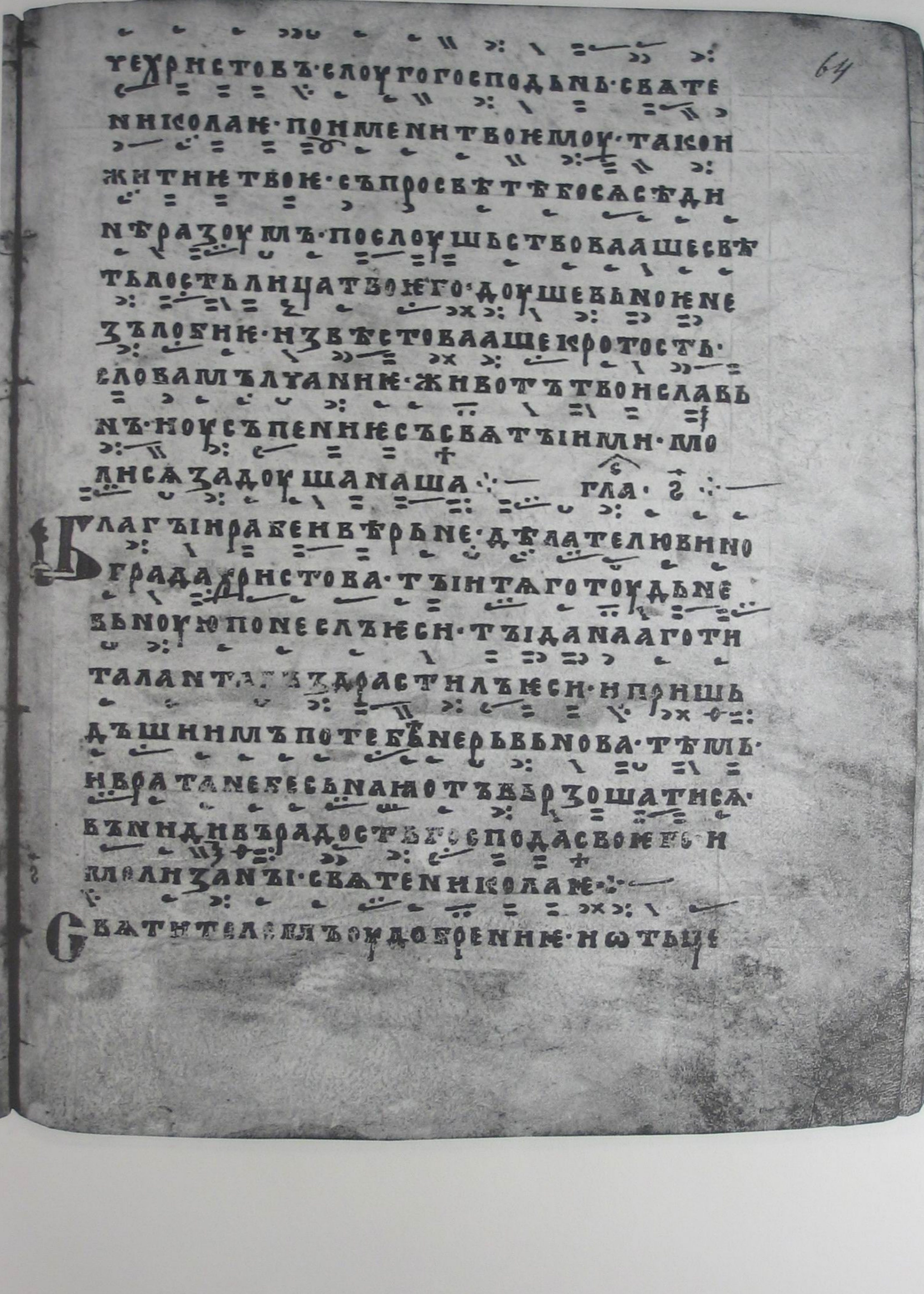
3об

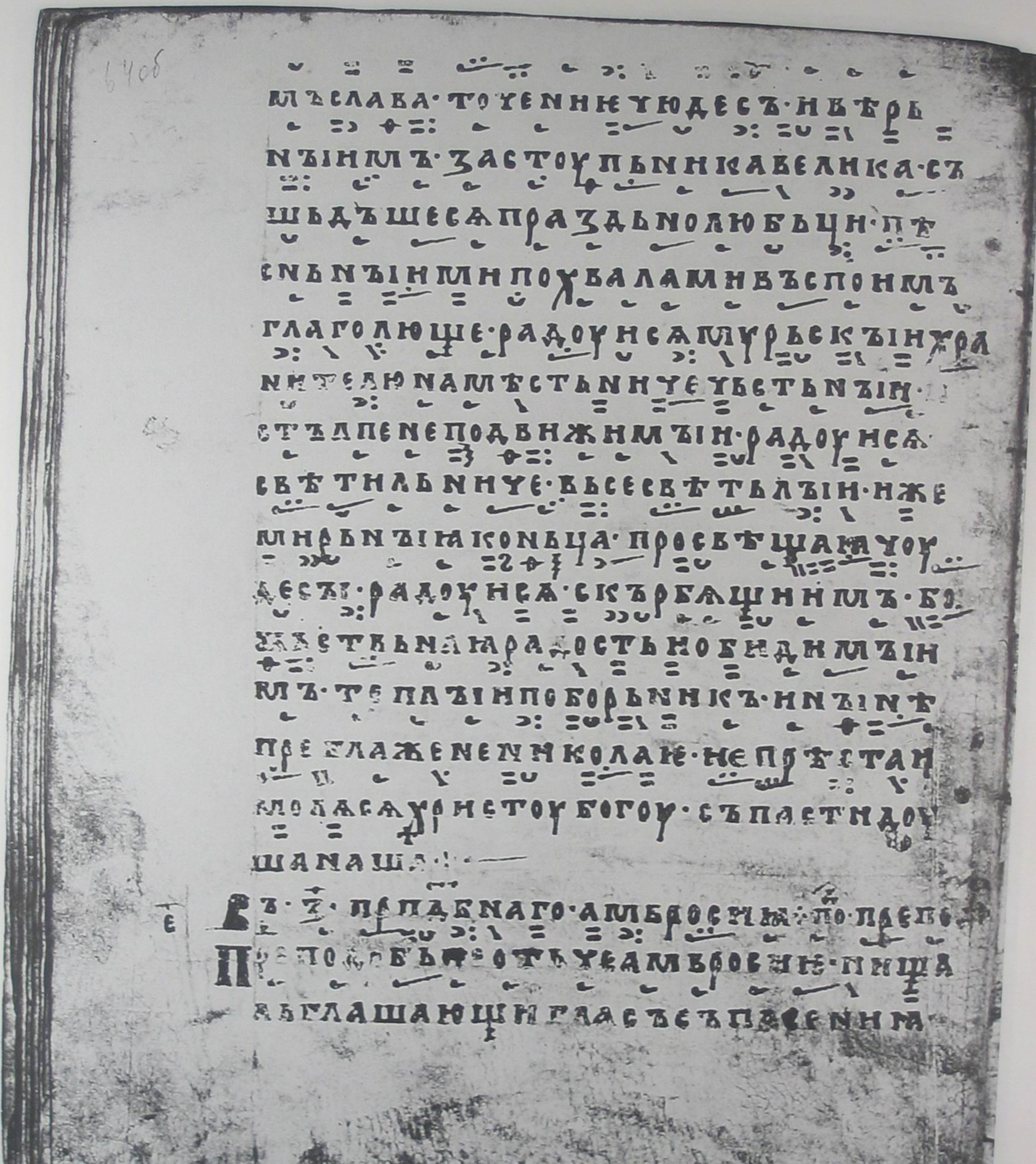
телѧпастꙑрѧ·съшьдъшесѧвъсхва
лимъ·въпѣдоузѣхъврача·въбѣдахъ
избавителѧ·грѣшьницизастоупь
ника·нищиимъскровище·въскрьбь
хъоутѣшение·съпоутьникапоу
тьници·наморисоущиимправителѧ·
ибьси·вьсьдетеплѣварѧюща вели
каагосвѧщенникавъсхвалѧщетако
рьцѣмъ·пресвѧтꙑиниколаѥварѧи·
иизбавинасъотънастоѩщаѩбѣдꙑ·
исъпасистадосвоѥмолитвамиси·:·

г

Чловѣчебожии·ивѣрьнерабе·слоугого
сподьнь·моужьжеланию·съсоуден
збьранꙑи·стълпенеоутвьржениѥ
цьркъви·цесарьствиѩнаслѣдьни
ченепремълчи·въпииѩзанꙑ·къго
сподоу·:· гла· г

Наслѣдьничебожии·съпричастьни


техристовѣ·слоугогосподань·свѧте
нiколае·помѧнитвоемоу·такои
житие твое·съпросвѣтѣ босасѣди
нѣразоумъ·послоушьствоваашесвѣ
тьлость лицатвоего·доушевьноене
злобие·извѣстоваашекротость·
словамълчание·животътвоиславь
нъ·иоусъпение съсвѧтыими·мо
лисѧзадоушанаша· гла·г
Благыи ракеи вѣрьне·дѣлателю вино
града христова·тыи тагото у дьне
вьноую понеслъ еси·тыi данааготи
таланта … възрастилъеси·ипришь
дъшиимъпотебѣнерьвьнова·тѣмь
иврата небесьнаѩ отвръзошатисѧ·
вънидив радость господасвоего·и
молизаны·свѧтениколае·
Свѧтителе … добрение·иѡтьцѧ


64об
мъслава· точениe чюдесъ· и вѣрь
нъıимъ· застоупьника велика· съ
шьдъше са празьно любьци· пѣ
сньнъıими похвалами въспоимъ
глаголюще· радоуиса мүрьскъıи хра
нителю намѣстанниче ѹчетьнъıи·
стълпе неподвижимъıи· радоуиса
свѣтильниче· вьсесвѣтлъıи· иже
мирьнъıи ıа концa· просвѣщаıа чю
десъı· радоуиса· скърбащиимъ· бо
жьствьна ıа радость и обидимъıи
мъ· те па ъıи поборьникъ· и нъıнѣ
преблажене николае· не прѣстаи
моласа христоу богоу· съпасти доу
шанаша
Въ· ꙁ· пападьнаго· амбросиıа· по· прѣпо
Прѣпо... отьче амбросие· пища
льглашающи гласъ въ пѣсенниıа

оучениие простославьныимъ вьсѣмъ
намъ съгрѣшающиимъ. вѣрьныимъ
доуша. богозвоннаꙗ гоусль. божиꙗ
параклита. великыи оърганъ божии.
достухвальна троуба истиннаꙗ. сла
дъкы съмстоучьникъ благодѣтьныим.
христа молитьствоуи преподобьне.
даровати вьселенѣи. съвькоупленса
и мирь и велию милость.

въ. и. стго потапиꙗ. иже въ нимъ

гла. а. по. прехвальниимъ мучци.

отьче потапие плъти. стрьмлении
ꙗ пощениемь. и соушивъ огньмь. въ
поустыни ювъселися. ꙗко илиа древле.
оумъмь оучищамся. непрестаньны
ими къ богоу маноовениим. и мнъи нѣ мо
лися. даровати доушамъ нашимъ. ми
ръ и велию милость.

65об

ОТЬЧЕПОТАПИЕСВѢТИЛЬНИКЪ·ИЗЪЕ
ГУПТАВЪСИЯЛЪЕСИ·ПРОСВѢЩАЯПО
ДЪСЪЛНЬЧЬНОУЮ·ЧЮДЕСЪСИЯНИИ·ДОУ
ШЕТЬЛѢНЬНЫИХЪНЕДОУГЪ·ПРОГОНИ
ШИМРАКЪ·БѢСОВЬСКЫИРАЗГОНАОМРА
ЧЕНИЕ·ИНЪІНѢМОЛИСЯ·ДАРОВАТИДОУ
ШАМЪНАШИМЪ·МИРЪИВЕЛИЮМИЛОСТЬ·

ЧЕСТЕНИИСЛАВЬНЫИ·КИФА·БОГОБЛАЖЕ
НЫИ·ИАПОЛОСЪЧЮДЬНЫИ·ИЕПАФРО
ДИТЪ·ТУХИКЪ·ИКЕСАРЪ·БОГОЗРАЧЬНИ
ИАПОСТОЛИ·ДОСТОИНОДАПОЧЬТОУТЬСЯ·
ХРИСТОУМОЛЯЩЕСЯ·ДАРОВАТИ·ДОУША·

ВЪ·Ѳ·ЗАЧАТИЕАННЫ·ЕГДАЗАЧАСТОУЮБЦЮ·
ГЛА·Е·ПО·РАДОУИСЯПОСТЬНЫИ·

АНЬНОБОЖИИМЬБЛАГОДАТИ·ИНЫГДАМОЛЯ
ЩИСЯѠЧАДѢВЪЗЪПИ·ВЬСѢХЪБОГОУИ
ЗНИЖИТЕЛЕВИ·АДАНАИСАВАѠѲЪ·БЕЩА
ДИЯВѢДѢПОНОШЕНИИ·САМЪБОЛѢ

знисьрдьцамоѥгоразароуши· ноутро
бьнъімапрагъіотъвьрзи· бесплодьноу
юплодоносьноупокажи· ѩкодаражаѥ
моѥданотиприведетьса· благосло
ващенпоющеѥдиномъісльнослава
ще· твоѥмилосьрдиѥ· имижедасть
самирови· велиѥмилость·:·

Древлемолитвоутворащивѣрьно· ань
нацѣломоудрьнаѩ· ибогоумолащи
саангельскагогласаоуслъіша· извѣ
щающаѥи· въпрошенъіихъбожеств
ноѥсъбитиѥ· кънемжебесплътьнъі
имвѣглаголааше· мольбатвоѩкъ
богоуприближиса· недрахльствоу
мотъсльзъ· ѡстоупи· доброплодьна
бобъіваѥши· маслицапрозабающи
вѣюкрасьноую· отъкорененѡсѣѡва
процвьтъшоуюхристапоплъти·

подаюштаагомировивелиюмлость ⁛

Соупроугаплодить·чьстьноуюибож
ствьноуюоуницю·ижнеюжепроиде
ть·оуньцьнеизречемьнамьслов
мь·оупитанъiивъистиноу·завь
сьмиръзакалаюса·тѣмьрадоую
щиса·неповѣданиюнепрестаньно·
оумилениюмьгосподевиприноси
та·ивьсачьсkоуюдѣлжьноуюимоу
шта·сиюоубооублажимъ·ивѣрьноли
коуимъ·зачатиюбожьствьнѣѣотъ
неѣбоганашего·матерражаюмъi
ю·южедаютьсамирови·велиюми
лость ⁛ гла·в̃ ⁛

Дьньсьисkоренедавъiдоваццѣсар
ѣскабагранициаизарасте·иотъню
сѣмявъзарастиисоучинаютьцвѣть
танебеньнъiи·възмемьже·христосьбо

н гънашьпроучвате·съпасаꙗдоушанаша:

Неизглаголаноангеломъчловѣкомъ

веселиѥ·нотъвѣкапрорицаѥмоѥта

иньствопреславьноѥ·дьньсьвъꙗ

арѣхъмоудрѣнанинѣ·младеньць

мьбъıваѥтьмариꙗ·богоѡтроко

вица·оуготоваѥмаꙗ·въвъселениѥ·

вьсѣхъцесараѧвѣкъ·ивъсъзьдани

ѥродаанашего·ѥжечистоисъвѣсти

ѥнарицемъ·ивъзъпиѥмъкънеи·

молисънасвоѥгоибога·ꙗкозастоу

пьницасоущинамъкрьстьꙗномъ·

съпаститидоушанаша:·

Въ·і·стъı·мчнкъ·минъı·ерьмогена·еѵ̈

графа·гла·д·по·ꙗкодобла·въмѹ::

Ꙗкозвѣздъımъногосвѣтьлъı·мъı

сльновъсиꙗѧѣше·въцьркъвьнѣи

твьрди·вьсютварьпросвѣщаѥте·до

67об

бнимъмоучениции·подвизаниꙗсвѣтъ
мь·ичьстьнъіимипросвѣщении·тѣ
мьжедьньсьрадоующесѧ·творимъ
свѣтоносьноуюисвѧтоуювашюпа
д̑ по мѧть·вѣньценосьципребогатии :·—
Добропѣваноуюпътицю·вълѣсѣгла
шающю·подвизаниисланьниина
побобние·ермогенапривлѣкъша
мниноу·иеѵграфа·сътѣмивражиꙗ
простъргъшаоуловлениꙗ·мъногосъ
плетенъіꙗ·ивъзлетѣвъшавъбоже
ствьнъіꙗдворъі·ивъкоучанебесьнъі
ꙗ·вельгласьнославимъ :·—

по д̑· гла е̑· и·
Въ·аі·сто·г̑·даниила·ст҃ълопника :· чтовъін :·
Чьтотаданиленъінѣпризовемъ·по
стьникили·ꙗкострастиповиноулъ
есиразоумъ·страдальцали·ꙗковьсѧ
коупретьрпѣлъесимоукоу·навъісо

тоуотъземлѧ·стълпъвъзабарѧѥмъ·
накамениистиннѣмь·подвижате
лѧоуспѣшьнаго·иврачанискоусьнааго·
молиосъпасениидоушьнашихъ⁘
Чьтотѧ·данилеизвѣщаѥмъ·стра
стнискоренителѧ·инасадителадо
бродѣтели·[illegible]стиньнааго чоудотво
рьца·имолитвьникагрѣшьнꙑихъ·
доуховъпрогонителѧдоблѧго·свѣ
тильникаблагочьстиѥмьсиꙗюща·
доуховьноѥобитѣлище·црькъвьна
аговъзбранителѧ⁘молимсъпастисѧ
доушамънашимъ⁘
Чьтотѧ·даниленарицаѥмъ·мьни
хомъкрасотоу·ивъздьржанииказа
телѧ·оудобрениивѣрьнꙑимъ·ицѣ
лениисамотворьца·свѣтиловъть
мѣсвѣтъсиꙗющь·ангеломъсла

жителѧравьноучьстьна·раискꙑ г͠е

жителѧ·инебесьнааго чловѣка·мо

лиосъпасениидоушьнашихъ ⁘

Пророучениⅰинтъиталанътъотъхриста·

добрѣвъздѣлалъѥсипреподобьнеоть

че·ꙗвисѧипосъмьртидѣмономъпро

гонитель·ичюдѣлительразличьнꙑ

имъ·недоугомъ·вѣлпъ·оутвьрже

ниѥигорасвѧтаѧцьркъвихристо

вѣ·тѣмьмолимъта·данилечюдо

творьче·мирапросимирови·идоу

шамънашимъвелиюмилость⁘

Въ·ві·стго·спуридона· гла· а

Тържьствосвѣтьло·свѧщенъıинебѣдъ·

пришьдѣтевѣрьниипричастимъсѧ·

спуридонъбонасъсъзꙑкаѥть·обѣ

дьникъвесъıдоуховьнъıи·ѥгожетра

пезабожьствьна·слабъказаколени

ꙗ· дѣтинимь безъмѣртьна· того оуподо
би [illegible] сѧ кротости· и безълобию· престо
моу чловѣколюбию· о вьсемь моу дароу оу
моу· ошихъ же въсватителихъ ꙗко
свѣтъ въ въсии [illegible] по· осьма· ѳ блакъта·

Великꙑихъ творьць· добродѣтели и
Вꙑюдеевъ· ꙗви сѧ [illegible]спуридоне моудре·
ѡбѣмиоу бо [illegible] свою просвѣти [illegible] въжити
и· паче свѣта [illegible] сълньчьнааго· сии ми
же ось имꙗ въ мирѣ земьнѣи· паче мѣ
лнии небесьнꙑихъ· ѡбоими ꙗви сѧ
краськнъ преподобьне· предобрѣ· пре
славьнъ· теплꙑи заступьникъ при
бѣгающиимъ вѣрою· ꙗко заступле
нию твоемоу·

Преподобьне отьче блажене спуридо
не моудре· мьртвоую ꙗко живоу въ
прашаше· любъве ради· божиꙗ· за ли

69об

южепреложилъѥси·възлатоиженище
тоуѡбьдьржа·течениѥжеоудьржалъ
ѥси·рѣцѣмилосьрдовавълюди·цесаре
випредъстоꙗлъѥси·ицѣлительпове
лѣниѥмьбожиѥмь·имьртвьцаже
пакꙑвъставилъѥси·ꙗкотогооуче
ниѥсъ·вѣроужеоуꙗснилъѥси·посрѣ
дѣотьцьмъногъ·вьсѧоубоможеши
помагающоутихристоу·тогоинꙑ
ѣ нѣмоли·съпастидоушанаша·
Свѧщеникомъбожьствьнꙑисъсоу
дъ·ѡтьчеподобьнеспѵридонемоу
дре·тꙑбѣдобродѣтелиихъꙗвиса·
тѣмьицесаревипрѣдъстательбꙑ
въ·иѥрѣискꙑꙗстарѣишинꙑ⁖тъ
г налъѥси·нариѥвохоулословиѥ·съ
борьскꙑназемлипопьралъѥси·тѣ
мь·чюдотворадѣлъмьисловъмь·

ѥ къ съпасоу моли са · съпасти доуша наша ⁘

Въ · г҃і · ст҃ы · мчнкъ · еустратиѩ · иже съ ними ⁘

Бѣтииискыи мѫтисловесы · хрьстовъ

страстотрьпьць · беззаконьникыи оу

лови · страстотрьпьчьскыи млиꙁна

мении · вражиѩ силы · моужьскы по

бѣдании ѥсте · еустратии преславьны

и · и крѣпъкыи страстотрьпьць · иже

тѣсныим · и скърбьныи прошьдъ поу

ть · и на землю прошьдъ въ вѣчьноую

жизнь · въ неиже моли са хрьстоу · да

ровати намъ велию милость ⁘

Повелѣнии мьглоубинами · погроузилъ

ѥси блажене · фараона бесплътьна

аго · доуховьныи мысопиѥмь · ѩко

мосии побѣдилъ ѥси · [illegible] ликане би

вши малаго · богомъ блаженемъ въстратиѥ ·

милъ много страдали вѣмоученичe ·

70об

измъіи з нечьстиꙗ люди· избранъіꙗ·
несъ тѣми въставъ на небо радостию·
съ ними иже и молити сѧ богоу· непрѣ
станє съпасти сѧ доушамъ нашимъ⁖

ѓ

Божьствьною моудростию· ꙗвльша
сѧ философа· и въ добротѣ словесъ·
ꙗвльша сѧ свѣтиꙗ· въ моученицѣхъ·
великаго ѥустратиꙗ· страдальчь
скъіи ми похвалами въсхвалимъ·
въчетаниѥ бось· христовъ воинъ· бла
гочьстивьно съставивъ· въ брѣма
брании· подвизании побѣдъі пове
лѣвъ· вражии исѣти въмечь· тѣ
мьѥго оуꙗзви· къ немоуже възъпи
ѥмъ· моученикомъ добли и състра
стьнникъі своими· моли христа бога·
ѡ вѣрою творѧщиихъ· вьсечьстьноу
ю памѧть твою⁖

71

Вꙑшенимь небеськааго наказаниѥмь · апосто
льскою мѫдростъ · изволивъша свѧти
и мѹченици · кънигꙑ вѣтииськꙑѩ
оставивъше · на благовѣстьвьноую приимъ
ше · тамобо · благоѩзꙑчьмь глаголъ · сь
деже не кънигъчии · богогласьнꙑмь ·
троицю поклоукоучаахоуса богора
зоумию · въ немьже молатьсѧ въꙑни
ѿ · съхранити дѹша наша ·:·

Моучащими у ъ шатании и неоустрашь
шеса · пачеже христовоу вѣрѹ ꙗсно
проповѣдавъше · стрѫгании мъно
гании моукꙑ претьрпѣлиѥсте · ѥѹ
стратие на зем[...]ни · ѥѹгениѥ · на
ѥсте · и славьне мардарие · тѣмьже мо
латасѧ чьсаре ѥи богоу · за нꙑ иже
вѣрою · т[...] памѧть ихъ ·:·

Въ · ді · стꙑ мѹчикъ · ѡѵрса · иже въ ними ·:·

д҃ · по · мкоблавъ ⁘

Силою оукрѣплѧѥми · моученичьно
ю моученици · вражию разориша си
лоу вьсю · и вѣрьноую съвоузоу · съ
блюдоша неразароушимоу · тогора
ди къ христови причьтосте сѧ бла
годатию · и молѧтъ сѧ · отътьлди
бѣдъі избавити сѧ ⁘

д҃ Въ · еі · свщномоучника · елеуфериѩ ⁘ дастъзми ⁘
Съсоудъ свѧщенъіи · доуха божеств
наго · бъість · доушоу сноу чистивъ ·
отъ страсти и свѧщеньне · отъ ниюдоу
же мастьбожественоую приѩлъ ѥ
си · свѧтитель бъівъ · и наставьникъ
людиибогомоудрьнъ · и моученикъ ·
неприложьнъ · насъради страсти
носѧща · и бестрастию источьша
аго · моученичеелеуфериѥ ⁘ гла҃ · и҃ ·
Въ · гі · стго · пррка · аггеа ⁘ ... · моучнитво ⁘

Селениѥ господи сии · и цьркы доушевьна
ꙗ · самъ тыі кыі въ · жизни свѣтьло
стьѥмь · бездоушьноу възавижець
ркъвь · древле падъшлаго вьсечьсть
не · вьселенѣи царьствоующоу · то
моу твоими молитвами · помоли
са съпасти са доушамъ нашимъ ⁘
Съ соудъ божьствьныимь виса · въ небе
се подаѥмати · приимаѥ свѣтоли
тиѧ · и сиꙗниимъ примтьнъ · тѣмь про
ричеши съпасениѥ · въ сѣмъ чловѣ
комъ и избавлениѥ · твоими моли
твами · помоли са съпасти са доуша ⁘
Въ зі · ст҃ыи · г҃ · отрокъ · и даниила · прр҃ка ⁘
Даниилъ моужь желании · каменьне
роукосѣченъ · видѣ тѧ господи · мла
деньца · бесѣмене · родити са пропо
вѣдаа · тебѣ отъ дѣвъ въплъщеноѥ

слово · неизмѣньна бога · не ѿпада

доушамъ нашимъ ∵ не · в · стхъ · оць

ѿ пни на · тѹ · оугасиша · силѫ огнь млтоу троиц

Доухомь ѡ нас вѣрьнии · събралъ ѥ

сть дьньсь · пророкъ даниилъ · и трапе

зоу предъложилъ ѥсть · добродѣте

ли и ѡбильно · богатыимъ и нищимъ ·

и страньнъıимъ · и домашьниимъ ·

и начѧшоу разоумьноу · пролиѩющоу

водоу благочастиѩ · и веселѧщѫ вѣрь

нъıимъ сръдьца · и доуха свѧтаго да

ръ подаваѭща · сь бо пророкъ ѩвленоѥ

свѣтило · въсиѩ въ мирѣ · слоужа бъı

въсѧ · а соури искъıи мра зароуши · изъвѣ

рии неоукроти[illegible]ıи хѫдоуста загра

ди · сътвѣ[illegible] трию отроци и да вьсхва

алѧтьсѧ · не златию стьствъмь · соу

ще · и злата ни коусъ [illegible]ваани ·

неистьлиихъпламеньпещьнꙑѩзи·
нъхранимꙑцѣлꙑ·ихъженафта
пъкълѣнлозииевѣньчаша·ипри
ведꙑинасъвъкроугълѣтоугоспо
ди·достоинънасъсътворидости
гноути·икънароутомоу·ивьсечь
стьномоудьнирождьствахристова·
подавающюнамъ·тѣхъмолитва
ми·ѡчищениѥгрѣховъивелию
милость·:·

въ·ні·стхъ·мчкъ·севастианъ·зои·
марко·маркелинъ·тибуртин·:·прѣхвал·

Кръвьмичьстьнꙑимиси·омочени
ѥмьмоучениичеоучрьпилѣюси·себе
багрѣницюмъногоцѣньноу·юже
оукрасивъживеши·въвꙑшьниимь
вънистиноуцьсарьствии·богоувьсе
цесарюпрестоюще·тѣмьжемолися·

и даровати доушамъ нашимъ миръ
и велию милость ∴

Съ севастианъмь стражетьзои·ма
рко·маркелинъже·и богомоудры
иже тивуртии·претьрпѣвъше·трь
бълнении болѣзнии·инъінѣ въдво
ришаса·на неболѣзньнъіи·божьствь
нъіи покои·имьже молатьса·дарова
ти доушамъ нашимъ миръ и велию ∴

Въ·ѳ҃і·стхъ мчнкъ прома·и нарεа·
макарна·неугенна ∴ по прѣхвальнии ∴
Промаже нарεа·вѣрьнии·и божьствь
на агонеугенна·сьстрадальци поуть
тѣмь добрѣ пострадавъша·и коу
мирьскоую льсть·отъгнавъши
хъ·вѣньць отъ бога неоувадомъі
и побѣдьнъіи приимъше·и хри
стови молаще са·избавити стадо ∴
своѥ ∴

74

Въ·к· сщно·мчнка·игнатию·: гла·а·

Тѣлодоушевьномь·надъхновьнъи и
ωбразъ·въпросьнаꙗ твоꙗ предъ
стапраздьньствоу·богоносьче
игнатие·таиньства твоꙗ·и до
блести твоꙗ проповѣдающи·ꙗже
вѣрꙑ ради·доже и до кръве проти
вление·блаженааго ωного·и при
петааго гласа·еже ми копьшени
ца есмь божиꙗ глаголааше·и зоу
бꙑ звѣринꙑи съмлѣлена боудоу·тѣ
мь·рьвьнитель страстемъ·христа
своего бꙑвъ·моли съпасти доуша
наша·: а·

Ωкрѣпъ кꙑимꙑ твьрдꙑꙗ и доуша·
достоблажене игнатие·тꙑ бо къ
истиньноумоу воемоу рачите
лю·неослабьною имѣꙗ·желание

глаголаше·нѣстьвъмьнѣогньти
нолюбьнъіи·водажепачеживагла
голющимавъмьнѣ·вънѹтрьми
глаголѧ·градикъотьцю·тѣмь
божествьнъіимьдоухъмь·ражи
заꙗсѧ·звѣривъзавиглъѥси·отъ
миратасѧскорооотълоучити·мкъ
любимоуоумоупосълатихристосоу·
ѥгожемолнодоушахънашихъ
чистъіихъмчьстьнъіихътвои
хъстрастии·мъноготьрпѣливе
игнатиѥ·тъібобожиилюбъвипри
базанъ·поучениибол ѣзнирадоу
ꙗсатьрпааше·ѡгньиранъістрѣ
ганиꙗ·вьсѣхътиоудовълютъі
ꙗꙗзвъі·сланъіирастиранииѥре
бръ твоихъсвѧтъіихъ·наконьцѣ
дъвѣма·львоманасъиѣдь·преда

нъ отъ мира· възѧсѧ радоуѩсѧ· къ
любьзноуоу моу нисоусоу христоу·
а ѥгоже моли о доушахъ нашихъ

Слꙑши небо и въноуши земле· се бо
сꙑнъ· и слово божиѥ и ѡтьче· при
ходить родити сѧ· отъ дѣвꙑ бе
з моужьнꙑꙗ· благословлениѥ
мь· ѥстьствовавъшааго бестра
сти· и съдѣ[illegible] иѥмь свѧтааго доу
ха· ви ѳлеѡме оукраси сѧ· отъ вь
рзам врата ѥдеме· ꙗко съим· бꙑва
ѥть ѥже не бꙑсть· и зижитель вь
сеꙗ твари съзидаѥть сѧ· подаꙗи
мирови велию милость :· гла· и:

Богоносьче игнатиѥ· твоѥго· лю
бимааго христа възарьвьнова
въ· мьздоу въсприималъ ѥси· сва
щеньства ѥуангелиꙗ христо

75 об

ба· съконьчатисѧ кръвию· тѣмь· пь
шеница бывъ· бесъмьртьнаа годѣ
латела· зоубы звѣриныи съмле
нъ бывъ· хлѣбъ· сладъкъ томоу
юбисѧ· моли насъ· страстотьрпь
че блажене ⁛

Въ· ка· стыꙗ мчнца· оулиꙗнии ⁛
гла· д· по· ꙗко добльꙗ въ мчнцѣхъ ⁛

Обагърениемь плъти· съпасаноу
юризоу себѣ· опрапроудивъши· и про
свѣтивъшисѧ доухомь· господеви
оброучена еси· бесъмьртьноуоумоу
цесарю съблюдающюта· непорочь
ноу нетьлѣньноу· въ вѣчьныи вѣ
къ· въ чьртозѣхъ небесьныихъ· ꙗко
дѣвоу предоброу и нетьлѣньноу ⁛
Къ змьѣ съподобльшисѧ· и съ огнию
приближьшисѧ· и плъть ѥскамрасть

рзаниѩ прѣтьрпѣвъши · и сотьлѧ
наѩ изъ пѣниѩ добле пострадала
ѥси · не побѣжена съмыслъмь · ни
коумиромъ пожьръши · нъ прекло
ньши къ богоу своѩ выѩ · мечьны
имь моучениѥмь вѣньць носѧ
щи · на небеса възъшьла ѥси ∴

Въ · кв · стыѩ мчнца · анастасии · сти
гла · и · по · мчнци твои гн · забывъ ∴

Моученица твоѩ чловѣколюбьче въ
злюбивъши тѧ божьствьноую до
бротоу · и наслажьши сѧ боговидѣ
нии твоими · боудоущаа горади жи
вота · богатьство трѣбоующиимъ
растоучи · тѣло нетьлѣниѥмь съ
блюде · тоѩ молитвами · подажь бл
двамъ ѥси велию милость ∴

Моученица твоѩ бесъмьртьне въ

76об

скрьсениимь тьзоименитаꙗ·живо
носьнааго·твоѥго поучьтена·стра
стноу мьртви плъть бескъıꙗ·и тво
имъ оуподобльши сѧ страстьмъ·
съмьрть притьрпѣ оуспѣшьно·
тоꙗ молитвами·подажь людьмъ си·
велию милость·:·

Моученица твоꙗ съпасе наша·исто
чьникъ приисно текоушть чюдесъ
истачаѥть·страсти погроужаю
штаѧ съмьртоносьнꙑꙗ·силою твоѥ
ю христе·и въ небесьнꙑихъ весели
тьсѧ·вьсегда чьртозѣхъ хвалѧ
штита·тоꙗ молитвами·подажь
жь людьмъ си велию милость·:

Оудобрениѥ божьствьноѥ·въскрь
сениꙗ ꙗви сѧ·моученице·анаста
сиѥ·добле пострадала ѥси·о сва

77

тѣмитроици·итечениѥ ѥконьчала

ѥси·нанебесьхъвъдварѧѥшисѧ·

състрадальникꙑсвоими·тѣмь

молимонасъмоученицехристова·да

приимемъмиръивелиюмилость

Въскрьсениювъсприималаѥсидаръ·а

настасиѥпреславьнаꙗ·страсти

носѧщиинасоудищи·дѣмоньскоѥ

отъгъналаѥсимъножьство·ивъ

глоубиноупредалаѥси·страстоно

сицемоучениюдостославьнаꙗ

Животьнааговъстаниꙗ·христоватъ

зоименьницабꙑвъшичьстьна

ꙗ·житиѥмьипрозъваниѥмьра

заичьно·послѣдованиѥѥстьство

оутвьрдивъши·омоуживъшижеса

съмꙑслъмь·одѣниѥистъкалаѥ

сибагърѣкръвиюсвоѥю·ицьсарь

77 об.

скꙑꙗко с ки петръ крьстъносащи·
богоу и съпасоу съцьсарьствоующи·
анастасию преблаженаꙗ· того мо
ли и намъ просвѣтитиса· божи
ю славою его·:·

в Въ· кг· стꙑ· мученикъ· і· иже въ крит︤ѣ︥·:·
Критъ прѣдъ празьноуѥтьдьнь
сь· рожьство христово· въ памать
страстотьрпьць· тѣмь молитвами
г их господи· съпаси доуша наша·:·

Доблии моученици и мстиниꙑ· васъ ни
ноужа моучительска· ни прѣщени
ю съблазньна· ни оудовъ отъсѣкани
ю· ни съмрьтьною прѣщению· юже
къ божьствьнѣи любъви разлоучи
ти можеть· тѣмь· дрьзновению
имоуще къ христоу вьсѣхъ богоу· се
го дара отъ зълъ іих ъ моукъ проси

те·отъхристаприꙗти·молитвами

з҃ вашими·велиюмилость ⁘ — по҃·всеѹпъ҃ ⁘

Дапочьтенъбѹдетьѳеодоѹлъ·зоти

къжеиѥпептии·васидъ·иѥѹпоръ·

топозъже·исаторьникъ·геласии·

иеликꙑимиѥварестъ·сънимижесо

нианъ·почьтисѧвъпѣсньхъ·прѣти

шьнаꙗвъбоурѧхъстанища·ижель

ствобличьше·ивѣньцапобѣдьнꙑ

ꙗприимъше ⁘ —

Въ·кд҃·стꙑꙗмчнца·ѥѵгениꙗ ⁘ гла҃ ⁘ —

в·по҃·ѥгдаѿ҃дрѣва ⁘ —

Зареюдоуховьноюѩсносиꙗющи·дѣви

чьскꙑꙗликꙑприводѧщихристо

ви·словѣсьмьпрѣмоудроститвоѥꙗ·

тѣхъоуловивъши·итечениѥпока

зающивꙑшьнаагошьствиꙗ·кръ

вьмипросвѣщатисѧмоученичьскꙑ

78об

нимипо вимоулаюси·сътѣмилнкъ

ствоунюштимоученицѣ·любъвьнѣ

разлнчьноуобрѣте·соуштаго

приятнкапрехвалена::

нд· а· стхъ праоць:: сти· гла· г

Праотьчьскъимсъставъ·праздьно

любьцииприидѣте·пѣсньминвъсхва

лимъ·адамапраотьца·инохаа·ноя·

мелхиседека·авраама·исаака·и

иякова·съзаконъмъ мосѣа·иаа

рона·иисоуса·идавъида·сънимижє·

исанию·иеремию·иезекиила·иданиил

лаидъванадесатє·въкоупѣилию

илисѣамиьсѣхъ·захарию·ихрь

ститела·ипроповѣдавъшиихъ

христа·животаивъскрьсение ро

доунашемоу::

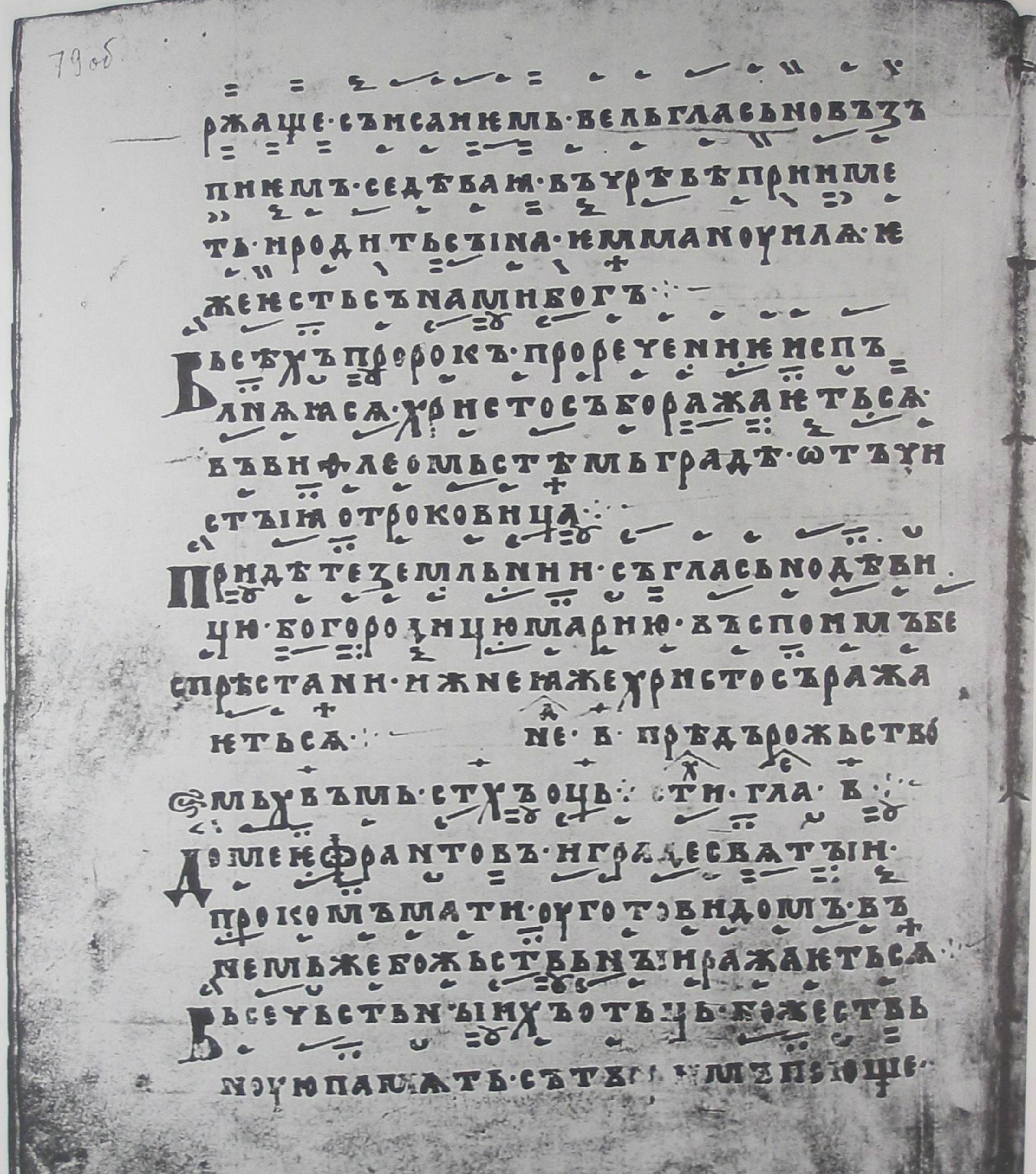
г

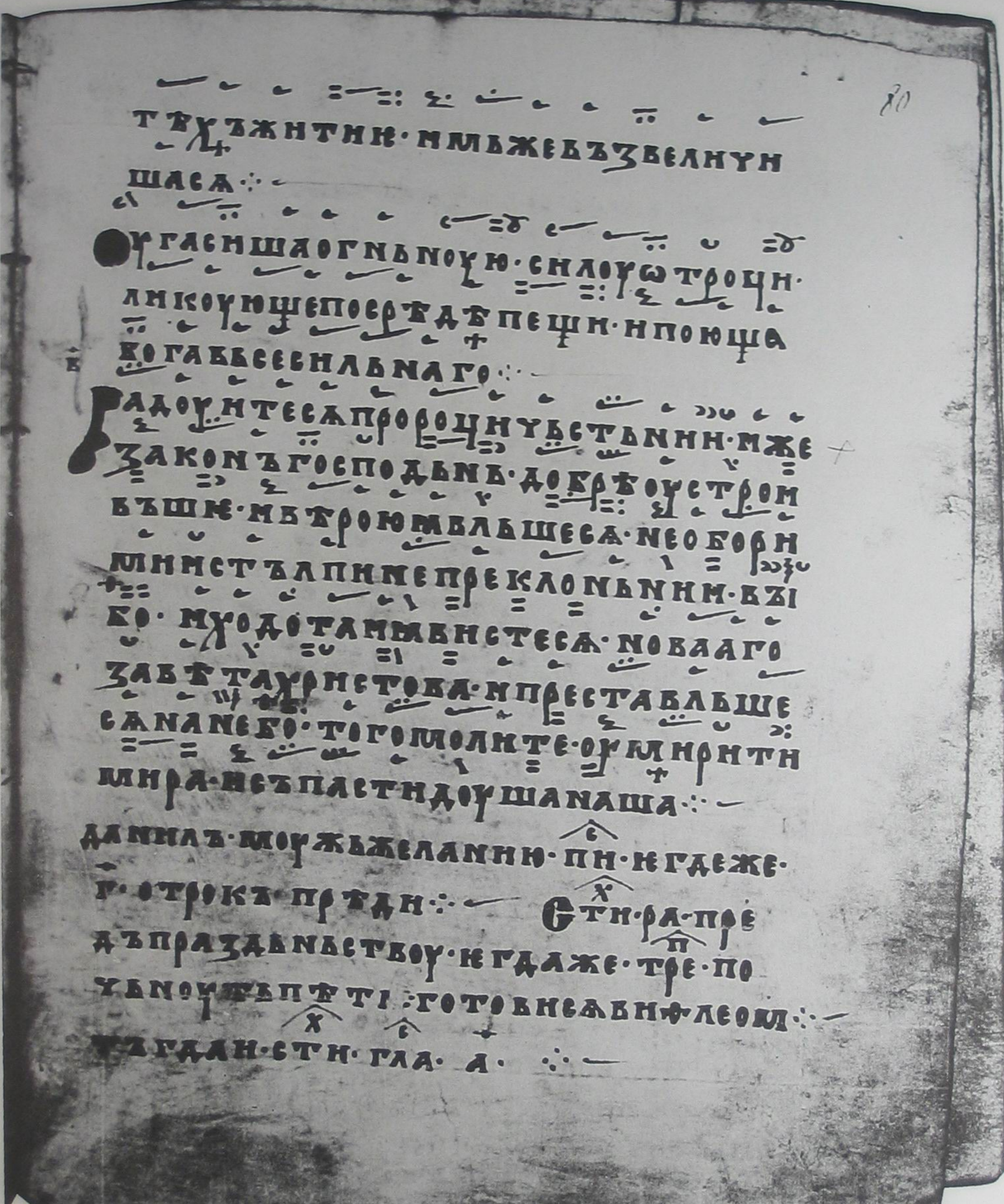
Прѣжезаконаотьца·вьсевъсхва

лимъ дьньсь вѣрьнии · авраамла бо
голюбьца · и исака · отъ благовѣще
нии рожена аго · и иꙗкова · и дъва
надесяте патриарха · давꙑда кро
тъкааго · и даниила · желании проро
ка · и три отрокꙑ ѥже съ ними прославя
ще · иже пещь въ росоу преложьша
ꙗ · просяще оставлениꙗ отъ христа
бога · прославляѥмаго · въсвятꙑ
ихъ ѥго ·:·

з

При идѣ те дьньсь · вѣрьнии тържьствоу
имъ · прѣже закона отьца · авраамли
иже съ ними · въ просьноую память ·
мордовара да достоино почьтѣмъ ва
вулоньскꙑꙗ дѣти · оугашьшаꙗ
въ пещи пламене · ꙗко троица обра
зъ · с[illegible]наимь похвалимъ · про
рочьскаꙗ пр[illegible]рицаниꙗ · твърдоѭ


ржаше·съписанием·вельгласьно възъ
пиемъ·седѣвами·
ть·ироди тьсѧ
женстьсъ нами богъ
Въсѣхъ пророкъ·прореченние испъ
лнѧшасѧ·христосъ бо ражаетьсѧ
въ виѳлеомьстѣмь градѣ·отъ чи
стыѩ отроковица
Приидѣте земльнии·съгласьно дѣви
цю·богородицю марию·
христосъ ража
етьсѧ
не·в·прѣдърожьство
Домене ефрантовъ·и гради
ражаетьсѧ
божествь


тѣхъ житие· имьже възвеличи
шаса ⁖
Оугасиша огнь ноужю· силоу ѡтрочи
ликоующе посрѣдѣ пещи· и поюща
ко га вьсесильнаго ⁖
Радоуитеса пророчичьстии· иже
законъ господьнь· добрѣ оустром
въше· и вѣрою ивльшеса· необори
мии стълпи непреклоньнии· вз
ко· и ходотаи мьвистеса· новаго
завѣта христова· и преставльше
са на небо· того молите· оумирити
мира· и съпасти доуша наша ⁖
даниилъ· моужь желании· пи· игдеже·
г· отрокъ прѣди ⁖ Сти· ра· прѣ
дъ праздьньствоу· игдаже· тре· по
чьноу же пѣти· готови се авиѳ леоил ⁖
тъгдаи· сти· гла· а·

Прѣдъпраздьноуимъ людиѥ· христо
ворожьство· и възьмъ ѿ ѣ разоумъ
къ вифлеѡмоу възидемъ оумъ тѣ
ноу зьримъ дѣ богадоушевьныи
ми помъіслъі· идоуще оу вьртьпъ
раждатъ вьсѣхъ господа и бога на
шего· ѥгоже моиси ѳ... видѣвъ· чюде
съ величьство· имѣмаше чловѣка
видѣти и ѩко младеньца повива
ѥма· размышлааше же отъ вещи
и· бога быти истинна· подающаа
гоу доушамъ нашимъ велию милость
Прѣдъпраздьноуимъ людиѥ· христо
ворожьство и разоумъ възьмъ ѿ ѣ·
къ вифлеѡмоу възидемъ оумъ
мь· и оузьримъ иже въ вьртьпѣ
велико ѥ таинство· отъ ... връзаѥть
... ндемъ· отъ ... ... стъі· то

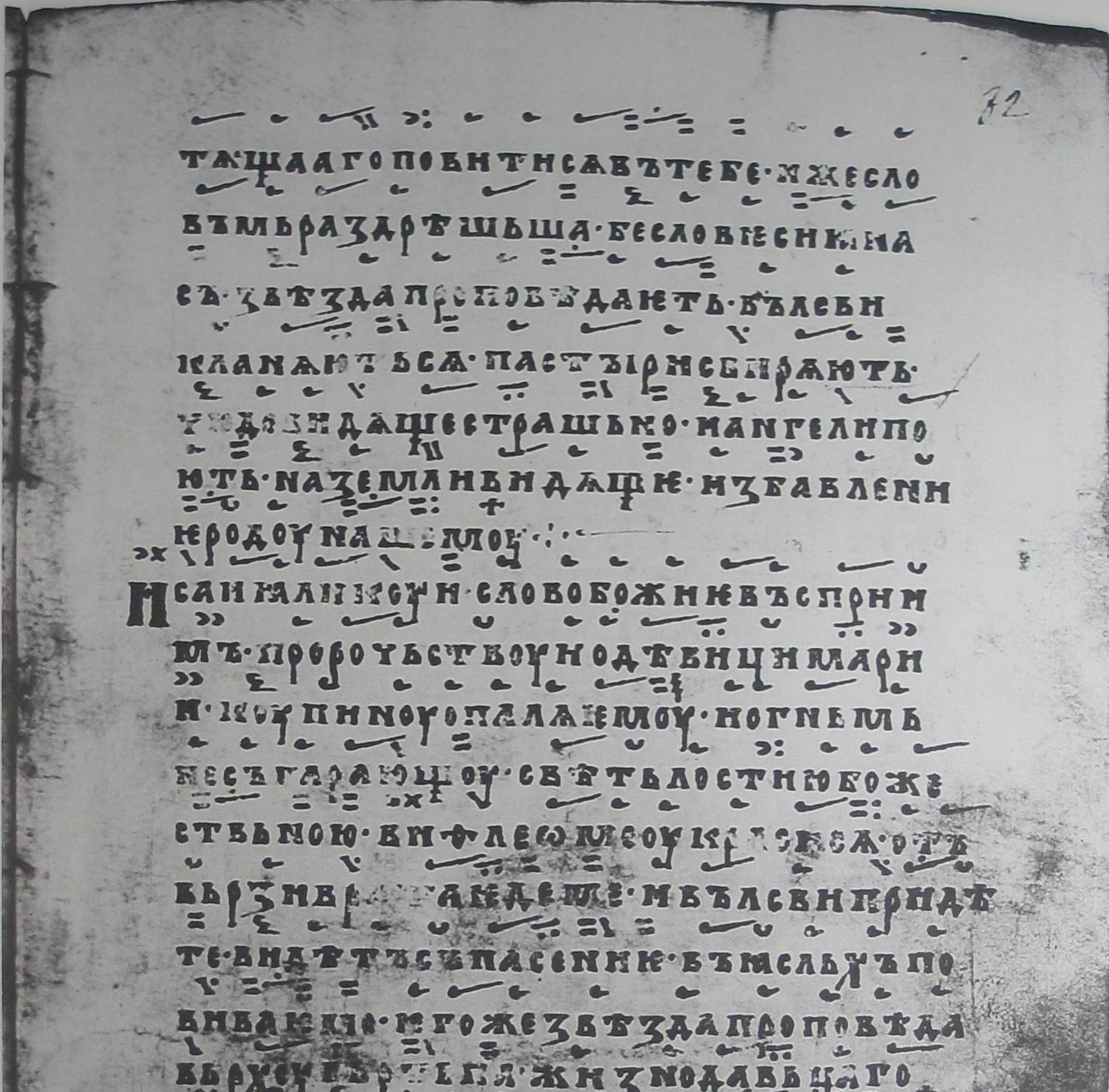
гоу предъ не исходащю. въ вършенъ сы
самъ въ божьстве и въ чловечьстве.
тем(ь) възовемъ. свята ты иже о
тьць безначальныи. свята ты и кръ
пъкыи. сыне въплътивыи ся. свя
ты и бесъмьртьне оутешителныи
и доуше. троице свята тамъ слава тебе.
Слыши небо и вънуши... пиино прѣ. иде
же игнатие богоносьца. сего отьца.
Се връмя. приближи ся съпасению на
шемоу. оуготови са вертьпе. дева им
ѕо приближаеть са родити. ви
флеоме земле июдово. радоуи са
и весели са. яко отъ тебе въси
а господь нашь. оуслыши те горы
и хълми. и ближнаа мора даанова.
яко приходить христосъ. да съ
пасеть его же създа чловека.

81об

а҃

ꙗкоуловѣколюбьць⁘

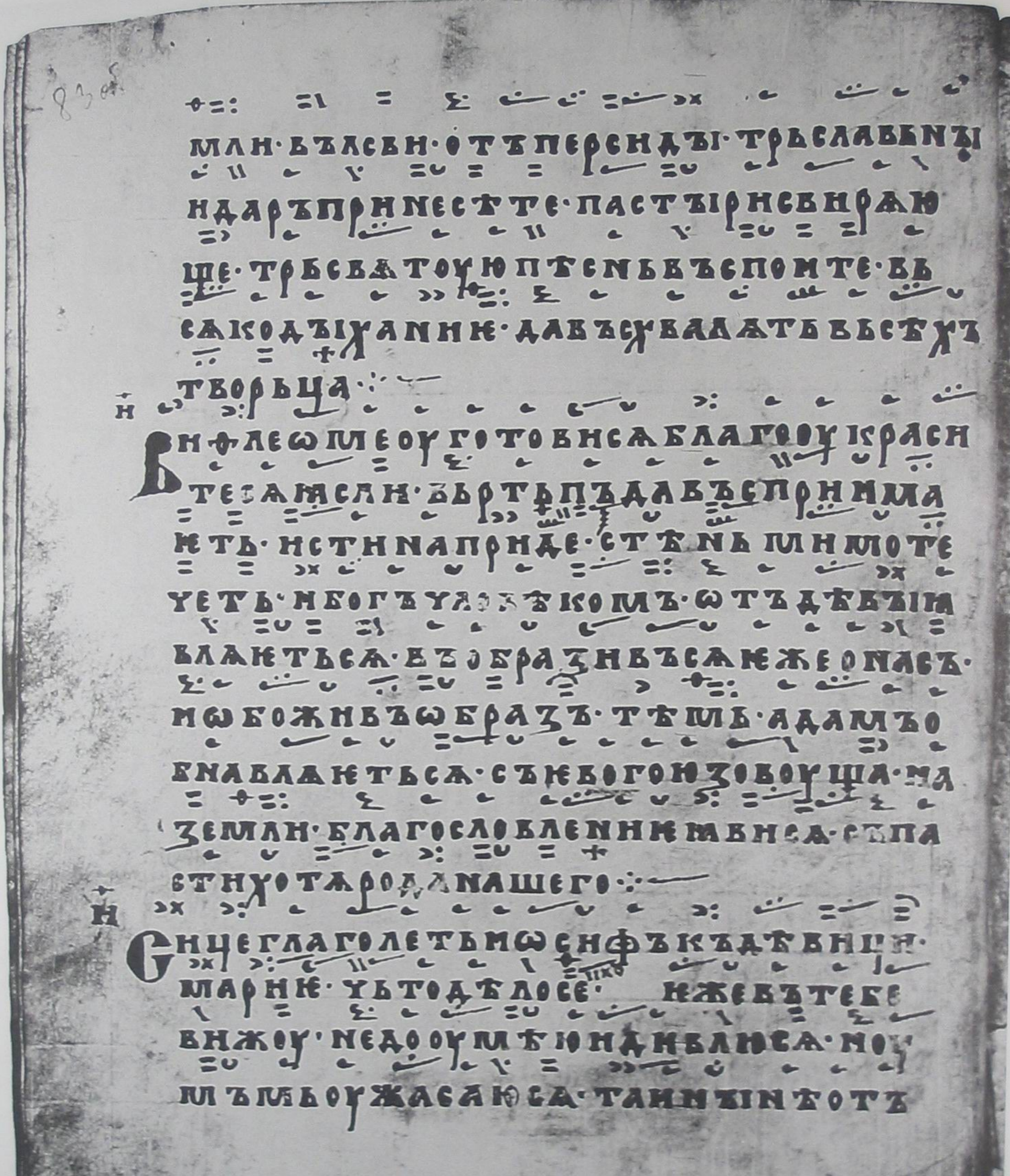
Виѳлеѡмлеоуготовисѧ·въспоигра
десноме·веселисѧпоустꙑнꙑ·въ
сприимлѫшꙑрадость·звѣздабопрѣ
дъхѡдить·въвиѳлеомѣпропов
дающь·хотѧщоуродитисѧхрⷭ҇тоу·
ивьртьпъвъсприемлеть·невъмѣ
стимаагровьсьде·иꙗслꙑоуготова
итесѧ·въсприѧтиживотъвѣчьнꙑ
и·томоувьсивъспомѧнѣ·ивъзѫпии
мъ·съпасидоушѫнаша·иже оусебо
же·въплътивꙑисѧнасъради⁘
Хрⷭ҇тосъприхꙑдаи·ꙗвѣбогънашь·
прѣидетьинемоудить·отъбраконе
искоусьнꙑѧневѣстꙑꙗвитисѧ·
въвьртьпѣжеоубопоун[illegible]
ꙗслꙗхъбесловеснꙑимьхъ[illegible]жене
въмѣститьнебо·въсприимлаихрⷭ҇


тѫщааго повитисѧ въ тебе· иже сло
вѣмь раздрѣшьша· бесловесникы на
съ· звѣзда проповѣдаеть· вълсви
кланѣютьсѧ· пастыри сбираютъ
чюдо знаменаше страшьно· и ангели по
ють· на земли невидаще· избавлени
ѥ родоу нашемоу·
Исаиа ... слово божиѥ въсприи
мъ· пророчьствоуи о дѣвици мари
и· коупиноу опаляемоу· ногнемь
не съгараюштоу· свѣтьлостию боже
ствьною·
и вълсви приидѣ
те· видѣвъше спасение· въ мысльхъ по
вивающе· ѥго же звѣзда проповѣда
жизнодавьца го
спода·
спасающаа рода нашего·

82об

оутробы·оузьрнши ибражаема ѿ тьме
не·и възарадоуюши са·и мако богоу покло
ниши са·богородицу а глаголаше·къ сво
ѥмоу жени хоу·хотащи родити христа·
тоии въспоимъ глаголюще·радоуи са·
обрадованаѣ·господь съ тобою·и то
бою съ нами·
Видащи та·тварь·въсавъ ви [illegible] ле омъ·
пльтию·ражающа са·съдѣтела·из зи
жителѣ·въсачьскы ими гль·объявлаю
тъ са пакы·и пострадаетъ·съ лньце
же свѣтъ простьре·и земла радоу
ѥтъ са·въ вьсѣи [illegible] пе [illegible] снады же·
царьскою звѣздою·знаменаниѥми·па
стыри чюдатъ са·оудивлаше са и бо
гоу съ рождьшемоу·покланаютъ са въ пль
ти·ѡле чюдеси·питатель питаетъ
са· материю пречистою·за [illegible]

иѥсъпасениѥ · и обновлениѥ ·:·
Вертьпеоукрасисѧ · агница бо приде въ
хрьвѣносѧщии христа · ѥлиже въспри
имаите · иже словъмь разарѣшьша ·
бесловесьныихъ дѣꙗнии · насъ земь
ныихъ · пастыри иже свирѧюще · извѣ
стоуютъ чоудо страшьно · и вълсви ѿ
тъ персида вы · злато и ливанъ и змоу
рноу · чьѥсаре вы принесѧть · ѩко види
сѧ господь · с тъ дѣвицѣ матере · ѥмоу
же и преклоньшисѧ · рабьскы · мати
поклонисѧ · и · приглаши · [illegible] оумоу
на роуку [illegible] · како зачатъ бысѧ · или
како мисѧ роди · избавителю [illegible]
Въспоимъ [illegible] вифлеоме · божию митро
полию · светъ бо не заходѧ и · к тебе
родитисѧ [illegible] · ангели [illegible] сѧ на
небеси · чловѣци и прославите · на зе



83об

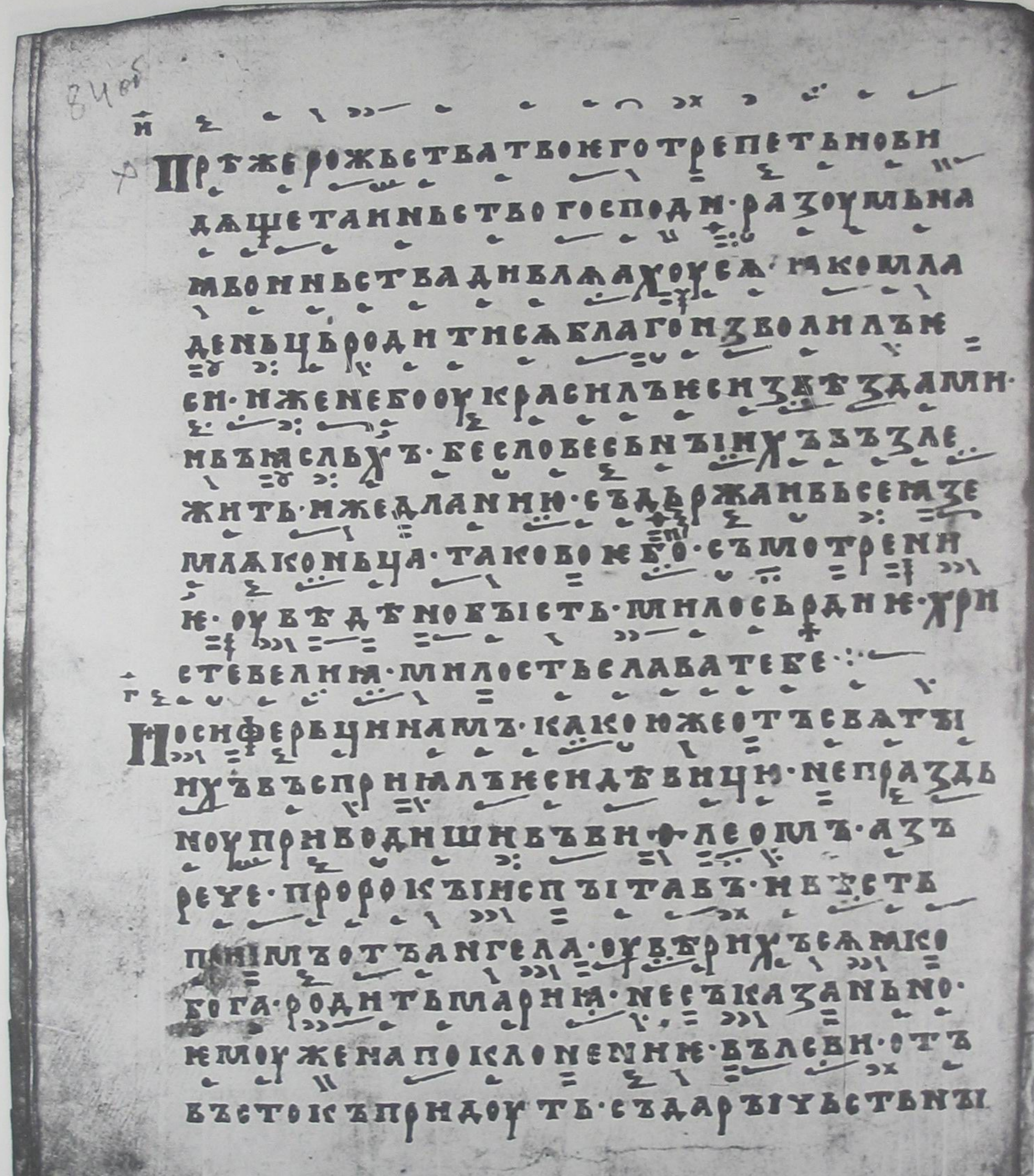
мли· въсьи· отъ персидъı· трьславьнъı
и даръ принесъте· пастъıри свираю
ще· трьсвятоую пѣснь въспоимъ· вь
сяко дъıханиѥ· да въсхвалять вьсѣхъ
творьца:

Въ Вифлеомѣ оуготови ся благооукраси
те ся мысли· вьртьпъ да въсприима
ѥть· истина приде· сѣнь мимоте
четь· и Богъ чловѣкомъ отъ дѣвъı ıа
вляѥть ся· въобразивъ ся ѥже о насъ·
и обоживъ образъ· тѣмь· Адамъ о
бнавляѥть ся· съ Богомъ зовоуща· на
земли благословлениѥ ıави ся· спа
сти хотя рода нашего:

Сице глаголеть Иосифъ къ дѣвѣ
Марии· что дѣло се· иже въ тебе
виждоу· не доумѣю и дивлю ся· и оу
мъмь оужасаю ся· таинъı нѣ отъ

менебоуднескоро · марнечьтодѣлове ·
нжевътебевнжоу · зачьсть · срамотоу ·
завеселнескърбь · занехвалитнса
хоулоумнпрннеславен · къ томоу не
тьрплюоуже · поношеннм чловѣчь
скъ · нбоѡтъниерем · нотъцьркъвеіа
конепороучьноу · господьнатапрни
хъ · нъчьтовнднмоне ·:·

Съ богъ нашь · невъмѣнитьсанныкъ
немоу · роднвынсаѡтъдѣвыисъчло
вѣкы · пожнве · въмѣсльхъхоудахъ ·
сынъданноуадъін · лежащынди
тьсаіакоземльнъ · нпеленамн по
внваетьса · славамъ господь · нвъ
лъвомъзвѣзда предъвъзвѣщае
ть · томоу поклоненнне · нмывъспо
нмъ · троицесвататам · съпаснадоу
шанаша ·:·


84 об

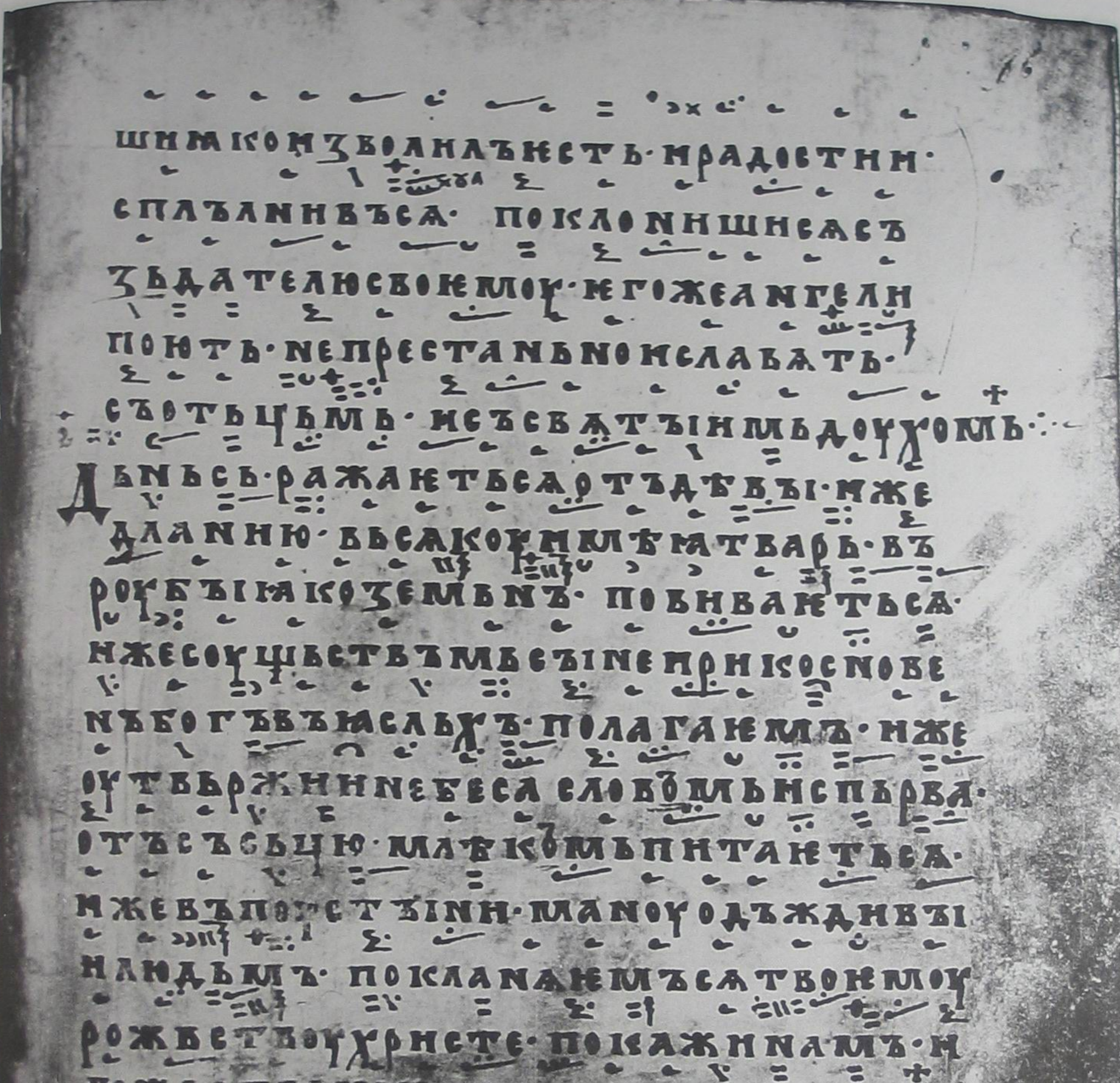
ПРѢЖЕ РОЖЬСТВА ТВОѤГО ТРЕПЕТЬНО ВИ
ДѦЩЕ ТАИНЬСТВО ГОСПОДИ· РАЗОУМЬНА
Ѧ ВОИНЬСТВА ДИВЛѦХОУСѦ· ІАКО МЛА
ДЕНЬЦЬ РОДИТИ СѦ БЛАГОИЗВОЛИЛЪ Ѥ
СИ· ИЖЕ НЕБО ОУКРАСИЛЪ ѤСИ ЗВѢЗДАМИ·
И ВЪ ІАСЛЬХЪ· БЕСЛОВЕСЬНЪІИХЪ ВЪЗЛЕ
ЖИТЬ· ИЖЕ ДЛАНИЮ· СЪДРЬЖАИ ВЬСЕ ІАЗЕ
МЛѦ КОНЬЦА· ТАКОВО ѤБО· СЪМОТРЕНИ
Ѥ· ОУВѢДѢНО БЪІСТЬ· МИЛОСЬРДИѤ· ХРИ
СТЕ ВЕЛИИ· МИЛОСТЬ СЛАВА ТЕБЕ·:·

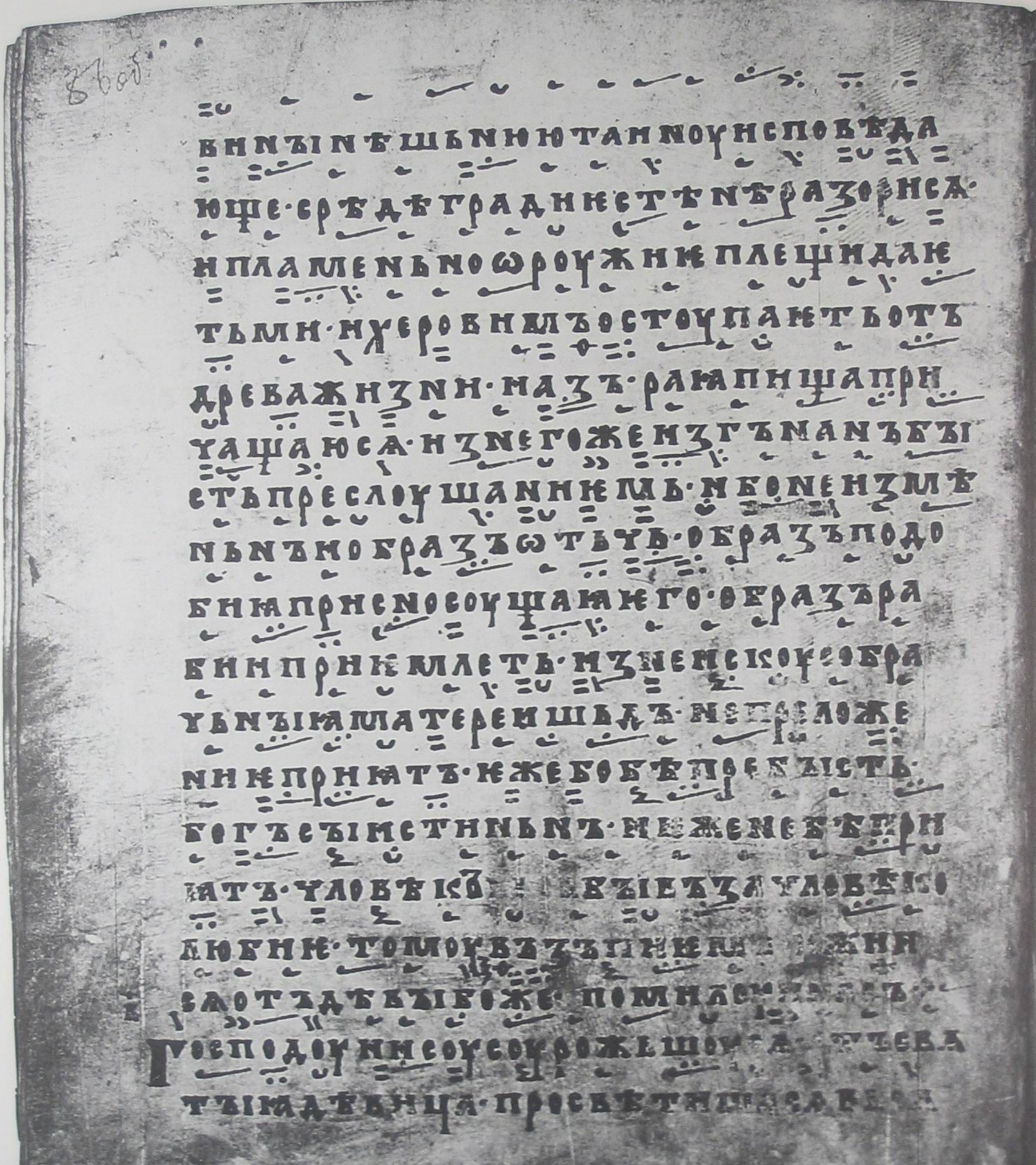
ИОСИФЕ РЬЦИ НАМЪ· КАКО ЮЖЕ ОТЪ СВѦТЪІ
ИХЪ ВЪСПРИѤЛЪ ѤСИ ДѢВИЦЮ· НЕПРАЗДЬ
НОУ ПРИВОДИШИ ВЪ ВИФЛЕОМЪ· АЗЪ
РЕЧЕ· ПРОРОКЪІ ИСПЪІТАВЪ· И ВѢСТЬ
ПРИИМЪ ОТЪ АНГЕЛА· ОУВѢРИХЪ СѦ ІАКО
БОГА РОДИТЬ МАРИІА· НЕСЪКАЗАНЬНО·
ѤМОУ ЖЕ НА ПОКЛОНЕНИѤ· ВЪЛЪСВИ· ОТЪ
ВЪСТОКЪ ПРИДОУТЬ· СЪ ДАРЪІ ЧЬСТЬНЪІ

молѧщесѧ· въплътивъімсѧнасъра
ди· господиславатебе·:· гла· е·:·
Придѣтехристоносьнии· людиѥиви
дите· чоудовьсѧкогоразоума· оужа
саѥмнобѫдьржа· иблагочьстьно
въспоюще· вѣрьниипислонимъсѧ·
дьньсь· къвниѡлеѡмоу непраздь·
насоущинадѣвапринходить· родити
господа· лициже ангелистиипрѣ
дитекоуть· неизнадѣвъ· въпиѩ
шеносиѿсеброученнисъ· чьтоѥже
въ тебе страньно· таиньство дѣво·
мкакохощеширодити· неискоусо
брачьнаѩмоуници·:· гла· з·:·
Дивлѧашесѧиродъ· видѧвълъхвъ
благочьстиѥ· игнѣвъмьпобѣ
жденмъ· лѣтоу· пътаашесъстави
м· матеребещадьнъі [illegible] ъібааху· и

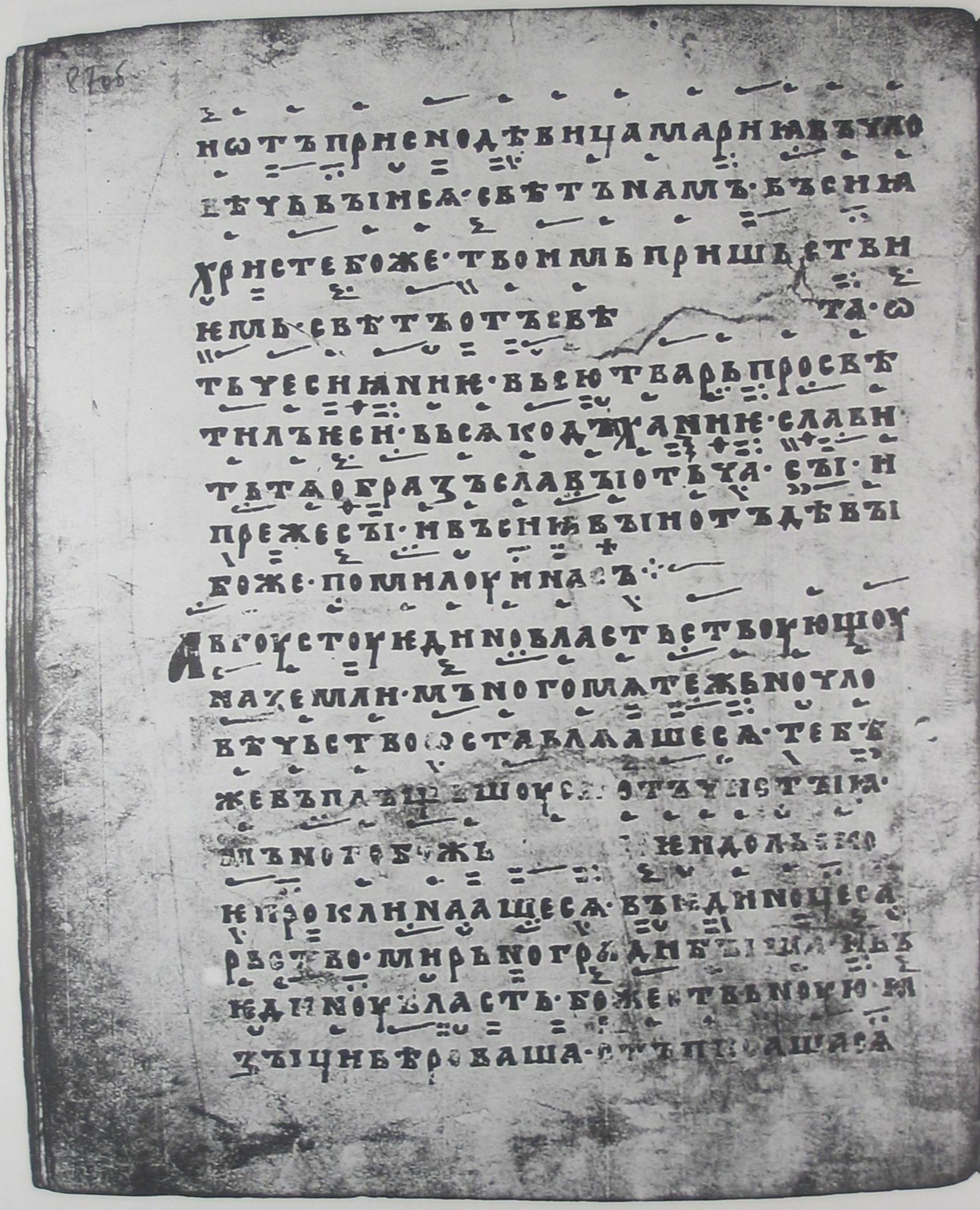
85 об.

БЕЗГОДЬНЪІМ· ВЪЗАРАСТЪМЛАДЕ
НЬЦЕМЪ ГОРЬКО ПОЖИНААШЕСА· СЬ
СЬЦИ СОУСИ БЪІВААХОУ· И ПОУТНЇЕ
МЛЕЧЬНИИ ОУСТАВЛЯАХОУСА· ВЕ
ЛИЕ БЕ ТО ЗЪЛО· ТЕМЬ БЛАГОЧЬ
СТЬНО ВЕРЬНИИ МСЪЦЬ БЪДЪШЕСА· ПО
КЛОНИМЪ СА· ХРИСТОВОУ РОЖЬСТВОУ
ЄГДА ИОСИФЪ· ДЕВИЦЮ СКЪРБНЮ ОУ
ВЪЗАШЕСА· КЪ ВИФЛЕОМОУ И ДА· ВЪПИ
ЯШЕ КЪ НЕМОУ· ЧЬТО ВИДА МА НЕПРА
ЗДЬНОУ СОУЩОУ· СКЪРБИШИ И МАТЕ
ШИСА· НЕДОМЪІСЛАСА· ВЬСЕ ЖЕ О МЪ
НЕ СТРАШЬНО ТАИНЬСТВО· ПРОЧЕЕ Ѡ
ТЪЛОЖИ СТРАХЪ ВЬСЬ· ПРЕСЛАВЬНО
ЕРАЗОУМЕВАЮ· БОГЪ БО СЪНИДЕ· НА
ЗЕМЛЮ МИЛОСТИ РАДИ· ВЪ ОУТРОБЕ
МОИ И НЪІНЕ· АЩЕ И ПЛЪТЬ ВЪСПРИ
ЯЛЪ ЕСТЬ· ЕГОЖЕ РАЖДАЮ МА· ОУЗЬРИ


шимкомъзволналъѥсть·ирадостии·
сплънивъса· поклонишисѧсъ
здателюсвоѥмоу·ѥгожеангели
поютъ·непрестаньнонславать·
съотьцьмь·исъсватыимьдоухомь·
Дьньсьражаѥтьсаотъдѣвы·иже
дланию·вьсакоимьтварь·въ
роукѣыкакоземьнъ·повиваѥтьса·
ижесоущьствъмьсыинеприкоснове
нъбогъвъмысльхъ·полагаѥмъ·иже
оутвьржинебесасловомьиспьрва·
отъсьсьцю·млѣкомьпитаѥтьса·
ижевъпоустыни·маноуодъждивы
наюдьмъ·покланаѥмъсатвоѥмоу
рожьствоухрьсте·покажинамъ·и
божьствьнаѥтвоѥбогоявлениѥ


винънъинѣшьнию тамноу исповѣда
юще·ерѣбѣдѣ·градиестѣнѣразорися·
ипламеньноѡроужие плещидаю
тьми·ихеровимъостоупаеть отъ
древажизни·азъ·раяпиша при
чашаюся·изнегожеизгънанъбъі
етъпреслоушаниемь·ибонеизмѣ
ньнъ образъ ѡтьчь·образъподо
бия присносоущая его·образъра
бии приемлеть·изнемоужеобра
чьнъі иматере ишьдъ·непреложе
ние прииать·иже бо бѣ пребъість·
богъ съі истинньнъ·иже несъ бѣ при
иатъ·чловѣко
любие·томоу
Господоу

чьскаꙗ· пастꙑремъ свирающемъ·
нбѣ лхвомъ поклаꙗющемъ са· анге
ломъ въспѣвающемъ· иродѣ мꙗта
щеса· ꙗ [illegible] ко богъ· пѧтниꙗвиса·
в съпасъ доушамъ нашимъ
Чьто ти принесемъ христе· ꙗко ꙗви
са на земли ꙗко чловѣкъ нас ради·
каꙗжьдо бо тварь бꙑвъшиꙗ тобою·
благодарение ти приносить· анге
ли хвалениꙗ· небеса же звѣздоу· вл
асви дарен[illegible] пастꙑри дивлениꙗ·
земла пещерою [illegible] оустꙑ ꙗсли·
ꙗ же· мт[illegible]ре [illegible] чьнꙑ
в не же· помилоуи нас.
Цѣсарьствиꙗ твоего христе боже· [illegible]
[illegible] ѥ всѣх вѣкъ· и влады
чьство твоѥ [illegible] ко [illegible] родѣ
родъ· [illegible] хв [illegible]


нѡтъприснодѣвицамарнѩвъчло
вѣчьвъıмсѧ·свѣтънамъ·бѣснѩ
хрьстебоже·твоимьпришьствн
ıемь·свѣтъотъсвѣ та·ѡ
тьчесниıанниıе·вьсıютварьпросвѣ
тилъıеси·вьсакодъханиıе·славн
тьтаобразъславъıотьца·сѫı·н
прежесъı·ивъсниıевъınотъдѣвъı
боже·помилоунасъ
Авгоустоуıединовластьствоующоу
наземли·мъногоматежьноучло
вѣчьство·оставлаашеса·тебѣ
жевъпла[illegible]шоуса [illegible]тьчистыıа
[illegible]ъноть божь [illegible]ıенадоль[illegible]
ıпрокланаашеса·въıединоцеса
рьство·мирьногр[illegible]ани[illegible]
ıединоувласть·божествьноуıю·ıа
зъıцивѣроваша·[illegible]

88

людиѥ · повелѣниѥмь кесарева · написа
хомъсѧ вѣрьнии · имени божествь
ноумоу · тебѣ же въчловѣчьша
сѧ бога нашего · велиѩ твоѩ милость ·
господи слава тебе ⁘

в

Дьньсь · христосъ въ виѳлеѡмѣ ража
ѥтьсѧ от дѣвицѧ · дьньсь безна
чальныи зачало приѥмлеть · и сло
во въ плъть бываѥть · силы небес
ныѩ радоуютьсѧ · и землѩ съ чло
вѣкы веселитьсѧ · вълсви владыцѣ
дары приносѧть · пастыри чоудеси
дивѩтьсѧ · мы же · непрестаньно
въпиѥмъ · слава въ вышьниихъ бо
гоу · и на земли миръ · въ чловѣцѣхъ
благоволениѥ ⁘ и ноугла · д · нахва
Веселите сѧ праведьнии · небеса ра
доуите сѧ · възиграите сѧ горы · хри

88 об

стороужьшюса· дѣва ꙗко бо сѣданть хе
рувимоу подобащиса· носащи нало
нѣ божиѥ слова въплъщена· пасты
ри рожьноумоуканвать са· вълсви вла
дыцѣ дары приносать· ангели въ
спою ще глаголахоу· непостыжьне
господи слава тебе·:·

а҃

Богородице дѣво· рожьшиꙗ съпаса·
оупразнилаѥси клатвоу· пъ[illegible]юѥ вжи
ноу· ꙗкѡ мати бысть благово[illegible]нии
ꙗко тьча· носащи нало нѣ· божиѥ
слова въплъщена· не трьпить та
ина испытаниꙗ· вѣрою ѥдиноу
юснию прославимъ· въпиюще[illegible]
воюм глаголюще не[illegible]хваре уснь
него[illegible]слава тебе·:·

П[illegible] въсхвалимъ матерь въ
[illegible]тзаковоу· паиꙗ сыи порожьствѣ·

ꙗвлєноу дѣвоу радоуимсѧ градедоу
щевьнꙑи цѣсарѧ и бога · въ нєиже
хрїстосъ · поживѣ въ спасениѥ сѫ
дѣꙗ · съ гаврилъмь поюще пѣта · съ
пастꙑри прославимъ · въпиюще ·
богородице молисѧ · въплъщеноу
оумоу и с тебе спасти сѧ намъ ∴
Отьць изволилъ ѥсть · и слово плъть
бꙑсть · и дѣва роди · бога въчловѣ
чьшаса · звѣзда възвѣщаѥть ·
вълсви кланаютьсѧ · пастꙑри диви
тьсѧ · и тварь радоуѥтьсѧ ∴
Ангельскꙑим · прѣдъ надъ тѣснилꙑ
въ ви флеомѣ · оуготоваи те мꙑсли
слово образаѥтьсѧ · прѣмоудрость
приходить · прїимимъ цѣлованиѥ
црькъ и на радость богородица · лю
ди рекоуще · благословленъ роживꙑ

исѧ· богъ нашь слава тебе·:·

Троубьныи гласъ· въсприимѣте па
стыри и словеса вълшьства нам· ѡ
тъвьрзѣте вълсви· хълми радость
но· приидѣте дъщери цесаревы· на
радость богородици· людие рьцѣ
мъ· благословленъ рожии сѧ богъ
нашь слава тебе·:·

Радость роди· моужене искоусьныꙗ
марие· престала иесть оубо праѡ
тьцьскаꙗ печаль· несъзьданы
пражаѥть сѧ· безъ отьца и исходи
тъ дьньсь прельсть поглъти сѧ·
рожьшаа го сара днь цесарѧ· людие
рьцѣмъ· благословленъ рожии сѧ·
богъ нашь слава тебе·:·

Вълсви персьсции цесаре· оувѣдѣ
въше плоударо· на земли рожьша

дорѣ· цѣсара небесьнааго· отъ всѣ-
тьлъı ꙗзъвѣзды· водимии прѣдъ-
стигоша· въ виѳлеѡмъ дары при-
носѧще чьстьны ıа· злато и лива-
нъ и змѵрноу· и падъше поклони-
шаса· видѣша бо въ вьртьпѣ· ꙗла-
деньца лежаща безлѣтьнъ·:
Ликоують ангели вьси на небесьхъ·
и радоують сѧ дьньсь· играють же
вьсѧ въздании ꙗ· рожьшааго сѧ ра-
ди въ виѳлеѡмѣ· съпаса и госпо-
да· ꙗко вьсѧ съблазнь· идольска-
ꙗ отъпаде· и цѣсарьствоуеть хри-
стосъ въ вѣкы·:
Дьньсь· невидимое естьство зем-
ль нъıимъ ѡтъ дѣвы· съвъкоупла-
ють сѧ· дьньсь нескоусьно соущь-
ство· въ виѳлеѡмѣ пеленами по

90 об.

ѣиваѥтъса·дьньсьбогъ·звѣздо

ювъвлъхвы·напоклоненниѥпроводи

ть·предъвъзвѣщаѩсвоѥтриднь

невьноѥпогребенниѥѩкозлато·

мливанъмзмурноу·тѣмь·въспо

ѥмъ·въплътивыисѧотъдѣвы·

г

христебоже·съпасидоушанаша·:

Слава·въвышьниихъбогоуиназе

млимиръ·дьньсьвъсприемлѥ

тьвъфлеомъ·сѣдащааговѣиноу

съотьцьмь·дьньсьангели·гла

деньцарождьшааго·са·боголѣпьно

славословѧтъ·слава·въвышьниихъ

богоу·иназемлимиръ·въчловѣ

н

цѣхъблаговоленниѥ·:

Преславьноѥтаиньство·[illegible]лотри

саднсь·обнавлѩютьсаѥсте

ства·ибогъчловѣкъбываѥть·

91

ѥжебѣ[...]прибꙑсть · иженебѣпри
ꙗтъ[...]несъмоущениѥпретьрпѣвъ ·
нираз[...]ѣлениѥ ⁘

Какоиздрекоувеликоуютаиноу · бе
сплътьнꙑивъплъщаѥтьсѧ · сло
вотълстѣѥть · невидимꙑивиди
мъбꙑваѥть · инеосѧзаѥмꙑиосѧ
заѥтьсѧ · ибезначальнꙑиначи
наѥтьсѧ · сꙑнъбожиисꙑнъдѣвичь
бꙑваѥть · иисоусъхристосъвъчера
идьньсь · тъжеивъвѣкꙑ ⁘

і Въ · кѕ · стго · пьрвомоученика · Стефана ⁘

Цѣсарюивладꙑцѣвьсѣхъ · рожьшоусѧ
наземли · стефанъпоесвѣт[...]
приноситьсѧ · неотъкаменииичь
стьнꙑихъсътворенъ · нъѥкомали
кръвьмипроцвьте · нъѡ[...]моучени
исолюбьцип риидѣте · пѣсньнꙑи

91об

ЧВѢТЪІ ПРИИМЪШЕ · ГЛАВОУ ОУВѦЗѢ
МЪ · И ПѢСНЬМИ ВЪСПОЮЩЕ РЬЦѢМЪ ·
ИЖЕ МОУДРОСТИЮ ПРОСВѢТИ ВЪСѦ · И
БЛАГОДѢТИЮ ДОУШѠ ОУОЗАРИ · ПЪРВО
МОУЧЕНИЧЕ ХРИСТА БОГА · ПРОСИ НА
В МЪ МИРА И ВЕЛИЮ МИЛОСТЬ ·:·

НАЧАТЪКЪ МОУЧЕНИКОМЪ · СТЕПЕНЬ
ВѢРЪІ НАШЕѦ · СТЕФАНЪ ПОБОРЬНИ
КЪ БЛАГОДѢТИ · ЧАШОУ ПОЧЬРПЪ · И СПО
ВѢДАНИѦ · МОУДРОСТЬНОУ ОУМОУ ПОДО
БИТЬСѦ ТАИНЬСТВОУ НЪѠ · МОУЧЕНИ
КОЛЮБЬЦИ ПРИИДѢТЕ · СЛАДОСТИ И ТО
ГОВЪ КОУСИВЪШЕ · ДОУХОВЬНОТЪРЖЬ
СТВОУ ИМЪ · И ПРИ:НО ПРИНЕСѢМЪ ГЛА
ГОЛЮЩЕ МОСѢ ОВО · ПОКАЗА ВЪ ЛИЦЕ ВЪ
МЕСТИ НОУ · И ОТЪ СЛАВЪІ ВЪ СЛАВОУ ВЪЗА
ТЪ · И СПРОСИ НАМЪ МИРЪ И ВЕЛИЮ МИ
ЛОСТЬ ·:· ГЛА · В · ·:·

92

Свѧтоую твою главоу· рожние са· бъгра
дѣви ѡ леоплъстѣ· ороужиемь бла
говолениемь вѣньчалъ есть· моудро
стьнъими словесъі оутворенъі вѣ
ръі страдании емь оукрашени тѣмь·
и камение ѡно· ꙗко бисьръі носиши
сиꙗюща· тьрпѣниемь подвигъ тво
ихъ· нъ ꙗко оученикъ а прѣмирьнъим
хъ· и пьрво· страдальць христовъ имоу
ченикъ· досточоудьне стефане· испро
а си намъ миръ и велию милость:·
Стефанъ· добрыи начальникъ моуче
никомъ· иже испълнь благодати и си
лы· твораи знамениꙗ и чюдеса велю
дьхъ· отъ безаконьникъ· камение
мь побиваемъ бѣ· бываеть· нъ въсиꙗ
ꙗко ангелъ· и видить славоу твою ра
спьнъшаго са насъ ради· ѡдесноую си

92об

лъі· надоухаблагодѣтьнанебесавъ
схождааше· неегоради· сълнкъіанге
льскъіимивъдварѧѭсѧ· молитьсѧ
пастисадоушамънашимъ∴

Въ· ки· стхъ мчнкъ дъвѣтьмъ· и
стго· ѳеодора∴ гла· а· по· прѣхвальни∴

Дъвѣтьмѣмоученикъ божиѧ· цѣ
ркъіблагодатнѫ· съвъкоупльши
сѧдоухововьноѭ· съньмъсватъіисвѣ
тозарьнъіизвѣздъі· прельстьноу
юноѡбразароушьше· нанезаходи
моуюзарюпреложистесѧ· инъінѣмо
лите даровати доушамънашимъ∴

Мъножьствомъногоучьсльно· огнѣ
пьоужевьсесъжьженисѧ тѣ· и бла
гооуханиѭнебесьнаѭ исп҃ълни· и
прѣвѣчьнъіизбранъіи· просвѣти
лъниесть· радостижеисплънила· при

сномолѧщесѧ · даровати доушамъ на ∴

Любъвию оукрѣпламеми христовою ·

вьсѣхъ непощадѣвъше · земльны

хъ ꙗко непорочьноу · жьртвы съжьже

ны · томоу приведении · страстотьрпь

ци и моученици · ангеломъ соужите

ле бысте · тѣмь молитесѧ · даровати ∴

Въ кф · стхъ младеньць · и прпдбнго ·

※ Маркела ∴ стн · гла ·

Страшьно строительство твоего та

иньства господи · ꙗко родисѧ отъ дѣ

вы · и въ ꙗсльхъ възлеже · и иродъ дѣ

тоубиица · бѣжати въсприꙗлъ ю

си же вьсь бѣдесы и · да съпасеши вьсѧ

чьскаꙗ · ꙗко единъ многомилостивъ ∴

Въ оуши господа саваофа вънидѣ · за

колениѥ ваше младеньць и чьсть

нии · того бора · и кръвь пролиꙗсте · и

93об

въꙗдрѣхъ авраамльхъ опоучиваѥте·
иродовоу въвѣкы· ѥнавидимоую
зълобоу отъмѣтаѥте· силою ро ж
жьшагосѧ христа·: ·:писано пре

з

Дивлаашесѧ иродъ· видѧ вълхвъ бла
гоусьстиѥ· и гнѣвъмь побѣжаѥмъ·:

г е
Въ· л· сто· апла· тимона· истыѩ· анусна·:
х с д
хсти· гла· и· по· ● прѣславьноѥ чоу·:

Свѣтообразьнъ вьсь ты бысть· при
ближивъсѧ· свѣтоу великоуоумоу
апостоле· идольскоѥ разорилъ ѥси
мрачьноѥ отьмьньниѥ· бога пропо
вѣдаѩ· ꙗвльшаагосѧ плътию· съпа
сениꙗ ради вьсѣхъ съмьртьныꙗ
тьлѧ· тимоне прехвальне· тѣмьи
славимъ радостьно· и божьствьноу
ютипамѧть сътвараѥмъ вѣрьно·:

д
по
ꙗкодо
Дѣвьства свѣтьлость [illegible]· просвѣти

въшисѧ прѣхвальнаꙗ· моученицѥ обли
ста^ла^ ѥси· подвизании· непокоривъши
бесане поклонитисѧ сълньцю· непра
вьдьноѥ претьрпѣвъши заколени
ѥ· обагривъшисѧ кръвьми· и пре
дъстоиши сълньцю правьдьноуоумоу·
бѣньцьносащи· отътоудоу поущаѥ
мꙑими· озарающисѧ свѣтьлостьми:·

Въ· ла· стѣи· мелании· гла^с^· д· по^д^· зъваньи:· —

Ангельскоѥ възлюбивъши житиѥ· ѥ
гда сладъкоую пищю попьра· въздьржа
ниѥмь пребꙑвающи· и бъдѣниѥмь и
долѣлѣганиѥмь· исъмѣрениѥмь·
тъгда пречистꙑи съсоудъ бꙑсть· дѹ
ха божествьнааго благодатьми· гъ
радꙑи многоукрашении· къ томоу премѹ
драꙗ· тѣмьже равьностьтвою божес^т^вь
ноую· привлѣче люди и приведе· къ вла

дѣвицѣ мелании · исъпасоу доушамъна

шимъ ⁘ — Въ неделю · порж тьѣ хвѣ ⁘

Давдоу · иосифоу · и ıакову · братоу гню ⁘

г Пѥрвомъ памать · и цѣсаремъ дьржа

ва · веселиѥ вьсе тврожьствоу твоѥмоу ·

иѡ томь хвала щесаглаголемъ · оть

ченашьниже ѥси на небесѣ хъ · да освѧ

н · тить сѧ имѧ твоѥ · чловѣколюбьче ⁘

Памѧть свѣтьла · и пресвѣтьлъıи пра

зданикъ · предълежить нънѣ · рож

ства хрстовоу · вьсиць тьцѣмъса ·

вьсиаикоуимъ · соугоубо съзываѥть

тържьство дьньсь · празьнолюбь

цемъ зижитель · давыда же и ıако

ва · сиꙗ блажаще · хрста превъзно

симъ зовоуще слава тебѣ ⁘ —

н Неизареченьнаагосъмотрениꙗтаи

ноу · паче слова и паче оума · ако кръ

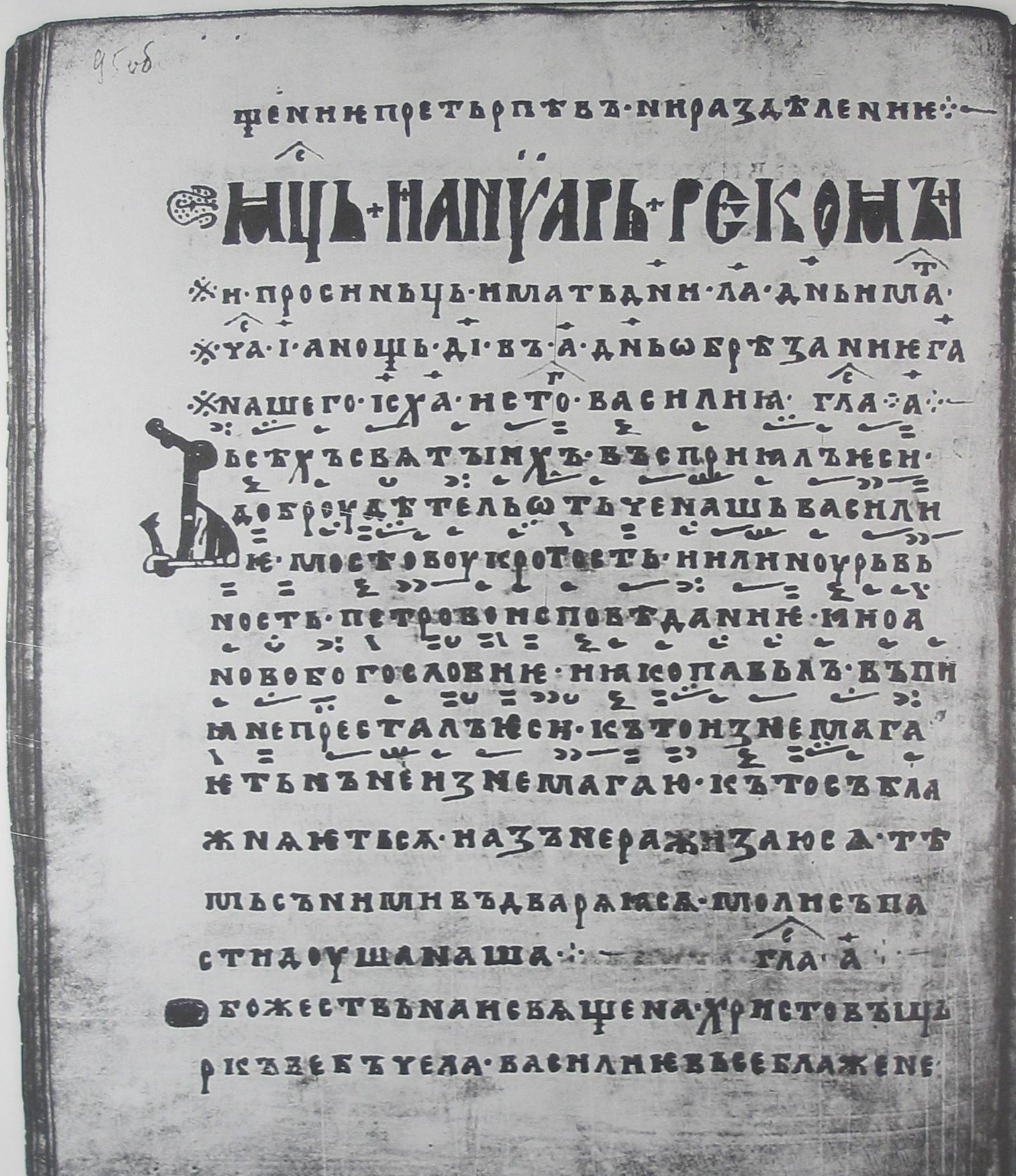
вьногньникоурениѥдыма·знавле
нимжевидѣнонаь·кръвьвъплъще
ниѥ·огньбожьствыкоурениѥ·доухъ
свѧтыинашьдыинадѣвоу·имѵра
благооухавъ·велиꙗтаинатвоѥго
въплъщениꙗ·господиславатебе·:—

и҃

Понадавъзиде·врачаниѥмьдвижа·гла
голиꙗсно·чимѣтиіслатъсаинъ
гда·глаголѫгосподь·пѣснинаписа
въшю·имьжеклатъвареуе·непъльнї
лъѥстъдьньсь·плодъмидавъотъ
чрѣва·стѣстинапрѣстолѣ·молиѥмь·въ
христосъѥсть·тогобославимъзовоу
щеславатебе·:—

и҃

Прѣславьнотаинъство·съмотрениѧ
дьньсь·обнавлаютьсѧѥстьства·
ибочловѣкъбываѥть·ижебѣпрѣ
бысть·иѥгожененоприꙗтъ·несъдиоу



95 об

щениіе претърпѣвъ· и раздѣлениіе:·—

Мс҃ць· ианоуарь· рекомъ

и просиньць· имать дни· ла҃· дьни има-

ча· і· а нощь· ді· въ· а҃· дьнь ѡбрѣзаниіе г҃а

нашего· іс҃ха· и ст҃о· василиꙗ· гл҃а· а҃:·—

Бесѣхъ свѧтыихъ· въсприималъ ѥси·

добродѣтель ѡтьче нашь васили-

ѥ· мосеѡвоу кротость· и илиноу рьвь-

ность· петрово исповѣданиіе· и иоа-

ново богословиіе· и ꙗко павьлъ въпи-

ꙗ не престалъ ѥси· к то изнемага-

ѥть· и не изнемагаю· к то събла-

жнаѥтьсѧ· и азъ не раждизаю сѧ· тѣ-

мь съ ними ми въ два раиса· моли спа-

сти дѹша наша:·— гл҃а· а҃

Божествьна и свѧщена· хрістовъ цр҃-

кве бьчела· василиѥ въсеблажене·

96

тꙑбобожествьнаагохотѣниꙗ · ороужи
ѥмьсамъсѧвъпълчилъѥси · богохоуль
нꙑихъѥреси · ѩзꙑкꙑсъболъѥси · идоу
шамъвѣрьнꙑимъблагочьстиюоумъ ·
съкровищесътворилъѥси · инꙑинѣбо
жествьнаагосвѣта · непрѣкосновена
агопрѣходѧобитѣли · помилоуинасъ

і прѣстаꙗтроицииѥдиносоущьнѣ ·:·

Истиньнꙑихъпооучилъсанѥсиѥстьствоу ·
ивьсѣхъсъмотрилъѥси · непостоꙗнь
ноѥдиногоѡбрѣлъѥсинепостижима
аго · прѣсоущьствьнаагосоуща · изнижи
телѧвьсѣхъ · ѥмоужепачепрѣдъложи
въ · несоущиихътворѧдъвъотъвьрглъ
ѥси · молиинасъ · божьствьноуоу^юлоу
г чилюбъвь · свѧщеноꙗвленевасилиѥ ·:·

Ижеблагодѣтичюдесꙑсънебесеприи
мъ · навьстьидольскоуюобличилъѥ

96 об

сисловесьмьсвоимь· архиѥремъбоѥ
сиславамоутвьржениѥ· вьсеблаже
невасилиѥ· ивьсемъотьцьмъоучи
тельствоуприказаниѥ· дьрзновени
ѥимѣмкъбогоу· тогомолисъпасти
г̄ доушанаша ⁘

Непостыдѣсапреблагыибожe· па
тьмаагоѡбрѣзаниꙗ· обрѣзатиса·
нъвъдастьсебе· образъивъписаниѥ
вьсѣмъкъсъпасению· ибозаконоутво
рьць· законьнаꙗисплънаѥть· ипро
роческаꙗпроповѣданиꙗонемь· вьса
съдьржаидлани· ипеленамиобивъ
са· господиславатебе ⁘ гла· г̄ ⁘

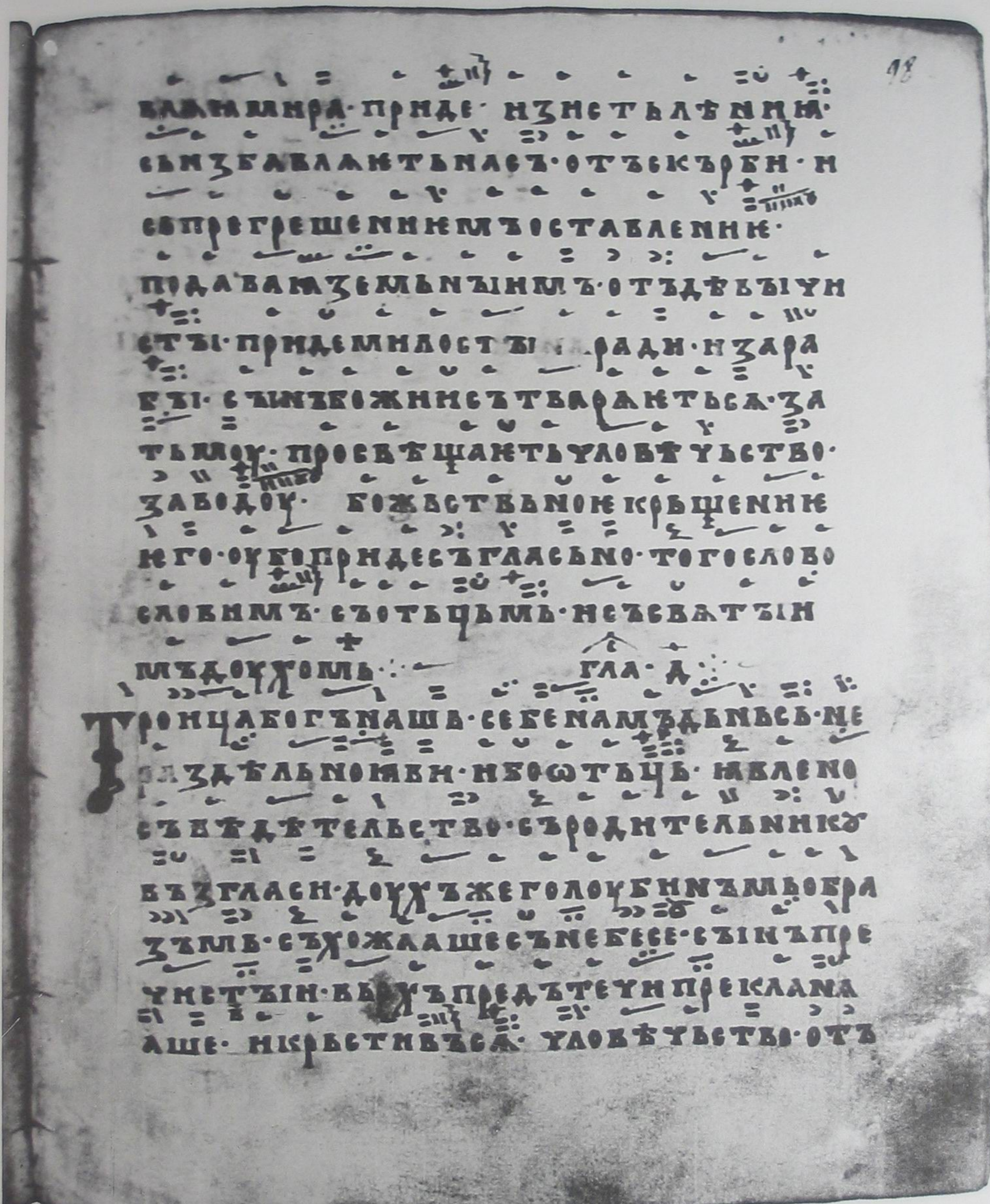
Изаниꙗсаблагодѣтьвъоустьнахътво
ихъпреподобьнеотьче· небыстепа
стоухъ· христѣицрьвьви· оуха сло
весьныихъовьца· вѣровати· вътрои

97

цюєдинъсоущьноу·въєдинобожьство⁖
Съходадсъпасъ·родоучловѣчьскоумоу·
въсприимъпеленъповитиє·неотъвь
ржєсѧплътьнаагообрѣзаниꙗ·осмь
дьневьныипоматери·безначаль
нъпоотьци·томоувѣрьниивъзпи
ѥмъ·тыєсибогънашьпомилоуинас⁖
Моударостирачительбывъпреподоб
нє·иже ѥстъистиньныимъ·иже къ
богоупресоудилъѥсижитиѥмь·поу
чениѥсъмрьти·житиѥоставилъѥ
си·ибоплътьныѧстрасти·въздь
ржаниѥмьилоѥсебеобложилъѥси·и
божиѥмьповелѣниѥмьзаконоу·
неработьноѥдоушевьноѥсъхранилъ
ѥсидостоꙗниѥ·добродѣтельноѥсоущь
ство·вьсьплътьныи[illegible]ъпоработилъ
ѥсидоуховиꙗ·тѣмьплътьи[illegible]рабъ

97об

знєнавидѣвъшиимиродьржьць·прѣсто
юоухрста·испросидоушамънашимъ
велиюмилость·: Стира·препра
ꙁдьникъмь·стꙑ·бгоꙗвлениѣ·гла·а·:
Свѣтълъоубопрешьдъıипраздьникъ·
свѣтьлѣижесъпасепрнходаноѥтъ·а
нгеламималаашеблаговѣстьника·ась·
предътечюобрѣтепредъуготовающа·
ωнъкръвьмъпроливаѥмъıимъ·ꙗко
бешадьнърꙑдаашевифлеомъ·ась
водамъблагословимамъ·мъного
чадьнапознаваѥтьсакоупѣль·тъ
гдазвѣзда·вълхвꙑпризъва·нꙑ
нажесъпавамироупоказалаѥсть·
въпѫтивꙑинсѧ·ипакꙑприх ·а
[illegible]ѩвѣгосподиславатебѣ·: гла·в·:
Егдаа[illegible]немоу·иаоущапредътечагѡ
спода[illegible]бꙑ·въпимашевида·сеизба


98
вламамира · приде · изнестьалѣнимъ ·
ѥизбавлаѥть насъ · отъ скърби · и
сопрегрешениѥмъ оставлениѥ ·
подаваѩ земльнъıимъ · отъ дѣвъı чи
стъı · приде милостъı [illegible] ради · и зара
бъı · съıнъ божии сътвараѥть са · за
тьмоу · просвѣщаѥть чловѣчьство ·
заводоу · божьствьноѥ крьщениѥ
ѥго · оубо приде съгласьно · того слово
словимъ · съ отьцьмь · не съвлатъıи
млъдоухомь · гла · а
Троица богъ наша · себе намъ дальнь сь · не
[illegible]за дѣльно мьи · и бо ѡтьць · ѩвлено
съвѣдѣтельство · сърод ительнико
въ гласи · доухъ же голоубинъ мьобра
зъмь · съхожааше съ небесе · съıнъ пре
чистъıи · въ [illegible]ъ преа дътечи преклана
аше · и крьсти въ са · чловѣчьство · отъ

98об

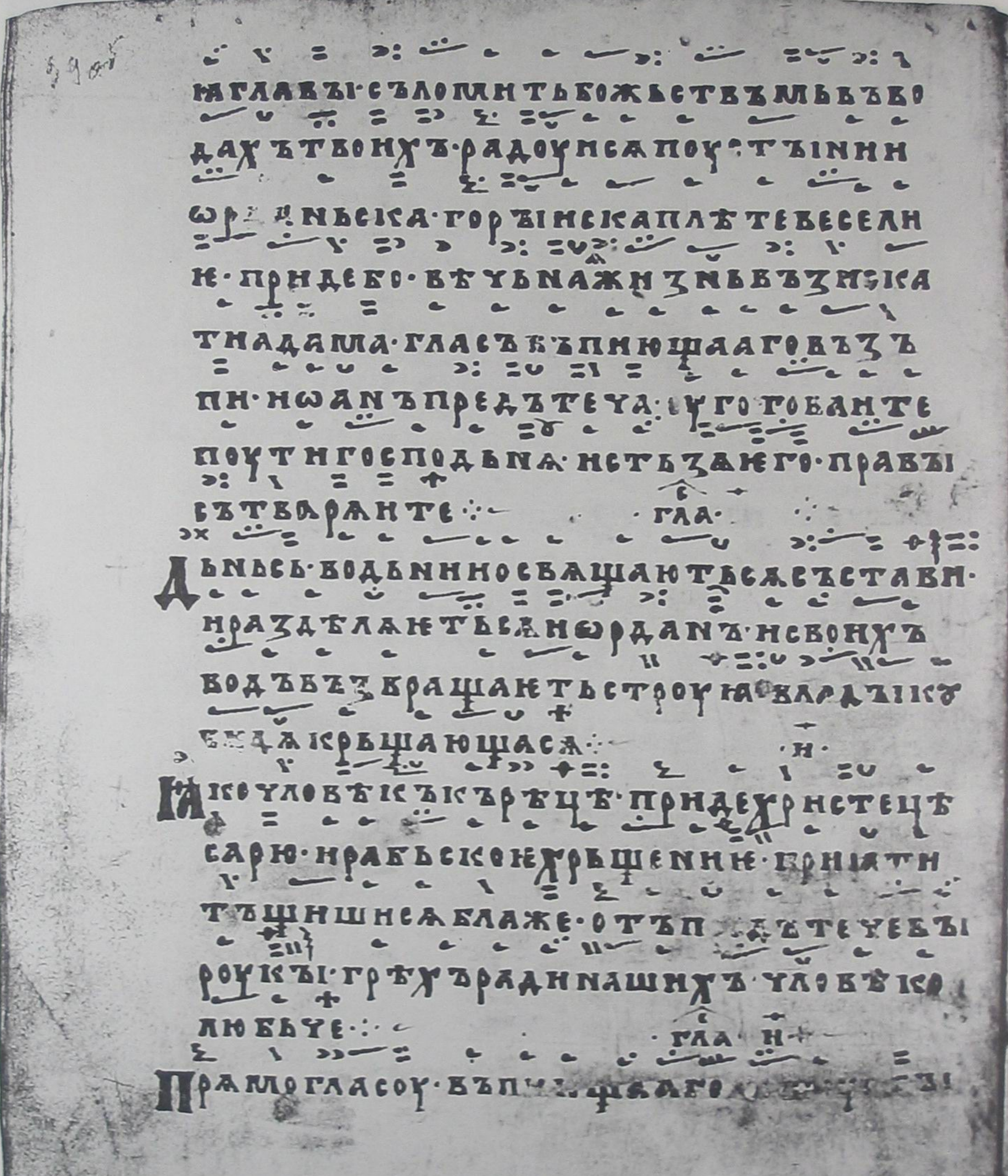
работъ избавилъ естъ ꙗко чловѣ
колюбьць · гла · е ·

Прииде дни плътию къ иωрданоу госпо
дь · христи ти сѧ хотѧ въ образъ · чло
вѣчь · жизнодавьце · да заблоужьши
имъ ꙗко милостивъ · въсакы исъ звии
вѣти из мииниы · избавивъ просвѣти
ши · отъ отьца свѣдѣтельствоуемъ
есн · и божествьныи доухъ · голоубинѣ
мь · видѣниемь сънидеть нъ въсе
лисѧ въ доуша наша · самъ чловѣко
любьче · гла · е ·

Въ иωрданьстѣи рѣцѣ · христосъ богъ
нашь · прииде тькъ крьщению · очи
стити хотѧ насъ ωтъ беззаконии на
шихъ · своимь ꙗвлениемь · ꙗко еди
нъ благъ и чловѣколюбьць · гла · ѕ ·

Идеть къ иорданоу христосъ и естинна

хрьститисѧотъиѡана·прѣдьѥкънемоу·
азътрѣбоуюотътебекрьститисѧатъı
идешикъмьнѣ·недьрзающетатрав·
прикоснотисѧогни·тъıмаосвѧти
владъıко·богоѩвлениѥмьтвоимь
Свѣтьлаѣнсѧльнцабъıѥсть·прѣшьдъı
ипраздьникърождьствахристова·си
ѩвьнъипресвѣтълъѩвлаѥтьсѧ·
приходѧщеѥ·богоѩвлениѥго·въ
томь·пастъıресъангелъı·славосло
вѧщепрѣклонишѧѩсѧ·богоубъчлове
чьшюсѧ·вьсемьжевладъıцѣ·иоанъ
коснѹвъсѧ·десницеюкоосътрепе
тъмьглаголааше·ѡсватимене
воды·иимнъиимѣѩвлениюнаѥсть
оуготовансаиѡрданерѣка·себо·при
ходитьхристосъбогъ·крьститисѧ
[illegible] ъıневидимъı


ꙗ главꙑ съломить божьствьнъмь въ во
дах твоих. радоуи сѧ поустꙑни и
ѡрданьска. горꙑ и скаплѣте весели
ѥ. приде бо вѣчьна жизнь възиска
ти адама. гласъ въпиюща а го възъ
пи. иоанъ предътечꙗ: уготоваите
поути господьнꙗ. и стьза ѥго правꙑ
сътварѧите
гла
Дьньсь водьнꙑи освѧщають сѧ ѥсъстави.
и разделаѥть сѧ иорданъ. и своих
водъ възвращаѥть строуꙗ владꙑкꙋ
вѣдѧ крьщающа сѧ
н
Ꙗко чловѣкъ къ рѣцѣ. приде христе цѣ
сарю. и рабьское крьщениѥ приꙗти
тъщиши сѧ блаже. отъ предътечевꙑ
роукꙑ. грѣх ради наших чловѣколю
любьче
гла н
Прамо гласоу. въпи

пи·оуготоваите поуть господьнь·при
де господь·образъ рабавъ спринимъ·кръ
щениꙗ проса·невѣдыи грѣха·видѣ
ша тѧ воды иоубоꙗшасѧ трепетьнъ
бысть предътеча·и възъпи глаголѧ·
како·просвѣтить свѣтильникъ свѣ
та·како роукоу положить рабъ влады
коу·свѧтимѧ·и воды съпасе·възе
млѧ и мѧ многы грѣхы· ·гла·и·

Предътечева·и кръстителева·пророка
и пачевьсѣхъ·чьсть оубывъшоу
пророкъ·въстрепетанъ ибѣ·роука де
снаꙗ·егда оузьрѣ·тебе агньца·
бога очищающа миръ прегрѣшении
ꙗ и медоумѣниꙗ наплънивъ
сѧ въпиꙗаше·недьрзноу прико
сноутисѧ слове вьрѣ твоемь·ты
освѧти мѧ и просвѣти щедре·ты

100 об

боиєсиживотъисвѣтъ·ммиръммиров:

Сиглаголетьгосподькъиѡаноупро
роучеградикрьститъмене·тебе
создавъшааго·ипросвѣщьшаа
го·благодатию·иоучищьшааговь
сачьскаꙗ·прикоснисабожьствь
нѣмьврьсѣмоюмьинеоубоисапро
чеюостаниинъинѣибо· съвръши
типриидохъправь·доувьсютъiоубо
небоисавьсѣ·ибосъкрьвенааго·въ
водахъбороущааго·къназатьмъi·
идоупогоубитъизбавлаꙗмира·о
тътогооузънъинѣ·подаваꙗмꙗкоучловѣ
[illegible]любьць·животъвѣчьнъiи:

Дьньсь·пѣсньноюпророучьство·[illegible]ньчь
въсприиматиприхъдитъ·моребо
речевидѣипобѣже·иорданъ·въ
зратисавъспать·отълицагоспо

Ср. л. 203

дьнѧ· отъ лица бога нисъсъла· пришь
дъша отъ раба въсприѩти хрьщениѥ·
даниѩ мъі· и дольскъіѩ нечистотъі и
змъівъшеса· просвѣтимъ доуша ѥго рад·:·
Роукоу твою прикоснѹвъшоуса· непри
косновенѣмь вьрѣ владъічьни· и
мьжени пьрстъмь того намъ показа·
възд[illegible] насъ къ немоу крьстителю·
ѩко дьрзновениѥ имѣѩ мъного· и
боголии пророкь вьсѣхъ· отъ негоже съ
вѣдѣтельствованъ ѥси· оуиже тво
и пакъі· ималаже прѣсвѧтааго доуха
видѣвъ· ѩко въ видѣнии голоубьнѣ
съшьдъша· възведи къ немоу хрьсти
телю· и милостива ѥго намъ твари·
и пришьдъ стании съ нами· назнаме
наѩ пѣснь· и прѣже начинаѩ тържьство·

в Въ·г·на бгоꙗвлениѥ·стира·наг. нѣ ѕ.

подо нц Просвѣтителѧ нашего·просвѣщаю

щаагобьсѧ когоуловѣка·видѣвъ

предътехапришьдъшаа крьстити

сѧ·радоуиетьсадоушею·итрепещеть

тьроукою·показаѥго·иглаго...

людьмъ·сьѥстьхотаиизбавити

зараила·свободанъ...

ю·ωбезгрѣшьнъ...

нашьслазатебе...

Иѥрданьскꙑꙗводꙑ·тебеистоуь·

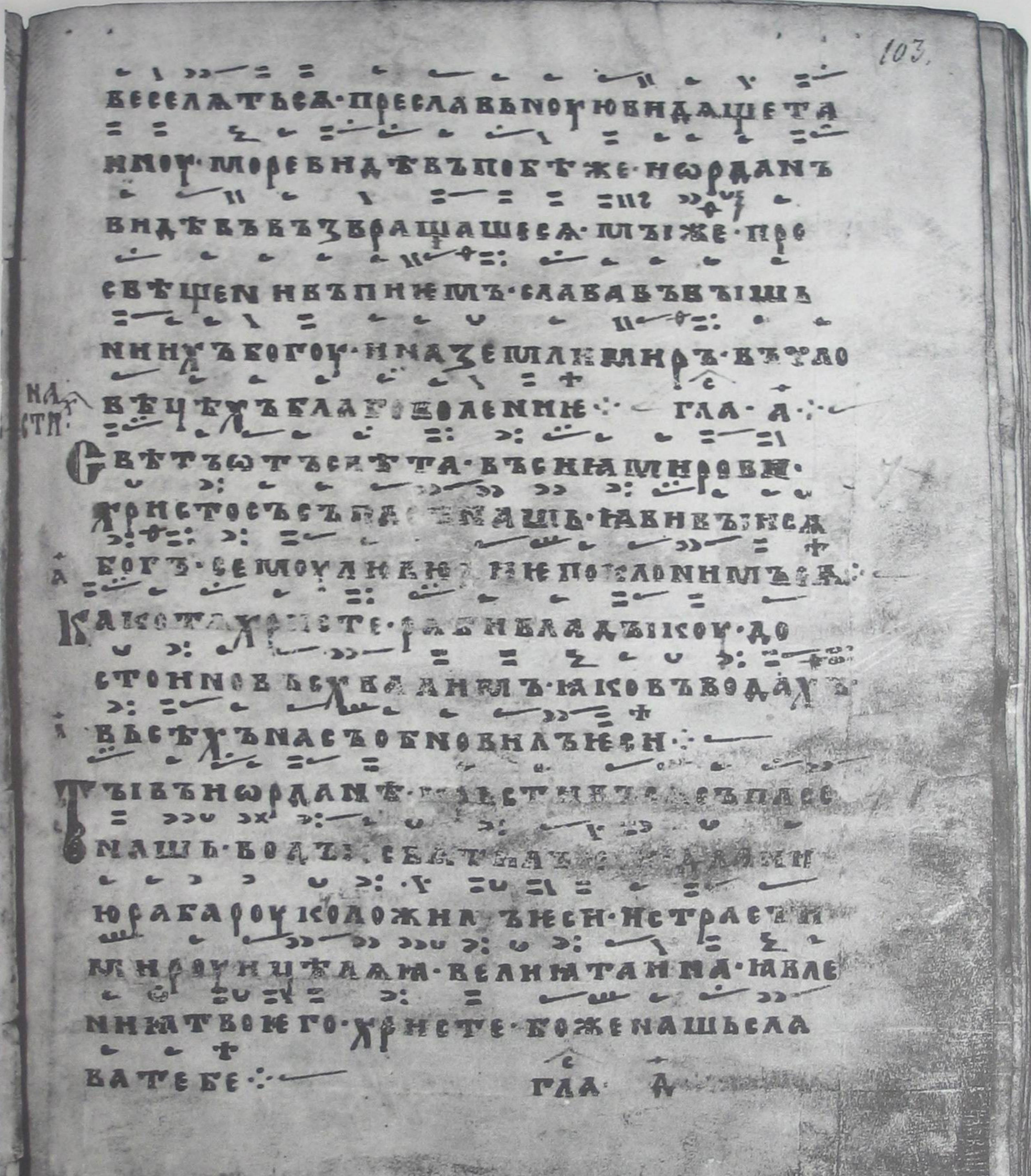
102

ники приимаша · и параклита зракьмь
голоубинымь без хожаше поклонии гла
вою · приклонии небеса · въпиюще и
глаголете · вѣрни · къ зижителю · чь
том и велицыи ижеспасе[illegible]ении · азъ
требоуюте его крьщениа · ѡ безгрѣ
шеныи хрьсте · боже нашь слава тебѣ ·
Избавити [illegible] ашемоу · отъ раба крь
щьшоу [illegible] [illegible]ьствиюмь до крха
съвѣдѣтела стоща · и оустрашиша с
видаще · анге[illegible] [illegible]ньства · гла
съ же съ не[illegible]се[illegible] · де отъ отьца · сь
[illegible] иже преда [illegible]та · рукою касаеть
ся · сынъ мои [illegible] възлюбленыи ·
ѡ немь же благоволихъ хрьсте бо
же [illegible] слава тебѣ ·
Въ иорданьстѣ ницѣ · видѣ та иоа
нъ к себе грядоуща · глаголаше ·

христебоже·чемоу·къ рабоу пришьлъ ѥ
си·сквьрнꙑнеимꙑгосподи·въчьи
жетанима·крьщоукъотьчели·нъсе
гоноѥсиши въсебе·въсꙑнали·нъсамъ
ѥсивъплъщиисѧ·доухалиснатаѥго·
нъсеговѣстдаꙗтивѣрьнꙑимъ·ꙗ
вивꙑисѧбоже·помилоуинасъ·:-

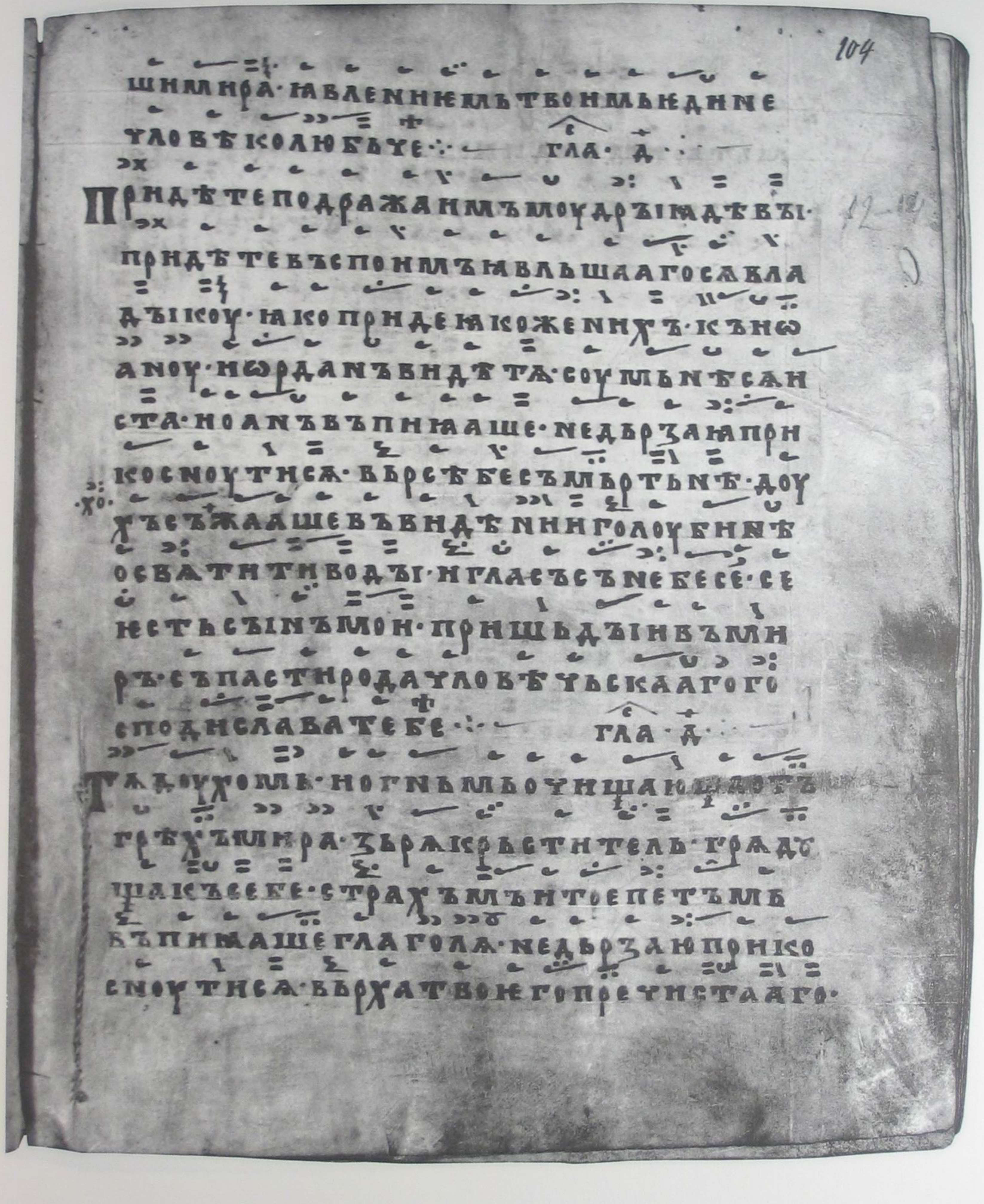
Дьньсьнебоуизе… ливьрачь·прихо
дитьплътиюкъиерданоу·крьщени
ꙗпросѧ·безгрѣшьнꙑи·даоучистить
мираотъсеблазнъвражии·крьща
ѥтьсѧотърабавладꙑкавьсѣхъ·но
чищениѥводою·родоучловѣчьскоу
дароуѥть·томоувъзъпиѥмъ·ꙗви
вꙑисѧбожєнашьславатебе

Дьньсьхристосънаиорданъпр…
ꙗвисѧ·дьньсьиоанъкасаѥтьсѧ·вь
рсѣвладꙑчьни·силꙑнебесьнꙑи·



103 об.

ДѢИИСѦСВѢТЪМЬЮꙖКОПРИЗОѬ·НАСЪ
РАДИОНАСЪБЪІТИИЗВОЛИ·ВОДАМИѠ
ДѢВАИТЬСѦДЬНЬСЬИѠРДАНЬСКАМИ·
НЕСАМЪТЪ·КЪЧИСТОТѢТРѢБОУИ·
НЪНАМЪВЪСЕБѢ·ИЗВОЛИПОРОЖЕНИИ·
ѠЛЕЧОУДО·БЕЗБОГНАСЪСТРАМЬЮТЬ·
ИСЪЗИЖЕТЬ·КРОМѢСЪТВОРЕНИИ·ИСЪ
ПАСАЮТЬЮЖЕОТОМЬПРОСВѢЩАЮМЪ·
ХРИСТОСЪБОГЪ·ИСЪПАСЪДОУШАМЪ
НАШИМЪ· ·ГЛА·Д·
ТРЕПЕТААШЕРОУКАКРЬСТИТЕЛЕВА·ЕГДА
ПРЕЧИСТААГОТВОЮГОВЬРХАПРИКОСНОУ
СА·ВЪЗВРАТИСАИОРДАНЪРѢКА·ВЪСПА
ТЬМЕДЬРЗАМЕСЛОУЖИТИ·ИБОСОУМЬНѢ
ВЪСА·ИСОУСАНАСУГИНЬСКА·КАКОТВО
РЬЦАСВОЮГООУСТРАШИТИСѦ·ИЕХОТА
АШЕ·ИЪВЬСА·И·ПЪЛАМЕНЪЖЕИ·СТРО
ИТЕЛЬСТВАСЪПАСЕМАЮЩЬ·ТАБЪПАСЕ



10.4об

тъıмене осватн владꙑко· явлениѥ

мьтвоимь мьюидин не человѣ(ч)скою бьче

Крьщаѥтьса хрнстось· н вьсходнть

отъ водꙑ· прнноснтьже себе мнровн·

нвнднть· развоздащаса небеса· нхъ

же адамь заключн· себе· нже сьсобо

ю· надоухъ свѣдѣтельствоуѥть бо

жьствоу· ѥдинно ωбразьномоу бопри

тѣкаѥть· н гласъ сь небесе· ωтъ тоу

доухо сосвѣдѣтельствоуѥмь· спа

сьдоуша мь нашнмь

Вндаата неѥство· вьсеземльнꙑн

хъ нага· вь водахъ· сьдѣтела· нзн

[illegible] тела крьщениꙗ просаша· оужа

стню не трахъ тладнваанцеса· прѣдъ

течаже· трепетьмь божнимь· не

вьрзанясясло ужнтнтн· мореже

нордань вьводꙑ· вьзвратншаса· го

рꙑвъзиграшасѧзьрѧще· нангелъ
сікꙑіѥснлꙑ·оужасошасѧ·глаголюще·
ѡлечоудо·съпасъ·обнажаѥтьсѧ·
одѣтихота·въсъпасениичловѣкъ
нобновлениѥ ∴ НАГИВЪЗЬ гла· г· ∴ СЛА·

Въспоимъвѣрьнии·ѥжеонасъбожи
ѥсъстроѥниꙗвеличьство·ѥжеѡна
шихъпрегрѣшениихъ·бꙑвъчловѣ
къ·нашимь·оуищениѥмьѡчища
ѥтьсѧвъиѡрданѣ·ѥдинъчистꙑ
иинеприкосновенꙑи·освѧтимиѥ
ивоꙗꙑ·иглавꙑзмииѥвꙑсѣтьвъв
водѣ·поучьрпѣмъоубоводоусвесе
лиѥмьбратиѥ·иблагодатьдоу
ха·вѣроюпоучьпаюштеимъ·невиди
моподаваѥтьсѧ·отъхристабога·
иѥсъпасадоушамъ нашимъ∴
Въстроуиорданьскꙑꙗ·одѣсавꙑ

105 об.

въ·одѣвамаса всѣ тъмьмако нрнзою·и

прѣклонилъ юси вьрхъ предътечи·

иже небо измѣрихъ ипадини·дао

братиши мира отъ събла зnъ ис

пасеши иако члов ѣколю бьче

13-20

Богъ словоплътию мвисаро доучло

вѣчьскоу оуплоу·приде крьстъ

тъса въ иордани·иглаголааше къ

немоу предътеча·како простьроу кроу

коу и прикоснеуса·вьрха съдьржаща

агообьса·аще нотъ марию исипла

деньць·нъ вѣдѣ тя бога·пречѣчи

наа·по земли проидиши·понемъ и

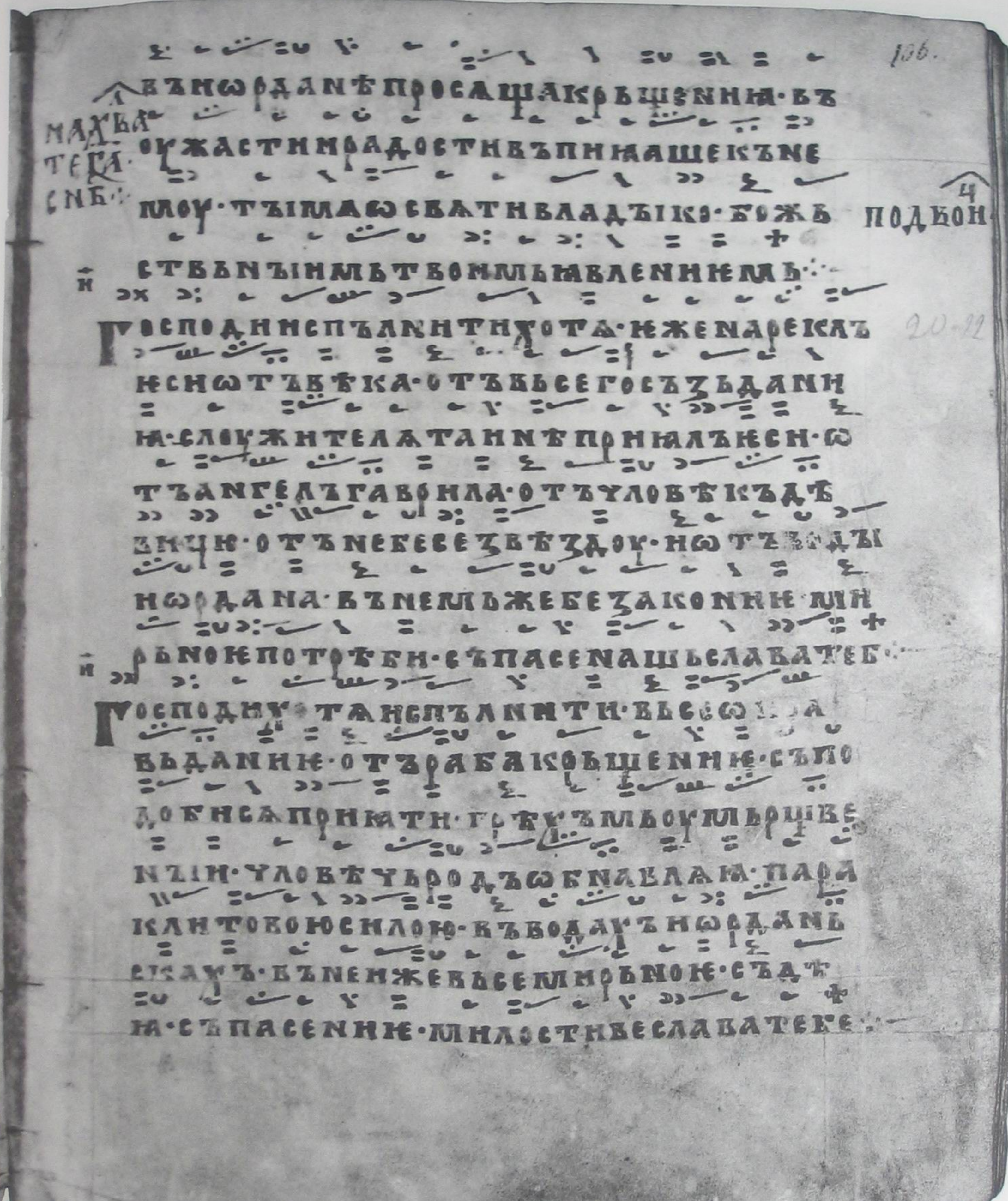
отъ серафимъ·ира въ кръстити ьла

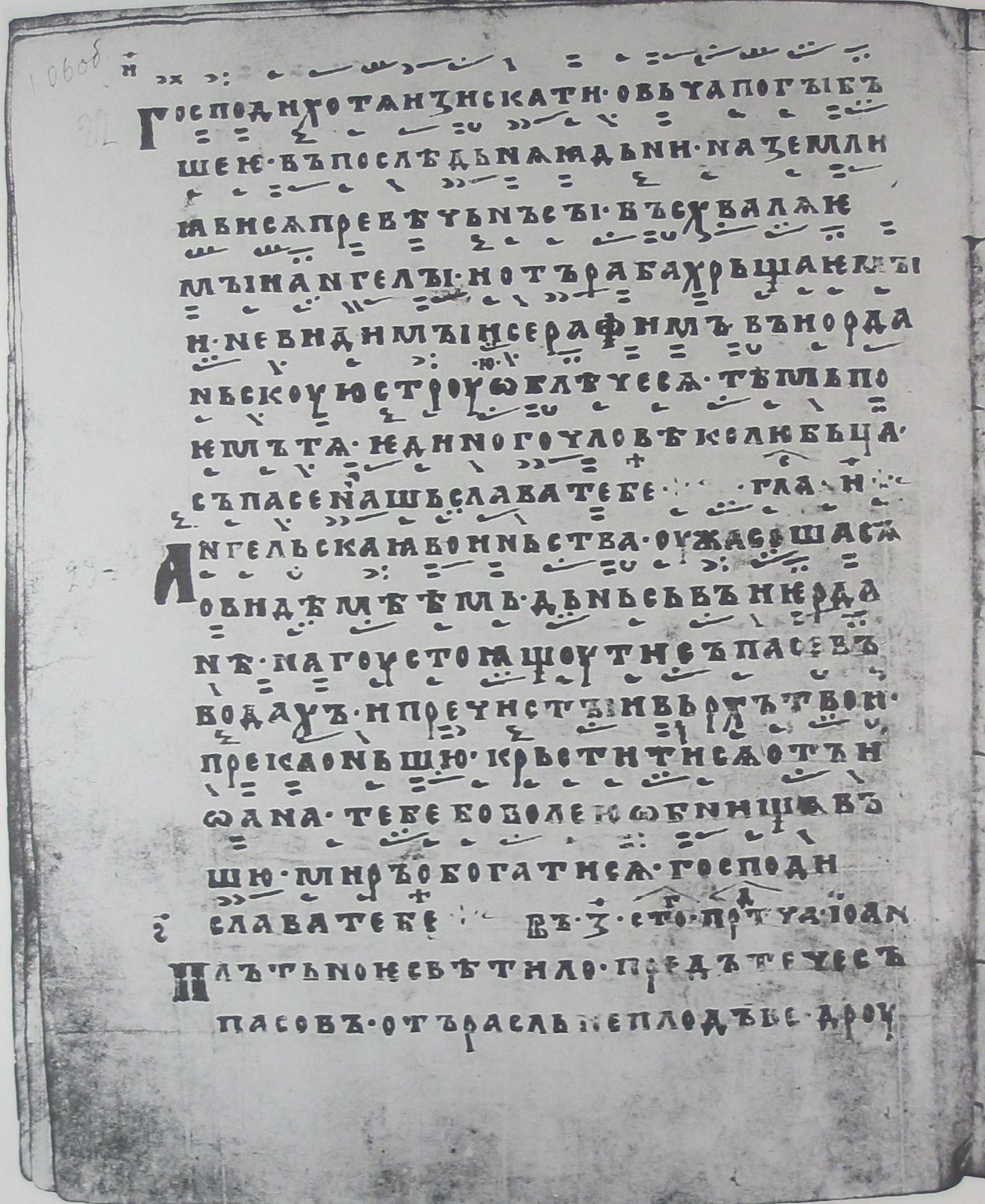
дико у не вѣдаахъ·непостыжимъ

и господи слава тебе · гла·

Егда отъ дѣвѣ съ ланьца·зьражевъ

оплодъ весвѣтил ъникъ·свѣтъ ълъ·


106.
въ иωрданѣ просѧща крьщениꙗ· въ
оужасти и радости въпиꙗаше къ не
моу· ты мѧ ω свѧти владыко· бож
ствьныимь твоимь ꙗвлениемь·
ПОДБОН
Господи испълни ти хота· иже нарекъ
иси ωтъ вѣка· отъ вьсего създани
ꙗ· служителѧ таинѣ приꙗлъ еси· ω
тъ ангелъ гаврила· отъ чловѣкъ дѣ
вицѧ· отъ небесе звѣздоу· и ωтъ воды
иωрдана· въ немьже беззакониꙗ ми
рьное потребн· съпасе нашь слава тебѣ·
Господи... та испълни ти· вьсе ω...а
вьдание· отъ раба крьщение· съпо
доби сѧ приꙗти· грѣхъ моу мьрщве
нии· чловѣчьродъ ωбнавлаꙗ· пара
клитовою силою· къ водахъ иωрданѣ
стааше· въ неиже вьсемирьное· съдѣ
ꙗ· съпасение· милости ве слава тебѣ·
20-22


Господи хотаи изискати овьца погыбъ
шеѭ въ послѣдьнаꙗ дьни на земли
ꙗви сѧ превѣчьнъ сы. въсхвалаѥ
мъı и ангелы. но тъ раба хрьщаѥмъı
и невидимъı и серафимъ въ иорда
ньскоую строую ѡ блгчьсва. тѣмь по
ѥмъта. ѥди ногоу словѣ ко любьца.
съпасе нашь слава тебе. гла. и.
Ангельскаꙗ воиньства. оужасъшасѧ
овиде мѣ тѣмь. дьнь сь въ иерда
нѣ. на гоу стоꙗщоу ти съпасе въ
водахъ. и пречистыи вьрхъ твои
преклоньшю. крьстити тисѧ отъ и
ѡана. тебе бо волеѭ ѡбнищавъ
шю. миръ обогатисѧ. господи
слава тебе. въ .з. сто. прт уа. иоан
Плъть ноѥ свѣтило. прѣдътечесъ
пасовъ. отъ расль неплодъве. дроу

жеотъдѣвыроженааго· семоу въоу
зиграни· въоутробѣ поклонисѧ·
ихрьсти лъ юси водами иерданьска
ми· того молитвию прѣдътече· боу
доущинихътрѣбъленини ∴

Въ· ѳ҃· стго· мчника· полоуноукта ∴

Агг҄ельскаꙗ воиньства· дьньсьли
коують· о памѧти моученика па
леюукта· и члвѣчьскыи родъ· вѣ
рьно тържьствоують· и радостьно
въпиють· радоуисѧ прѣхвальне· и
же мъногоплетенъиꙗ· велиаровъ
изъни побѣди· и побѣдьнъиꙗ
вѣньца отъ христа приимъ· радоу
исѧ воине· великааго цесарѧ и съ
паса нашего· иже трѣби шандоль
скаꙗ разврати въ· радоуисѧ· моуче
никомъ оудобрение· молисѧ изба

107об

вити· отъ вьсакого прѣщениꙗ· иже вѣ
рою праздьноують· присночьстьноу
ю памать твою·:· Въ· і· стго· григо
риꙗ· нусьскааго·:· гла· а·
Доблъиꙗ вѣръи добрѣи страдальць·
иже съпострадавъ· ꙗко добрѣи вои
нъ христа бога· и богоу оугодивъ·
подвижи са инъи нѣ· иже о цьркъ
ви доброаго подвига съблюдаꙗ· тво
ихъ прѣдании· не подвижими моли гри
горие·:· Въ· аі· сто· ѳеодосиа· гла· в·:·
Прѣподобьне отьче· ꙗко градъ живоу
щии божии· възвеселиша са ватоу и
твою доушоу· рѣчьнаꙗ оустрьмле
ниꙗ· водъ и оставлении· прешьдъ
щаи иерданъ· и вьсаконьца благо
чьстиꙗ слово· источьша христоу бо
гоу нашемоу· егоже моли прѣбла

ср. л. 203.

108

жене·ѳеодосиѥ·съпасти доуша наш·

въ·дı·стхъ·мнихъ· гла· и·

Преподобьнии ѡтьци·поѹчивъше сѧ·
дьньи нощь·въ законѣ господьни·
до [illegible]стоини бысте·древа животьна
аго·садове быти·и плодъ баше стра
стьми·въ нь цацвьтете·дьрзнове
ниѥ имоуще·къ троудоположьникоу
богоу·и намъ просите·очищениꙗ
и велиꙗ милости·

Блажени ѥсте преподобьнии·моуче
ници христа бога·преподобьнии оубо
бо·ꙗко правьды ради изгънани
бысте·моученици же·ꙗко мечьва
съмеоть лоучи ѡть любъве христо
вы·и сего ради радоуите сѧ·ꙗко мъ
нога мьзда ваша на небесьхъ·

гл҃ъ·еı·сто·иѡана·харадиищааго·

108 об

Отъвьргъ са мира· ииже въ мирѣ прѣ
подобьне· юуангели ювъзьмъ· юва
нгельскъı христоу повлѣдова· нѣ
коущи прѣбъıваꙗ· ꙗко въ раи таино·
коньчьнъı имаь· жестоко прѣ бъı
бании ꙗмь пльти· гоубитела зьли
ꙗ побѣдилъ юси· тѣмьи на небеса
хъ· оуда вараꙗ саи мꙍ ане блажене· про
си намъ вели ꙗ милость·

Въ· ѕı· съпадение чьпъıиу ъ вериг ъ·
стго апла· петра· гла· ꙁ
Пакъı намъ· тепльı и застоупьникъ
съвъкоупла юте· къ доуховьнѣи
трапезѣ· петръ и камень вѣръı· чь
стьноую свою веригоу· прѣдълага
ють намъ· ꙗко съ нѣ давьвьсе строи
ноу· въ исцѣление медоужьнъı и млъ
скъргашнилъвъ оутѣшение· въ

прибѣжище трѹжающиимъ са·
градѣте вьси· сию приимающе·
того прославивъша молимъ са· то
го молитвами христе съпаси доу
ша наша·:·

Въ ꙁі· прпб҃наго антониа· гла· в҃·:·
Сѫже на ꙁемли ангела· и на небеси
чл҃овѣка божиꙗ· мироу благоѹкра
шение· пища благымъ· добро
дѣтельнымъ постникомъ· по
хвала· антониꙗ почьстимъ· по
саженъ бо въ домоу божии· процвь
те правьдьно· и ꙗко кедръ въ поу
стыни оумъножи на стадо
христово· словесьныихъ овьць· въ
преподобьствѣ и въ правьдѣ·:·
На небо текѫщеи въшьдъ сѣдѣни
и божествьне· добродѣтели идои

109 об

дѣ·къкраиннюоумоу·градоу·пощени
немь·отъпоустꙑнѧнсхода·нагорѣ
нѫѧагснѥроусалнмлапрекрасьнаꙗ·
нотъбслъзнинподвигъ·достоино
уастьпрнимлѧ· сънебесьнꙑ
нмнрадоуюшнса·чинноначални
нпреблажене·въчиньнꙑнхъблагъ
насльдьннкъ·нцѣсарьствиюжн
тельбꙑвъ·нъпомолнса·богоносе
антоннѥ·съпасоувьсѣхъ·оумирн
тимнсанесъпастидоушанаша

Подвнгънельстьнꙑн·твьрдостиюбо
жественнѣ·защитивъса·неблагода
тнюдоухoвьноюовзоромжнвъса·а
малнкапобѣдналъѥсн·нвьсакоѥ
гупѣтьскꙑнмтьмꙑопълуѥниѥ·н
помꙑсльноунетивъкꙑсо тоу·бла
знителаобнажилъѥсн·нпобѣдн

повьць ꙗвльсѧ· надоухъı преблажене·
съ наслѣдьникъ же христовъ ꙗвисѧ· и
беспл̾тьнъıимъ подражатель бъıвъ·
нъ помъıслисѧ· богоносе антониѥ· съпа
соу вьсѣхъ· оумирити миръ· и съпа
сти доуша наша· ·гла· и·
Временьнъıихъ· презьрадольниихъ·
богомоудре· въıсокаꙗ и пребъıвающа
ꙗ възлюбилъ ѥси· божьствьнъıимь
раченьѥмь· крьстъ бо свои понесъ
на рамѣ ѥ ангельскъı бога възлюби
лъ ѥси· и пощеньѥмь моужьскъı по
бѣди въ· бѣсо вьскъıꙗ пълкъı· съне
бесьнъıими и веселиши сѧ ликъı· ꙗко
непобѣдимъıи· и пречьстьнъıихъ
храмъ желаꙗ· бесконьчьнъıꙗ жизни
съподобисѧ· нъ помолисѧ· богоносе
антониѥ· съпасоу вьсѣхъ оумири

тимира·неъпастидоушанаша·

Инокъмъножьство·наставьникатаъь
темъантониє·тобоюбопоуть·соущь
правъіиходнтиоуведѣхомъ·блаже
нъєсн·іакохристоуработалъєсн·н
вражиюобличилъєснсилоу·ангело
мъсъглагольникъ·павьловисъпри
частьникъ·ѳивеаньноумоу·съними
жемолися·господеви·помиловатисѧ
доушамъ нашимъ·:·

Въ·ні·стго·аѳанасиа· ·гла·г·:·

Благоухстиюоуставлямоучааше·ѡ
тьченашьпреподобьне·бжетти
єдинъствовътроицииитроицѫвъ
єдиньствѣпоклан(ѣ)тисѧ·славь
ноимоущеразлучиинесъвъкоу
плениє·иженнъіимоли·свяще
нъіиотьчеаѳанасиє·просвѣти

ти·исъпасти·доуша наша·:· гла·е·:·

Христова свѧщенника·въспоимъ вь
си·афанасиꙗ·ꙗко ариева оучениꙗ вь
са прокла·и свѧтъıꙗ троица дрьжавѹ·
въ вьсемь мирѣ ꙗсно проповѣда·еди
ного бога въ три лица нераздѣлимо·
егоже молитвою нас·иже вѣрою пра
зьноуемъ памѧть его·:·

въ·к·стго·еуфимиꙗ·:· стира·гла·в·:·

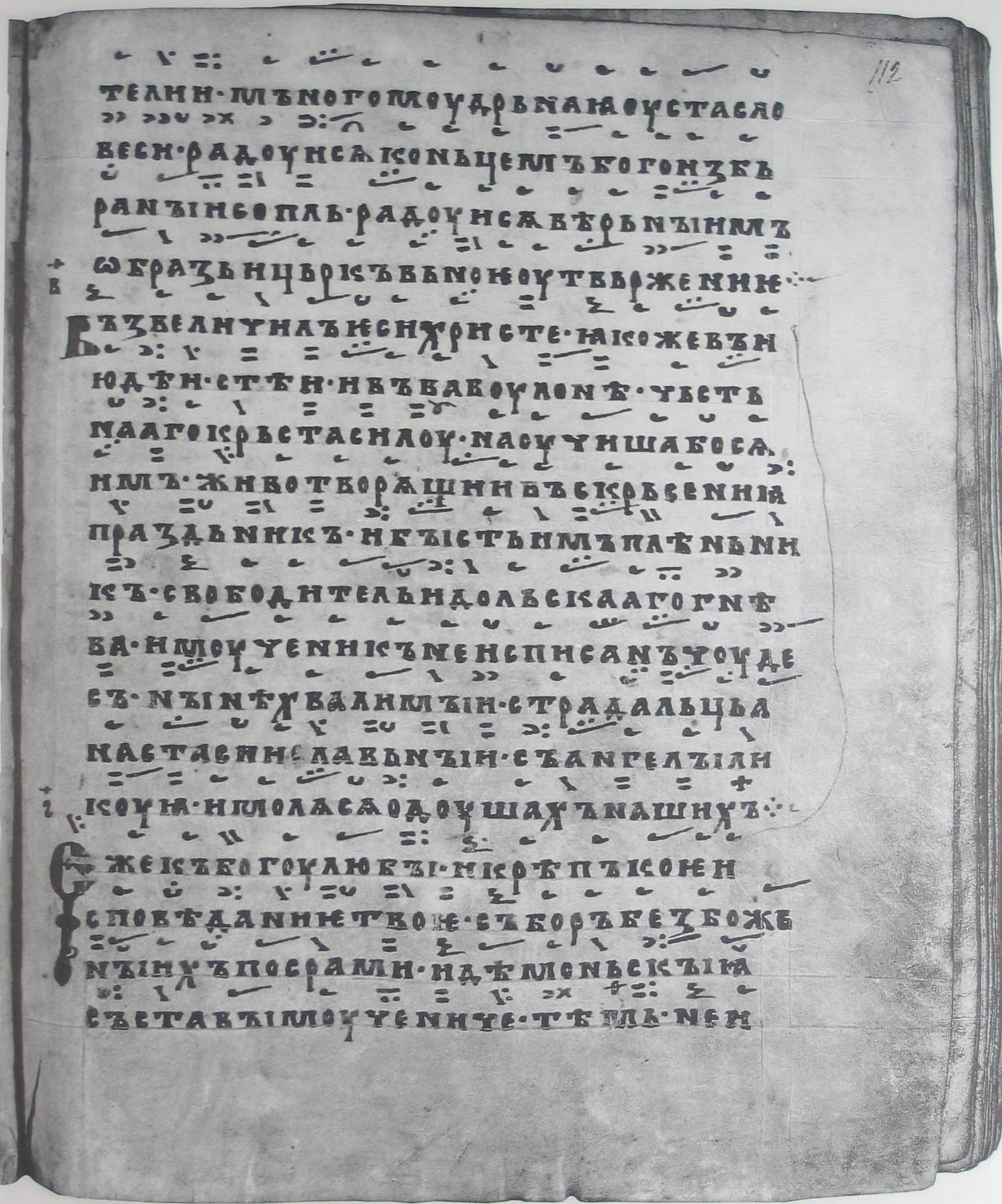
Оутвьрженъ оумъмь и разоумъмь
божиемь отъ чрева еуфимие·прехо
дѧща ꙗ претеклъ еси·ни чьсоже во
дневи въсатьлѣ ѥмлѧ ихъ·въ скърбь
хъ доблеоумьнъıи·ꙗви въсѧ и добле
стьнъıи·въ постѣхъ жени въ троудѣ
хъ·съмѣрениꙗ и оумилениꙗ·и на
стоꙗщаго житиꙗ·нестоꙗщоую поу
чиноу·моудро прошьлъ еси·въ благо

тишьнои пристанище присталъ иси·
хрьста моли· помиловати доуша наша·

Благодоушьствоуите· глаголааше ро
дителема ангелъ господьнь· ꙗко
отроча ѿ тъ оутробꙑ· родит ся ава
ма благодоушии истиньнои имени
тънъ· растааше же въ чревѣ· носаи
ма обѣщание· и въ пелена хъ моли
твою съпоживеть· ѿ твуеѥуфимие:

Въ· кв· сто· апла· тимофѣа· и мчка
анастаса:: стира· гла· а

Свѣтильника вѣрьнꙑимъ· и апо
стола· иже въ ѥуангелии· оугодивъ
ша тимофеа· приидѣте людиѥ въ спо
имъ глаголюще· радоуи ва прекра
сьнꙑи вѣрꙑ лѣторасль· божаствьна
аго паула сꙑи· носътворенниꙗ· радоу
ися прекрасьнꙑи ноумъ добро аѣ



телии. многомоудрьнаꙗ оустасло
веси. радоуисѧ коньцемъ богоизбъ
ранъıи вопль. радоуисѧ вѣрьнъıимъ
в образь. иц҃ь ико въ ваноутвьрженииѥ ∴
Възвеличилъ ѥси христе. ꙗкоже въ
юдѣи. ст҃ѣи. и въ вавоулонѣ. чьсть
наагокрьста силоу. насоучиша бо сѧ.
нимъ животворѧщии въскрьсениꙗ
праздьникъ. не бъıсть имъ паѣньни
къ. свободитель и доль скаагорнѣ
ба. имоученикъ неисписанъ хоуде
съ. нъı не хвалимъıи. страдальць а
наставиѥ славьнъıи. съ ангелъı и
г коуи. и моласа о доушахъ наших ∴
Сжекъ богоуклюбъı. икрѣпъко и
сповѣданиѥ твоѥ. съборъ безбож
нъıихъ посрами. и дѣмоньскъıꙗ
съставъı моученичє. тѣлѣ. неи

112об

ЗАРЕЧЕНЬНО·ВЕСЕЛНИЕСЪТАЖАЛЪИЕСИ·
СЪАНГЕЛЪІПРИСНО·ПРЕБЛАЖЕНЕАНА
СТАСИЕ·:· ВЪ·КГ·СТГО·КЛИМА
НТА·АНКУРЬСКААГО·:· СТИРА·ГЛА·И·:
ВРЕМЕНЬНЪІИ·ПРИШЬДЪКРОУГЪ·БОГО
ЗЪВАНЬНЕ·СЕДМОРИЦЕЮ·БИИЕМЪИ
СТРОУЖЕМЪИ·ПРЕХОДАГРАДЪІИВЬСИ·
РАСПИНАИЕМЪЗАХРИСТА·НЪНИОГНЬ
ННОРОУЖИЕИНИРАНЪІ·ДОУШИТВОИЕ
РАСЛАБИШАИЕРЕПОСТЪ·ПОПЬРАЛЪИЕ
СИБЕСОВЬСКОУЮИЕРЕПОСТА·СВАЩЕНО
МОУЧЕНИЧЕКЛИМАНТЕ·ТЕМЬМО
ЛИХРИСТА·СЪПАСТИДОУШАНАША·:·
г ВЗ·КЕ·СТО·ГРИГОРИА·БГОСЛОВЬЦА·ГЛА·
ВЪЦЕРКЪВИХРИСТОВЕ·ПРЕБЪІВАИА·НЪ
НЕАРХИИЕРЕИСКЪІ·СЪВЪІШЕПОБЕДЪІ
ВЕ[illegible]ЬНОУОУКОМОУКЪПАЗОУНАШЕМОУПО
ДАВАИА·НЕБЬСАПРОТИВЬНЪІИАТВОИ

лнмлсантвамнпобѣжан·подаѧнсѹрн
го·инамъдароуивелиюмилость·
Сврадьцабтрьнъінхъизвѣстивьгрнго
рнѥ·дѣтельмиивъистиноу·свѣтьлоѥ
стьмиоцѣстиплодъихъ·тьрньнаа
гоизметанниѩ·иєтьрзалъѥсиисто
реннѩ·ипредамоушиъмиоучищеннѩ
тѣмьжеприѥмлаанашапохвалении
ѩ·божнѩцѣвьницє·бъаронеоко·па
стъіремъпастъірь·бълѵсомъжело
вѣчє·молисапрнлѣжьно·богослове
чєодоушахънашихъ·

Въ·кз·възвращеннѥмощии·стгон
ѡаназлатооустаагс·

Изливсѧблагодѣтьвъоустьнахъ
твоихъ·преподобьне·отьче·иѡане·
златооусте·тогорадн·помазата
богъ·архиѥреалюдемъвсеминъ·па

113об

себостадосвоѥ· въпрѣподобьствѣи
правьдѣ· тѣмь препоꙗсавъсѧ· ѡроужи
ѥмь сильнаагѡ· посѣкалъ ѥси ꙗзыкы
ѥресьскыꙗ· и нꙑнѣ· непрестаи мола
сѧ· оумиритимира· испастидоу
шанаша·: Гла· а·:

Веселитьсѧдьньсь цьркꙑ божиꙗ· свь
тѧщи сѧ благадѣтию· и вѣрьно търж
ствоуѥть· празьдьнолюбьць съборъ·
къ възвращению чьстьнꙑихъ мо
щии твоихъ· преподобьне отьче· иωа
не· златооусте· и славить хр҇исте· тово
ю подавающа намъ велию милость·:

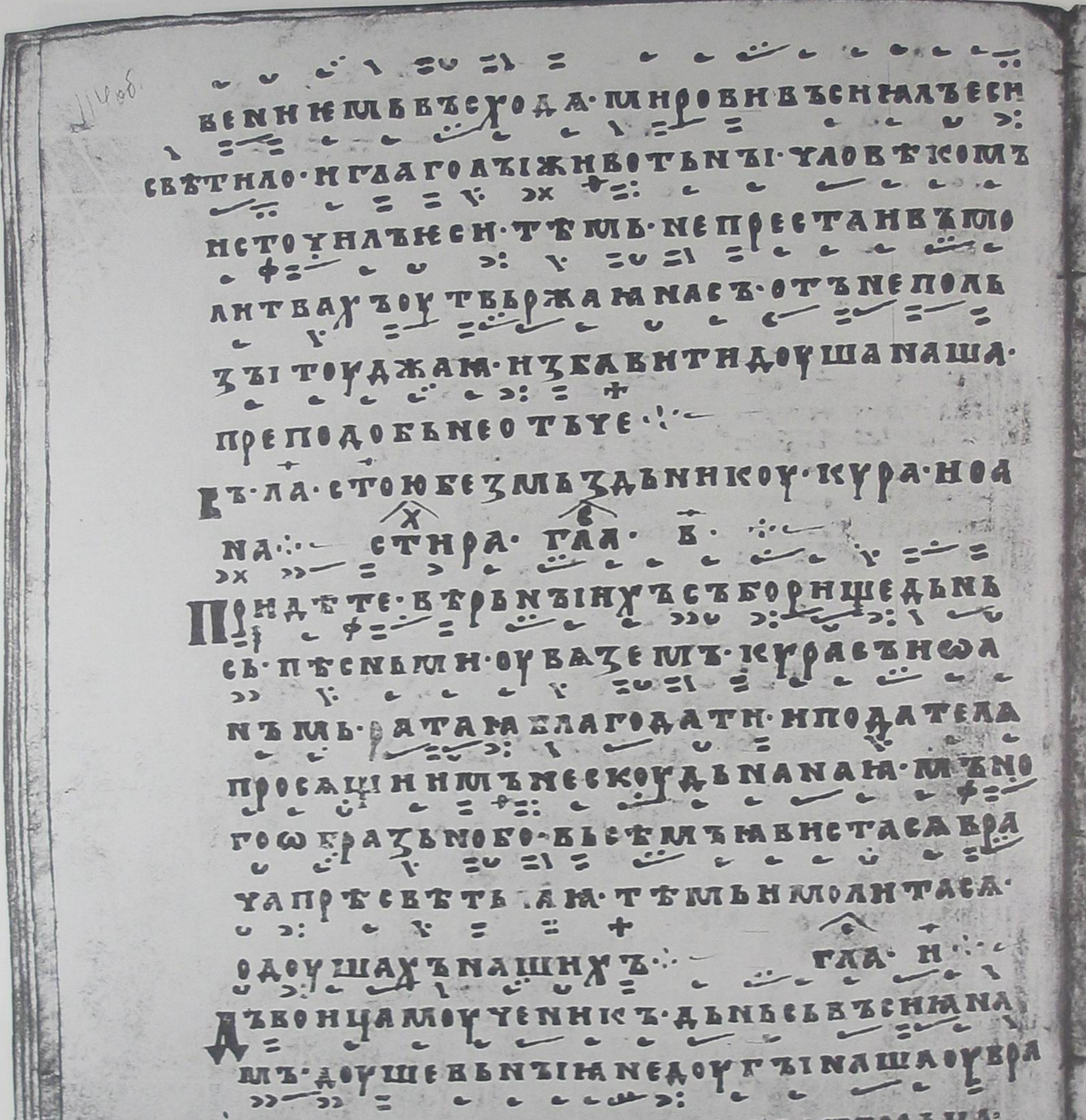
Отьче златооусте· ꙗко рѣка водоточь
на· отъкѧдемата ниюисходѧ· въначѧ
лачетꙑри· прихода твоими словесꙑ
земли конъца· вьсѣмъ вѣрьнꙑимъ
напоилъ ѥси презлатою оучениѥтво

и· тѣмь· възвращениѥ твоѥ· божьствь
нꙑихъ мощии· намъ моудре написа· и
молиши сѧ съпасти· доуша наша иоане
поющиимъ та:·–

въ· ки· прподбнго· ефрѣма· сѵрина· гла· в·
Ико финикъ давідьскꙑ процвьтъ пре
подобьне отьче· ꙗзꙑкъ хоудьнꙑихъ
отъсѣкалъ ѥси· мечьмь ефрѣме· безд
нꙑ· страсти· исоушилъ ѥси възьржа
ниѥмь· органъ ꙗви сѧ· свѧтааго доуха·
крьсть но ороужиѥ въспрѥимъ· христа
беспрѣстании моли· о насъ иже въ трою
празднующиимъ· присно чьстьноу
ю памѧть:·– гла· г

Разоумьно· стрѣпѣтъ ꙗзꙑихъ житиꙗ
отъстоупилъ ѥси· ефрѣме присно съб
раие· любомлъчаниѥ· поустꙑнию въспри
ѩлъ ѥси· и того ради· къ богоу съдьрзно

114v



114 об.

вениюмь въсхода· и мировиі въсиалъ еси
свѣтило· и благо лъі животьнъі· чловѣкомъ
источилъ еси· тѣмь· непрестанно мо
литвахъ оутвьрждаѥ насъ· отъ неполь
зъі тоуждамѣ· избавити доуша наша·
преподобьне отьче·
въ· ла· стою безмьздьникоу· кура· иоа
на· стиха· гла· в·
Приидѣте· вѣрьнъіихъ съборище дьнь
сь· пѣсньми· оублаземъ· кура въ иоа
нъмь· ратаря благодати· и подателя
просащимъ мъ нескоудьна наю· мъно
гообразьно бо· вьсѣмъ ѣвистасѧ вра
ча пресвѣтьлаѣ· тѣмь и молитасѧ·
о доушахъ нашихъ· гла· и·
Дъконца моученикъ· дьнь сь възсиѣ на
мъ· доушевьнъіѣ недоугъі наша оувра
чоующа· куръ иоанъ чоудотворьца·

115.

овъ бо равьно ангеломъ. въсприимъ жи
тиѥ. и единоучьство житиѥмь. да же и до
коньца. оукрасивъ сѧ. кръвию моучени
чьскою. приближаѥтъ сѧ къ христоу. овъ
же. воиничьскы подобьнъ бывъ въ съ
боры. небесьныихъ воинъ въписаю
тьсѧ. тѣмь и въ памѧть ию. исцѣле
ниѥ подаваѥта. вѣрьно праздьноу
ющиимъ. молѧща сѧ о доушахъ
нашихъ.

мца. феврарь. рекомы

нестоуьнъ. имать дьни. кн. дьнь има
ча. аі. а нощь. гі. Въ. а. дьнь. стго
мчника. трофона. стихира. гла. в.
Прно [illegible] небесе. землѣныихъ
прѣблажене трофоне. всечьстьне
[illegible]

115об.

си· ипакы кръвию· тыхъ итрьномоу
чении че· гърдаго низъложилъ иси· и
въсприималъ иси побѣды вѣньць· хри
ста бога нашего молионасъ· непрѣ
стаи съпасти доуша наша ⁘ гла· е ⁘
Ветъхыи деньмь· младеньствова въ
плъти· материю дѣвою къ цьркъ
ви приноситься· своего закона испъ
льняя обѣщания· егоже сумеонъ
приимъ глаголааше· ныне отъпоу
сти съ миромъ· по глаголоу твоему
раба твоего· видѣста бо очи мои съ
пасение твое господи ⁘
Въ· в· оусърѣтение га нашего ис ха ⁘
стира· на гнѣ възвах ⁘ гла· а· самогласъ
Глаголи сумеоне· кого носяи на роукоу
въ цьркъви радоуеши ся· комоу зовеши
и въпиеши· ныне свободихъ ся·

116

видѣхъбосъпасамоѥго·сьѥсть·ѡтъдѣ
выродивыисѧ·сьѥсть·ѡтъбогабогъ
слово·въплъщьшисѧнасърадн·неъпа
съчловѣка·томоупоклонимъсѧ::

Приимисьмеѡне·ѥгожеподъмракъ
мь·моисиѕаконъполагающа·прѣже
видѣвъсинаи·младеньцабывъшаза
коноуповиноующаса·сьѥсть·ѕаконъ
мьглаголавыи·сьѥсть·въпророцѣхъ
реченыи·въплъщьшисѧнасърадн·богъ
ичловѣкъ·томоупоклонимъсѧ::

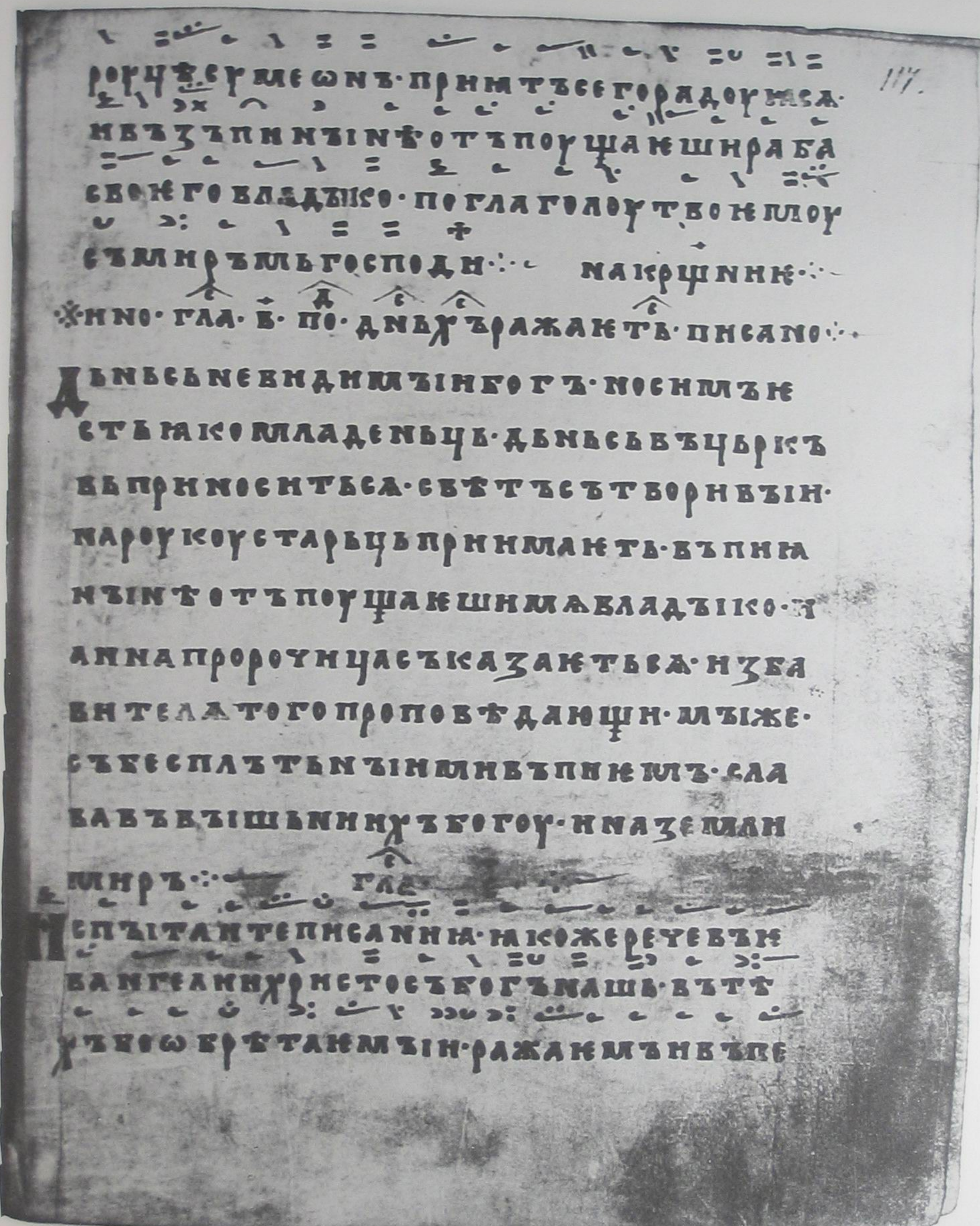
Приидѣмъимы·пѣсньмибожьства
ныимн·христароусъращемъ·иприи
мѣмъѥго·ѥгожесъпасениѥсумеѡ
нъвидѣ·сьѥсть·ѥгожедавыдъпропо
вѣда·сьѥсть·въпророцѣхъглаголаи·
въплъщьшисѧнасърадн·иѕаконъмь
вѣщаюи·томоупоклонимъсѧ::

А

Дьньсьдревлемосеѡвинасинаистѣи·
законъдавъзаконьнъıимъповинноу
въсаоуставомъ·насърадиѩкомилось
радънанѣıебъıвъ·нъıнѣчистъıибогъ·
ѩкоѡтроучасвато·ложеснаразврьзъ
чистъıѩ·себѣѩкобогоуприносить·
законьнъıѩклатвъı·свобожаѩипро
свѣщаѩдоушанаша· ·гла·в·
Дньсь·сумеѡнънароукоугосподасла
въı·подъѥмлеть·ѥгожеподъмракъ
мьдревлемоисеивнадѣ·нагорѣсинаи
ситѣи·скрижалидавъшоуѥмоу·сьи
єсть·иже въпророцѣх глаголаиза
конотворьць·сьѥсть·ѥгожедавъı
дъпроповѣда·вьсемъстрашьнъ·и

В

млѣѩивеліѥ·ибогатоуѥмилость·
Свѧтаагосвѧтаѩ·дѣвицаприносить
въцьрквьсвятителю·простьрьже



леньꙑ повиваѥма· полагаѥма· и млѣ
комь питаѥма· ѡбрѣзаниѥ приѥмлю
ща· и сумеонъмь новимма· непомы
шлениѥмь нимаучьтаниѥмь· нъвъ
нетинумироумвльшаса· къ немоу
же възъпиѥмъ· превѣчьнъи боже·
нашь слава тебе·· глас· г
На роукоу пророучьскоу· въдьнь шьнии
дьнь· ꙗко на колесници херувимь
стѣи възлеѭи изволи въ хрьсте бо
же· и нас спонѭи нихъ та· отъ страсти
моручениꙗ· въздвигноу въ избави· и
съпаси ꙗко чловѣколюбьць··

г

Да отъвьрзеть са двьрь· небесьнаꙗ дѣ
ньсь· безначальное слово ѿ тьче при
имъ начало врѣменьно· не отъступиве
своиего божьства· отъ дѣвы ꙗко мла
денць· четыри десати дьневьнъ· ма

118.

терьюволеюприноситьсѧвъцрькъвь

законьноу·итогонароукоуприимаѥ

тьстарьць·отъпоустивъпнимрабавла

дыко·ибоѡчимоивидѣстесъпасени

ѥтвоѥ·пришьдъінвъмиръ·съпасти

родъчловѣчь·господиславатебе·:·

оукрасисвоичьртогъсиѡне·иприима

и·цѣсарахриста·цѣлоуимарию·не

бесьноуюдвьрь·такопрѣстолъ·хероу

вимьскъіимависѧ·таконоситьцѣ

сараславы·облакъсвѣтьлъ·соущиадѣ

вица·посащиинароукоу·сынапрѣже

дьньница·ѥгожеприимъ·сумеѡнъ

нароукоусвоюѥюпроповѣдаашелюдь

мъ·владыкоусегобыти·животоу

исъмрьти·исъпасамирови·:·

аинноучадалагоѡтѣсъбезначальна

агоѡтьца·разврьзъшааголожесна

113об

бесѣменьнъıꙗ матере · повиноующа
сѧ · законьноумоу оуставоу · богоро
дица мариꙗ · въпослѣдьнаꙗ ѿ тъ
неꙗ · въплъщьшасѧ · исъчловѣкъıпо
живъша · принесе къ богоу · къ вьсѣ
мъ сватителю · испълнающа зако
нъ древльнааго законодавьца · к
гоже приимъ · сүмеѡнъ нароукоу св
кю · радоваашесѧ въпиꙗ · се въ тъ
ꙗзыкомъ · сеи заранилеви слава · и съ
пасъ доушамъ нашимъ ·:·

з

Въсиꙗвъшааго · прѣже вѣкъ ѿ тъ от
ца · въпослѣдьнаꙗ же · изложеснъ д
виѹьскъ · носѧщи въ цьркъви · брак
неискоусима ꙗ мати · насина нест
игорѣ · законъ положивъшааго · повел
нию · законьноумоу · повиноующас
приношааше къ сватителю · старьц

иправьдьноу·хрьстангоспода·видѣти
обѣщана·игоже приимъ·сүмеонъ·на
роукоу своиꙗ·радоваашеса възпиꙗ·бо
гъ есть сь·ѿтцю присносоущьнъ·и
збавитель доушамъ нашимъ·:·
Сѣдащааго ꙗко на небесници херувимьсцѣ
и·ипѣваемаагo пѣсньми серафимь
скыими·носащи на роукоу·богороди
ца паршиꙗ·браконеискоусимо·отъ не
ꙗ въплъщьшаса·законодавьца·зако
ноу съвършающа чинъ·даꙗаше на роу
цѣ·старьцю святителю·живота же ра
доуꙗса·животьнаагo·прошааше ра
зрѣшениꙗ·глаголꙗ владꙑко·нꙑнѣ
съподобима·възвѣстити надамоу·ꙗ
ко видѣхъ не прѣложьнъ младень
ць бога прѣвѣчьнааго·и съпаса ми
рови·:· Въ·г҃·сүмеѡна·гл҃а·а҃·

Дьньсьдревлемосѣовинасинаистѣи·
законъдавъзаконьнъıимъповиноу
въсѧоуставомъ·насърадиıакомило
сьрдънанъıбъıвъ·нъıнѣчистъıибо
гъ·ıакоѡтроуасѧто·ложеснаразвь
рзъчистаıа·себеıакобогоуприносит
законьнъıмıсватвъıсвобаждамипро
свѣщаıадоушанаша·:· гла·в·
Дьньсь·сүмеѡнънароукоугосподасла
въıподъıемлеть·ıегожеподъмракъ
мьдревлемоисивидѣ·нагорѣсина
истѣи·скрижалидавъшоуоумоу·съ
ıесть·ижевъпророцѣхъглаголании
законоутворьць·есть·ıегожедагъ
дъпроповѣда·вьсѣмъстрашьнъ·
имѣıиивелиıюмилость·

Въ·е· стъıимчнца·агафиа·:·

Преславьноıечюдобъıсть·въстрасти

120.

прѣславьнаꙗ· агаѳии и мѹченицѣ
христа бога· ꙗвлено бо ꙗко сѹти· тъко
людьмъ законъ полагаѥть· на горѣ въ
писаныихъ скрижальхъ· богонатъ
ртаныихъ писании приꙗ· съже ангелъ·
съ небесе къ гробоу· скрижали принесе·
написаны въ оумъ преподобьнъ· са
мобольна чьсть отъ бога· но тьчьство
изболениꙗ·:·

Въ· ѳі· сщнномчнка· власиꙗ· гла· з

Възрастъ въ поѹщении· божьствьныи
хъ заповѣдии· тьзоименѣ
мнче власиѥ· процвьлъ ѥси
давыдьскы· ꙗко финикъ въ дворѣхъ
господьнихъ· и ꙗко кедръ оумъно
жилъ ѥси направлении· ꙗко вино
градъ же обилоующьса· въ домоу бо
жии· вьрѣмамоучению прѣсѣка

ѥмлѣмоуками·отъплодаподвигътво
ихъ·источивънамъвиноразоумьно·
отънегожепивъше·веселимъбожьст
нааго·сьрдьцанеспъаннихомъ·неѣгла
сьнопришьдъше·въчьстьноуюпама
ть·твоѥгоконьчаниꙗ·блажащевъсе
лимата·просѧщеприꙗти·тобоюми
ръ·ивелиюмилость

Въ·гі·стго·мартимьꙗна· гла·в

Радоуисѧчьстьнаꙗимъногочюдьна
ꙗпалестиньскаꙗславо·въсиꙗлъко
сиинамъ·такосвѣтьлосъли
це·ивражиюпаливъвьсю
лоу·оудъісвоимикоснѹсѧогнѣблаж
не·въгорахъвоинвъпоустꙑнахъ
въостровѣхъ·вьсѧкоискоушени
типриведе·ибоугo·въпоустꙑниже
ноутипредъстави·обожевътоплени

121

и морьвьтѣмь· искоушаѥми искоушати
покоушаашеса· нъ ѡ· мартинина неко
го моучаре· христане прѣстанино за нꙑ
молꙗ не прѣстаи· творꙙщиимъ вѣро
ю твою памꙙть ∴

Вь· ді· прпдбнго· оца нашего· ауѯенти
ꙗ· и стго· кѵрила· гла· д· по· дасть зна ∴

Красотоу прѣсвѣтьлоу· дѣтельнима ѣка·
отьче вьсь миръ протекова· дѣтельми
ꙗко бъчела· богоразоумнимъ медъ прѣ
сꙙтъіи· въсрдьца вълагаꙗ· вѣроую
щиимъ въ ꙗдиного христа· на землю
пришьдъшаего· и божьша чловѣкꙑ·
за милость бещисельноу· и мъногои
снихожении ∴

Вь· кд· обрѣтении главꙑ· иѡана· крстла ∴

Божьствьнъіи хъразоумъ· вьсечьсть
наирака· и неизречень наагосоуще

ства · ꙗсно оузьрѣвъши · таинѹ вьрхъ

твои · ꙗко ѿ тъ ꙗдръ · матерьнии хъ

отъ съкровищь земльнъіихъ · дьнь

сь въсиꙗлъ есть · иѡане прѣхвальне ·

и благооуханиꙗ напълнивъ · вьселе

ноую · свѧщению подавающа моуро

и разоумьно · проповѣдаꙗ покаꙗ

ниꙗ поуть · и съпаса вьсѣхъ · молѧ

доуша хъ нашихъ ∴ гла · е · по · радоуи :

радоуи сѧ свѧщенаꙗ главо · и свѣтоно

сьнаꙗ · и ангеломъ чьстьна · мечь

мь оусѣчена древле · и оусѣченъіи

обличение · любодѣꙗниꙗ жестоу

дъ отъсѣкъши · и источьникъ іже чю

десъ іврениꙗ на паꙗꙗ · съпасите

льное пришьствие възвѣщаꙗ · и

съзьдание · дреховьное разоумѣ

въ древле · ветъхъіꙗ же новъіꙗ хо

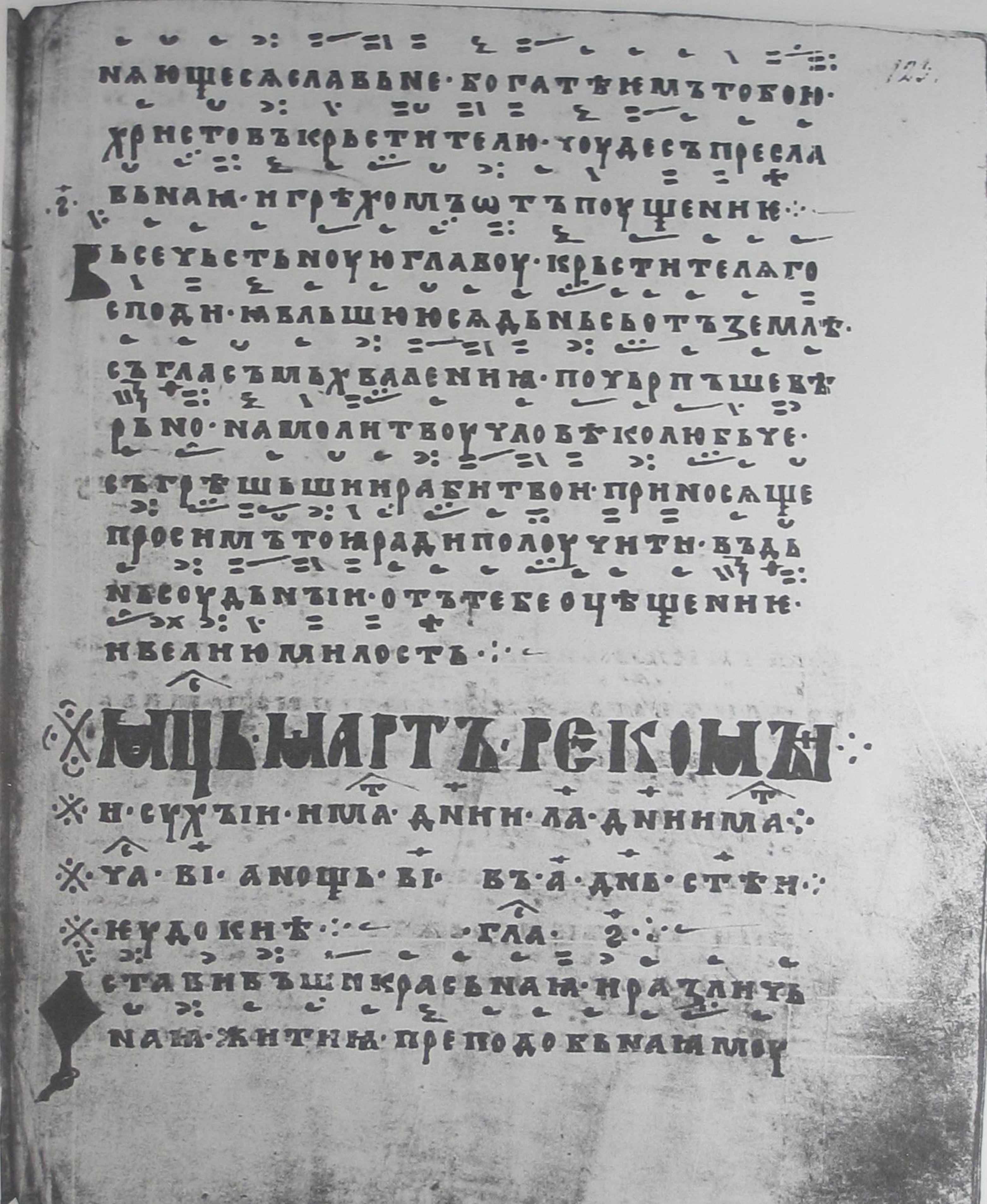
122

даташствоуѩ· благодѣтихристови·
помолисѧ· даровати доушамъ· миръ:·
Въсъсоудѣсъкръвеноу прѣже· прѣдъ
течеваглаваꙗвисѧизбокоу· дающи
ѿземлꙗꙗвлениѥ· ичюдесьныꙗстрꙋа
нестачающи· ибовъводахъглавоуѡ
мъілаѥсть· прѣвъспрьнаꙗнъінѣ·
покрывающаагоɪводами· нодъжда
ющемъчловѣкомъбожьствьноѥо
ставлениѥ· тогоубопреоублажающе·
въистинноупресловоущоую· ивътоꙗ
обрѣтениѥсърадостиюпраздьноу
ѥмъ· христовипомолащесѧ· дарова:·
Главаагньцабожиꙗ· проповѣдавъ
шиплътиюꙗвлемааго· ивьсѣмъ·
покаꙗниꙗ· небесьныи тѣбожь
ствьнъіимивинами· възвѣстивъ
шипрѣжеродови· беззакониѥобли

чивъши·неегорадноусѣкноусѧотъ
тѣла·инадъгловоювръѣмѧ·подъимѣтъсъ
крьвение·ꙗкосвѣтилоꙗвисѧнезахо
димонесълньце·покаитесѧвъпию
ще·игосподоуприложитедоушавъпо
каꙗние·подающоумоумиръ·ивели
юмилость· ·г҃·

Чьсоиздостевидѣтъ·чловѣкали
въмѧкъкыризыоблѣчена·нъчьсо
издостевидѣтъ·пророкалиглаго
люже·илишепророка·ꙗконевъста
нетьвърожденыихъженами·боли
иоананакрьстителѧ·глаголетьго
сподь· ·г҃·

Съкровищебожьствьныихъдаровъ
богохранимаꙗглаватвоꙗпредъте
че·отъземьноюбокоувъениꙗлаkесть
южекмъ·вѣрьнипочьрпъще·ипокла


НАЮЩЕ СА СЛАВЬНЕ · БОГАТѢИМЪ ТОБОЮ ·
ХРИСТОВЪ КРЬСТИТЕЛЮ · ЧОУДЕСЪ ПРЕСЛА
ВЬНАМИ · И ГРѢХОМЪ ОТЪПОУЩЕНИЕ ⁘
ВЬСЕЧЬСТЬНОУЮ ГЛАВОУ · КРЬСТИТЕЛА ГО
СПОДИ · ЯВЛЬШЮЮ СА ДЬНЬСЬ ОТЪ ЗЕМЛѢ ·
СЪ ГЛАСЪМЬ ХВАЛЕНИИ · ПОЧЬРПЪШЕ ВѢ
РЬНО · НАМ МОЛИТВОУ ЧЛОВѢКОЛЮБЬЧЕ ·
СЪГРѢШЬШИИ РАБИ ТВОИ · ПРИНОСАЩЕ
ПРОСИМЪ ТО И РАДИ ПОЛОУЧИТИ · ВЪДА
НЕСОУДЬНЪІИ · ОТЪ ТЕБЕ ОЧѢЩЕНИЕ ·
И ВЕЛИЮ МИЛОСТЬ ⁘
МЦЬ МАРТЪ · РЕКОМЪІ
ЧА · ВI · АНОЩЬ · ВI · ВЪ · А · ДНЬ · СТѢИ ⁘
ЕУДОКИѢ ⁘ ГЛА · Г ⁘
СТАВИ ВЬШИ КРАСЬНАЯ · ПРАЗДНИЧЬ
НАЯ · ЖИТИЯ · ПРЕПОДОБЬНАЯ МОУ

ченице · и крьстъ възьмъши на рамо·
принестоу пивъши въневѣститиса хри
сте · не въвъздыхании сльзъ · въпии
аше · не ѡтъвьрзи мене блоудьни
цъ блоудьныимѡ чищаа · не презь
ри моихъ сльзъ лютыихъ дълговъ
нъ приими ма · яко блоудьни чоуѡ
ноу · яко приношьшюю · моу слъзы
назъ вѣратвора · съпасе та иди
въ миръ ∴ въ · г · стра · сщно

г ѫ · мчнкъ · новоявленыихъ · мв

Пѫлкъ боговѣньчаныи новоявле
нъ иже зълоучениикъ заколении не
порочьно · за христа заколенноу
сьрдьно · свато избраною съчета
ние · четыри десате и дъва · моуче
николюбьци · придѣте вьсесва
щеноую памать · доуховьно съвъ

124.

рщивъшевъзъпиимакъними· оу

празнитешатанияагерепьскобе

збожьное· избавителюди благо

чьстьноплоуарьны· молитвамива

г шими· отъвьсаконапасти ∵

Цьркъидьньсьтържьствоуеть· тан

новъновоуодежоуодѣвъшиса· яко

въбагряницюицярьленицю· кръ

вьновъиихъстрастотьрпьць· сихъ

боблагочьстиемьвъспѣвъше· жь

ртвоунепорочьноу· приятьноу ибла

гооуханьноу· хрьстекътебѣпринесе·

тѣмьпобѣдителятѣхъзаконопре

ступьныимъявивъ· ивѣньцавъ

ипрославивъ· инаяпосълитѣхъ

молитвамивелиюмилость ∵

Въ· ѳ· страстьхъ· м· мученикъ· въградѣсе

вастиимъмученикъ ∵ гла· а· ∵

ликъ· четвѣродесѧтьно просвѣщенъ·
воиньство· вьсебогоизбраноѥ· съпро
свѣтѣсѧ постоу страстьми чьстьнꙑ
ими· ωсвѧщаꙗ и просвѣщаꙗ доуша
наша· гла· и· в·

Тьрпѧщемоу къι крѣпъко· радоующе
сѧ· ω чаѥмꙑихъ· къ себѣ глаголаахоу·
свѧтии мѹченици· ѥда въ ризꙑ сѧ
съблачимъ· нъ ветъхаго чловѣка
ωтълагаѥмъ· ꙗразима нъ сладъ·
цѣиши и раи· страстьнъ ѥдъ· нъ сла
дъко въсприимѣтиѥ· неоустрашими
сѧ оубоѩникъ воинъ· мало приѥтьрпи
мъ· да вѣньци побѣдьнꙑими оува
зе мъсѧ· отъ христа бога· и съпаса
доушамъ нашимъ· в· и·

Метоуще ωдѣниѥ вьсе· идоуще безтре
петавъ ѥзеро· къ себѣ глаголаахоу·

125.

свѧтыимоученици·раисѧради·южепо
гоубихомъ·ризъітьлѣньнъідьнь
сьданепомилоуимъ·змииради·
арѣвлебъітьлетворьцаобълкъшеса·
съвлѣцѣмъсанъінѣ·завьсѣхъвъ
скръшениѥ·приовидимъ·стоуде
ньрастаимоую·пльтьвъзнеавли
аѣвъше·изволимъсъмьрть·давѣ
ньципобѣдьнъіимоуваземъса·
отъхрістабога·исъпасадоушамъ
нашимъ:·— глас·в· н·:·

Зьращеѩкопищамоучениѥ·тексоу
щевъизеростоудениѥ·ѩкокатѣ
плотѣглаголахоу·свѧтыимоуче
ници·неоустрашимъса·часазни
мьнаадаго·дастрашьнъіигеонъі
огнаизѣжимъ·съжьженавоу
динога·даликсоуѥтьвѣчьно·нр

каѡ тъ та та да въздѣ ѥтъ вса къго
сподоу· не пощадим̾ъ· ѥстъства оу
мирающа· изволим̾ъ съмьрть· да
вѣньци побѣдьнъи и мноу вазем̾ъ
са· от ъ хр̾иста бога· не съпасадоу ша
м̾ъ нашим̾ъ·:· гла· в· и·:·
Бедоми къ водѣ жиьвѣ· въмѣтаѥми
въ ѥзеро стоуденоѥ· и крѣпаще са
доушею· възирахоу съ небесе· вѣньци
побѣдьнъи и мноу вастиса· моуче
ници четъиридесате· къ себе глаго
лаахоу· како· ѡтъвьргъи и са нас̾ъ·
прибѣгъ въ бани· а бии ѥ лаково скора
ста иса· зьраще же ѥго свати и· ѥди
ногласьно въпимахоу· не прогнѣва
иса на нъи господи въ водѣ [illegible] нъ ѡ
бльгъчи таго тѣ нашеи· и пр̾ичь
тилицѣ свата ъи и хъ тимилостивѣ·

126

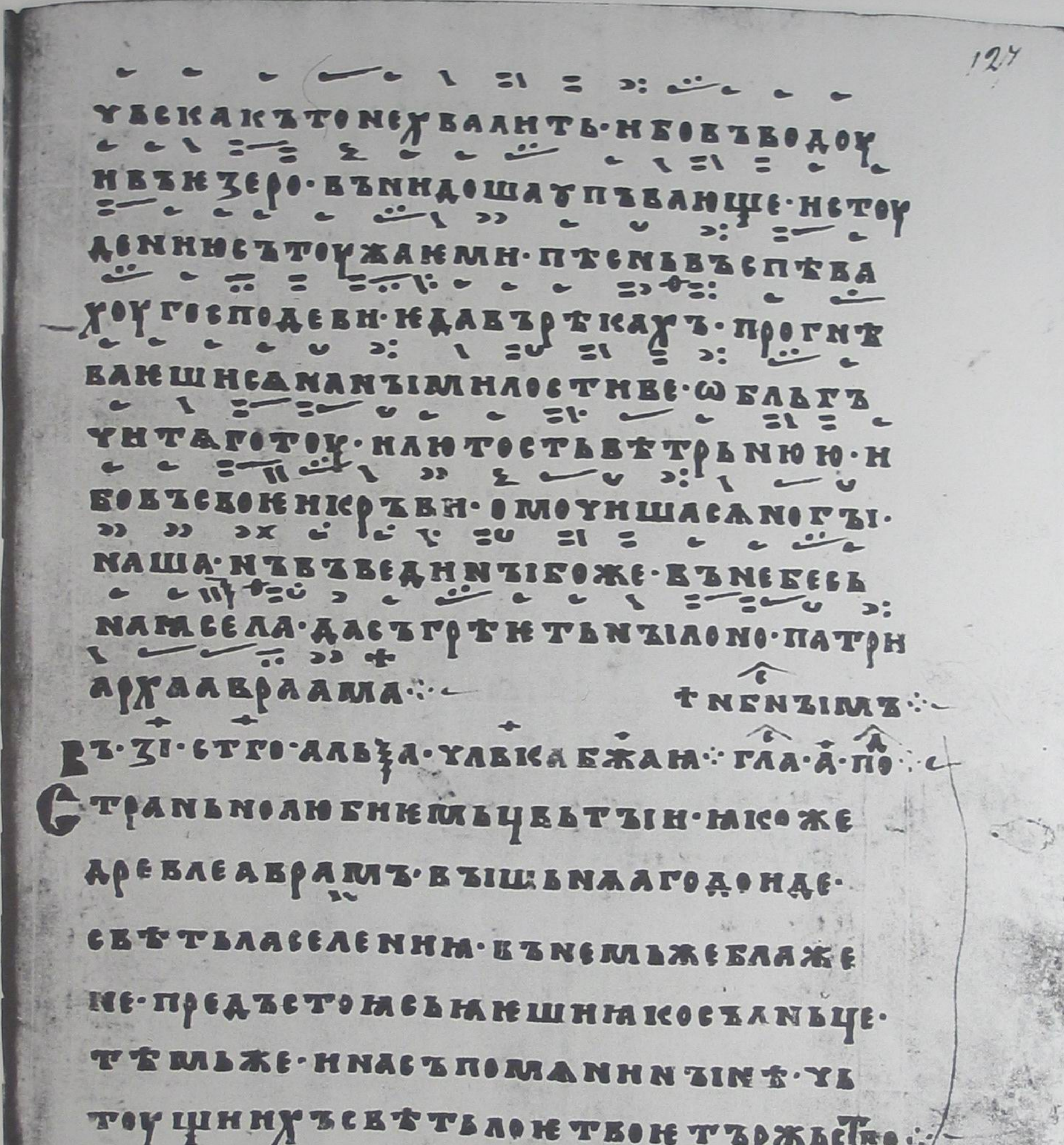
НАТѦБООУПОВАХОМЪМИЛОСТИВЕ·ТЫ
БОЮСИСВѢТЪ·ИСЪПАСЕНИЮДОУШАМЪ
НАШИМЪ·:· ГЛА·В·:·
ИСТИНЬНОУЮЧАШЮ·ОТЪСВОИХЪКРЪВИ
И·ОГНЬМЬМОУЧИТЕЛЬНЪІИМЪ·ВОДО
ЮСЪМЬРЬЗЕНИИА·ВѢРЬНЪІИМЪПОЧЬ
РПАША·ЧЕТВЕРОЧИСЛЬНОЮЮБОПОЮЩЕ·
ДЕСѦТИЮСЪПАСОУ·ЮДИНЪОУМЪВЬСѢ
МЪ·ВЪТЕЛЕСИЖЕМЪНОЖАИШАПРИНО
ШААХОУСѦХРИСТОВИ·ИБОГОЛЮБИВАМ
МАТИ·БОГОЛЮБИВААГООТРОКА·НА
РАЗЛОВЪЗЪЛЪМЪШИГЛАГОЛААШЕ·ГРА
ДИСТРАСТОТЬРПЬЧЕ·ИСЪПОСТРАЖИ
СЪПРОЧИИМИ·:· ГЛА·В·:·
ОГНЕВИПРОТИВЛЬШЕСѦ·ИСТОУДЕНИ
ЮСЪГРѢВЪШЕСѦ·ЗМИИЕВИГЛАВОУ·
ЧЬРПѢНЬНОДОБАИИ·НОГАМАПОПИ

126об

раша· четꙑринадесѧте баахоу· моу
ченици крѣпъции· и ꙗко на вознаѣ
ношахоуса· свѣтила на колесница
хъ въкоупѣ· и боголюбиваꙗ мати·
хрстолюбиваго ѡтрока· нарамо·
въземъши глаголааше· градистра
стотьрпьче· не съпостражи съ проч
ими·:·

Езеро ꙗко рани· и стоуденъ ꙗко варъ·
моученици измѣниша христе боже·
неоустрашиша помꙑсла· моучащи
хъ прѣщениꙗ· неоубоꙗшаса добли
и· моукъ наложениꙗ· ороуженосьнꙑ
неътажавъше крьстъ· тѣмь боера
га· ꙗко крѣпъци побѣдиша· тѣмь и
в вѣньца· приꙗша благодѣтьнꙑꙗ·:·

Четꙑринадесате числа лика· моучени


127
ЧЕСКАКЪТОНЕХВАЛИТЬ·ИБОВЪВОДОУ
ИВЪИЗЕРО·ВЪНИДОШАОУПЪВАЮЩЕ·ИЕТОУ
ДЕНИИЮСЪТОУЖАИЕМИ·ПѢСНЬВЪСПѢВА
ХОУГОСПОДЕВИ·ИДАВЪРѢКАХЪ·ПРОГНѢ
ВАЮШИСѦНАНЪІМИЛОСТИВЕ·ѠБЛЬГЪ
ЧИТАГОТОУ·ИЛЮТОСТЬВѢТРЬНЮЮ·И
БОВЪСВОИЕИКРЪВИ·ОМОУЧИШАСѦНОГЪІ·
НАША·ИВЪВЕДИНЪІБОЖЕ·ВЪНЕБЕСЬ
НАМСЕЛА·ДАСЪГРѢИЕТЬНЪІЛОНО·ПАТРИ
АРХААВРААМА∴ ✝ ИСИНЪІМЪ∴
ВЪ·ЗІ·СТГО·АЛЬѮА·ЧЛВКАБЖИЯ∴ГЛА·А·ПО∴
СТРАНЬНОЛЮБИЕМЬЦВЬТЪІИ·ЯКОЖЕ
ДРЕВЛЕАВРАМЪ·ВЪІШЬНЯАГОДОИДЕ·
СВѢТЬЛАСЕЛЕНИИЯ·ВЪНЕМЬЖЕБЛАЖЕ
НЕ·ПРЕДЪСТОИЕСЬИИЕШИЯКОСЪЛЬНЬЦЕ·
ТѢМЬЖЕ·ИНАСЪПОМѦНИНЪІНѢ·ЧЬ
ТОУЩИИХЪСВѢТЬЛОИЕТВОИЕТЪРЖЬСТВО∴

Въ отьчьствѣ твоѥмь· страньновъ дво
ривъса· нищетоу вольноую· наготоу
жени жаждоу· и ранꙑи по новѣ· радъ при
ѥмла· къ творьцю въпиꙗаше· прии
ми нꙑнѣ владꙑко доушоу раба твоѥ
го· поизволениѥмь твоѥмоу· ꙗкоже въ
схотѣлъ ѥси·:·

На твьрдѣмь камени доуши си осно
вавъ· паче сълньца въ мирѣ сиꙗѥ
ши оучадесꙑ· блаженꙑи нальѯни· и
мижени нꙑнѣ просвѣти нꙑ· моли
мъ та грѣховьнꙑи мракъ отъгна
въ· твоими молитвами хрїстовъ стра
стотьрпьче:· ·пс· о прѣславь:

Въ· ке· благовѣщениѥ стꙑꙗ бцꙗ· гла· а·
Отъ вꙑшьнихъ мѣстъ· гавраилъ бе
сплатьнꙑи· въпиѥть къ чистѣи·

сла
се прѣвьнѣи · господь съ тобою · благо
словленаꙗ · въ нь ꙗмешн отъ доуха · поне
же и въ женахъ прѣвысшьши еси · тѣ
мь назъвъпию благодатьнаꙗ радоу
иса · съ тобою господь · подаꙗи ꙗ миро
ви тобою велию милость ·:·
Дньсь нове чоудо · гаврилъ поустиса · ѿ
тъ небесъ дьньсь · въ градъ назареѳъ
къ дѣвици пречистѣи · възпиꙗ къ
неи таино · радость сътворена и сътрѣ
шьна проповѣдаꙗ · чрезъестьство
на · божие къ намъ сътворение ·
благословленаꙗ радоуиса · съ тобо
ю господь · подаꙗи мирови тобою ве
лию милость ·:·
Дньсь нове чоудо · богъ слово ѿтьцу исъ
безначальнъ сын · и съестьствь
нъ · божьскоу оумоу доухоу · чловѣ

чьсꙑнъженьскꙑиприходитьбъти·

занеизаречєньноуюмилость·пър

юрасꙑпаѩклатвоу·ирадостьпода

баѩродоунашемоу·благословленаѩ

радоуиса·сътобоюгосподь·подаѩи

мирьвитобоювелиюмилость:

А

Въшестꙑимѣсацьархистратигъ·по

сълaнъбꙑстьктебѣкъдѣвицѣти

етѣи·възвѣститътебѣсловосъпа

сениѩ·вькоупѣжеизъватити·радоу

исаобрадованаѩ·господьсътобою·

родишисꙑнапрѣвѣчьнаагоѡтъоть

ца·исъпасетьлюдисвоѩ·отъпрегре

шениѩихъ:

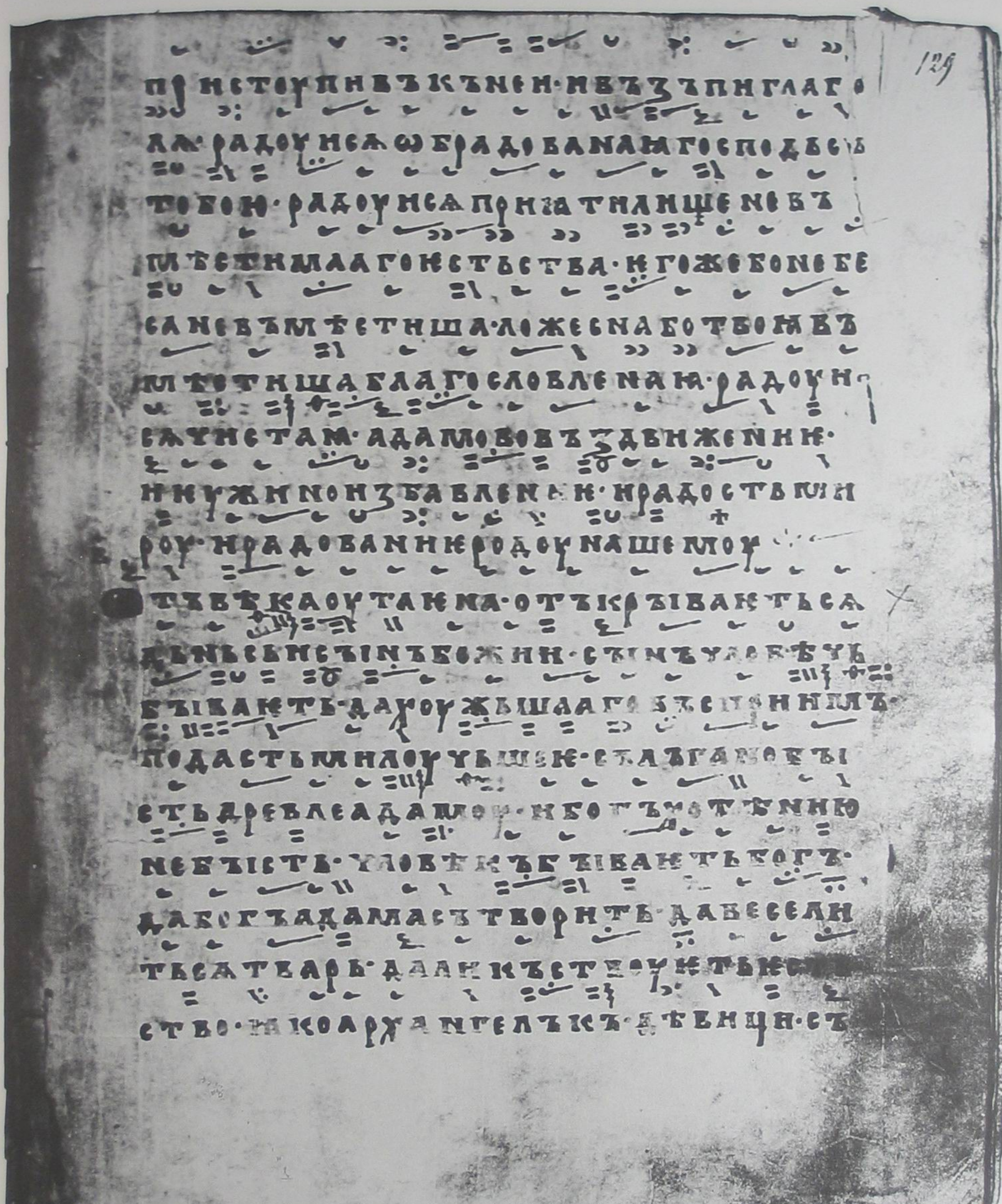
А

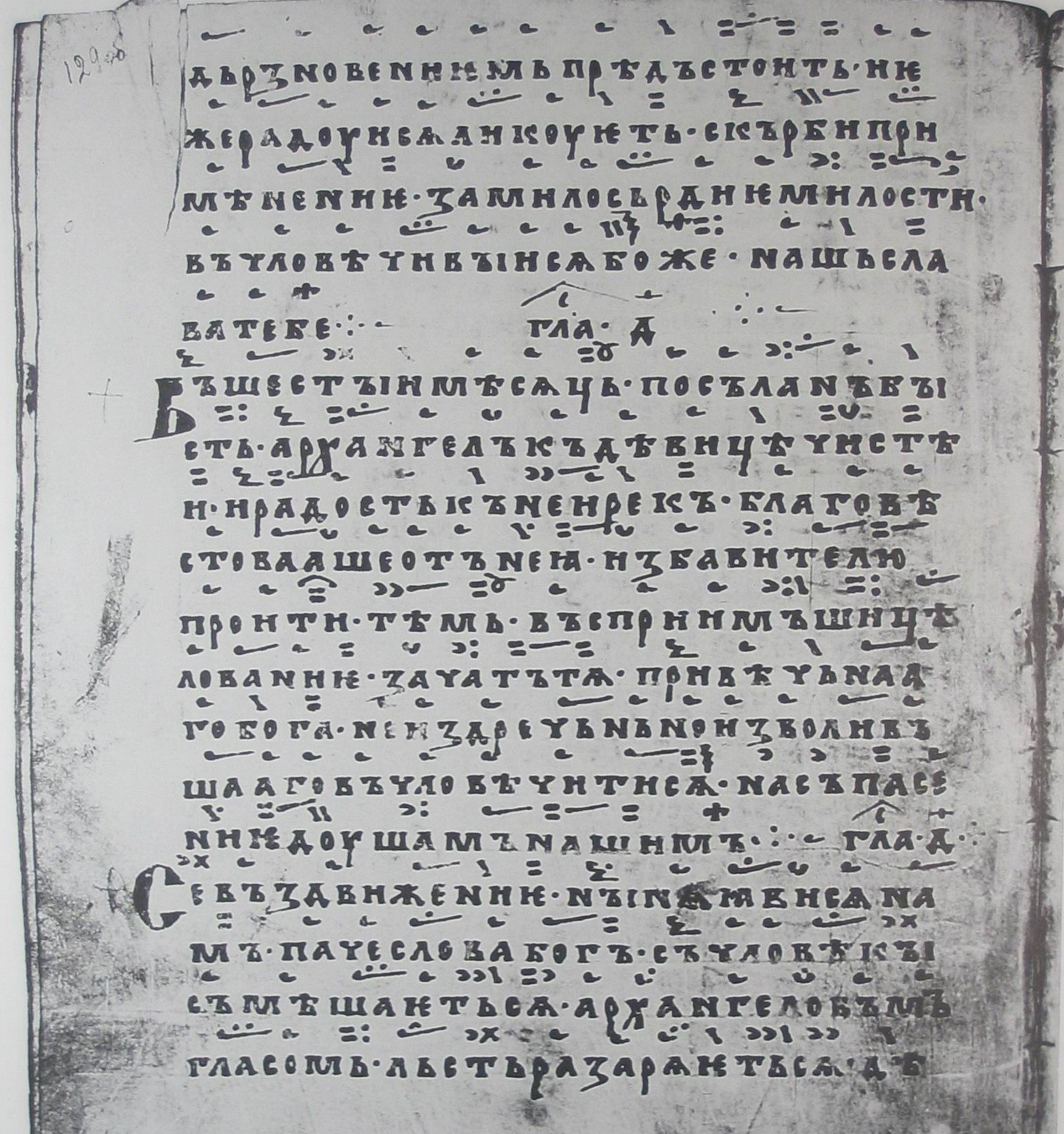
Въмѣсацьшестꙑипосъланъбꙑсть

сънебесегаврилъархангелъ·въгра

дъгалилѣискꙑиназарефъ·прине

стидѣвѣрадостьблаговѣщениѩ·и





дързновениѥмьпрѣдъстоитъ·ниѥ
жерадоуисѧанкоуѥтъ·скърбипри
мѣнениѥ·замилосрьдиѥмилости·
въчловѣчивъисѧбоже·нашьсла
ватебе:·· гла· а
Въшестъимѣсаць·посъланъбы
стъ·архангелъкъдѣвицѣчистѣ
и·ирадостькънеирекъ·благовѣ
стоваашеотънеѩ·избавителю
проити·тѣмь·въсприимъшицѣ
лованиѥ·зачатътѧ·присѣчьнаа
гобога·неизреченьноизволивъ
шааговъчловѣчитисѧ·насъпасе
ниѥдоушамънашимъ:·· гла·д·
Севъзавиженииѥ·нъıнѣѥвисѧна
мъ·пачесловабогъ·съчловѣкъı
съмѣшаѥтьсѧ·архангеломъмъ
гласомь·дьстъразареѥтьсѧ·дѣ

130.

ѦКОПРИИМАЕТЬРАДОСТЬ·ЗЕМЬНАѦ
БЪІШАНЕБЕСЬНАѦ·МИРЪРАЗАРѢШИ
СѦ·ОТЪВАРѢВЬНАѦКЛАТВЪІ·ДАРАДОУ
ЕТЬСѦТВАРЬ·ИГЛАСЪІДАПОЕТЬ·ТВО
РЬЦЕМИЗБАВИТЕЛЮНАШЬГОСПОДИ
СЛАВАТЕБЕ·:· ГЛА· Д·
ѦЗЪІКАНЕГОЖЕНЕВѢДААШЕ·ОУСЛЪІША
БОГОРОДИЦА·ГЛАГОЛАШЕБОКЪНЕИ
АРХАНГЕЛЪ·БЛАГОВѢЩЕНИЮГЛАГО
ЛЪІ·ТѢМЬВѢРЬНО·ВЪСПРИИМЪШИ
ЦѢЛОВАНИЕ·ЗАЧАТЪТЕБЕ·ПРИВѢ
ЧЬНААГОБОГА·ТѢМЬЖЕИМЪІ·ВЕСЕ
ЛѦЩЕСѦВЪПИЕМЪТИ·ОТЪНЕМЬВЪ
ПЛЪТИВЪІИСѦ·НЕПРѢЛОЖЬНОБОЖЕ·
МИРЪМИРЕВИПОДАЖЬ·ИДОУШАМЪ
НАШИМЪВЕЛИЮМИЛОСТЬ·:·
ПОСЪЛАНЪБЪІСТЬ·СЪНЕБЕСЕГАВРИ
ИЛЪ·АРХАНГЕЛЪ·БЛАГОВѢСТИТИ·

30 об

дѣвици зачатие. и пришьдъ въ на
зареѳъ. помышлꙗаше въ себе. чоу
десноу дивлꙗше сѧ. како оубо въ вы
шьниихъ непостижимъ сы отъ
дѣвы раждаеть сѧ. и мѣꙗи прѣ
столъ небо. и подъножие землю. въ
оутробоу вмѣщаеть сѧ женьскоу.
егоже шестокрильнии и многоо
чити изрѣти не могоуть. словъ
мь единѣмь отъ неѧ въплъти
ти сѧ изволи. божие есть слово. при
шьдъше е. чьто оубо стоѭ. и не глаго
лю дѣвици. радоуи сѧ обрадованаꙗ.
господь съ тобоѭ. радоуи сѧ чистаꙗ
дѣво. радоуи сѧ невѣсто безневѣ
стьнаꙗ. радоуи сѧ мати животоу.
благословенъ плодъ чрѣва твоего.

Въ. кг. съборъ стго и бжтвнаго а

131

архангла гаврила ∴ — гла· д· дастьзна ∴

родъ чловѣчьскъіи· тагавриле архи

стратиже· радостью поеть дьньсь· ра

дость бо небесьмоуи· земльнъіимъ

възвѣщаѭ· вѣпиѭщи дѣвици· радоу

исѧ мирови радость· и веселиѥ· радо

ваниѥ· радоуисѧ божии раю· радоуи

сѧ пищи жилище· радоуисѧ престоле

огнеобразьнъіи· радоуисѧ вьсѣмъ

помощь ∴ —

Отъмеса средоградиѥ· вражьдъі прѣ

жьнаѩ· незрадоуитьсѧ· съ анге

[illegible]нъіи и чловѣци· съ беспл[illegible]тъ

нъіими плътьстии· оумъмь бе

сплътьнъіимь гласъі приближа

ѥтьсѧ· съ небесьн[illegible]ими земль

нии· веселѧтьсѧ· радоующесѧ· тѣ

мь творѧть тържьство· о гавриле архи

стратиже· вѣрою славѧщаꙗ :·

Прѣстолоу прѣдъстоꙗ· трьслѣньꙗ
наагобожьства· и богатьно сиꙗне
ꙗмъ· божиꙗми свѣтлостьми· и
сиꙗниемъ ими· непрестаньно ѿтъ
тоудоу· земльнꙑꙗ радостьнолн
ѥꙑ творѧща· и поюща ꙗ та· стра
стьнꙑꙗ мьглꙑ избавлꙗи· и про
свѣтимъ· просвѣти· гавриле архи
стратиже· молитвьни чѥ одоуша
хъ нашихъ :·—

МЦЬ АПРИЛЬ РЕКОМЪ

и брѣзьнъ· има· дни· л· днь има·
ча· гі· а нощь· аі :· — Пама· прпдб
нꙑꙗ· мариꙗ· ѥгуптанꙑна :·—

Доушевьнаꙗ оулоблениꙗ· и стра
стиѣлесьнꙑꙗ· ороужиемь въ

132

задьржанию прѣсѣкла ѥси · въ немъ ы
шлаѥмиихъ винъ · мъчаниими
постьнъіими побѣдила ѥси · нетрꙋ
жельзъ твоихъ · поустъіню вьсю на
полнила ѥси · и истоучила ѥси намъ · по
каꙗнию плодъі · тѣмь твою памѧ
ть прѣподобьнаꙗ · празд ьноуѥмъ ⁘
⁘ стихира · гла · г҃ · по · все оупование · на ⁘
Т[illegible]оуговъ збрани · чьстьнаꙗ гов
дѣнии ма · скврънъ дрѣвьньихъ · по
требила [illegible] ко моѥ оскврънила це
лоу вьство же ти богомоудрьнаꙗ
свдѣнии нъіихъ тистѣ вѣстьѥ · ѥ хлоу
чьшиимъ обращениѥ съдѣла · ико
нъі возврѣвъши · прѣгрѣшениѥ си ·
прѣхвальнаꙗ пьрвоуоумоу · дьрзно
вениѥмь · чьстьноую оумоу дарѣ боу по
ѥлон[illegible]васа ⁘

Нѣстомъпоклоньшиисѧ·радостьносва
тъıимъ·дѣтелииоброучениѥ·съпа
сительноѥюжеприѩтъ·невѣтьло
потечедошьствиѥ·иводоужепрѣ
везъшисѧиорданьскоую·въкрьсти
телевоуцьркъвь·радостьновъсели
сѧ·нестрастьноѥсверѣпиѥдоброжи
тиѥмьбомрачева·нетъпъчипаъ
ть·оудьржаниѥмьсвѧтааго·мати
ѡкърмлениꙗ:· — ·по·

Въпоустъıниживъши·похотнити
писаниѥ·богочьстьноꙁаглади·
богоꙁрачьноженачьрта·въдоуши
писавъши·образъıнадѣтелии·ито
льмипросиꙗлаѥси·ꙗкоинаводахъ
льгъкоходилаѥси·неъꙁемлавъ
ꙁдвиꙁатисѧ·въмолитвахъчьсниꙗ
жеıѥвъбогоу·прѣстоꙗщимолитвоу

дѣи· задоушапѣвьцьви

в кг· стгомѹчника хва· геѡргиꙗ

Мантъправаꙗ· рече соломонъ земль

нꙑимиатъвръхи· помилованъ оубо

боудетъ ѿтъ христа бога· зьрѧи

тѣлопробѣщаалъ ѥсть· оудобьно

иже симъ вънѹшивъ· вельстрасть

не геѡргии· владꙑчьнь оучении

въслѣдоваалъ ѥси· и беззаконьнꙑи

мъ прѣданъ· прѣтьрпѣлъ ѥси· ль

стѣнꙑимъ главꙑ· разароушилъ ѥси·

ꙗко неѹистъꙑꙗ· плътьбоѥ свою· пре

далъ ѥси за ниѥ въвьсѣ тъ давъшаа

го· вьсьна оудаꙑ сьдра тлаашесѧ· и

врагъ плаче· вьсь посрамиенъ саноу

ꙗзвлаашесѧ· вѣньценосьцатаѧ ви

да пресияльна· тьмьвьдворѣхъжи

веши· господа твоѥго· съвꙑшьни

ими силами моли са страстотьрпьче
христовъ съпасти са доушамъ наши
мъ ⁘ стихира. гла. д.
Весни языци въсплещѣте роуками.
въскликнѣте богоу съпасоу наше
моу. яко на дрѣвѣ възнесъ са и въгро
бѣ съшьдъ. адаи испровьрже. и мьртвы
я съвъскрѣси. въпиюща к немоу. алѣ
лоуия. алѣлоуия. алѣлоуия. христоу
въскрьсъшю ⁘ д.
Пѣнии пѣнии ликъствоующе коупь
но. принесѣмъ христоу любащеимоу
чениикы. яко топлителя брага. до
блии страстотьрпьца. запьнъ
ни зъложивѣ тѣмь весни въпиюмъ.
немлъчными гласы. алелоу
ия. алѣлоуия. алѣлоуия. христоу
благодѣтелю ⁘

134

Красамоученикъ· и слава правьд
никъ· ꙗвисѧ вѣньчено сьче георги
ѥ· мѹжьствъмь босъмꙑсли и мѹ
дростию доуша· бражникѥ безоумниѥ
наземли повьргъ· съ нами въпиѥ
ть· алелоуиꙗ· алелоуиꙗ· алелоуи
ꙗ· христоу жизнодавьцю·:·

Прнаѣтелю багщени моученикꙑ· пѣ
снь моую пѣснь· въскрьсъшоу оумоу
и отъ гроба христоу принесѣмъ· дь
нь бо весна разоумьна ꙗвѣсеиꙗ· оу
чащаюши цвѣтꙑ словесьнꙑꙗ· пре
оукрашенаꙗ памать· георгиꙗ моу
драаго и великааго моученика· е
гоже понавлающе· приѥмлѥмъ
нецѣлениꙗ ис точьникꙑ· сьни
миже иныи тѣ гоу молимъ
да помолить вь непрѣстаньност

пасоу христоу · миръ подати вьселе
нѣи · и доушамъ нашимъ велию
милость :· · гла · е ·
Прнаѣте вѣрьныихъ · оутвьржени
ѥ · прнаѣте празьдьникъ съста
вимъ · и бо прѣсвѣтьлаꙗ памѧ
ть · страстотерпьца георгиꙗ · наша
просвѣщаѥть вѣрьныихъ · и сти
ньнѣ сьрдьца · добродѣтелию
чами · просвѣщающи и · тѣмь · ѥди
номысльно · въспоющерьцѣмъ · ра
доуи сѧ воине · великааго · цесара
христа · радоуи сѧ жиже свѣтьлаꙗ
зара · и радостьна · радоуи сѧ вьсе
свѣтьле · и вьсечьстьне · заньже вь
себлаженне вьсѣхъ цесара христа:
бога нашего оумоли · избавити сѧ
отъ соблазнъ диꙗволь · и съпа

сти доуша наша ·:· гла · г ·:·
Достоино · има · прижилъ еси · воине
георгие · крьстъ бо христовъ · на ра-
мо възьмъ · отъ диꙗвольскыимь ль-
сти пресъхъшоую землю · добре дѣ-
лалъ еси · и тьрньное слоужение и-
дольское искоренивъ · правыимъ вѣ-
рыи лозоу насадилъ еси · тѣмь тоу и-
ши исцѣлениꙗ · въ вьсеи вьселенѣ
и вѣрьныимъ · и троица дѣлате-
ль · правьдьныимъ виса · моли моли-
твꙗ · о мирѣ вьсего мира · и съпа-
сении доуша нашихъ ·:· гла · г ·:·
Приꙗтѣ тебе вси земьнии коньци · доу-
ховьныи ико въ ѣзвъ коупимъ · пѣ-
нии · трѣзоу коу гласъ вѣ сприимъше ·
и благодарьныꙗ пѣснии принесѣмъ ·
глаголюще · радоуи сꙗ · христовъ вои

не·моученичє георгиѥ·любъвью
богогопострадалъ ѥси блажене·ра
доуися·иже тѣло предавъ на раны
лютыꙗ·въ вѣчьнаа го радии блаже
нааго живота·несыты идоущеѥ
наслаждаѥши ся непрѣстаньно·ꙗко
обѣщьникъ христа бога·творящи
мъ ти·славьноую памѧть·моли
избавити ся отъ вьсꙗкого гнѣ
ва·и тьли и моучениꙗ·гла·г·

Дьньсь·вьселенаꙗ вьса·страсто
търпьца лоучами просвѣщаѥть
ся·и божиꙗ·цьркы·цвѣтьмь оу
крашаѥма георгии въпиѥть ти·
оугодьниче христовъ·и застоупь
ниче теплыи·непрѣстанно моля
ся за рабы своꙗ·

Въ·ке·стго·апла·марка·неуста·

136

Стиⷯра · глаⷭ · а҃ · поⷣ · Прѣхвальнии му :·

О марче прѣхвальне · пищали потока
пиавъ еси · ꙗко изъ едема же изнде ·
прѣбогатаꙗ рѣка мирьнаꙗ · напа
ꙗюща пивъшимь ѥѵангельскааго ти
проповѣданиꙗ · лице земьное · ць
ркъвьнъіꙗ въставъі напаꙗꙗ · богодъ
хновеньнъіими оучении :· а҃ ·

О марче преславьне · илоуара кънижь
ника тръсть · нескорописьца бъість ·
христова въплъщениꙗ · богодъхно
вене пиша · ꙗсно вѣщаꙗ а житиꙗ бе
сконьчьна · глаголъ [illegible] ъниⷯ ъже мо
ли написати хвалѧщаꙗ тѧ · и чьтоу
щаꙗ памѧть ти славьне :· а҃ ·

О марче преблажене христа · ѥгоже
мироу вьсемоу благовѣстова нъі
нѣ наслажаѥть за чьтоущаꙗ па

матвою · и милостꙑ натворꙗще · въ
и ноуобильно · и прощениꙗ дати грѣ
хъвъ молити присно и велию милость :·
Nа твои изьлиꙗ сѧ благодѣть · оучьнѣ ·
марче апостоле · и бꙑсть · пастꙑрь ·
христовѣ цьркъви · оучѧ · словесь
нꙑꙗ овьцѧ · вѣровати · въ троицю
единосоущьноу · въ единобожьство :·
Придѣте небесьнаа гооучениꙗ про
повѣдьника · и свѧщеника · еуанге
льскааго · пѣсньнꙑими пѣнии ·
маркавь : си похвалимъ · тъ бо рѣка
ꙗвисѧ мꙑсльнаа гораꙗ · доушевь
нꙑꙗ нивꙑ · небесьнꙑими тоучѧ
ми · напаꙗꙗ · и плодоносьнꙑꙗ вла
ꙗхꙑ нестоу богоу · подавъшоу оумоу
вьсѣмъ · молитвами его · очищени
е · прощение и велию милость :·

въ·л҃·сто·апл҃а·иꙗкова·зеведеова·:·

апостолемоу чени чениꙗкове·добраа
гопастꙑра·богоизбраноую овьча·
молиса праздьноующиимъ·чьсть
ноующи памать·оставлениꙗ грехо
въ·подати и велию милость·:·

пьрвеꙗ прехвальне·богоизбранꙑ
ꙗ дъвонадесатице·въ мьртьмечь
мь отъ ирода оучителя ради·прѣть
рпелъ иси·пьрвеи чашю его·ꙗко
же обеща испилъ иси·темь цесарь
ствиꙗ тана следьника приꙗтъ
чловеколюбьчь·в зоужникою мола
щаса·одоушахъ нашихъ·:·

мс҃цьма и рекомъ зъинтра
вьнъ·имать дании·л҃а·дьнь·има·:·
ча·д҃і·а ношть·і·в҃·а҃·дьнь·стго·:·

⁜ прр҃ка· иеремиꙗ· стх҃ира· гл҃а· а҃

Оумъ прѣчистыи· и житие тихои
спълнаѥть· повелѣнии ѥ владычь
не· въ тебѣ ꙗви сѧ ꙗко поучилъ ѥси дѹ
хъ свѧтыи· пророчьствоуꙗ боудоу
щаꙗ· богоразоумиꙗ въ водѫ сльза
мъ оучителю· пророкомъ оудобрени
ѥ· иеремиѥ· молисѧ христоу богоу·
отъ скврьньнааго рова страстии·
избавити доуша наша·

Въ в҃· ст҃о оц҃а· афанасиꙗ· архиепп҃а·
⁜ алеѯандрьска· гл҃а· д҃· по· зъвании
Бесъмрьтьнааго живота съподоби
въсѧ· ѥгда омоусии· присносоущь
на· отьца безначальна родителѧ
ѥго· сына слово божи зподавьца хри
ста проповѣда· тъгда огньныимь
своимь ꙗзыкомъ попали· льсть

ѥретичьскоую славьне· изгънавъ
исцьркъве христовиариꙗ· и божа·
имисловесы· просвѣти праворьны
имъ сбрадьца прѣмоудре· поѥлана
тисѧ троици ѥдиносоущьнѣ··

Ѥ
а
по

Прѣподобьне отьче· богоносе афана
сиѥ· измлада познасѧ· истиньны
исвѣтильникъ· сиꙗꙗ боговидѣ
нии· свѣтьлыими· въсьобразъ
жебогатѣѥмъ добродѣтелию· сло
весы огнедъхновеныими попалиꙗ
ꙗѥреси· вѣрьныꙗже вьсѧ просвѣти·
троичьскыими сиꙗньѥмь· пребо
жьствѣ· ѥдиномь съказаѥмѣ· исъ
присносоущьноу славоу съставъши·
тои помолисѧ· тоуоумоли премоу
дре· даровати цьркъви· ѥдиньствь
ныи миръ· и велию милость·:·

ВЪпостьницѣхъвышьнимоучени
къ·ивъмоученицѣхъпрѣподобь
нѣи·въконижьдоѡбоиимѣꙗ·наслѣ
дьникъвъшьнюоумоуцесарьстви
юꙗвисаафанасию·законъбопостра
давъ·въпощении·моученичьскы
кръвинетрѣбовалъистьствовати·
въданотиижекънемоумолитвъı·
просинамъоущениꙗибелиꙗми
лости·

Въ·и· памѧ·стго·апла·иѡана·богослове
ꙁча·иеуангли· гла·г·по·гъ·възнесеса
Апостоле боговидьчь·възлюбленыи·
оунотоиоанъдаапохвалитъса·хо
дѧинастопахъ·безаьньıꙗꙗвѣ·тро
ицавъглоубинахъстрашьньıихъ·
идинъбовъзгремѣ·родъıакосъıи
громъвъвъпестиноу·небесьньıими

оустъı· небесьнъıими невъказана
ꙗ· словъмь неизреченьноую· бого
словимъ извѣстивъ глоубиноу· и
спълнь любъве· испълнь дързнове
ниꙗ· прѣбываꙗ въ любъви и свѣта
вьнѣи· съпаси втрою· твою пама
ть празднующе· г.

Ꙗко сълньце въсиꙗвъ· свѣта насла
дивъсѧ папа честьнь ца пьрвааго· не
беса покръıи свѣтъмь своимь· по
велѣнии· неизреченьнъıи хъдо
брота· оумъ и жени чистотою покръı
ваꙗ сълньче· свѣтоносьна изарѧ
небодоушевьноѥ· славоу гръмѧне
бесьноую· вѣщаниѥ неизреченьно
ноѥ· троичьскааго и единого свѣ
та· нъı на дързновеньна на пьрсѣ
наагопаче приимаѥши· свѣтъ по

срѣдѣ· въ прѣстольствоу ꙗко христоу·
соудѧщоу оумоу вьсѧчьскаꙗ ⁘

в҃· ка· стго· костѧнтина· иоленъі ⁘

в҃ Богатъі ихъ даровъ лоучьшаꙗ възь
ꙗмъ отъ бога· цесарю дьржавьне· ко
стѧнтине великъіи· добрѣ въ ни
хъ подобьнъ бъівъ· просвѣти въсѧ·
лоучами свѧтаагодоуха· отъ силве
стра свѧтителѧ крьщениемь· въ
цесарихъ ꙗвисѧ непобѣдимъ· вьсе
леноую· ꙗко даръ принесе зижителе
ви· и градъ цесарьскъіи же богоучь
стивъіи· тѣмь· молѧсѧ непрѣста
и христоу богоу· даровати вьсѣмъ·
творѧщиимъ памѧть твою· ꙗко дь
рзновение имѣꙗ· грѣховъ отъпоу
щениие и велию милость ⁘

в҃ Благочьстиваагоко(н)стѧнтина па

140

МАТЬ· ꙖКО МУРО ПРОЛИВАѤМО· ДЬНЬСЬ
ВЪСИ ꙖВЛАѤТЬ· ХРИСТА БОГА ВЪ ЗЛОБИ
ВЪ· ИДОЛЪІ ПРѢОБИДѢ· ЦЬРКЪВЬ ОУСТА
ВИЛЪ ѤСТЬ НА ЗЕМЛИ· РАСПЬНЪШОУ
МОУ СѦ НАС РАДИ· НА НЕБЕСИ ЖЕ ВЪСПРИ
ꙖОУ ПОВАНИѤ ВѢНЬЦѢ·:· г

ВЛЕКОМЪ НА РАСПѦТИЕ ТВОРЬЦЬ· СЪ
ЛЬНЬЦЮ И СЪЗЬДАНИЮ· ТАКО ЗВѢ
ЗДА СВѢТЬЛО ѤСЪ НЕБЕСЕ· ЗВѢЗДА
ꙖВЛѢКОМЪ· НА ДЬРЖАВѢ ПЬРВѢИ·
ЦЕСАРЬСТВО ПОЛОЖИЛЪ ѤСТЬ· ТѢМЬ
ТА ХВАЛИМЪ· КОСТАНТИНѠ ЦЕСАРЮ
БЛАГОЧЬСТИВЕ· СЪ ѤЛЕНОЮ МАТЕРИЮ·
БОГОМОУДРОЮ· МОЛИТА СѦ ХРИСТОУ·
О ПРАЗДЬНОУЮЩИИ Х ВѢРОЮ· И ЛЮБЪ
ВИЮ ПАМѦТЬ ВАЮ·:·

СВѢТЪ СВѢТЬЛЪІИ· ЗВѢЗДА НЕБЕСЬНЕ
РЬНАѤ· ОТЪ НЕВѢРНИѤ ВРАЗОУМЪ·

140 об

божьствьнъıмн прѣшьдъ. прнведенъ бъı

стьо свѧтнтн людн н градъ. ѡбразъ

крьста. на небесн оузьрѣвъ. оуслъıша

отъ тоудоу. снмь побѣждан врагъı

твоꙗ. тѣмь прннмъ разоумъ доу

ховьнъıн нстнтель бъıстьн цеса

рь. мнлостнюю оутвьрдн въ цьркъвь

хрнстовоу. правовѣрьнъıнхъ цеса

рь отьць. ѥгоже ракан сцѣленнꙗ

точнть. костантнне равьне. апо

столомъ. съ матерню богомоудрою

н молнсѧ о доушахъ нашнхъ.

Цесаремъ цесарь н богъ. богатъıмн

дарьмн. оукрашаꙗ достонньıꙗ.

тъ съ небесе. ꙗкоже павьла прѣпѣ

таагѡ. знаменнемь крьстьнъı

мь. та костантнне. оуловн. тѣмь

рекъ побѣжан врагъı свом. ѥгоже

възнекавъ· съматерию богомоудро
ю· и обрѣтъ ꙗкоже желааше· сиꙗ
державою побѣдилъ ѥси· съ тою су
бо молисѧ· за правовѣрьныꙗ цеса
рѧ· и за христолюбивыꙗ люди· и за
вьсѧ творѧщаꙗ ти памѧть вѣрь
но· ѥдиномоу чловѣколюбьцю и
збавитисѧ· отъ вьсꙗкого гнѣва·

Въ· кд· стго· сумеона· иже въ див
нѣи горѣ· сти· ра· гла· в

На гороу высокоу· образьно на дивьноу
ю въшьдъ· дѣꙗнию добро и въсхоже
ниѥ· видѣнии показалъ ѥси· овѣ
мь оубо житиѥ просвѣтивъ· оуза
ми желѣзныими ꙗко монисты·
златыими оукрашаꙗ· овѣмь же
господа видаше и видимаꙗ· и ѥди
нъ ѥдиного вари въ· ѥгоже моливь

141об

г

сечьстьныи сүмеоне за доуша наша·
ѡтьче достоудьне· поустыннювн
сѧ доброжитѣние· намъже нача
льника· настълпѣ бо обрѣте· небе
сьноую высотоу· цѣльбьнаже да
ра отъ некрадомыихъ съкровищь·
доуха съподобисѧ· тѣмь богоюдоу хри
стосъ та прииатъ· ничюдомъ самодѣ
телѧ жиєи· сүмеоне преподобьне·
моли съпасти доуша наша ⁘

Мс҃ца иоуниа· въ а҃· дьнь

стго мүчника· иоустина· фило
софа ⁘

Въ и҃· дьнь· стго· ѳеодора· страти
лата ⁘ стира· гла· е҃ ⁘

Дьньсь въсиꙗ пачедьнниницѣ· вь
сечьстьнаꙗ памѧть страстоть

рпьца хрїстова· вѣрьнъіихъ сьрдь
ца· довлепросвѣщающи· ноблакъі·
доушь· отъгонащи надѣтелии· и
благодѣтию доуха къ немоуже·
моученико любьчи възъпиюмъ·
радоуиса· вѣрьнъіимъ ꙗвльса
богодарьнаꙗ благодать· ичюде
съмъножьство· простираꙗ· къ
тебе притѣкающиимъ· ѳеодо
ре блаженъіи· хрїста непреста
ньно молаꙗ не ослаблаꙗ· вѣчьнъі
ихъ благъ полоучити вѣрою· тво
рашиимъ памать твою·:·

Страстотьрпьчьскъіи съставивъ
подвигъ· на львесть доблевалъ еси
ѳеодоре· огнь вѣщанъіимь сниꙗ
зъікъмь· посрамилъ еси лакинн
ѥко обе чловѣчьство· тѣмьи съ анге

142 об

лꙑ ликоуюшии блажене · молѧсѧ хри
стоу богоу · ꙗко да милостивъ боуде
тъ намъ въ дьнь соудьнꙑи ·:·

Й

Божиихъ даровъ ꙗко тъзоимени
тъ · нъ и того наслѣдьникъ бла
женьства вьсеи похвалимъ вѣрь
нии · моу блажимъ достоино · фе
одора добла ꙗко и велика аго моу
ченика · вьселенꙑꙗ поборьника ·
молитъ бо сѧ христоу богоу · за доу
шѧ наша ·:·

Въ · аі · стоую апл(с)оу · варфоломѣꙗ · и
варнавꙑ ·:· стира · гла · г ·:·

Варнава прѣхвальне · блистаюшии
сѧ · ѣ соуде свѧтаго доуха · ꙗко сꙑ
нъ оутѣшениꙗ · иже прѣже павьла
семидесѧтъ оученикомъ · бꙑвъ
вьрхъ · и съ павьломъ пакꙑ и еванге

143.

анию проповѣдавъстранамъ· тѣмь·
иблагодѣтислово· дѣлыисплъни
въ· себеприивелъюеси· вьсеприноше
ниѥ· чистоучителю своимоу хри
стоу· молиса бъ иноу· апостоле сла
вьне· въмирѣ съпасти· доуша на
ша молимъса ⁖

Апостолесъпавловъ· варнавопрехва
льне· приятилищевѣры· сыне оу
тѣшениꙗ· тишинатроужающи
имъса· непрестаньно въпамать
твою· дързновениеимѣя помо
ли· въмирѣ съхранитидоуша наш ⁖

въ· ді· стго· мефодия ⁖ гла· д ⁖

Веселодьньсь· цьркы божии· одѣ
ваитьса· радоующиса· зовоущи·
просвѣтѣмиса доброта· пачевьса
когограда· себосвятителемъ ве

143об

ликоиє притажаниѥ· славьнꙑи ме
ѳодии· шьствиѥ на небо сътвори·
приатѣ теоубо праздьнолюбьци·
правовѣрьнꙑи хъ съньмище· ли
къ съставльше коупьно· божьствь
ноую ракоу ицѣлении мъножьство
приимъше· отъ неꙗ просите оу хри
ста бога· избавити вьселеноую· ѿ
тъ вьсакоꙗ крѣси· гла· г

Звѣзда въсиꙗ благоучьстиꙗ· отъ
запада сълньца сиꙗющаго· вели
кꙑи въ свѧтительхъ меѳодию·
мракъ бо отъгъна възловѣрьнꙑ
ихъ· поучилъ ѥсть въ истиньнѣ
мь ото цѣ· правьдьнааго сълнь
ца· христа бога нашего· и тамо съ
беспльтьнꙑими въ двар ꙗсали
кꙑ· ноу престола престоꙗ троица·

144

ꙗко преподобьнъ· ꙗко моученикъ·
ꙗко свѧтитель· ꙗко патриархъ· дѣ
ꙗниѥмь и видѣниѥмь· намъ про
сити вѣрою творѧщиимъ· свѧще
ноую ѥго памѧть· и велию милость·:·

въ·зi· стхъ мчнкъ· манѹила· са
вела· и ꙁманла·:· гласъ· и·:·

Въ истиноу въжделѣвъше тебе сло
во божиѥ· преславьнии моучени
ци· огньноую слоужьбоу оставль
ше· небрѣгъше оухаладѣ и тѣи
земли твоимь свѣтъмь озари
шасѧ· защитивъше сѧ ороужиѥ
мь вѣрьнъими· поправиша оу
мъ мучителѧ· манѹилъ сла
вьнъи· и савель присно поминаѥ
мъи· и измаилъ трьбогатьнъи·
съ отьцьмь и доухъмь поюща та·

молатьсѧодоушахънашихъ ⁘

Въ·ні·сто·моунка·леонтиꙗ ⁘ гла·а

Страстотьрпьцелеонтиепрехва
льне·отълюбъветахристовы·
ниогньниранъінимечьотълоу
читивъзможе·нъмоужьскъіпо
страдавъ·посрѣдѣмоучитель·
идольскаꙗслоужениꙗразори
лъесибогомоудре·инынѣ·вѣ
ньценосьцьликоуеши·нанебе
сехъприлѣжьномолисѧ·одоуша
хънашихъ ⁘ гла·д ⁘

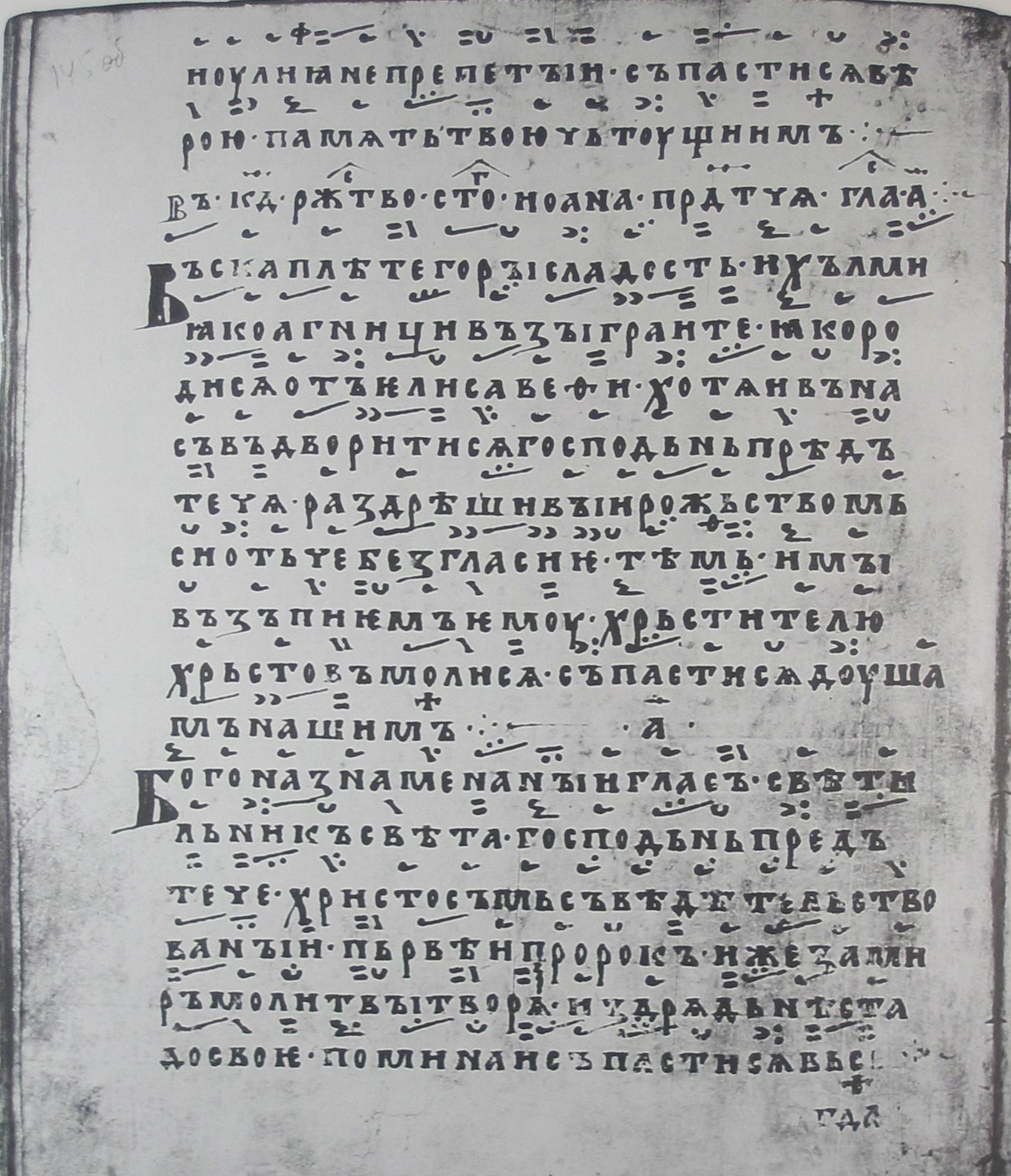
Веселисанебодьньсьсвѣтьло·и
земларадоуетьсѧвѣрьновъпа
матьмоученикалеонтиꙗ·ико
пришьдъши·идьнь·нежьртвъ
бесловесьныихъ·нъжьртвоухва
лениꙗ·отъцвѣтъ·доуховьныи.

145

хъвѣньчаѥтъса· озаренъбо· съна
мипрѣдъстоꙗ· бесквьрньноуѥслоу
жьбоувѣньцеподателюхристоу·
принесамольбоупросивъистиноу·
въдворы· раискыꙗпостигноути· вѣ
роютвораштиимъпамать ѥго·

Въ· іса· сто· моучка· ноулиана· гла· в

Непорочьныꙗвѣры· неистъщенѣжити
тиѥ· почрьпъпреблажене· идольско
ѥслоуженииꙗоугасилъѥси· ипобѣ
дьнѣ· съвьршивъподвигъ· постъмь
просвѣтилъсаѥси· ꙗконезаходи
маꙗзвѣздаозараꙗмъ· отъприсно
сьѧщаагосльньцахристоса· ипо
градомълоучамоученикапоущаѥ
ши· ꙗконьцьвъмори· блаженъіипри
ꙗлъѥси· ивѣньчанъпрѣдълицьмь
христовъмъварилъѥси· ѥгожемоли·



Проповѣдьникъ бъіесть агньца бога
и слова· иоане пророчени предътече·
пророчьствоующи и боудоущаꙗ· и про
глаголеши странамъ· се агньць бо
жии· въземлꙗи вьсего мира грѣхъі·
и подаꙗи вьсѣмъ велию милость·
Отъ пророка пророка· и не плодъ въ пло
дъ· въ рожьствиихъ женьскъіихъ
паче вьсѣхъ· поустъіньнааго жи
тела· иоана славьнааго· пѣнии
мьи пѣвании емь· и пѣсньми доу
ховьнъіими· похвалимъ въпию
ще къ немоу· хрьстителю съпасо
ви и предътече· ꙗко имѣꙗ дързно
вѣние· въ чьстънѣмь рожьствѣ
ти моли христа даровати миръ
вьсемоу мироу· и доушамъ нашим
мъ велию милость·

146об

Изъ чрѣва матерьнꙗ освѧщенъ и проро
чьства приимъ и исплъненъ и дьнь
сь отъ неплодъве ражаеть сѧ · госпо
днѥ пришьствиѥ проповѣдаꙗ
ꙗсно покаите сѧ · приближи бо сѧ
цесарьствие небесьноѥ ·

Божию слову хотѧщю отъ дѣвы
родити сѧ · ангелъ отъ старьць
чрѣслъ исходить · велии · вѣ роже
нии въ женьскыихъ · и пророкъ
вышии · достоꙗше бо божьствь
ныимъ вещьмъ прѣславьно мт҃ѣ бы
ти началомъ · пачевъзарасти про
женоу оумоу · и бесѣмене зачати
и творащ чюдеса · наше спасение
доушамъ нашимъ ·

Възарѣшаеть захарии молча
ниѥ · рожьши сѧ иоанъ · и бо не подо

147

баашеотьцюмьлчати·прошьдъ
шюгласоу·нъꙗконевѣровавъшоу
прѣже·ꙗзꙑкъсъвѧза·такоꙗвль
шоуса·датиотьцюсвобожениѥ·ѥ
же·иблаговѣстиса·иродисагласъ
словоу·исвѣтапрѣдътеча·мола
саодоушахънашихъ·:

А

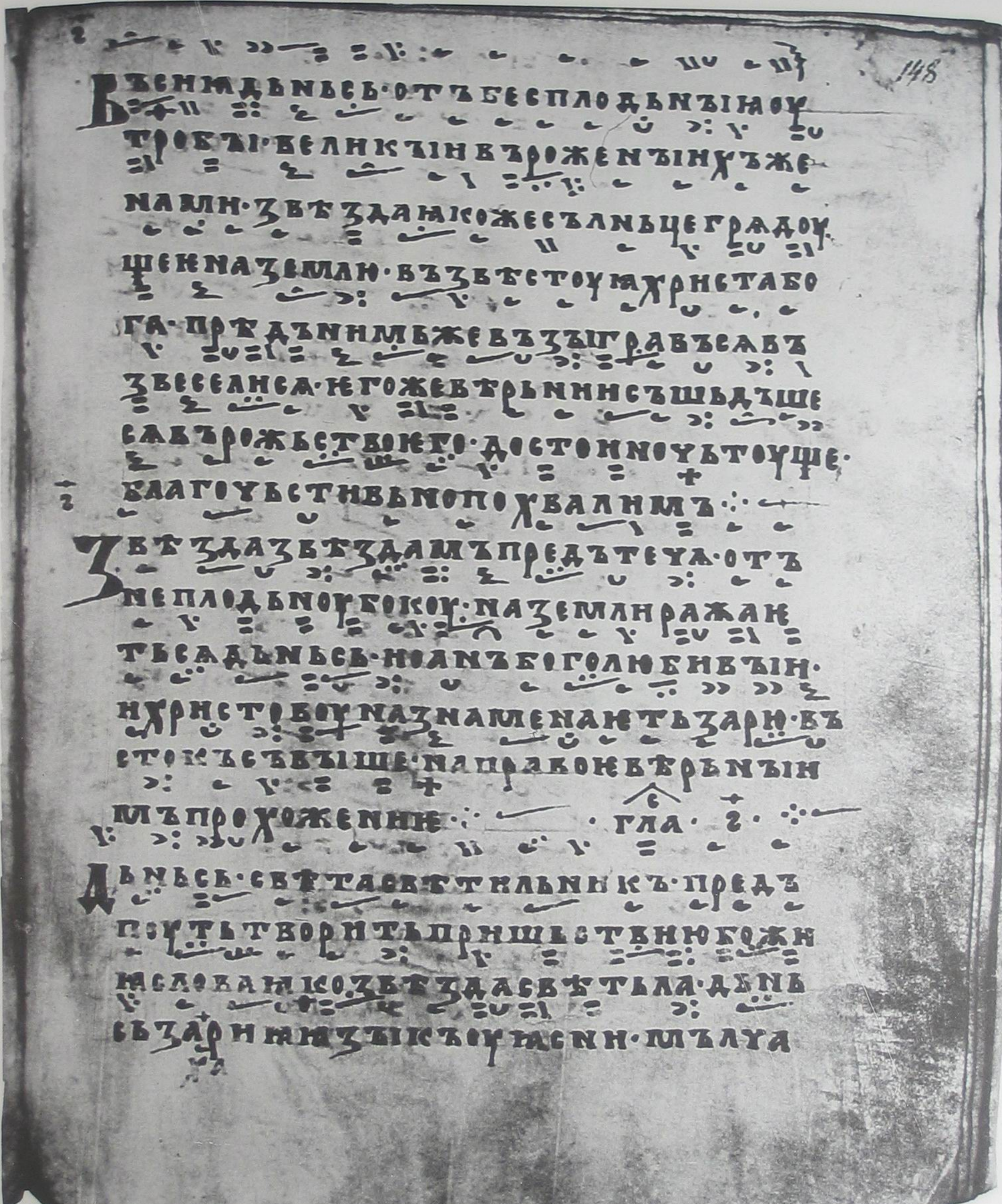
Пророкъипрѣдътеча·отъчрѣва·ꙗ
висахристовъхрьстительиоане·
играꙗирадоуꙗса·въоутробѣма
терьнивидацесарицюградоущю
кърабѣ·носащюбезлѣтьнааго·
нотъотьцабезматере·кътебеотъ
неплодъве·истарьцюпообѣщани
ювъсиꙗвъшоу·тогомоли·поми
ловатидоушанаша·:

А

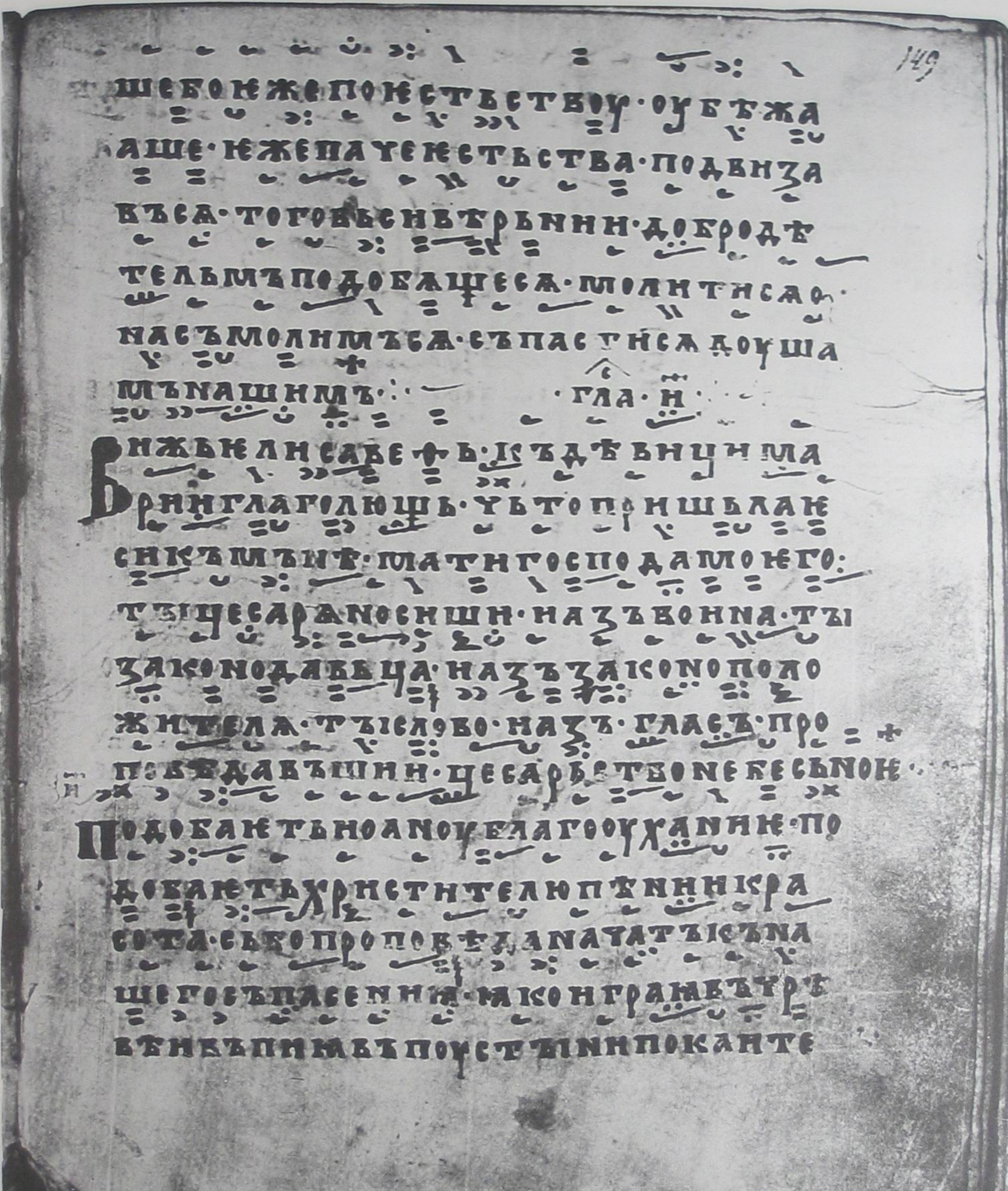
Иоанепрехвальне·ивьселеньскꙑи
апостоле·гавриловоблаговѣщени

147об

ѥ·инеплодъвеплодъ·ипоустъıни
красьноѥвъспитѣниѥ·ипрѣснъı
нароужеженихоухрьстоу·тогомо
ли·дапомилоуѥтьдоушанаша:
Прѣславьноѥчюдо·ижесловаанге
льсканепослоушавъглаголюща·
ꙗкозачьнетьѥлисавеѳьиродить
сıна·глаголаши·какосиродить·ꙗ
коазъзаматерѣхъ·ноноѥоуаноу
мьртвишасѧ·осоуженъбъıвъ·мъ
лчатиневѣрьствиꙗраади·дьнь
сьвидитьражаѥмообѣщаноѥ·и
отъмълчаниꙗразарѣшивъсѧ·ве
селиѥвъводить·благословленъвъ
пиꙗ·господьбогъизраилевъꙗ
копосѣти·исътворииз бавлениѥ
людьмъсвоимъ·подаваꙗимирꙋ
ивелиюмилость·:·


ВЪСИꙖДЬНЬСЬ·ОТЪБЕСПЛОДЬНЪІꙖОУ
ТРОБЪІ·ВЕЛИКЪІИВЪРОЖЕНЪІИХЪЖЕ
НАꙖИ·ЗВѢЗДАꙖКОЖЕСЪЛЬЦЕГРАДОУ
ЩЕИНАЗЕМЛЮ·ВЪЗВѢСТОУꙖХРИСТАБО
ГА·ПРѢДЪНИМЬЖЕВЪЗЫГРАВЪСАВЪ
ЗВЕСЕЛИСА·ЕГОЖЕВЪТРЬБИИСЪШЬДЪШЕ
САВЪРОЖЬСТВОЕГО·ДОСТОИНОУБОТОУЩЕ
БЛАГОУВЬСТИВЬНОПОХВАЛИМЪ
ЗВѢЗДАЗВѢЗДАМЪПРЕДЪТЕЧА·ОТЪ
НЕПЛОДЬНОУБОКОУ·НАЗЕМЛИРАЖАЕ
ТЬСА·ДЬНЬСЬ·ИОАНЪБОГОЛЮБИВЪІИ·
ИХРИСТОВОУНАЗНАМЕНАЕТЬЗАРЮ·ВЪ
СТОКЪСЪВЪІШЕ·НАПРАВОЮВѢРЪНЪІИ
МЪПРОХОЖЕНИЕ· ·ГЛА·Г·
ДЬНЬСЬ·СВѢТЛАСВѢТИЛЬНИКЪ·ПРЕДЪ
ПОУТЬТВОРИТЬПРИШЬСТВИЮБОЖИ
ЮСЛОВАИКОЗВѢЗДАСВѢТЛА·ДЬНЬ
СЪЗАРИЮЩИЗЪІКЪОУЮСНИ·МЪЛЧА

нию прилежавъ·ангелоу повелѣвъшоу·
подобааше бо тако·о отьцю гласа·не
мълуанние хранити·произшьдъша
и щрева бесплодьна·и въсего мира и
збавление·благовѣствоующю дь
рзновениемь мъногъмь·
Исаиꙗ нъınѣ пророкъ гласъ дьньсь·
въ больша аго мѣсто пророкъ·роже
ние иоаново исплъни са·се бо рече
посълаю·ангела моего·прѣдъ
лицьмь твоимь·иже оуготовитъ
поуть твои прѣдъ тобою·сь бо бѣ·
небесьнааго цесарства воинъ·прѣдъ
текъ·ꙗко въ истиноу правъıи ство
раашеть за бога нашего·чл[illegible]
къ бо естьствъмь·ангелъ бо [illegible]
тиемь сыи·чистотоу бо всю и
цѣломоудрие възлюбие·и има


149
шебонежепонестьствоу·оубѣжа
аше·неже паче естьства·подвиза
въса·тоговьсивтрьнии·добродѣ
тельмъподобащесѧ·молитисѧо
насъмолимъсѧ·съпаститисѧдоуша
мънашимъ· гла· и҃
вижьенлисавеѳь·ѥдѣвицима
рииглаголющь·чьтопришьлае
сиклмънѣ·матигосподамоего·
тыцесарановыши·назъвонна·ты
законодавьца·назъзаконополо
жителѧ·тыслово·назъ·гласъпро
повѣдавъшии·цесарьствонебесьное·
Подобаетьноаноуелагооухание·по
добаетьхристителюпѣнии·кра
сота·сьсопроповѣданачатъюсъна
щегосъпасениѧ·ѩконграмевътрѣ
вѣнивъпиюевъпоустыннипокаите

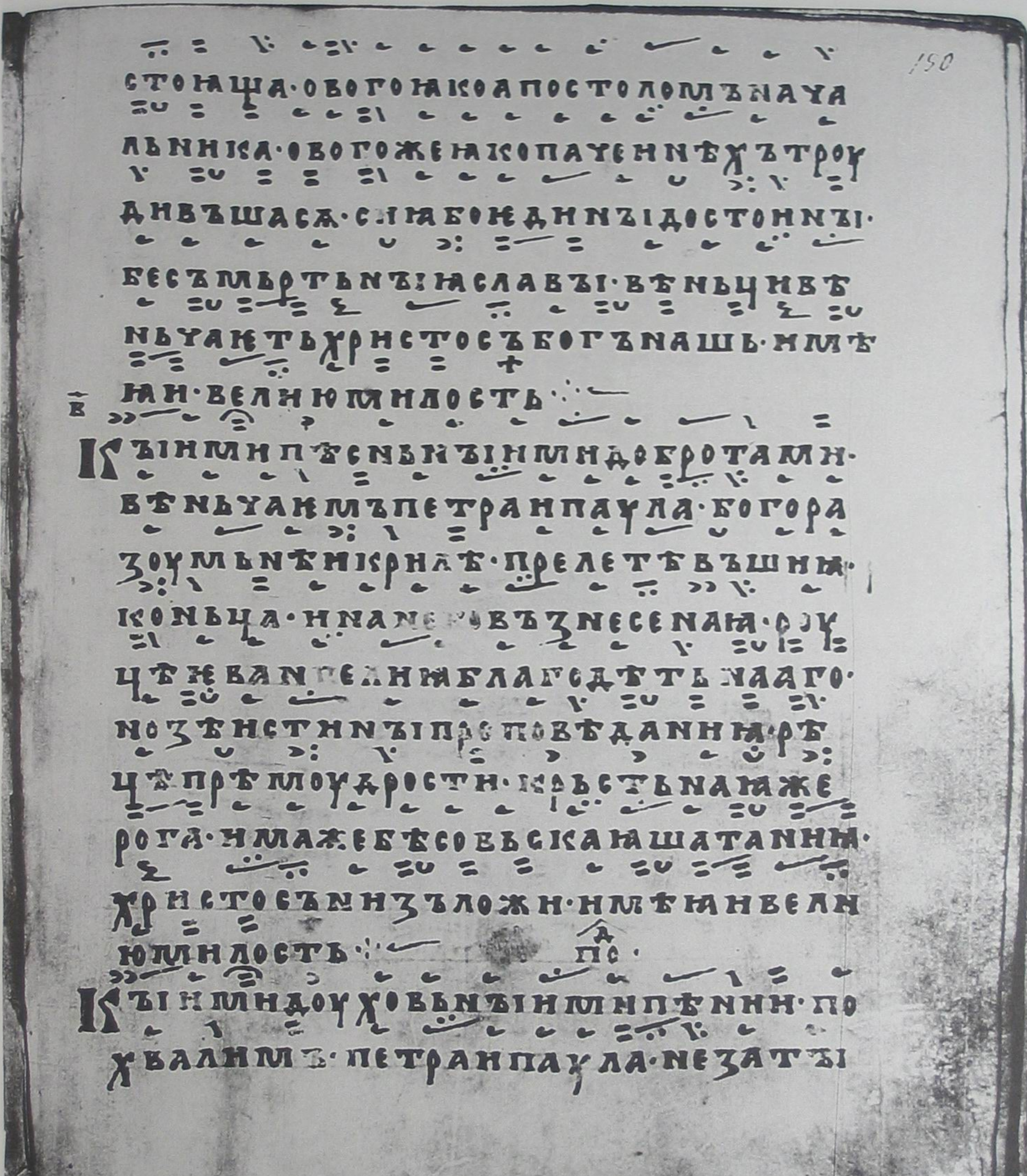
149об

са·цесаревъвоинъ·предътекъблагодѣ
ти·агньцапровъзвѣстивъіиисъпа
соумоласѧодоушахънашихъ

въ·кѳ·стхъаплъ·петраипавьла

А Иже по градомъ оузъі·къто исповѣ
стьчьстьнъінапостоле·ликъто пре
дъставить·подвигъіитроудъітво
ю·имиже троудисѧ въ благовѣсто
вании христовѣ·давьсѧ приобрѧ
щеши·исъхристеу приведеши цѣ
рсъвьнъси ю·моли хранити·добро
ю твою исповѣдани ю·до послѣдь
нааго изазіхани ю·пауле апостоле
ноучителю црквамъ

Б Къіими поувальнъіими вѣньчи·оу
ваземъ·петраипаула·раздѣлена
ю телесема·исъвъкоуплена ю благо
дате ю·богопроповѣдателя·прѣдъ


150
стоꙗща·обоего ꙗко апостоломъ нача
льника·обогоже ꙗко паучени нѣ Хъ троу
дивъшаса·сиꙗ бо едини достоинъı
бесъмьртьнъıꙗ славъı·вѣньцивѣ
ньчаѥть Хрьстосъ богъ нашь·имѣ
ꙗи·велию милость·
Къıими пѣсньнъıими доброта ми
вѣньчаимъ петра и паула·богора
зоумьнѣ и ѩзъıка·прелетѣвъшиꙗ
коньца·и на небо възнесенаꙗ·оу
чѣнье вангелиѥ благодѣть наагого
нозѣ истинъı проповѣданиꙗ рѣ
ча премоудрости·крьстьнаꙗ же
рога·и ꙗже бѣсовьскаꙗ шатаниꙗ·
Хрьстосъ низъложи·имѣꙗи велию
милость· пдс·
Къıими доуховьнъıими пѣнии·по
хвалимъ петра и паула·незатъı

150об

каѥмаꙗмоуста· безбоженъıꙗмоугнѣва
юща· страшьнъıмьножьмьдоуховь
нъıимь· риимоупрекрасьнаꙗмоудо
брениꙗ· вьсеꙗвьселенъıꙗпитате
ла· новаагозавѣта· богонаписа
нѣнадъсцѣ· мъıслѣнѣиꙗжевъси
онѣ· христосъпризъва· имѣꙗи
велиюмилость· гла· в
Приднаоубодьньсьвѣрьнъıихъпохва
льноидоброиизволениѥ· ликъсъ
ставльшекоупьно· благодѣтьна
ꙗизборьнаꙗꙗдѣлатала· петраи
паула· подобьнъıимиипохвалами
вѣньчаимъ· ꙗконескоудьновьсѣ
мъ· слово насѣꙗвъша· въсихъ и бла
годѣтьдоухаобогатиста· иисти
ньнааго· виноградаасоущарозгѣ·
грьзнънамъзьрѣлъ· дароваста· бе

веселѧщесѧ срьдьца наша · къ нимъже о
тъ кръвенъмь лицьмь · и чистою съ
вѣстию · възъпиимъ глаголюще ·
радоуи та сѧ · разорителѧ бесловесь
нъіихъ и слоузѣ словесьнъіимъ · ра
доуи та сѧ · всѣхъ творьца · и промъі
сльника и избьраная красьна · радо
и та сѧ · ходотая благъіимъ · и про
гонителѧ лоукавъіимъ · и ѧже
молимъ сѧ · молити присно · миръ
тихъ · мирови испросити · къ зижи
телю и оучителю · и доушамъ нашимъ
мъ велию милость · гла · в ·

Петръ вьрховьнии · преславьнъіихъ
апостолъ · камень вѣри и пауле бого
гласе · свѧтъіихъ цьркъвъ · вѣти
и свѣтило · божьствьноу оумоу пре
столоу престоꙗща · за нъі христа

151об

ОУМОЛИТА: ГЛА·В·

ПАУЛЕОУСТАГОСПОДЬНА·СТЕПЕНЬОУЧЕ
НИИ·ИНЪГДАОУБОГОНИТЕЛЬ·ИИСОУ
САСЪПАСА·НЫНѢЖЕИПЬРВОПРЕСТО
ЛЬНЪАПОСТОЛОМЪБЫВЪБЛАЖЕНЕ·
ТѢМЬНЕИЗАРЕЧЕНЬНАМВНАДѢМОУ
АРЕ·ДОТРЕТИИМАГОНЕБЕСЕВЪШЬЪ·
ИЗЪВААШЕ·ПРИДѢТЕОМЪНѢ·И
БЛАГЫИХЪНЕЛИШИМЪСА:

ГОРЬНАМАГОИИЕРОУСАЛИМАГРАЖАНИ
НА·КАМЕНЬВѢРѢ·ВѢТЪВИИЦЬРКЪ
ВИХРИСТОВѢ·ТРОИТЬНАМИСОУПРОУ
ГАМИРОУЛОВЬЦА·ОСТАВИВЪШАДЬ
НЬСЬЗЕМЬНАИ·ПРЕИДОСТАСТРАСТИ
ЮКЪБОГОУ·ИМОЛИТАСАКЪНЕМОУ·
СЪДЬРЗНОВЕНИИЕМЬ·СЪПАСТИДОУ
ШАНАША: ГЛА·Д·

ХРИСТОСЬТАПЬРВѢЮ·ИЗБЬРАНИЕ

152

петрестепеньвѣрѣвѣньча·тебе
ꙗковьсѣхъвладꙑкапрежерече·бла
женъеси·симоне·варнона·ꙗкоплъ
тьикръвьнеоного·свꙗщенопропо
вѣдьника·моиегосътвори·нъмо
иотьць·иже естьнанебесѣхъ·
тогомоли·богоблаженꙑинапосто
ле·даровати намъвелиюмилость·
Трикратꙑвъпрошение·ежепетре
любишилимꙗ·трикратꙑотъвь
ржение·христосъисправи·тѣмьи
мътаниоразоумениисоусимонъ·
господи·вѣсавѣси·ивьсꙗсъвѣси
тꙑвѣсиꙗколюблютꙗ·тѣмьсъ
немоусъпасъ·пасновьцамоꙗ·па
сиизъбранꙑꙗмоꙗ·пасиагни
цамоꙗ·ꙗжесвоеюкръвию·сътво
рихъвъсъпасение·тогомолибо

152об

ГОБЛАЖЕНЪІИАПОСТОЛЕ·ДАРОВАТИИМА
МЪВЕЛИЮМИЛОСТЬ·:· ГЛА·Е·

ПРѢМОУДРОСТЬБОЖИІА·ПРИСНОСОУ
ЩЬНОСЛОВООТЬЧЕ·ІАКОЖЕ·ВЪЕУА
НГЕЛИИХЪПРѢДЪГЛАГОЛА·БЛАГО
ПЛОДЬНОІЕРОЖДАНИІЕВЪІИЕСТА·ПРѢ
ХВАЛЬНАІААПОСТОЛА·ИЖЕГРЬЗНЪЗЬ
РѢЛЪВЪВѢТВЬХЪВАЮГОЕАЩА·ІЕГО
ЖЕВѢРЬНИИСЪНѢДАЮЩЕ·ПОЛОУЧИА
ИМЪВОЛЮВЕСЕЛИІА·ПЕТРЕ·КАМЕНЬ
ВѢРЪІ·ИПАУЛЕПОХВАЛОВЬСЕЛЕНѢИ·
ОУТВЬРДИТАСТАДО·ІЕЖЕСЪТАЖАСТА·
г МОЛИТВАМИВАЮ·:·

ВЬСЕЧЬСТЬНЪ·АПОСТОЛЬСКЪІИПРИ
СПѢ·ПРАЗДЬНИКЪЦЬРКЪВИХРИ
СТОВѢ·ХОДОТАИЕТКОУМЬВЬСѢМЪ·
СЪПАСЕНИІЕНАМЪ·ТАИНОУОУБОВЪ
СПЛЕСКАВЪШЕ·КЪСИМЪРЬЦѢМЪ·

радоуитеса · свѣтила тьмьнъіимъ · 153
мъісльнаа госълньца · лоуча проси
ꙗюща · радоуитаса · петре и пауле ·
оучении божьствьнъіихъ основа
ниѥ · неподвижимѣ · друга хри
стова · съсоудачьстьнаꙗ · придѣ
та посрѣдѣ насъ невидимо · съпо
добаща даровъ бесплътьнъіихъ ·
иже ваю праздьникъ похвалаю
шча пѣнии ·: гла · г ·
Праздьникъ радостьнъ · ꙗви са стра
намъ дьньсь · вьсесвѣтьлаꙗ памѧ
ть · преславьноую апостолоу · и вьрхо
вьнюю петра и паула · тѣмь · и ри
мъ съ радоуѥтьсѧ · ликъствоуꙗ · пѣ
сньми и похвалами · праздьноуи
мъ · и мъі братиѥ · вьсечьстьнъі
и сиꙗ дьньсь съвершивъше · радоуи

153об

са· петре апостоле· и присньіи дроу
же· твоего оучителѧ христа бога
нашего· радоуисѧ· павьле прехва
льне· и проповѣдьниче вѣрѣ· и оу
чителю вьселенѣи· ıако имѣѧ дь
рзновениıе· соупроуга свѧтаѧ съпра
женаıа· христа бога нашего· мо
литасѧ съпасти доуша наша:·—
Благочьстиıа· истинѣ проповѣдьни
ка· и цьркъвьнѣи· прѣсвѣтьлѣи
звѣздѣ· пѣсньми и похвалами по
чьтемъ· петра и вѣрьныимъ каме
не· и павьла истиньнаго· оучите
лıа· и таиньника христова· сиıа бо и
стиньно ıе слово· наставıа въшавъсь
рдьча вѣрьныимъ· вьселенѣи· и пасдо
носие подаваıаста· и молитасѧ
христоу съпасти доуша наша:·—

Єже преидоста · създаниꙗ свѣти

въша · съпасова оученика льстьи

дольскоую · ꙗко тиноу попаливъша ·

оучении иливаю · ꙗзыкы отъ невѣ

жьства и глоубинъ · къ божию ра ·

зоумоу · оуловивъша съпасоста · и

нꙑнѣ молита са христоу · да мило

сти въбоудеть намъ · въ дьнь соу

дьнꙑи ⁘ · гла · и ·

Хоульникъ · и гонитель бꙑсть цр

ркъве · павеле преблажене · съ небе

се · призъванъ застоупилъ кеси · си

ꙗже преславьноу · ꙗже нꙑнѣ мо

ли · избавити стадо твое · отъ бѣ

дъ и съпасти доуша наша ⁘

Въ · л · стх апл ъ · ві · стра · таꙗже ⁘

Мца иоуниа · въ · а · днь

※ стоую безмьздьникоу · коузмы и да

※ миана · стра · гла · г · самогласн ⁘

※ а стира · пина · ноемвра · въ · а · дьнь ⁘

в ВЪ · в · положении ризѣ · прѣ ѣ · нбци ⁘

Съмысломъ оучестивъшиимъ съ
ангелы иммы · тържьствоуимъ свѣ
тьло научающе · давыдьскоую
пѣснь отроковици невѣсте · вьсѣ
хъ цесара христа бога нашего · въ
скрьсни господи · глаголюще въ по
кои твои · ты и ковьчегъ свѧтыни
твоеи · ꙗко бо полатоу красьноу · си
юоу краси · и приучь тѧю · градоу сво
ѥмоу владыко · строити и покры
вати · отъ соупостатьныихъ по
ганъ · крѣпъкою силою · твоими мол
твами ⁘

Въ · н · стго прокопиꙗ ⁘

Оуношьскоую имѣи възрастъ·
ꙗкоже моудрыи паулъ· отъ вышь
ниихъ· божьствьныи дарьми при
имъ· и лоукавьнааго борителꙗ· ꙗ
рость· зъваниемь христовъмь
низложилъ еси· преспѣваꙗ бла
годѣтью· прокопие мъногостра
стьне· о насъ къ господоу молисꙗ·
съпасти доуша наша· гла· д·
Багрꙗницею кръве моучениꙗ тво
его оукрашьшисꙗ црькы божи
ꙗ· сълньчьн[illegible] лоуча поущаеть·
прокопие м[illegible]ногострастьне· кръ
стъмь бо· въ[о]роужи въсꙗ· иже
оумрѣти за христа· оусрьдьно и
зволи до[illegible]на напъдакъ· чюжаюоу
моу прот[illegible]исꙗ· и посрамивъ къ
зни· беза[ко]ньныихъ· побѣдаи

ТЕЛА·ВОИНЪꙖВИСѦ ХРИСТОВЪ·ТѢМЬ
МОЛИМЪТА·ꙖКОИМѢꙖДЬРЗНОВЕ
НИИЕ·МОУЧЕНИКОМЪОУДОБРЕНИЕ·
МОЛИСЪПАСТИДОУША НАША·
ВЪСИꙖДЬНЬСЬ·ПРЕСЛАВЬНАꙖПАМѦ
ТЬТВОꙖ·ПРОКОПИЕМЪНОГОСТРА
СТЬНЕ·СЪЗЫВАЮЩИ·НАСЪПРАЗДЬ
НОЛЮБЬЦИ·КЪПОХВАЛЕНИЮИСЛАВѢ
ХРИСТАБОГАНАШЕГО·ТѢМЬИПРИ
ТѢКАЮЩЕ·КЪРАЦѢМОЩИИТВОИХЪ·
ИСЦѢЛЕНИꙖДАРЫПРИИМАЕМЪ·И
ТЕБЕВѢНЬЧАВЪШААГО·СЪПАСАХРИ
СТА·ВЪСПѢВАИМЪВЪВѢКЫ·НЕПРѢ
СТАНЬНОСЛАВѦЩЕ· ГЛА·Г·
ДЬНЬСЬ·ВЬСЕЛЕНАꙖКЬСА· СТРАСТОТЬ
ЕПЬЦАДОУХАМИПРОСВѢЩАЕТЬСѦ·
ИБОЖИꙖЦЬРКЫ·ЦВѢТЫОУКРАША
ЕМА·ПРОКОПИИВЪПАМѦТЬТИ·СЧГО

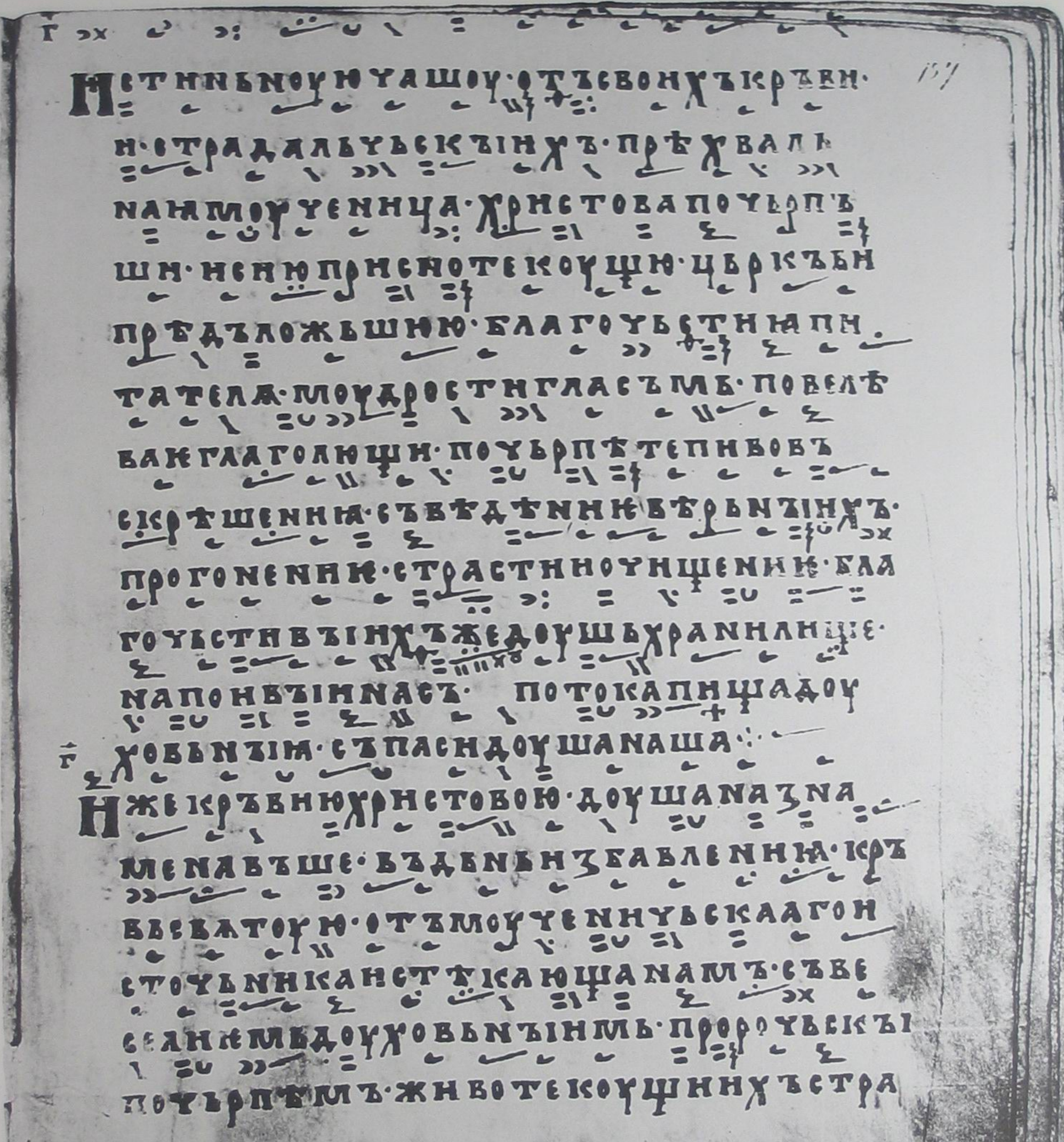
156

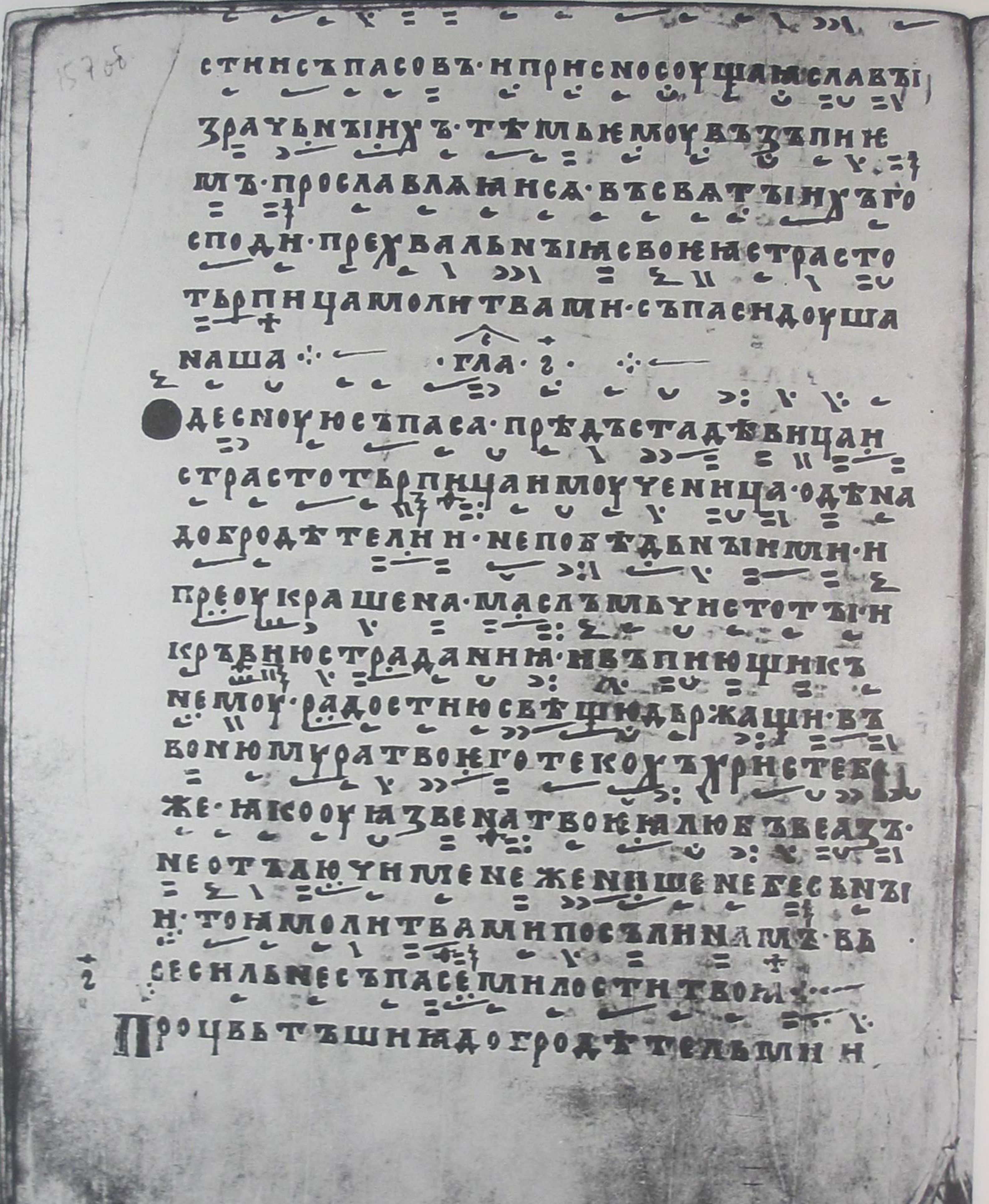
дьничехристовъ·изастоупьниче
теплъıи·непрѣстанимолѧсѧ·зара
бъıсвоıа: гла· н·
Таиньнъıимилоучами·пресвѣть
лъıимитроицапросвѣщаѥмсамоуче
ниче·прокопиѥдоблеоумьнъıи·
твореньѥмьбогъбъıваѥши·обо
жаѥмъ·причастиѥмь·тѣмь·
вѣроютвораще·твоисвѣтонось
нъıипраздьникъ·отънапасти
имъногообразьнъıхъ·съпасти
самолитвами· гла· н·
Ꙗкожепаулъзъваниѥ·отъбога
прииимъмоучениче прокопиѥ·
ипрѣспѣвамобозѣ·крьстьнъı
имьоупованиѥмь·моученичьско
ѥнечьстиѥ·инадольскоуюнемощь
моужьскъıипосрамилъѥси· тѣмь

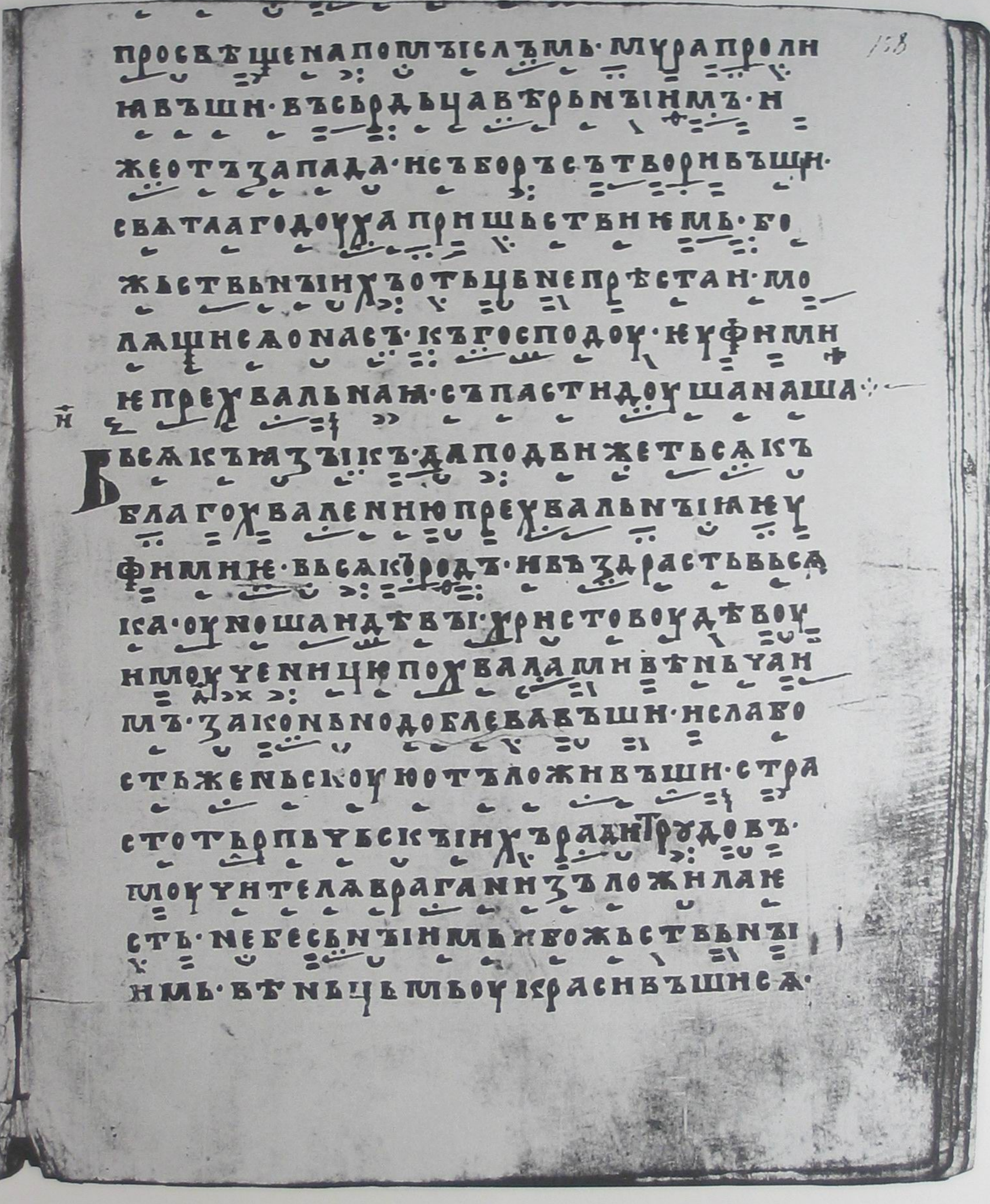
идокръви·противисѧгрѣхоу·нане
видимꙑꙗврагꙑпротивоупобѣ
жаѧсѧ·имолишисѧнепрѣстань
но·избавителюибогоу·даровати
вьселеннѣимиръ·идоушамънаши
мъвелиюмилость·:

г Въ·аі·стꙑѧмоучица·еѵфимиѣ·:

Страстотьрпьчьскоѥтържьство·
вѣрьнии·богомоудрьнотворимо
ѥвидаще·дивьноуоумоувъсъвѣ
тѣхъбогоунашемоу·благодаре
ниѧхвалоувъспоимъ·невидимоу
юодьржавоу·противьнꙑѧсилꙑ·
въженьстѵмьѥстьствѣпобѣди
лаѥть·ибожьствьноуютвоюсилоу·
вънемощисъконьчавъ·добꙑи
моучєница·тоѧмолитвами·съ
пасидоушанаша·:


157
Истиньноую чашоу · отъ своихъ кръви
и страдальчьскꙑихъ · прѣхваль
наꙗ моученица · христова почьрпъ
шии · испию присно текоущию цьркъви
прѣдъложьшию · благочьстиꙗ пи
татела · моудрости гласъмь · повелѣ
ваѥ глаголющи · почьрпѣте пивовъ
скрѣшениꙗ · съвѣдѣниѥ вѣрьнꙑихъ ·
прогонениѥ · страстии оучищениѥ · бла
гочьстивꙑихъ жедоушь хранилище ·
напоивꙑи насъ · потока пища доу
ховьнꙑꙗ · съпаси доуша наша
И же кръвию христовою · доуша назна
менавъше · въдень избавлениꙗ · кръ
вьсвꙗтоую · отъ моученичьскааго и
сточьника истѣкающа намъ · съве
селиѥмь доуховьнꙑимь · пророчьскꙑ
почьрпѣмъ · живо текоущиихъ стра


157об
стиисъпасовъ·иприснососоущаꙗславъı
зрачьнъıихъ·тѣмьжемоувъзъпиѥ
мъ·прославлꙗѥмиса·въсвꙗтъıихъго
спода·прехвальнъıимъсвоѥѥстрасто
търпица молитвами·съпасидоуша
наша ·глас·г·
одесноуюсъпаса·предъста дѣвица и
страстотърпица имоученица·одѣна
добродѣтелии·непобѣдьнъıими·и
преоукрашена·маслъмьчистотъı·и
кръвиюстраданиꙗ·ивъпиющи к
немоу·радостнюсвѣщюдържащи·въ
вонюмѵратвоѥготекоу хрисетебе
же·ꙗкооуꙗзвенатвоѥюлюбъвеꙗзъ
неотлаючимлененеженишенебесьнъı
и·тоимолитвамипосълинамъ·ва
сесильнесъпасемилостьтвоꙗ
Процвьтъшиꙗдобродѣтельми и



просвѣщена апостолꙑ славимъ. мѵра проли
ꙗвъши. въсьрдьча вѣрьнꙑимъ. и
же отъ запада. и съборъ сътворивъши.
свѧтаагодоуха пришьствиѥмь. бо
жьствьнꙑих отьць непрѣстаи. мо
лѧщи сѧ о насъ къ господоу. ѥуфими
ѥ прехвальнаꙗ. съпасти доуша наша.

Всѧкъ ꙗзꙑкъ да подвижеть сѧ къ
благохвалениꙋ прехвальнꙑꙗ ѥу
фимиѥ. вьсакъ родъ. и възарасть вьсѧ
кса. оуноша и дѣвꙑ. христовоу дѣвоу
и мѫченицю похвала ми вѣньчан
мъ. законьно доблевавъши. и славо
стьженьскоую отъложивъши. стра
стотьрпьчьскꙑих бран и трудовъ.
моучитела врага ни зъложила ѥ
сть. небесьнꙑими и божьствьнꙑ
имь. вѣньцьмь оукрасивъши сѧ.

просить оу жениха бога · даровати намъ
велию милость ⁖

В҃ ЕІ · стг҃о · кирика · и оулиты ⁖ гла҃ в ⁖

Иже отъ пеленъ исплъненъ благодѣ-
ти · имѣ юнъ сѣдыи съмыслъ · на побѣ-
дѣ подвигъ твоихъ · моученичє кири-
че · просисъ матерню своею оу христа
бога · даровати мирови · яко твои чь-
стьныи и великыи и побѣдьникъ ⁖

В

Младеньць явисѧ въ моученицѣхъ ·
съвършенъ явисѧ оумъмь · понеже
безначальное слово приимаъ иси
прехвальне · с гнѧ небоялъсѧ еси · бе-
законьныихъ · съ матерню своею
зижителѧ моли · да съпасеть съпа-
съ · доуша наша ⁖ гла҃ г ⁖

Придѣте · и видите вьси страньно цю-
до и преславьно · кто · видѣлъ мла

159

деньца · трилѣтъсоуща · моучитела
посрамивъша · олечюдо · матерьсъ
сааше · ипитаѥмъкъдонлицивъпи
ꙗаше · неоубоюсамати моꙗмоукы ·
зълаагомиродържьца · христосъбоѥ
стыкрѣпостьтроующимъвънь ·
Трилѣтьнъ троицю проповѣдааше · и
млекъмъпитаѥмъматерьоутвь
ржааше · престанимати моꙗ · ры
даниисльзьныихъ · съвышезн
житель · съмотритьисъпасетьдоу
шанаша

Въ · зı · стыꙗмарины · гла · а ·

Ѩконакаменетвьрдѣисповѣдании
ѥгожиꙗ · оутвьржьшиса · марино
прехвальнаꙗ · оубиицаврагавъпа
гоубоу оумьртви · ивѣньцапобѣдь
ныи · достоинопримлаѥси

ВЪГРАДѢ БОГА НАШЕГО· НАГОРѢ СВѦТѢ
НЕГО· ТОУ ВЪСЕЛИ СѦ МАРИ НА СВѢ
ТИЛЬНИКЪ· НЕОУГАСАЮЩИ И СЪБЛЮ
ДЪШИ· ОУСЛЪІШИМЪ ДѢВИЧЮ ПО
ХВАЛОУ· ОДѢВИ ЦѢРКЪІ БОЖИѦ· ОДѢ
ВЬСТВО МОУЧЕНИКЪМЪ СЛАВА· ОДѢ
ВЬСТВА· АНГЕЛОМЪ СЪПРИЧАСТЬНА·
ГЛАВЪМЬ ВЕСЕЛИѦ· И ПѢСНЬМИ ВЪ
СКЛИКНОВЕНИИ ВЪСПОИМЪ МАРИ
НОУ МОУЧЕНИЦЮ· ѦКО НИЗЪЛЪЖИ
ЛА НАЗЕМЛЮ· И ДОЛЬСКОУЮ ЛЬСТЬ
И ПРОТИВЬНААГО ВРАГА ДОБЛЕ· ПОДА
НОГАМА СВОИМА НИЗЪЛОЖИ· ТѢМЬ
И СКОНЬЧАВЪШИ СѦ· НА НЕБЕСА ВЪЗНО
ШААШЕ СѦ· НАГЛАВѢ ВѢНЬЦЬ НОСѦЩИ
И ВЪЗЪІВАЮЩИ· ТЕБЕ ЖЕНИХОУ МОИ
ЛЮБЛЮ И ЛЮБЪВЬНОЮ ЖАДАНИЕМЬ И
МѢЮЩИ· ПО ТЕБѢ ПЛЪТЬ МОЮ ОГНЮ

ПРЕДАХЪ·ОБИТАЮОУБОВЪВѢЧЬНЪІ
ЮТВОЮОБИТѢЛИ·ИДЕЖЕЕСТЬВЕСЕ
ЛАЩИИМЪСАВЕСЕЛИЮ·
ВЪ·К·СТО·ПРРКА·ИЛИѢ· ГЛА· А·
ДОУХОВЬНЪІИМИПѢСНЬМИПРОРОКЪІ
ХРИСТОВЪІ·ВЬСИВЪСХВАЛИМЪ·ИЛИ
ЮБО·ѲЕЗВИТѢНИИНЪ·НАНЕБЕСАВЪ
ЗИДЕ·ИМИЛОТИЮЕЛИСѢИ·ДАРЪПРИ
ИМЪСОУГОУБЪОТЪБОГА·ИСВѢТИЛѢ·
СВѢТЪЛѢВЬСЕЛЕНѢИЮВИСТАСА·МО
ЛАЩАСАБЕСПРѢСТАННОДОУШАХЪ
НАШИХЪ· ·ГЛА·В·
ПОДЪИМЪШИІСОЛЕСНИЦАТА·ОГНЬНО
СЬНАМІСОВЪТРОУСЪНАНЕБЕСА·ОГНЕ
ДОУШЬ НОУЮТИБЛАГОДѢТЬ·ЮЮ
ДЕСЪПОДАМАШЕ·ИЛИЮ·ѲЕЗВИТѢ
НИНЕ·НОТЬЛѢВЪШАТА·НЕВИДѢТИ
СЪМЬРТИ·ДОИДѢЖЕПРОПОВѢСИ·ВЬСѢ

мъконьчиноу· тѣмь прииди подаи
намъ твоихъ исправлении оучении·:·

Свѣтилѣ въсию ставь селенѣи дъ
вѣ свѣтилѣ· илиа и елисѣи· овъ оу
бо· божьствьнымь словъмь небе
сьныя капля заключи· и цесарѧ о
бличи· колесницею же огньною на
небеса възатъ бысть· съже· веща
дьствоующа воды исцѣли· и соугоу
бь прииме благодѣть· иорданьскы
я строуя пресиде· и ныне съ ангелы
ликъствоующа за ны молита· съпа
сти сѧ доушамъ нашимъ:

Nа огньнѣ колесници· по облакоу пре
шьдъ· въ страны свѣта зарѣнѣи пре
ложенъ бысть о ф·е зинтѣнии и ли
и· стоудьныя же пророкы посрами
ль еси· иже небо словъмь заключи

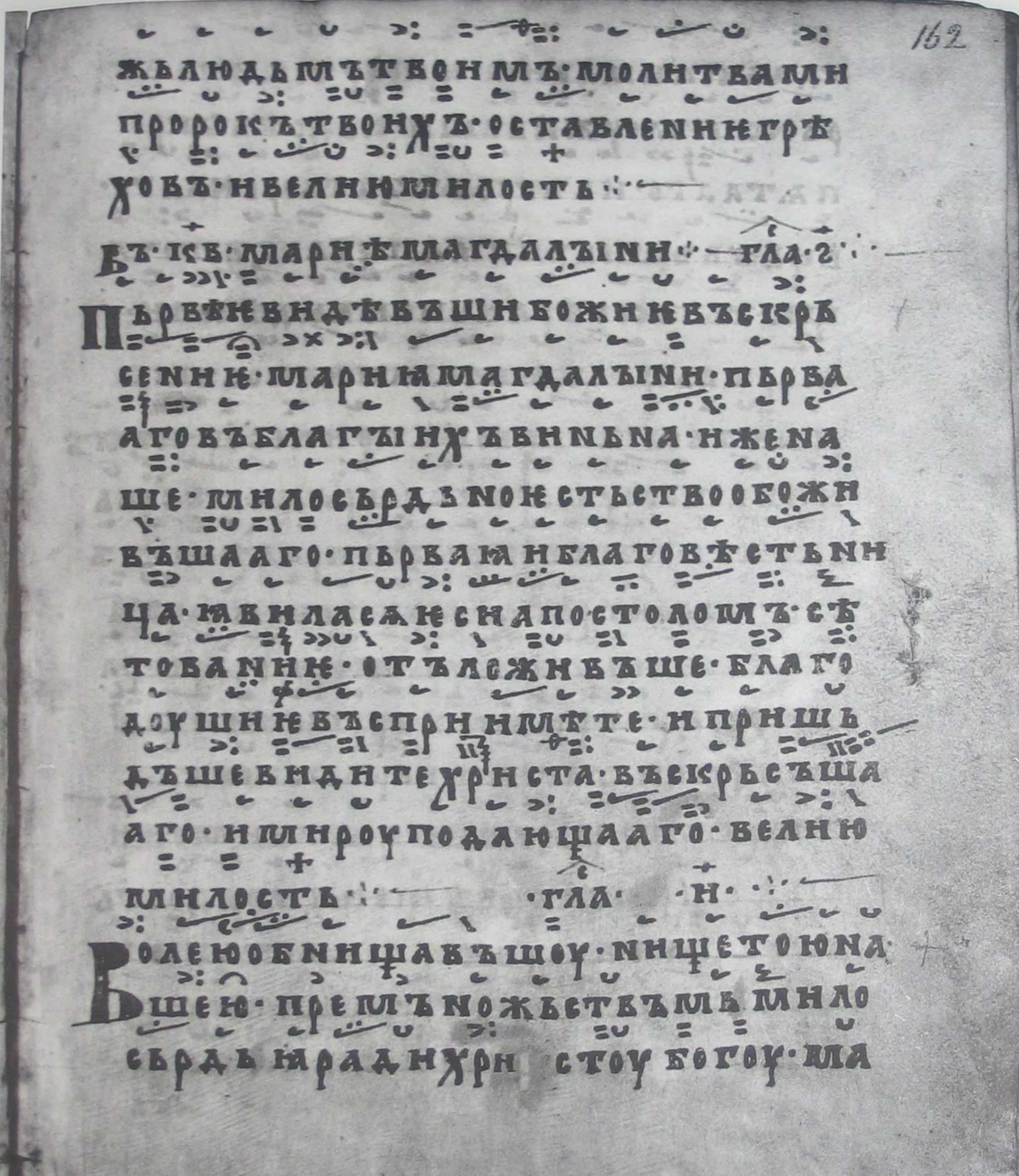
въ таконицѣ бѣ самъ разарѣшити на
ша прегрѣшениꙗ къ господоу моли
твами твоими и спаси доуша наш

Пророче и проповѣдателю христовъ
прѣстола величьствиꙗ никагда
же остоупающи и къ пло[у]жьдоне
мощьно [illegible] присно прѣдьсто
иши въ вышьнихъ хъ слоужа весе
леноую благословлающи вьсюдоу
прославлаемъ просимъ милости доу
шамъ нашимъ · гла · г ·

Приидѣте правовѣрьнии хъ съ ньми
ще събравъше съдьнасъ въ чест
ноую цьркъвь богогласьныихъ
пророкъ пѣсньми въспоимъ весе
гласьноую пѣснь сиимъ прослави
шю христоу богоу нашемоу и вѣра
доути и въ веселии възопиимъ

радоуисѧ· землнꙑи ангелъ· и небе
сьнꙑи чловѣче· или паче велико име
ните· радоуисѧ· иже вооугоубоу бла
годѣть отъ бога приимъ· и лисѣ
ю въсечьстьне· радоуитасѧ· засту
пьника теплаꙗ· и предъстатела
и врача· доуша мъ и тѣло мъ хри
стоименьнꙑи имъ людьмъ· отъ вь
сѧкого нападениꙗ соупротивьна
аго· и отъ напасти и отъ вѣсѧко
ꙗ бѣдꙑ· избавити молитасѧ· вѣ
рою творѧщаꙗ· въсепразьноую па
мѧть вашю· гла· н·

Пророкомъ начальника· и вьсе свѣ
тьлѣ извѣ за вьселенѣи· пѣснь
ми почьтѣмъ въраннии· или юнк
лисиꙗ· и христоу въспинимъ пѣ
сньми· благоърдi господи· пода



162

жьлюдьмъ твоимъ молитвами
пророкъ твоихъ · оставлениѥ грѣ
ховъ · и велию милость ·

Въ · кв · марии магдалъини · гла · г

Пьрвѣе ѥвидѣвъши божиѥ въскрь
сениѥ · марию магдалъини · пьрва
аго въ благъ ихъ вининьна · ижена
ше · милосьрдьно ѥстьство божи
въшаагo · пьрвая и благовѣстьни
ца · явиласа ѥси апостоломъ · сѣ
тованиѥ · отъложивъше · благо
доушиѥ въсприимѣте · и пришь
дъше видите христа · въскрьсъша
аго · и мироу подающаго · велию
милость · гла · и ·

Волею обнищавъшоу · нищетою на
шею · премъножьствъмь мило
сьрдья ради христоу богоу · ма

гдалъıни марииꙗ· ꙗко оученица вѣ
рьно послоуживъшии· на дрѣвѣ про
пѧтааго· и въ гробѣ затворенааго·
видѣвъшии въпиꙗаше сльзы точѧ
щи· что се страньно ѥ видѣниѥ·
мьртвьца оживлѧꙗ и каковъ мѣ
нѧѥтьсѧ· кыꙗ бо нѧ принесоу· измѣ
нивъшоу оумоу отъ страдаа бѣсовь
скааго· кыꙗ ли сльзы пролѣю· отъ
сльзъ моѭ праматерь свобожьшаа
го· и въ вьсѧчьскоу оумоу цесарю· ра
ꙗ хранитель ꙗви сѧ· орошениѥ мь
свои хъ си глаголъ· варъ поготоу бла
ѥть· глаголаа къ нѥи· братии моѥи
шьдъши· благовѣщении радость
възъпии· въсхожоу бо къ отьцю· и
богоу моѥмоу и богоу вашемоу· ꙗ
ко да подавъ мирови· велию мило
сть

а Въ· кд· стѣи мѫчцѣ хрьстинѣ ·:·

Съвышьнии мичинъми· съчета
ласѧ иси прѣславьнаꙗ· и мира оуста
вивъши и христа възлюбивъши·
хрьстино· вьсечьстьнаꙗ· просѧ
в щи намъ велиꙗ милости ·:·

Ꙗко мѵра стькланицоу· кръвь свою
принесла иси своиемоу женихоу хри
стоу· хрьстино· мѫченице· стра
стотрьпице непобѣдима· възмь
зание въсприꙗла иси· вѣньць не
тьлѣньнъи· отъ него достохва
льнаꙗ· тѣмь оумрьшаего· оуꙗ
звениемь ꙗдовитъих змии· гла
голъмь своимь въскрѣсила иси·
зъваниемь свѧтааго доуха· тѣ
мь и небесьнъих храмъ досто
иноу сътвори· исоу съ чловѣколю

163 об

В

бьць·несъпасъдоушамънашимъ·

Хрнстоименнтъіимьтизъбанн·

немь·дѣвнннıадостоннопоказала

ıєсн·ıаковънстнноу·дѣвнчьскою

чнстотоюоуневѣ[illegible]стнвъшнсѧ

Хрнстовн·благово[illegible]леннıемьотъ

чемь·нпоспѣшьствомьдоуха·

моучениıаже браннн·облнстала

ıєснсвѣтълѣıесълнвъчьнъінхъ

лоучь·тѣмь·ıакожьртвачнста

непорочьна·нанебеснноуюпрн

несесатрапезоу·дѣвънмоуче

ннкълнкъі·въвѣкъінаслѣжда

ющин·съннмнжемолнсѧхрьстн

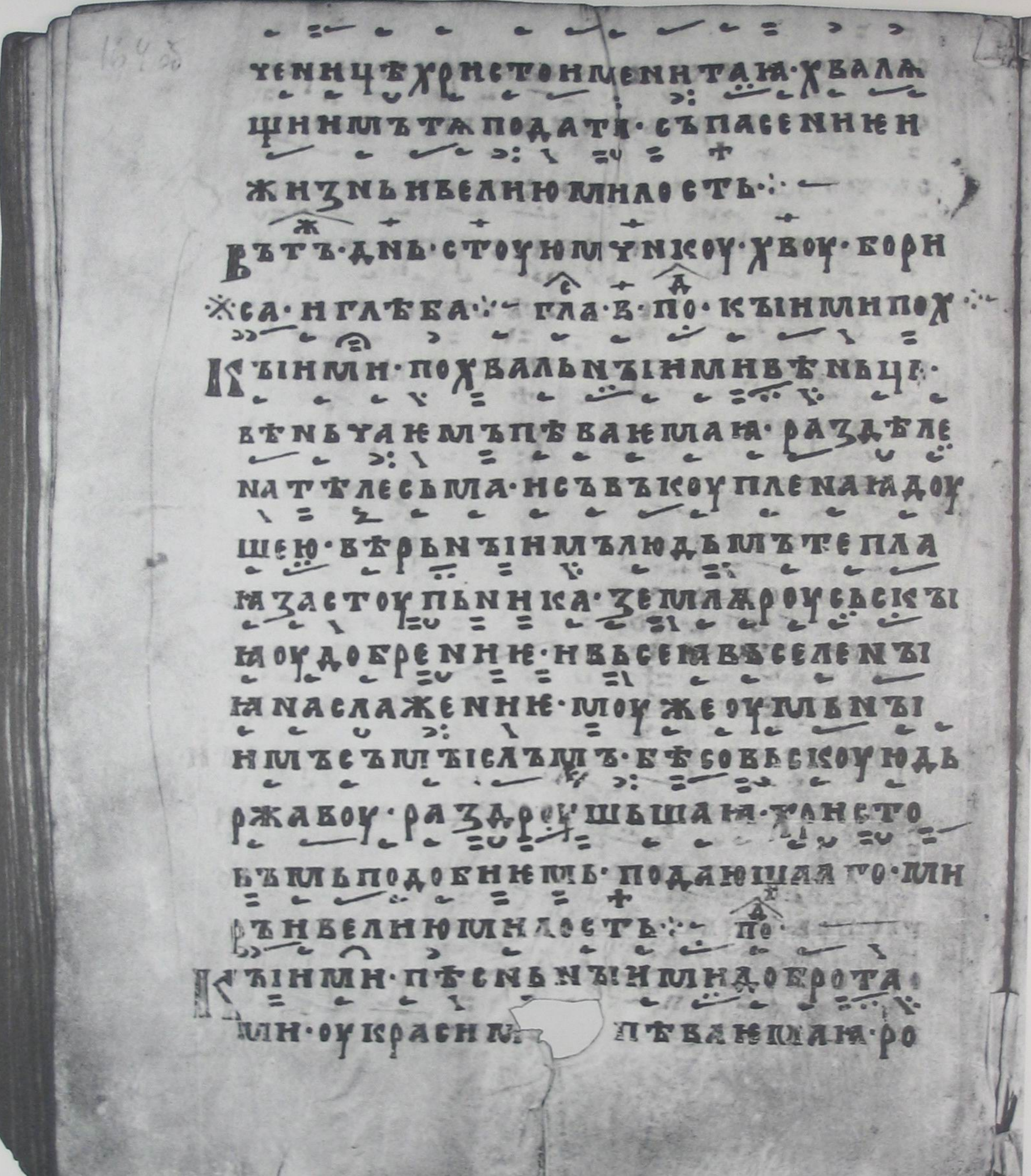
но·нстнннъноименнтаıа·даро

ватнчьтоущиммътамнрь·н

нвелнюмнлость· гла·а·

Оудивнсѧхрнсте·крьстатвоıего·

сила· ꙗко и крьстни на моученица·
страстотьрпьцю скъıимь подвиза
сѧ· тѣмь немощьнѥ естьствоую
отъложивъши· доблевоу противи
сѧ на моучитела· тѣмь и вѣньца
побѣдьнъıꙗ приимъши· молитъ
сѧ о доушахъ нашихъ· гла· е
Дѣвьствьнъıꙗ твоѥꙗ· възлюбивъ
красотъı· цесарь славѣ христосъ·
и ꙗко непорочьноу тѧ невѣстоу· се
бе съчета неизреченьно· и бо хо
тѣнии ѥмь ти· подаѥ ть твоѥи до
бротѣ силоу· на врагъıи на страсти·
непобѣдимааго възьржавъши
сѧ· ноужда горькъıꙗ· и моукъı ѥсо
гоу вовѣньци таоба за· и постави
о деснoую ѥ себе· ꙗко цѣсарицю· оу
крашеноу· того [illegible] моли· дѣвомоу



ченице христоименитая хвала
щиим тъ тя подати съпасениие и
жизнь и велию милость
Въ т҃ъ дн҃ь стоую мученикоу хв҃ою бори
са и глѣба гла҃ в҃ по: Къıими пох
Къıими похвальнъıими вѣньци
вѣньчаемъ пѣваемая разделе
ная тѣлесьма и съвъкоуплена доу
шею вѣрьнъıимъ людьмъ тепла
я застоупьника земля роусьскъı
и оудобрениие и вьсемоу вьселенъı
и наслаждениие моужеоумьнъı
имъ съмъıсломъ бѣсовьскоую дь
ржавоу разарѣвъша я тако сто
въмь подобниемь подающая агоу ми
ру и велию милость По
Къıими пѣсньнъıими доброта
ми оукрасим... пѣваемая ро

165

манасилоуимоущааго · на страсти
доблестьми · и давъıда коупьнорь
вьнителмоба · свѣтилѣ присноси
ıающии нозарающи · свѣтъмь до
бродѣтелии · благочьстивъı ıако вьсм
христовъı боучвѣдѣвъше · заповѣ
ди божьствьнъııа · прославистаса
славьно · вьсѣмъ подающааго намъ
миръ · и велию милость ·
Гъıніми · доуховьнъıими словесъı · съ
ставимъ праздьникъ чьстьнъ ·
прѣславьноюмоученикоу · ıаже хри
ста ради остависта · тьлѣньноую
славоу земльноую · овъ бо прободе
ние въ ребра приıатъ · овъ же ıако
агньць закол енъ бъıсть · ıаже до
стоино естъ христа приıаста · исцѣ
лениıа даръ · вьсѣмъ просащиимъ ·

радостьно· и велию милость ::

стра· гла· г· по· Въсеоупъвание :

Всегорѣ възложьша· моученика

Христова· оумъ свои и доушоу· тѣ

ложеси прѣдаꙗшета· огневи и ра

нам· вьсѣмъ на оудꙑ раздроби

ми· одивьно иже моученика тьрпѣ

ние· видаща оубо оудꙑ своꙗ разно

съ радостию· прѣдаꙗте· въ роуцѣ

господьни· доушоу отъ страсть на

тѣла· тѣмьже страсти ваю дьнь

сьпочитаемъ ::

Чинии ангельсти· и оудивишасѧ· ва

ю тьрпѣнию моученика· ꙗко не

съмѧтесѧ оумъ ваю· видѧща м

рость звѣриноу· навꙑ текоущоу

ю· и рикающоу· о единѣ на творь

ца· и пламени зарѣнѣ на· такоу крѣ

·че

166.

постьюблающа въкальнѣтелѣ
моученика тѣмьженимъі про
славлающетворьцарьцѣмь сла
ваісрѣпостиваю іаниемилостив
Нетъкъмоангели нънродъчловѣ
чьскыи въчюде авъложивъша
съвралаіеста моученика такоу
приимъша за христа страсть то
иже страсти послѣдоучета олеи
въноиеваютърпѣниіемоученика
влад... коу христа прославлаіета
вѣньцаотънегоприіемлета тѣ
мьженинъінестрастотърпьца
христова молитаотъпоущеније
грѣховъ подати хвалащаіа ва
юсвьтаіамоученика
Приидѣтевъсихвалимъ чюдотворь
цоуимоученикоу въіво законь

ностраддавъша · побѣдистасоу про
тивьнааго врага · и нъıнѣ свѣть
ло · оукрашена прѣдъстоита хри
стоу · радоующаса · тѣмь и мъı пѣ
·ма· сньми · патьию веселолюбъвню
похвалимъ въспиюще · радоуита
са · вьселенѣи застоупьника · и по
борьника на врагъı · радоуитаса ·
врачаболащиимъ · и бѣсомъ про
гонителя · радоуитаса · о любь
зная вьрста брата прѣкрасьна
я · ро[м]а не славьнъıи · и давъıде чоу
дьнъıи · и любимая христови · за
нъı молащаса ватоую троицоу · еу
мири ти мира · и съпасти доуша
наша · · гла · н ·
Приидѣте новокрьщении · роусьсти
и събори · и видимъ како безви

цъ ісоу да приимлеть · моученикъ
борисъ · завистию братьнею · копи
ѥмь бо тѣло ѥго прободоша · і сръ
ви пролитиѥ сътвориша · отъ на
важенниꙗ диꙗвола · глѣби же о
тъ того же брата свꙗтопълка · но
жьмь зарѣзанъ бысть · и межоу
дъвѣма колодама съкръвенъ · нъ
сии · вѣньчаста са до нъбеспа
мати погыбе · сии же · христа бо
га молита · о съпасении доушь
нашихъ · гла · и

Плътьскоую · богатаща · свꙗтаꙗ
благородьство · доушевьноую ꙗ
ко божию паче · въжеласта · христа
бо възлюбиста · вьса ко веселиѥ
мирьско и попьраста · но оуетрьмль
нико боу здаста · страстни · съсѹ

ДАЧЬСТЬNАМЪ· ПРѢСВАТААГОДОУХА
ѪВИСТАСА· СЕБОВРАГЪ· ПРАВЬДЬNЪI
ИХЪ· ЗАБИДАБИДАВАЮ ЦѢЛОМОУ
ДРИЮ· МОУЧИТЕЛАВАЮ· ИОУБИИЦОУ
БРАТАБЪЗАВИЖЕ· Ѡ· ЗЪЛОВЬСЕ
СЪМѢNИѤ· Ѡ· ОУБИИСТВѢNЕРА
ЗОУМИИѪ· NАОNОГОЖЕ· БОЖИИСОУДЪ
ВЪСКОРѢПРИИДЕ· ОРОУЖИѤСѢКОУ
ЩЕ· ВЪI ЪI ЪI ЪI· ОУБИѤNАПА
ЧЕЖИВЕ ТА· ИNЕБЕСЬNОѤЦЕСАРЬ
СТВИѤИМОУЩА· ЧЮДОТВОРИТАБЕ
СПРѢСТАNИ· ВАЮХРИСТОСЪ· Ъ Ъ Ъ
Ъ Ъ ЪХЪ Ъ Ъ ѠЪ· ЗВѢЗАѢСВѢТО
NОСЬNѢИ· ПОКАЗАВЪРОУСИ· ВЪI ЪI
NNИХИИИѠИ· ПОХВАЛАѤѪ· ВЪIОУ
ТВЬРЖЕNИѤ· ВАЮ· ГРОБА· БЕЗМЬ
ЗДЬNАВРАЧЬБА· ПРѢДЪЛЕЖИТЬ
ВЪСТРАNѢ· ВЪNЕИБО· СЛѢПИИПРИ

168

оуходащии· вѣрою просвѣщаютьса·
къ вама хромнин блѣкоущеса· и
скачюще отъходать· недоужь
нииицѣлѣють· и бѣсьноую
щеса· бѣсъ изгъвають· вънни
хнии уи· къназа· къназемъ·
выы въ напасть ухъ оутѣха· и въ
тьмь нници свобожениѥ· нъ· ѡхо
нноѡ ѡхо ѡ ў ѡ· соупроугъ сва
тыи· романе ндавыде· непрѣ
станта· молащаса· христоу·
вѣчьносъ хранити· правовѣрь
ноую вѣроу· неврѣдьноу· въ оть
чьствии баю· гла· и·

Братапрѣкрасьнаꙗ· ваю страсти
ашанедоугъіицѣлаюта· тоуне
прирастатоу неженадаадита· бо
лащиимъ ицѣлениѥ· нъ ꙗко

имоуща дързновение· христа бога
молита· о съпасении доуша на
шихъ·· — ·глас и·
Богомь избрании людие· и ново
просвѣщении· сию бо ради· свато
ю· вса земла роуськаꙗ просвѣ
тися· о велие чюдо· иса исо· своею
братоу непощадѣ· окаяньныи оу
бийца· съмѣвыи и зависти ради·
посъла въ злыя слоугы· въсе
блаженаꙗ гострастотьрпьца ро
мана оубиенша· от тѣмь и давы
да заклаша· ꙗко агнца незлоби
во· приведеса на жьртвоу· и въ
сприимъста вѣньца вѣчьныя
от христа бога· его же и възлю
биста· възненавидѣвъша ми
рьскыихъ красоты тѣмь же

169

дрьзновение и моужа· моученика свята
ıа исоу проуга· благородьнаıа бра
та· непрестанита молѧщаса· за
ѡтьчьствованю· выıбонеста· за
стоупьника и врача· вьсѣмъ и
намъ· дароуита· велию милость ∴

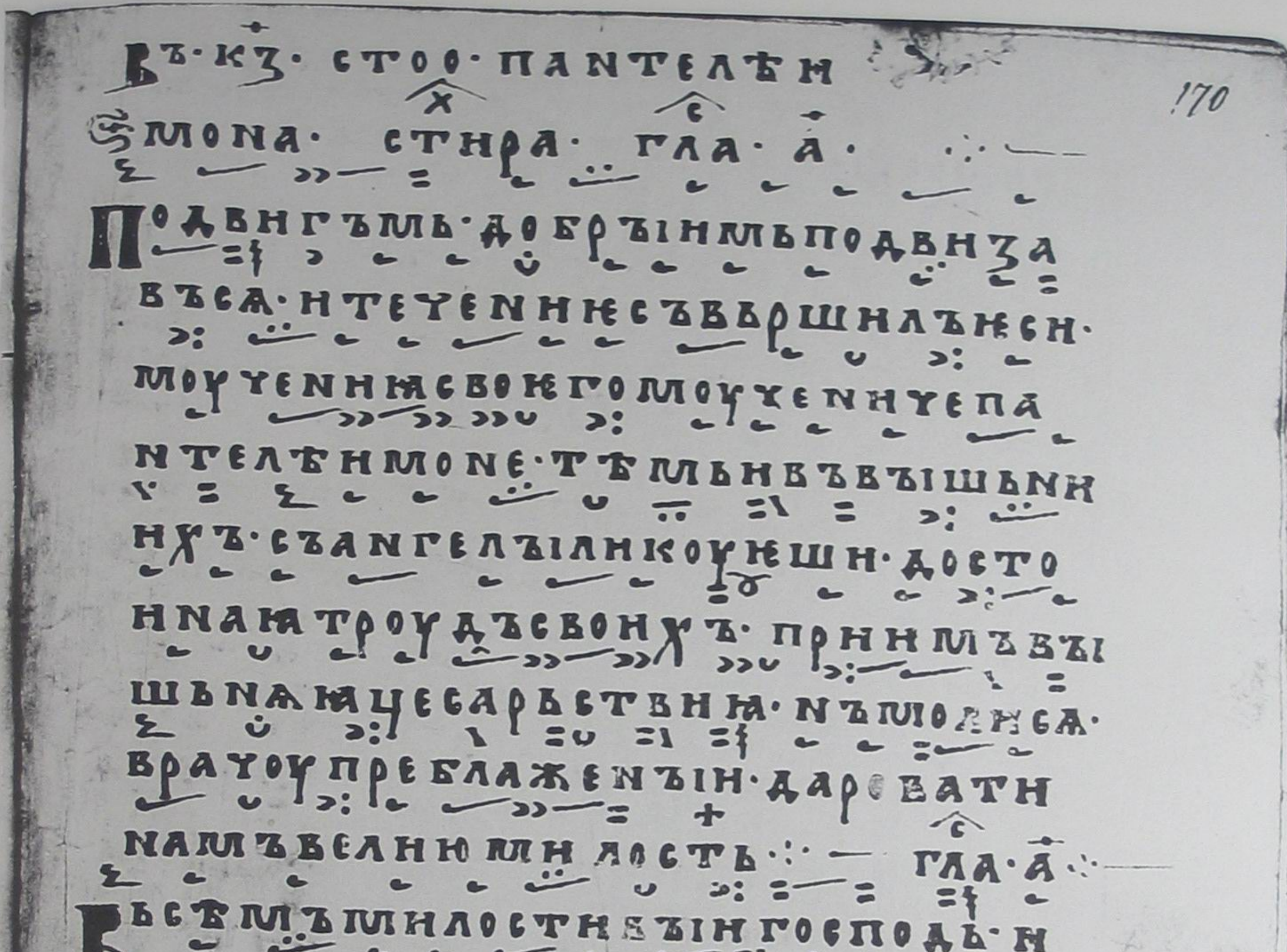
въ· кє· стьıманьнъı· гла· и· ∴

ѿ тъ неплодьноую оубо коу· жьзлъ свѧ
тоую богородицю въ зарастиьта·
иж не ıаже съпасение· мировикъ
сиıа христосъ богъ· соупроуга не
пороучнам· дѣлатела свѧтам·
иоакимъ и анна· си прест[...]ави
въшаса к небесьнъıимъ хра
момъ· съ своею дъщерию· пречи
стою богородицею: съ ангелъıли
кьствоующета· за миръ· молитвоу
творѧща ıаже и мъıсъшьдъше

169 об

сѧ· благочьстьно поюще глаголе
мъ· богоотроковици ради· и пре
чистыѩ мариѩ· праотьца христу
бывъшоу· молитасѧ о доушахъ
в нашихъ∴— Вътъ дньсь е праздна∴—

Истиньноумоу оучителю оуне
вѣстивъшисѧ христови· прѣпѣ
тамиѹ празниче· врѣменьнаего
отъвьргласѧ юеси· оброучиласѧ
въкоуплениѩ· и добродѣтельны
ими· подвигы възарастающи·
на высостоу претекла юеси· коньча
ни... ю· красьно доушь намъно
го страстьнаѩ· образъ и ноучьству
юще имъ въистиноу и правило·
тѣмь о насъ непрестани молящи
сѧ· иже любъвию· празднующи
имъ памѧть твою∴—



…антиꙗвисѧ· моучащии
хъпрещениꙗ·ниввъчьтожемьнѣ
въ·посрѣдѣсоудии щѧ·ꙗкожепавь
лъвъпиꙗаше·ничьтожеменеотъ
любъвеотълѫчітьхрнста·избави
телꙗмоѥго·нимечьнногньнира
нъі·ниоудесьнаꙗразаробленнꙗ·
ниꙗростьнимоучениꙗ·нисъмь
рть·нъблагодьрзноувъвъпиꙗ
ше· имѣꙗоубоукрѣплающата
боганигоспода· исъпасадоуша
мънашимъ

Матереблагочьстивъіꙗвъзлю
билъѥсивѣроу·отьчеиспрѣви
лъѥсинечьстиѥ·игоѥрмолаѥ
въі·оутвьраниваѣсаоучениꙗ·ові
семьикрьщенниѥсъвьршилъ
ѥси·пантелѣимонемоучени

гипоска

чеславьне·милостиваагобога· 171

недоугоующиимъврачюистра

стьмъпрогонителю·моаниизба

витисаотъnапастии·вѣрою

творащиимъ·вьсечьстьноую

типамать·: гла·в·:

Безъдьноублагодать·подаюшти

чловѣкомъ·пантелѣимоне

моученичеславь·не·недоугыо

тъгоништи призъваниемьхри

стовъмь·ислѣпыимъпрозьрѣ

ниедароуюшти·акотогооугодь

никъприсныи·имолива·вра

чюпреблаженыи·даровати ми

ровимирьтихъ·итебелюбащи

имъ·велиюмилость·:

гла·в·по[illegible]ьсныимипохвальныи·:

Къ ыимипѣсньныимидоброта

мн· тебе пантелеимоне оукра
шю· телесьною достоина· соуща
добротою· и доушевьною красо
тою свѣтьло просиявьша свѣти
льник· разоумьныихъ стра
стию просвѣщенааго· и разоу
мъмь хытростию оукрашена
аго· оуявъ зоудрастию· съдъже
съмысльвъ. тажавъша христа·
оусьрдьно възлюбивъша· старь
ства· божьствьныи и мноучении:
Кыими пѣниими пѣсньми· тебе
пантелеимоне възвеличю· ѥ
гоже пачеестьства възвеличи·
словесыи надълесы господь· имъ
ножьствъмь възвысию дѣсъ
ѥгоже зарею мъногъихъ даро
въ просвѣти· и славою· странь

нꙑихъ чюдесъ освѣтилаъ ѥсть·
ѥгоже въ огнии възвѣрьхъ· на
колесинѣ въ глоубинѣ мора неврѣ
жена ꙗви· и вьсѣмъ· врагомъ не
обатьна·:·

Кꙑими хвальнꙑими пѣсньми·
тебе пантелеимоне въспою· хри
стоу подобленою· благостꙑнею·
озарена и подающа милость вьсѣ
мъ просащиимъ· божьствьнꙑ
и пльть зоименествъмь оудобра
ѥма· и твореньниѥме вьсемилости
благопоказана· отъ землꙗ при
снотекоуща мр· кꙑ чьстьнꙑꙗ
ти· водоу живꙑꙗ потокꙑ· и стра
стии цѣлениꙗ· проливающа при
тѣкающиимъ·:· гла· е ·:·

Приидѣте моу чениколюбьци· ѥди

172об

номъісльно вьси похвалимъ· хри
стова воина· иже за благовѣри
ѥ подвигъша са добрѣ· и вѣнь
цьмь побѣдьнъімь вѣньча
на· свѣтильника вьселенѣи· и
присносвьтащю звѣзда оучь
рѥвъвьноующю тѣмь· иѥ з немоу·
въпиющерьцѣмъ· пантелѣи
моне моученичеславьне· боу
динамъ· доушамъ и тѣломъ въ
пасениѥ· и кровъ неподвижимъ·
моласа къ господоу· за нъі неза
моудьно· гла· в
Прѣсвѣтьлаꙗ моученика· сиꙗ
ѥ тьꙗко сълньце памать встра
намъ· и непрѣстаньно свѣти
тьвѣрьнъіимъ исцѣлениꙗ· не
доугъі отъгонащи· и страстии

чѣлениꙗ· молитькосаприснопа
нтелѣимонѣ х҃ристови· дарова
тидоушамъ нашимъ велию ми
лость·:· гла· г҃
Въсиꙗдьньсь· вьсечьстьнаꙗ па
мать безмьзданика· вѣрьнꙑ
ꙗсъзꙑвающи на веселиѥ та
но· и къ торжьствоу празьдьни
чьскоу приводащи· празьдьнолю
бьщиихъ съньмища· приде бо
нꙑ инѣ намъ чюдотворьць вра
чь· недоугꙑ вьсѣхъ исцѣлаꙗ·
пантелеимонъ твьрдꙑ и стра
дальць· и молитьсꙗ прилѣжь
но господеви· съпасти сꙗ доуша
мъ нашимъ· гла· и҃
Матерьне· възлюбивъ благочь
стиѥ· отьчьскоѥ исправилъ ѥ

сиѕълоучьстиѥ· врачеви доуша

мъ· воиньствовавъ· врачевъ

искъı себе наказалъ ѥси· и бож

ствьноѥ благодѣтию· въ обо

ѥмь благоволѩ· страсть мѫгоу

битель· и доушамъ чѣлите

льѥ бѣса· нъ ıакоже въ страсть

хъ крѣпъкоѥ· и въ молитвахъ

пребъıвательноѥ· притѧжавъ

пантелѣимоне мꙋчениче хри

стовъ· прилѣжьно моли съпасти

сѧ доушамъ нашимъ·

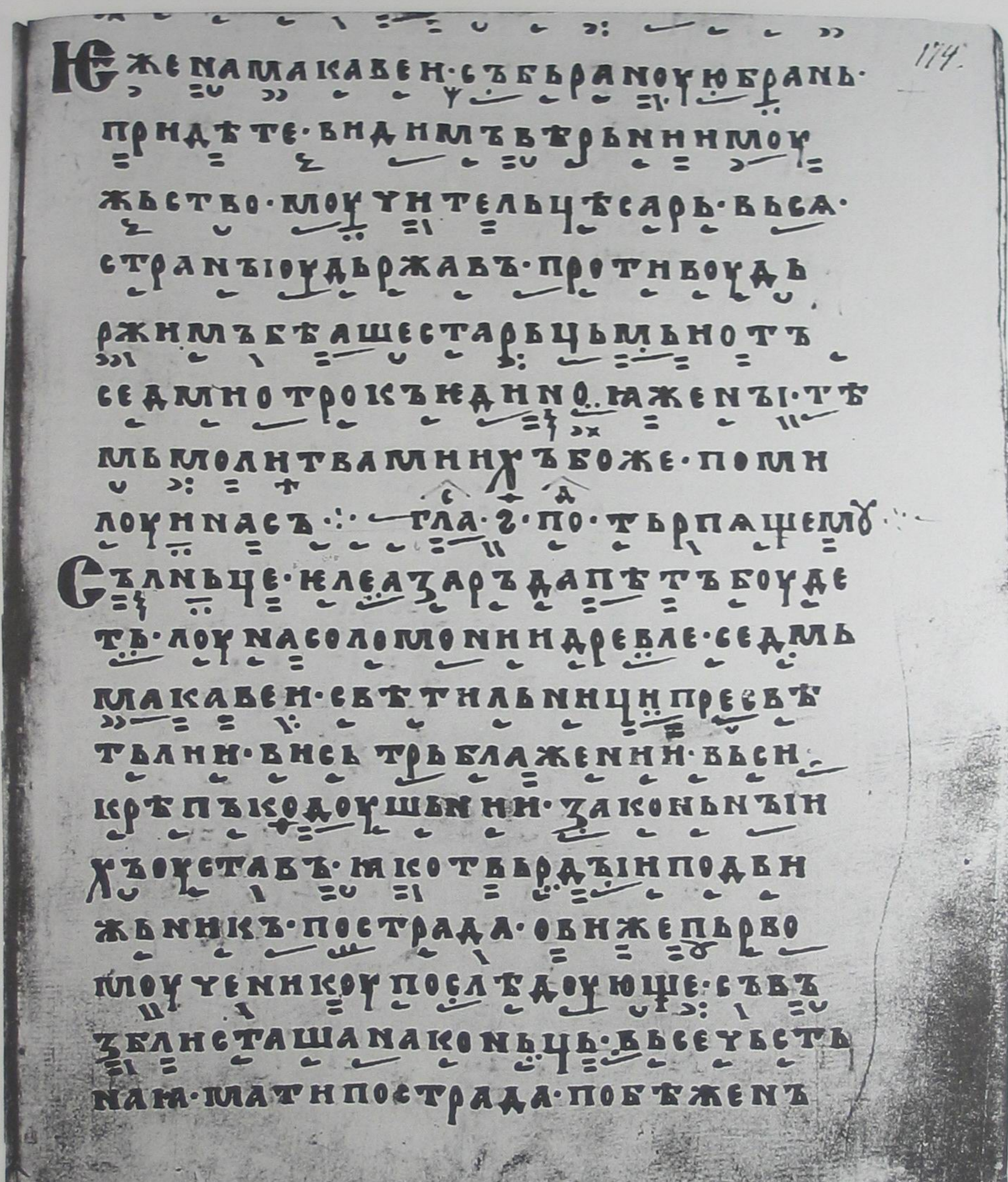
мцⷭь· авгоустъ ıеско

елъıи· заревъ· има· днии· ла· днь

има· ча· гі· а нощь· аі·

в· а· стхъ макавеи· и елеазара·

и соломонии· и з· отрокъ ѥю·


174

Ѥже на макавеи. събраноую брань·
приде те. видимъ вѣрьнимоу
жьство. моучитель цѣсарь. вьса·
страны юудьржавь. противоудь
ржимъ бѣаше старьцьмьнотъ
седмиотрокъ идамнѡ. ıаженьı· тѣ
мьмолитвами нихъ боже. поми
лоуи насъ. гла. г. по. търпащемоу
Сълньце. елеазаръ дапѣтъ боуде
ть. лоуна соломонии древле. седмь
макавеи. свѣтильници превъ
тълии. внесь трь блажении. вьси·
крѣпъко доушьнии. законьнъıи
хъ оуставъ. ıако твьрдъıи подви
жьникъ. пострада. обиже пьрво
моучение коу послѣдоующе. събъ
зблисташа на коньць. вьсечьсть
ная. мати пострада. побѣжены

174об

бъıстьантиохъ·ипобѣдьнъıимн
бѣньциоукрасишаса·отъхриста
бога·исъпасадоушамънашимъ:·
Веденабѣаше·съсъıнъмимати·
ıакококошь·покръıвающисвоıа
птеньца·ащекътонепсадивить
са·неоустрашисасъмьртизьра
щи·несъломисанникакоже·кръ
виюбогодостоинам·оногожеоучаа
аше·съпострадатисъбратъмь·
вьсѣмъжеглаголааше·ıакона
слѣдьницинаѣти·данникътоже
отъвьржетьса·нъвьсивѣньци
побѣдьнъıимиоувазѣмъса·
отъхристабогаисъпасадоуша
мънашимъ:· по·
Имоуще·матерьнеоброучениѥ·
носащенвъутрьсилоу·моучаръı

175

ИМАКАВЕИ·КЪСЕБЕВИГЛАГОЛАША·
ПРИДѢТЕОУБОБРАТИИ·НАДѢМЪТЬ
ЧѢМЪ·ПЛЪТЬСКОУЮКРАТЪКОУЮ·
СЪМЬРТЬНИВЪЧЬТОЖЕПОЛОЖИВЪ
ШЕ·ОГНЬДАВЪЗГНѢТИТЬСА·МОУ
ЧАНИѤКОХОЩЕТЬ·КОЛОДАПРОТАГНЕ
ТЬСА·ИДАПРИНЕСОУТЬСАРАСѢЧЕ
НИѤ·ОЛЕЧОУДЕСИ·ѤКОНАТЪРЖИ
ЩИТЕЛЕСАПРОДАѤХОУСА·ИПОБѢ
ДЬНЫИМИВѢНЬЦИСЪОУВАЗОУЮ
ТЬСА·ОТЪХРИСТАБОГА·ИСЪПАСАДОУ
ШАМЪНАШИМЪ· ГЛА И·
СВАТИИМАКАВЕИ·МОУЧИТЕЛЕВИ
ГЛАГОЛААХОУ·НАМЪАНТИОХЕ·КАИ
НЪ·ЦѢСАРЬИБОГЪ·ОТЪНЕГОЖЕБЫ
ХОМЪ·ИСЪНЕМОУВЪЗВРАЩАѤМЪ
СА·МИРЪПРЕБЫВАѤТЬНИНЪНАМЪ·
ВИДИМААГОВЫШИИИБОЛЬШИИ·

отьчьство же намъ· иероусалимъ
крѣпъкыи· и непогыбающии· тъ
рьжьство же· иеже съ ангелы пребы
ваниѥ· господи молитвами ихъ·
помилоуи и съпаси нас ⁘

Въ· в· възвращениѥ· мощии пьрво
мѹчника· стефана· ⁘ гла· д·

Стефане славьне· небесьныи гражда
нине· христовъ оугодьниче бла
жене· молитвоу сътвори о доуша
хъ наших ⁘ гла· г·

Пьрвыи моученикъ· ꙗвиса· вь
слоугахъ· стефане апостоле· стра
дальцемъ оудобрениѥ· вѣрьны
имъ оутвьрждениѥ· слава правьдь
ныимъ· чьстьноующи· праздь
ноующиимъ памать проси· ꙗко
прѣ[illegible] стомоу прѣстола· христо

176.

ва вьсѣхъ цѣсара · грѣхомъ оцѣ
щениꙗ и ицѣ царьствиꙗ небесьнаа
госъподобити са ·:· гла · н ·
Радоуи са · о господи вѣньчено сьчє
стефане · подражателю владꙑцѣ ·
ниꙗ же пьрвомоученикъ бꙑсть ·
христа цѣсара нашего · и льсть бе
законьнꙑихъ · ню дѣ и оупразни
дъ несн · моли са · о насъ къ господоу
въ · е · стго · исегиниꙗ · и предъ празд
ньство · преображению ·:· гла · а ·
Древле · съ моисеемь глаголавъ · на
горѣ · синаисцѣ и образъми · азъ
есмь глаголаи сꙑи · дьньсь на горѣ ·
фаворьстѣи · преображьса · предъ
оученикꙑ · показана чало ѡбразъ
моу и доброто у зрака · въ себѣ чловѣ
чьство ... въсприимъ соущьство · и

такобъıмаблагодѣти·съвѣдителѧ
поставивъ·моисѣаилию·обь
щьникатворѧаше веселию·про
възвѣстоующа славьноѥ крьстъ
ѥмь·иеспасьноѥвъскрьсениѥ ·:·
Твоѥго·ѥдиночадааго съıна про
видѧ доуховьнаплътиюѥчловѣ
ческомъпришьствиѥ·богоотьць
давъıдъ·издалеча къвеселию съ
бираѥтьтварь·ипророчьскъıвъ
пиѥть·фаворъиермонъ·оимѧ
нитвоимьвъзрадоуѥтасѧ·
натоу богорроу възшьдъ съпасъ·
съоученикъıсвоими·омраченоѥ
адамлеѥстьство·преображьсѧ
обаистатипакъıсътвори·ипре
творивъѥ·въсвоюбожьствасла
воуженсвѣтлость·тѣмьвъпи

имѣти· съдѣтелю вьсемоу· господи
слава тебѣ· заоу·

Безмѣрьноѥ· твоѥ свѣтопролитиꙗ
и непрестоупьноѥ божьства· видѣ
вьше· апостоли лоучьшии· на горѣ·
преображениꙗ· безначальне христе·
божьствьными ими премѣнениѥ
мь оканьвиша сѧ· но блаꙁѣмь освѣ
щьше сѧ свѣтьлѣмь· гласъ оуслы
шаша отьчьскыи· извѣстоующь
таиноу твоѥго вьчловѣчениꙗ· ꙗ
ко ѥдинъ ѥси· и по вьплъщении·
сынъ ѥдиночадыи· и съпасъ мира·

Въ· г· преображениѥ· не· гла· в·

Иже на горѣ фаворьстѣи· преобрази
вьсѧ въ славѣ христе боже· и показа
въ оученикомъ твоимъ· славоу сво
ѥго божьства· освѣти и насъ· свѣ

тъма твоего видѣниꙗ · и направьна
стьзю заповѣди твоихъ ꙗко един
нъ благъ и чловѣколюбьць · глас д
Прѣже распꙗтиꙗ твоего господи · го
ра небеси подоблꙗаше сꙗ · облакъ
ꙗко сѣнь · простирааше сꙗ · тебе про
образающоу сꙗ · и отъ отьца · послоу
шьствоуѥма · тоу бѣ петръ · съ иꙗ
ковъмь · и иоанъмь · ꙗко хотꙗаше
быти · и въ врѣмꙗ прѣданиꙗ твое
го · да быша видѣвъше · чюдеса тво
ꙗ · не оустрашили сꙗ · страсти тво
ихъ · имьже поклонити сꙗ намъ ·
въ мирѣ съподоби · велико ю твое
ю милость ю · д
Прѣже распꙗтиꙗ твоего господи · по
имъ оученикы · на гороу высокоу ·
преобрази сꙗ прѣдъ ними · лоучаги и

178.

сильнаꙗмнозарꙗꙗнихъ·соудоу·чловѣ
колюбиѥмь·овоудоу·милосрьдиѥмь·
показатиимъхота·въскрьсениꙗ
емевѣтлость·ѥгоженнасъбоже·въ
мирѣсъподоби·ꙗкомилостивъи
чловѣколюбьца·

Нагорѣвысоцѣ·прѣображьсаспа
съ·врьховьнаꙗимиꙗѣꙗоученикы·
славьновъсиꙗ·ꙗвѣꙗко·высотою
добродѣтелииподобьнибывъше·
ибожьствьныꙗславысъподобать
са·глаголюштажесъхрьстосъмь·мо
исиинилиꙗвластаса·ꙗкоживы
имииимьртвыимьобладаѥть·и
наревле·законъмьипророкыглагола
выиѥашебогъ·ѥмоуже·иглась
отьча·изъоблакасвѣтьла·послоу
шьствоваашеглагола·тогопослоу

178об

шанте распатиѥмь· адане спровь
ргъшааго· имьртвъиимъ дарова
въшааго· животъ вѣчьнъіи·

Д

Горанинъ гда мрачьнаи дъимьна· нъі
нѣже чьстьнаи свата ѥсть наnе
иже стоꙗсте нозѣ твоиго сподн·
превѣчьноую ю бои покръвеноую
таиноу· послѣди имь било ѥсть· стра
шьноѥ твоѥ преображениѥ· петро
ви· иоаноу и иꙗковоу· иже· лоуча
лица твоѥго не тьрпаше· иснꙗни
ꙗризъ твоихъ· налицинициноста
гъчаахоуса· иже ноужа со мьбьржи
ми· и влаахоуса глаголюще· мо
исиилии· сътобоиѫ глаголющема
хотащаꙗ бъіти· и гласъ отъ отьца·
пьслоушьствоваше глагола· сьие
сть· съінъ мои възлюбленъіи· оне

мьже благоволихъ того послоушаи
те· иже· дароуеть мирови велию ми
лость·:· гла· д· по· хотѣхъ сльза·

Явилъ еси ги· на горѣ ѳаворьстѣи· сла
воу свою его же тва· вода наизвѣсти
е· моисѣя изъмьртвыихъ· и илию же
ѿживыихъ адрѣвле· извѣсти ся тръ
мъ оученикомъ· яко влдка еси гь·
мьртвыимъ и живыимъ· ихъ же
матвами спси рабы своя·:·

Потъщимъ ся вѣрьнии оумомъ на ѳа
ворьскоую гороу постигнѣмъ· да ха
видимъ· съ илиею и моисѣемь
и оученикы его· ѿземля ѿходяща
ще· оумы своими възносимы и въпи
юще· спси ны слава щая славоу тво
ю вѣрьно·:·

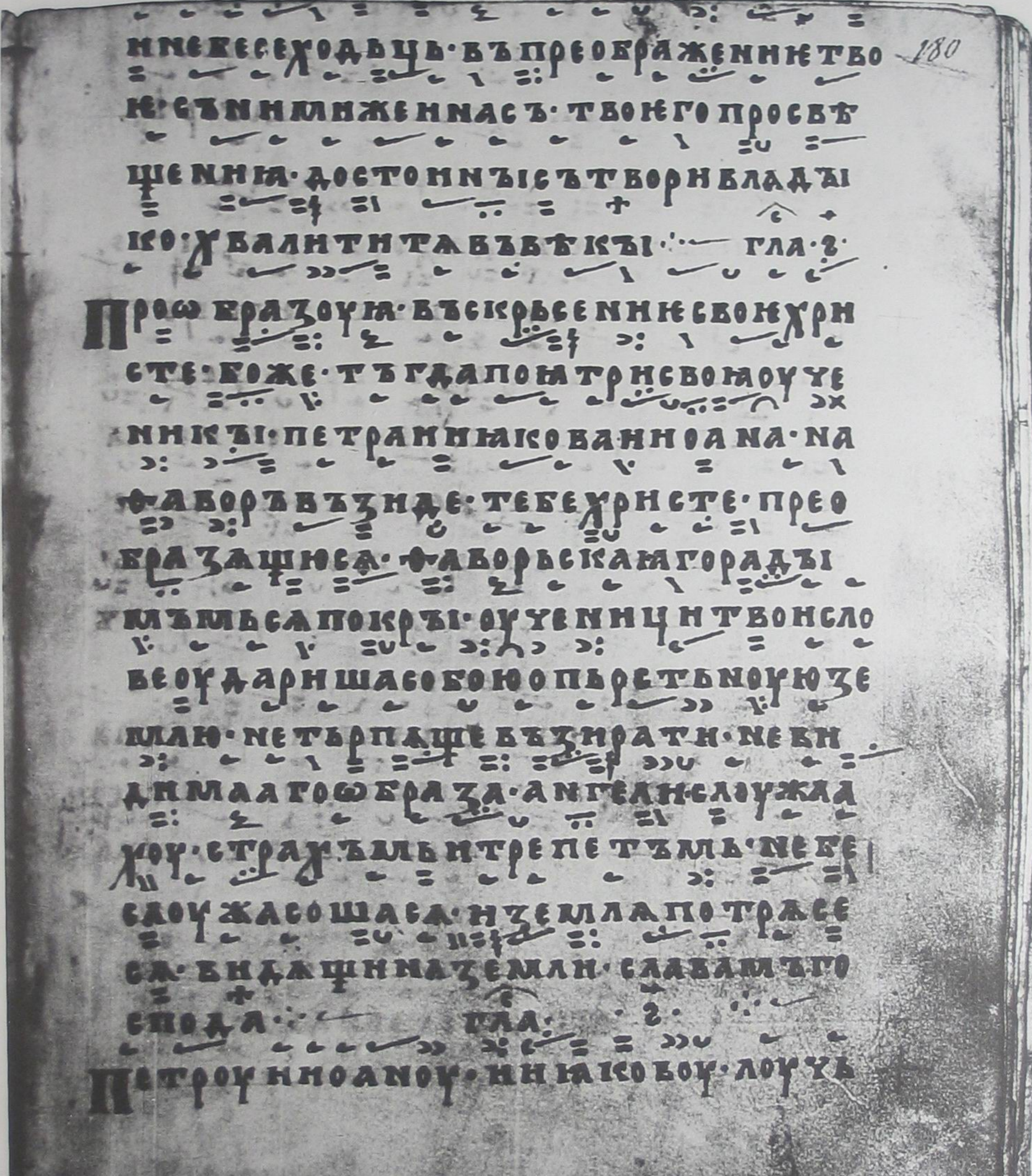
Трьблжнии оученици· гню славоу

179об

видѣвъше петръ и иаковъ иоанъ три
свѣтильници съвѣдителства бжи
ꙗ· просвѣщени оумомъ бывъше и
ныне извѣщавше вселеноую· оу ско
рите просвѣтити· вѣрныꙗ рабы
христовы· гла· е

Приидѣте възидѣмъ· на гороу· господ
ьнюю и въ домъ· бога нашего· и оу
зьримъ славоу· преображениꙗ его·
славоу· ꙗко единочадааго отъ отца
свѣтъмь· оузьримъ свѣтъ· и въ
съыщени бывъше доухомь· троицю·
единосоущьноу въспоимъ въ вѣкы·

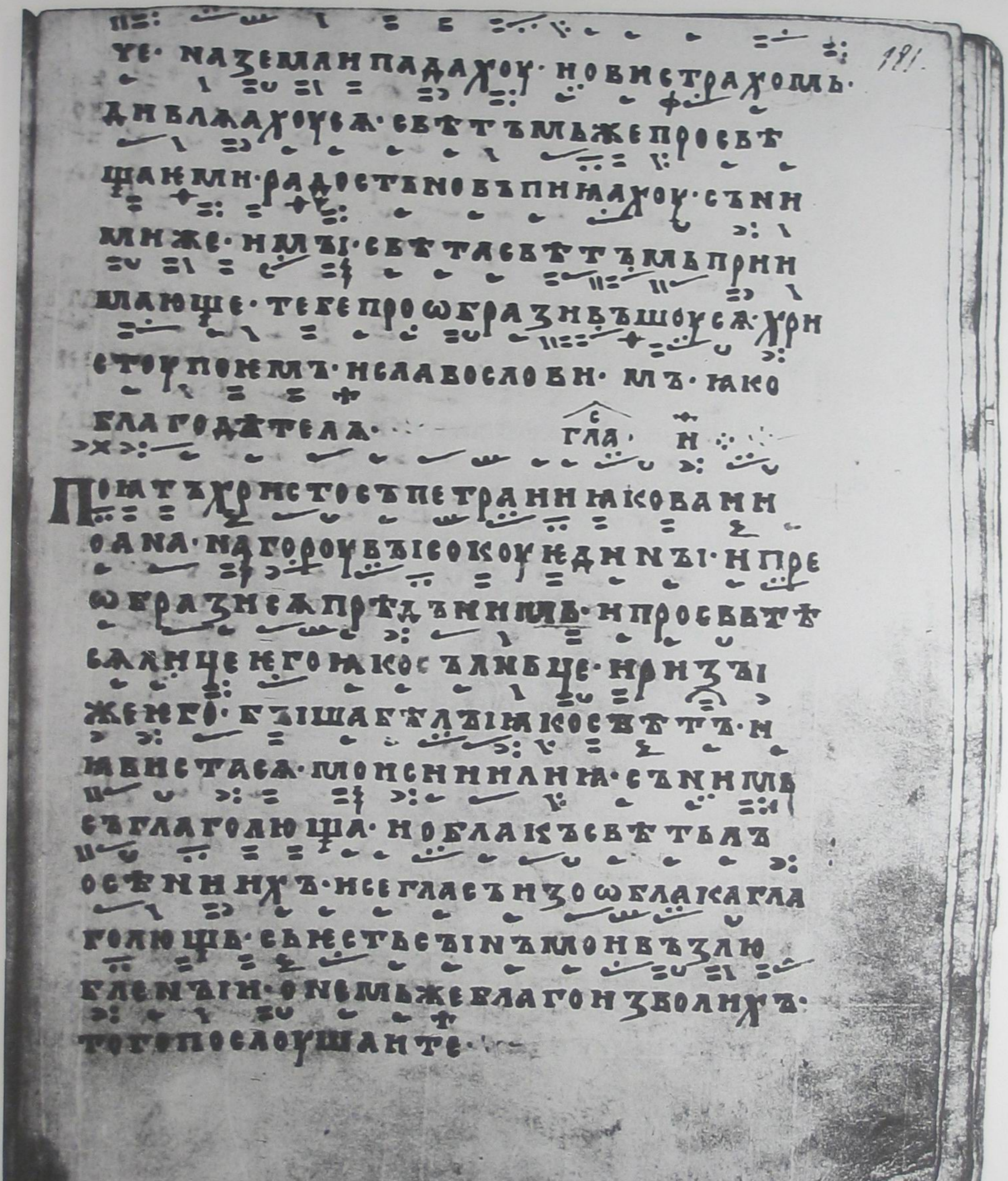
Законоу и пророкомъ та христе· тво
рьца и съвършителя· съвѣдѣте
льствоваша· видаше· въ облацѣ· мо
исии богови дьць· и илиꙗ· огньны
и колесничьникъ· и неопалимы


иже еси сходьчь въ преображении тво
ѥ съниимиже ни насъ твоѥго просвѣ
щениꙗ достоинꙑ сътвори владꙑ
ко ѹбалити та въ вѣкꙑ гла. в.
Прѡбразоуꙗ въскрьсение свое хри
сте боже тъгда поꙗтри свою оуче
никꙑ петра и иꙗкова и иоана на
ѳаворъ възиде тебе христе прео
бражьшюса ѳаворьскаꙗ гора дꙑ
мъмьса покрꙑ оученици твои сло
ве оудариша собою о пьрсть оу земле
млю не търпаще възирати не ви
димаго ѡбраза ангели слоужаа
хоу страхъмь и трепетъмь небе
са оужасоша са и земла потрасе
са видаши на земли славата го
спода гла. г.
Петроу и иоаноу и иꙗковоу лоучь

180 об

щими ѹченикомъ твоимъ госпо
ди· дьньсь показалъ еси· на горѣ
фаворьстѣи· славѹ божьствьна
аго си образа· видахѹ бо· ризы тво
ꙗ бльщащася ꙗко свѣтъ· и лице тво
е паче сълньца· и не търпаще зъ
рѣти· не прикосновенаа го тисни
ия· на землю падоша· и икаꙗко же
възрѣти могѹще· гласъ же слы
шаахѹ· съвѣдѣтельствѹющь съ
выше· се есть сынъ мои· възлю
бленыи· пришьдыи въ миръ· съпа
сти родъ чловѣчь господи слава тебе·

Преобрази ся и ииисѹсе на горѣ фаворь
стѣи· и не изреченьныи славы тво
ея· поставилъ еси таиникы· нъ
твоего· не могѹще невидимаго
ѡбраза· чюдеси дивлѧахѹ ся· та


181
ЧЕ· НАЗЕМЛИ ПАДАХОУ· НОВИСТРАХОМЬ·
ДИВЛѦХОУСѦ· СВѢТЪМЬЖЕПРОСВѢ
ЩАЕМИ· РАДОСТЪНОВЪПИѦХОУ· СЪНИ
МИЖЕ· НЬІ· СВѢТЪ ТАСВѢТТѢМЬПРИ
ЕМЛЮЩЕ· ТЕБЕПРОѠБРАЗИВЪШОУСѦ· ХРИ
СТОУПОИМЪ· ИСЛАВОСЛОВИ· МЪ· ѨКО
БЛАГОДѢТЕЛА·
ГЛА И
ПОѦТЪ ХРИСТОСЪПЕТРАИИѦКОВАИИ
ОАНА· НАГОРОУВЬІСОКОУЕДИНЬІ· ИПРЕ
ѠБРАЗИСѦПРѢДЪНИМИ· ИПРОСВѢТѢ
СѦЛИЦЕЕГОѨКОСЛЪНЦЕ· РИЗЬІ
ЖЕЕГО· БЬІШАБѢЛЬІѨКОСВѢТЪ· И
ѨВИСТАСѦ· МОИСИИИИЛИѦ· СЪНИМЬ
СЪГЛАГОЛЮЩА· ИОБЛАКЪСВѢТЪЛЪ
ОСѢНИИХЪ· ИСЕГЛАСЪИЗОБЛАКАГЛА
ГОЛЮЩЬ· СЬЕСТЬСЬІНЪМОИВЪЗЛЮ
БЛЕНЬІ· ОНЕМЬЖЕБЛАГОИЗВОЛИХЪ·
ТОГОПОСЛОУШАИТЕ·

181об.

Мрака ꙁаконьнааго свѣтьлꙑи преобра
жениꙗ прииатъ облакъ· въ немьже· мо
иси и илиꙗ бꙑста· и пресвѣтлꙑꙗ сла
вꙑ· достоина бꙑвъша богоу глагола
ста· тꙑ iеси богъ нашь· цѣсарь вѣкомъ

Свѣтъмь божьствьнꙑимь оученици
преображениемь твоимь оудивиша
са на горѣ· ѳаворьстѣи· и ниць на ꙁе
мли падающе· съвꙑше гласъ отьчь
скꙑи· оглашьше христе глаголаа
хоу· тꙑ iеси богъ нашь· цѣсарь въ
вѣкꙑ

Вьрста пророкоу вь врѣмꙗ· преобра
жениꙗ троица· апостолъ христе
свѣтало· просвѣщьше са славою
твоею· въ ноутрь облака соущи· ѡ
блака вънидааще таико глаголааше·
тꙑ iеси богъ нашь· цѣсарь вѣкомъ:

※ а пьрвааго гл҃а · писано · сего мц҃а · въ · е҃ · етирхы · 182

г҃ · древле гл҃а · в҃ · своиего иедино · г҃ · безмтрн ::

Въ · з҃ · стго · доменьтнана · нетхъ · з҃ · отро

къ · иже вънн · ѳесѣ ·:· гл҃а · д҃ ·

Дьньсь радоуиеть сѧ вѣрьнъıихъ · ць

ркъı · видить бо свѣтьлѣ несъльнь ча

слова христа · лоуча ми божьства · съ

въсоты горъı · преображениие мь ми

раосиніающа · гора ѳаворьска ıавн

сѧ · боголѣпьно и небо · пачезвѣздъ

бльщанию · вътрьносѧщи · апосто

льскоую божьствьноую красотоу ·

тѣ мл птеньми · просвѣщающааго

вьсю тварь · хрста бога нашего оумо

лимъ · съпасти и просвѣтити доу

ша наша ·:·— по

Ико отъ свѣта свѣтъ сыи прежевѣ

къ · ıависѧ хъ҃ намъ въ истиноу бъ отъ ба

182об

родъмъ · сн҃ъ непостижимыисн · иѥ
диногородъмь · оц҃а безначална · сло
восъ безначалн[о]съвышеоубодн҃ь ·
оц҃ь неизреченьновъпиѥть · съсн҃ъ
мьнесъпрѣстельныи · имьжетварь ·
избавитильствиꙗва · изволихъ · дх҃ъ
бии · наоблацѣосѣнивыи · неизре
ченьновъсиꙗ · тѣмьвситр҃цоувъ
спонимъ нераздѣльноую ⁘

ж҃ гоглас

Сьбѣъприꙗтьныимосѣомь · ижепо
дъзаконъмь · всирадоуютьсѧпра
вьдьниидн҃ь · сънилиѥюпррцижє ·
ликъбж҃твьныи · всисъставльше
любъвиюпоють · дн҃ьбосъгоры · х҃ъ
просиꙗвъꙗсно · послѣдьнииипро
ꙗвлѣють · съвышетого · страшьны
неоупришьствиѥ · напамѧнѥгожє
страхомь · прѣтварающесѧ · всѣхъ

В҃а

183

соуданию нба нашего · югоже бо молі спсен

сти · и просвѣтити дша наша ⁘

въ · ѳ · стго апла · матѳеа · гла · г ·

Матѳеа апостоле · лик҄ъ испълнилъ

юси божьствьныи · отъ негоже иꙋ ·тъ

да · сребролюбия ради отпаде · и мълни

ꙗ божиꙗ вьсемоу ар҄ъіих҄ъ словесъ

твоих҄ъ · и дольскоую тьмоу отъгъ

налъ юси · и хр҄иста проповѣдалъ ю

си ѥси на божиꙗ · соущаꙗ въ истиноу ·

иныи нѣ · молиса · отъ бѣдъ избави

наза тиса · чьтоущиимъ памать твою ⁘

въ · еі · оуспение · стыꙗ бца · гла · а

О прѣславьное чюдо источьникъ жи

нахвь знь въ гробѣ полагаютьса · нѣбестни

анг ца на небо гробъ бываеть · веселиса

га гепьсимании · богородичинъ свать

стр г ы идомъ · въспоимъ въ тр... гаври

пои

дконц ⁘

183об

ланимоуще оучнно начальници сѧ· обра
дованаꙗ радоуисѧ· с тобою господь·
подаꙗ мирови тобою велию милость·

гл͞ц то

Твою слават воу с пении власти и пре
столи зачала и господьства· силы
и херовими страшьнаꙗ серафи
ми· веселѧтьсѧ земльнии· освѧтѣни
славѣ твоеи и красѧщесѧ· припада
ють цесаре· с архангелы и ангелы·
поють· обрадованаꙗ радоуисѧ· с
тобою господь· подаꙗ мирови то
бою велию милость·

ж же то ки

Днесь вышьнꙗ твоꙗ таинны богородице·
вышьнаго престола· и весѧ влады
чице· и от земля на небо престави
сѧ дѣньсь· слава твоꙗ боголѣпьна
ꙗ· боголѣпьны и млисниꙗ юши чю
десы· дѣвы с матерью цесарицею
сла· ннаи· а ю·

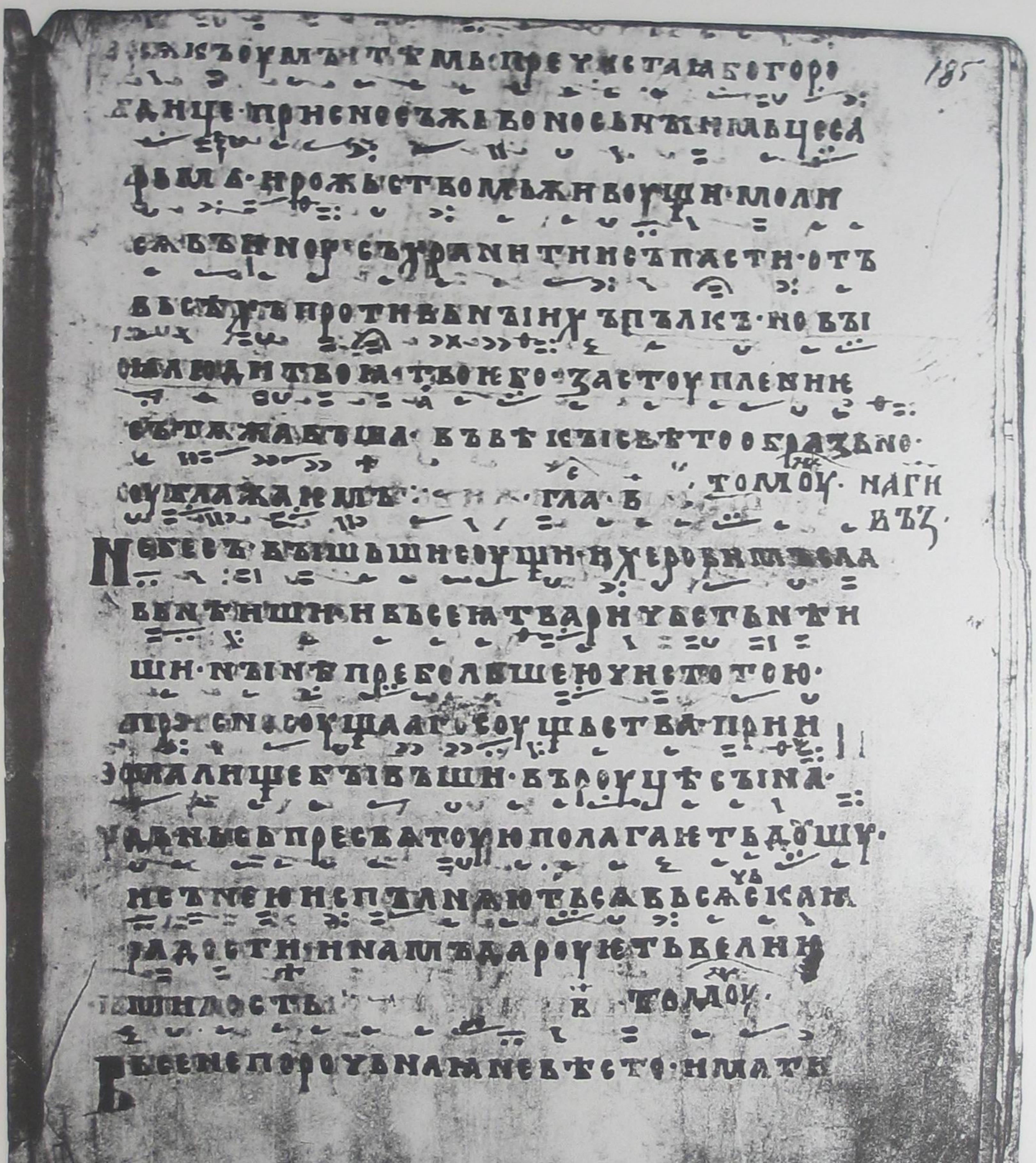
184

на вьісотоу възнесъ тебе· обрадована
и радоуи сѧ· съ тобою господь· подаи ми
миробви тобою велию милость· А

Подобааше самовидьцемъ словоу и слу
гамъ· и по плъти мат(е)ре его оуспение
ю видѣти· коньчьнее юже ли ко жена
неи таиньство· да не тъкъмо· отъ
землѧ съпасово възнесению видѣ
ть· нъ и рождьшиѧ его· преложению съ
вѣдѣтельствоуютъ· тѣмь отъвьсю
доу· божьственою силою прешьдъше·
сио[illegible]стигаахоу· и на небо идоу
щоую провожаахоу· вьшьшоую херови
ма· юже иже на мьі· съ ними и поклонимъ
сѧ· ıако молѧщоу сѧ за доушѧ наша· А

Богоначальнъıимь мановениемь о
тъ вьсюдоу· богоносьнии апостоли
облакъ[illegible] и превысьно възимаеми·

дошьдъше· пречистааго· ижиконача
льнааго твоего тѣла· любьзно лобы
заахоу· и превышьнаꙗ иже небесьны
ꙗ силы· съ своимь владыкою пришь
дъше· богоприиматьное· и пречисто
е тѣло предъпоущающе· страхомь
одьржими не бываахоу· премьрьно
же преже пребадъхожахоу· и невидим
омъ пипаахоу· превышании имъ чи
но начальникомъ· себе бесѣхъ чеса
рица· богоотроковица· пренде· въ
зьмѣте врата· и сию прекрасьно при
имѣте· присносоущааго· свѣта ма
терь· тоꙗ бо ради· вьсемощьное зьмь
ныимъ съпасение бываеть· на нюже
възьрѣти не можемъ и то и· достои
ноую честь· подати не възможьно·
тому бо и запищѣ не приимѣ бит. ьсавь



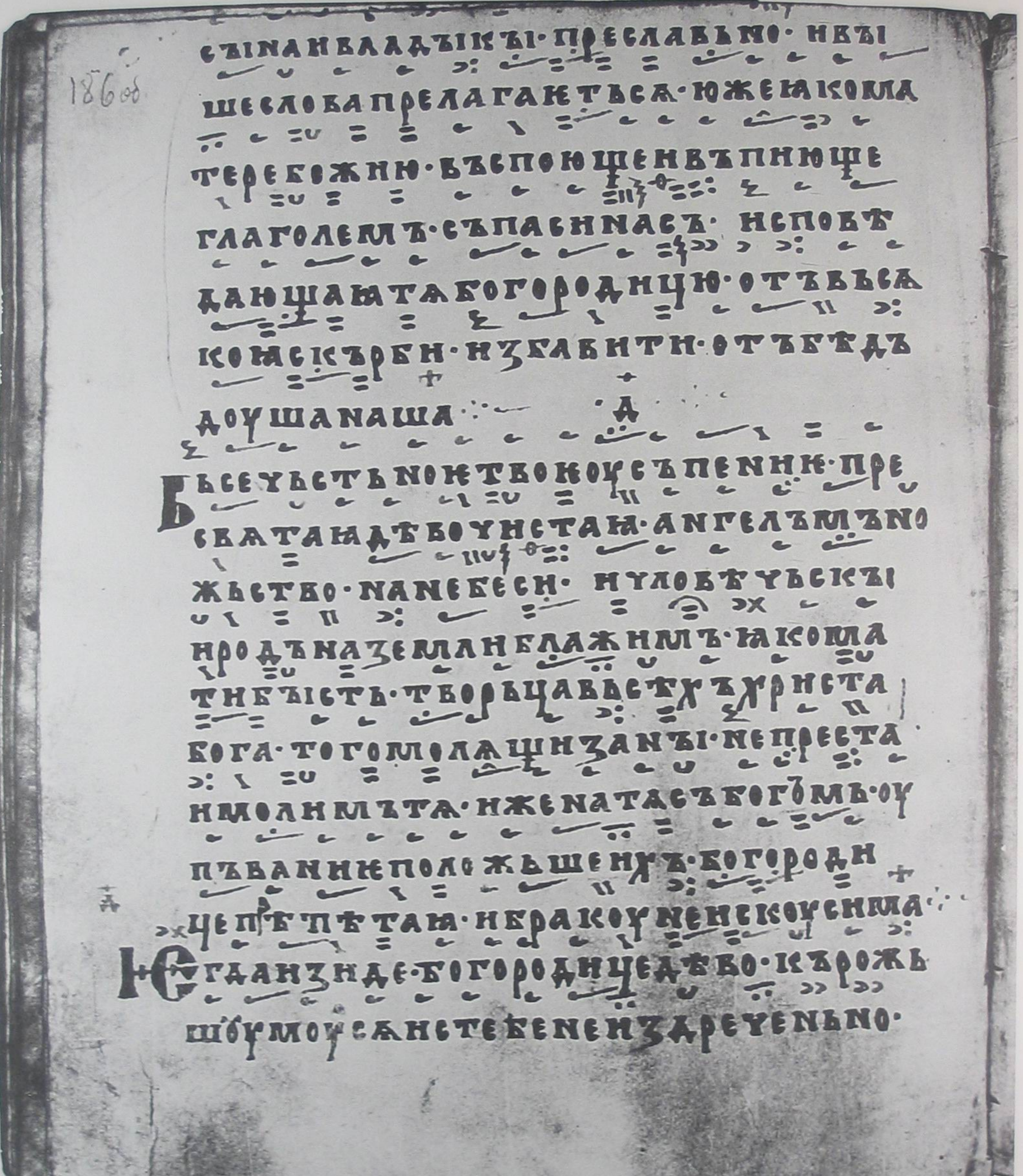
185об

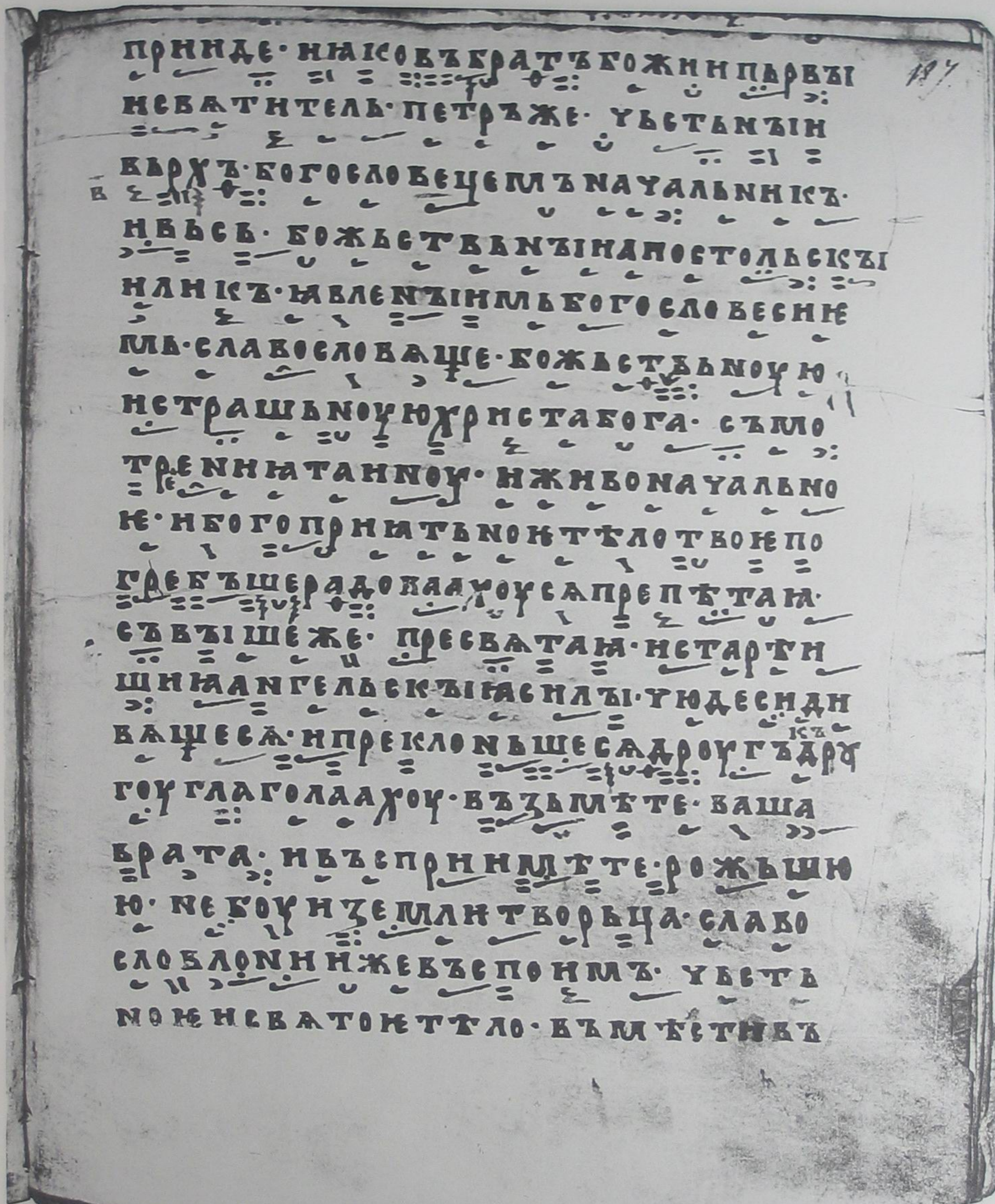
благоизволениꙗ отьца· иже богоу пре
жена реченаꙗ· въ своѥ селениꙗ не съ
плѣшениꙗ· въ ѥдинениꙗ· дьньсь
пречистоую доушоу· творьцоу и бо
гоу предълагаѥть· ѭже бесплъть
ныꙗ силы· боголѣпьно приимаю
ть· и къ животоу прелагаѥть сѧ·
соущиꙗ мати живота· свѣтило
незаходѧщаѥ свѣта· съпасениѥ
вѣрныимъ· и оупъваниѥ доу
шамъ нашимъ· [illegible] гла· г
Прѣ на тѧ тебе вьси коньци земла· чьсть
ноѥ преставлениѥ· божиꙗ матере
оублажимъ· въ роуцѣ бо сыина· доу
шоу непорочьноую предложи· тѣ
мь и свѧтыимь оусъпениѥмь ѥꙗ·
миръ· оживленъ бысть· пьсаъмы·
и пѣсньми и пѣнии доуховьныи

ми· съ бесплътьныими· напоєто
лы· праздьноуѥть свѣтьло ⁘

Придѣте въспоимъ людиѥ· прѣсвя-
тоую дѣвоу чистоую· из неяже неи-
зреченьно проиде· въплъщьшеѥся
слово отьче· въпиюще и глаголюще·
благословлена ты въ женахъ· бла-
жьноѥ чрево поношьшеѥ христа· въ сво-
ниѥмоу кроучцѣ· доушоу предавъши·
молися пречистая· съпасти доуша
наша ⁘

Давыдьскоую пѣснь дадьмь съ людиѥ·
въспоимъ христоу богоу· приведоу-
тъся цареви· цѣсаревнѣ дѣвы· въ слѣ-
дъ ѥя· и ближьняя ѥя· приведоу-
тъся въ веселии и въ радости· и ѡ-
тъ сѣмене давыдова· ѥюже ими
обожени быхомъ· въ роучцѣ своего


186об
сꙑнаивладꙑкꙑ·преславьно·ивꙑ
шесловапрелагаютьсѧ·южеꙗкомла
теребожию·въспоющеивъпиюще
глаголемъ·съпасинасъ·исповѣ
дающаꙗтабогородицю·отъвьсѧ
коꙗскърби·избавити·отъбѣдъ
доушанаша
Вьсечьстьноѥтвоѥоусъпениѥ·пре
свѧтаꙗдѣвоучистаꙗ·ангелъмъно
жьство·нанебеси·ичловѣчьскꙑ
иродъназемлиблажимъ·ꙗкома
тибꙑсть·творьцавьсѣхъхриста
бога·тогомолѧщизанꙑ·непреста
имолимъта·иженатасъбогомь·оу
пъваниѥположьшеихъ·богороди
цепрѣпѣтаꙗ·ибракоуненискоусима
Ѥгдаизидебогородицедѣво·кърожь
ствоумоусѧистебенеизреченьно·

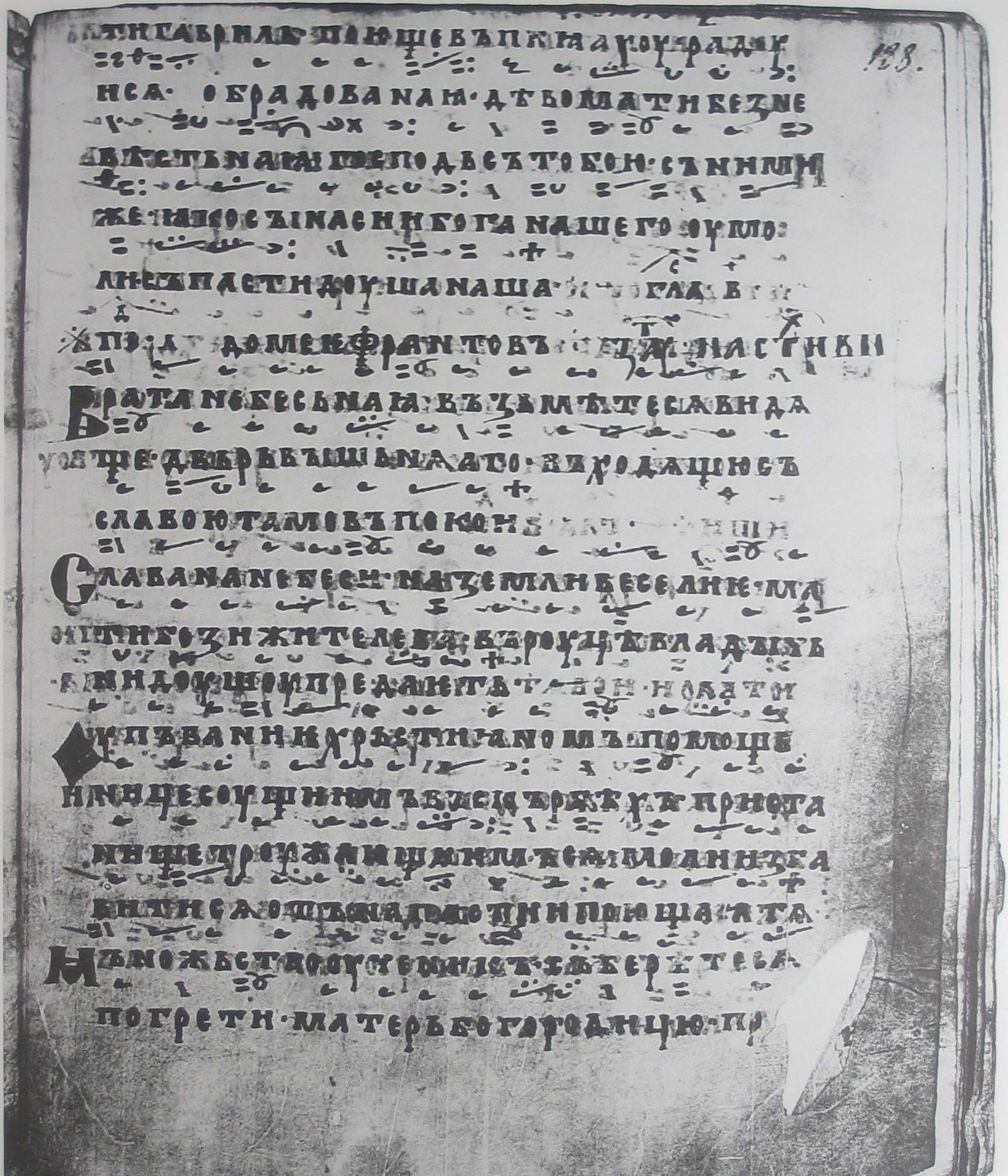

приидє· и иаковъ братъ божии първы
исвѧтитєль· пєтръжє· чьстанъи и
връхъ· богословєцємъ начальникъ·
и вьсѣ· божьствєнъи и апостольскъи
иликъ· ѩвлєнъи имь богословєсиѥ
мь· славословѧщє· божьствьноую
и страшьноую христа бога· съмо
трєниѩ таинноу· и живоначально
ѥ· и богоприѩтьноѥ тѣло твоѥ по
грєбъшє радоваахоу сапрєпѣтаѧ·
съвъшє жє· прєсвѧтаѧ· и старѣи
шинѧ ангєльскъиѩ силъи· чюдєсиди
вашєса· и прєклоньшєса дроугъ дроу
гоу глаголаахоу· възмѣтє· ваша
врата· и въсприимѣтє· рожьшю
ю· нєбоу и зємлѧ творьца· славо
словлєнии жє въспоимъ· чьсть
ноѥ и свѧтоѥ тѣло· въ мѣстнѣъ

шиѥнамъ·невидимаагогоспода·имьже·
имыпаматьтвоѥю·праздьноующе·
въпиѥмътипрѣпетаꙗ·крьстьꙗнь
скыирогъ възнеси·исъпасидоу
шанаша· гла· е

Въспоителеди·материбоганаше
говъспоите·дьньсьбо·въсесвѣтьлоу
юдоушоуиеи·въпрѣчистыꙗдаланни·
отънеꙗвъплъщьшоумоуса·бест
менепредаеть·ѥгоже·имолить
беспрѣстани·даровативьселенѣи·
миръ·ивелиюмилость· гла· г

На безъмьртьноѥтвоѥоусъпениѥ·бого
родицематиживототоу·облачнапосто
[illegible]·повъздоухоувъсх[illegible]щаахоу·ипо
а[illegible]роураск[illegible]·въѥдинъсомелицѣ
прѣдъсташапрѣчистѣ[illegible]оумоутитѣ
лоу·ижепогребашечьстьнѣ[illegible]·гласъ

на ги
възва
стир
[illegible]вако
[illegible]цн



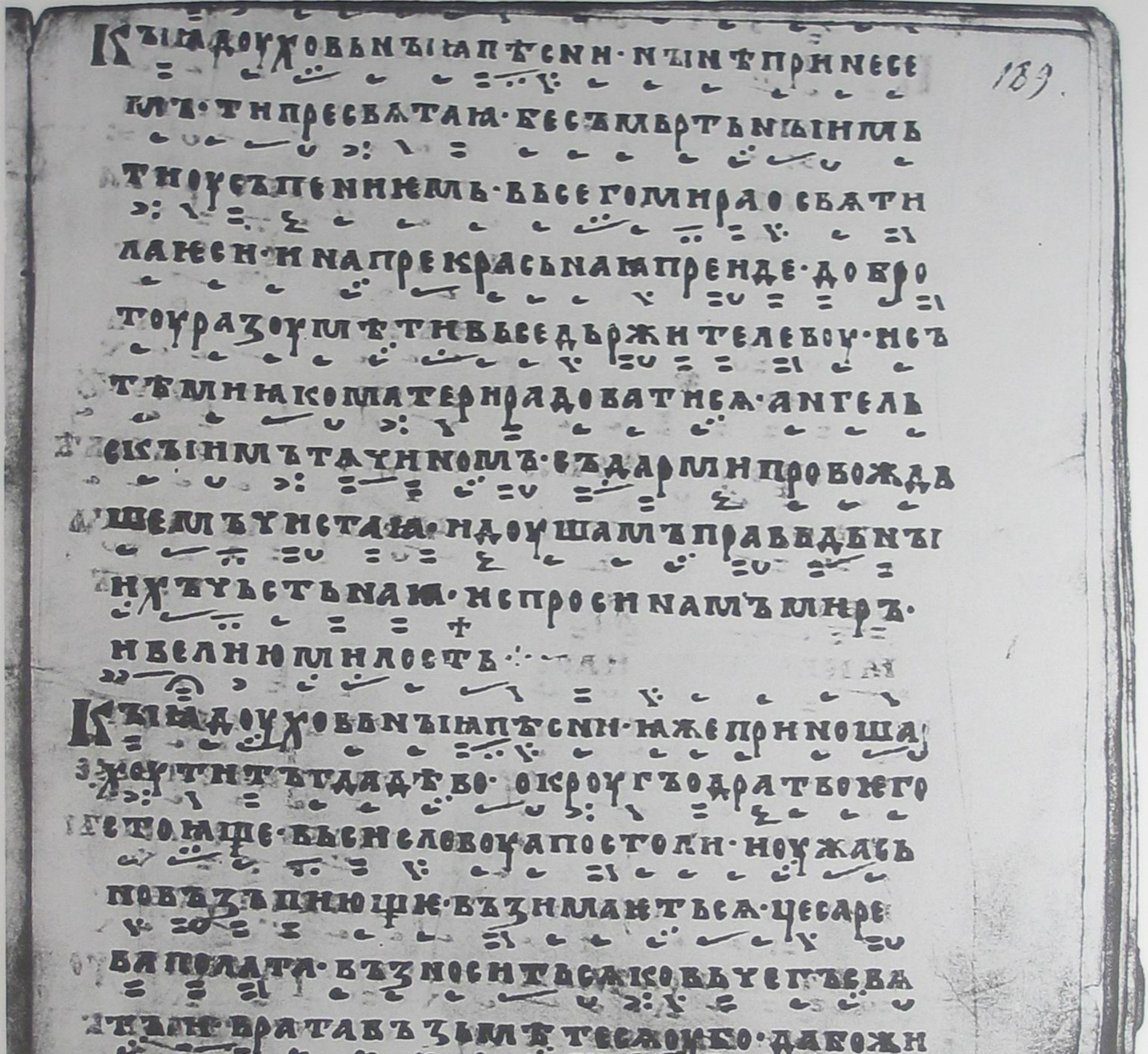
188об

шедъшенотъконьць·вьсесильнъıимь
мааниѥмь

Невѣстоута божию· въıшьнеѥцѣсарь
ствиѥ·избьраныихъслава·принима
ѥтьдатвоу·късыновипришьдъшоу:

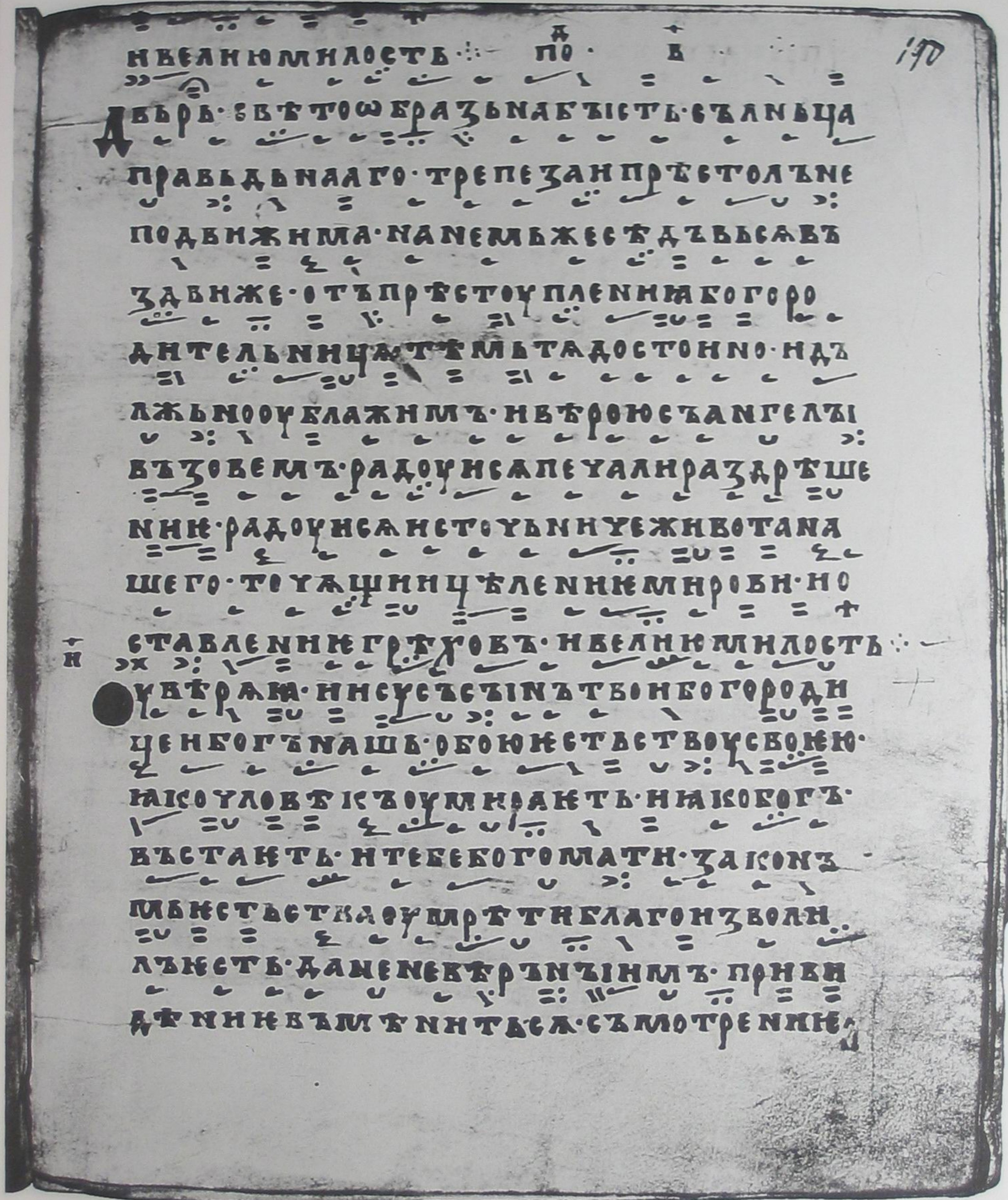
Тъıѥдинабога·зачьнъшинеизречь
ньно·пороживъшинеизглаголаньно·на
небесанаѥши·съсъıнъмьцѣсарьствоу
ѥши: — гла·в·по·къıимипохваль:

Къıимидоуховьнъıмиоустьнамиоу
блажимътѧбогородицю·чьстьнѣишю
ютвари·исвѧтѣишююхероувима·
ивьсѣхъангелъ·престолацѣсаревани
движимаагω·домоувънемьжевьсели
сѧвъıшьнии·съпасениѥмирови·бо
жиѥсвѧщенниѥ·подающавѣрьнъıи
мъ·въбожьствьноуюпамѧтьѥѧ·вели
лиѥюмилость:



КЪIМИ ПѢСНЬНЪIМИ И СЛОВЕСЪI · ПОГРЕБЕ
МЪ БОГОРОДИЦЮ · ЮЖЕ АНГЕЛЬСТИИ ЧИ
НИ СЛАВАТЬ · ТѢЛО ПЪЖ АПОСТОЛЪ ПОГРѢБА
ЮТЬ · БОГОКРАСЬНОМЬ СВѢТОНОСНИЕМЬ ·
ОВИ ПРЕДЪ БОЖЬСТВЬНЪIИМЬ ТѢЛЪМЬ
НАЧИНАЮЩЕ · ОВИЖЕ ЯКО ЦЕСАРИЦЮ ОСТОУ
ПАЮЩЕ · СИЮЖЕ ЕДИНОУ ДОСТОИНО · ВЪСЕБѢ
ТѢ НЕВЕЩЕСТВЬНѢ ЕМЬ · ПРѢЛАГАЕТЬ
ОТЪ ЗЕМЛЯ · ХРИСТОС СЪIИНѢ Е Я ИМѢ
Я И ВЕЛИЮ МИЛОСТЬ ·

КЪIМИ ГРОБЬНЪIМИ ПѢСНЬМИ · ВЪСПО
ИМЪ ЖИВОНОСЬНОУЮ · ПАМЯТЬ ЖЕ И ВЬСЕ
ЧЬСТЬНОЕ ОУСЪПЕНИЕ · БЛАГОСЛОВЛЕНЪI
Я ОТРОКОВИЦА · И МАТЕРЕ СЛОВА И ДѢВЪI ·
СВѢТЬЛО ПРАЗДЬНИЕ ... ИГРАЮЩЕ И СХО
ДЬНЪIИ · СИИ ВСЕ ЕДИНОУ ДОСТОИНО · ВЪСЕБѢ
ТѢ НЕВЕЩЕСТВЬНѢ ЕМЬ ПРИЛАГАЕТЬ ·
ОТЪ ЗЕМЛЯ ХРИСТОС СЪIИНѢ Е Я И М...



и велию милость ⁘ по · в

190

Двьрь ѕвѣтоωбразьна бысть · въ ланьца

правьдьнаго · трепеза и прѣстолъ не

подвижима · на немьже сѣдъ вьсавъ

зиже · отъ прѣстоуплениꙗ богоро

дительница тѣмь та достоино · и дъ

лжьноу ублажимъ · и вѣрою съ ангелы

възовемъ · радоуисѧ печали разрѣше

ниѥ · радоуисѧ источьниче живота на

шего · тоучащи ицѣлениѥ мироби · но

н

ставлениѥ грѣховъ · и велию милость ⁘

учѣрака · и исусъ сынъ твои богороди

це и богъ нашь · обоюѥстьствоу своюю ·

ꙗко чловѣкъ оумнаѥть · и ꙗко богъ ·

въстаѥть · и тебе богомати · закон

мьѥстьствоу прѣти благоизволи

лъѥсть · да не невѣрнъ ныимъ · прнви

дѣниѥ въмѣнитьсѧ · съмотрениѥ ·

190 об

прѣиде ко· въ небесьнъі ликъ· небесь
ная невѣсто· яко отъ чьртога нетлѣ
не· отъ земля възьмъши ся· освяти ся
въздоухъ въсхожениемь ть· якоже
просвѣти ся земля· въ рожениетво
е· предъстоять ся апостоли· и анге
ли приимають· тѣмь проводивъше·
прѣчистое тѣло твое· и погребеноу
ю пѣсньми въспѣвъше· превъзвышеноу
зьраще· и съ страхомь глаголахоу· се
измѣнение десница вышьняаго·
самъ бо посрѣдѣ тебе и не подвижи ши
ся· нъ о мъногопрѣпѣтаа отрокови
це дѣво· не остоупаи насъ храняши· мъі
бо люди твои· и овьца пажити тво
ея· и имамъ твое призъіванием· проса
ще тобою мира и велия милости·

Въ· ѕі· пренесение оуброуса· гла· г· по

ж гилазоревахота·гробавидѣти 191

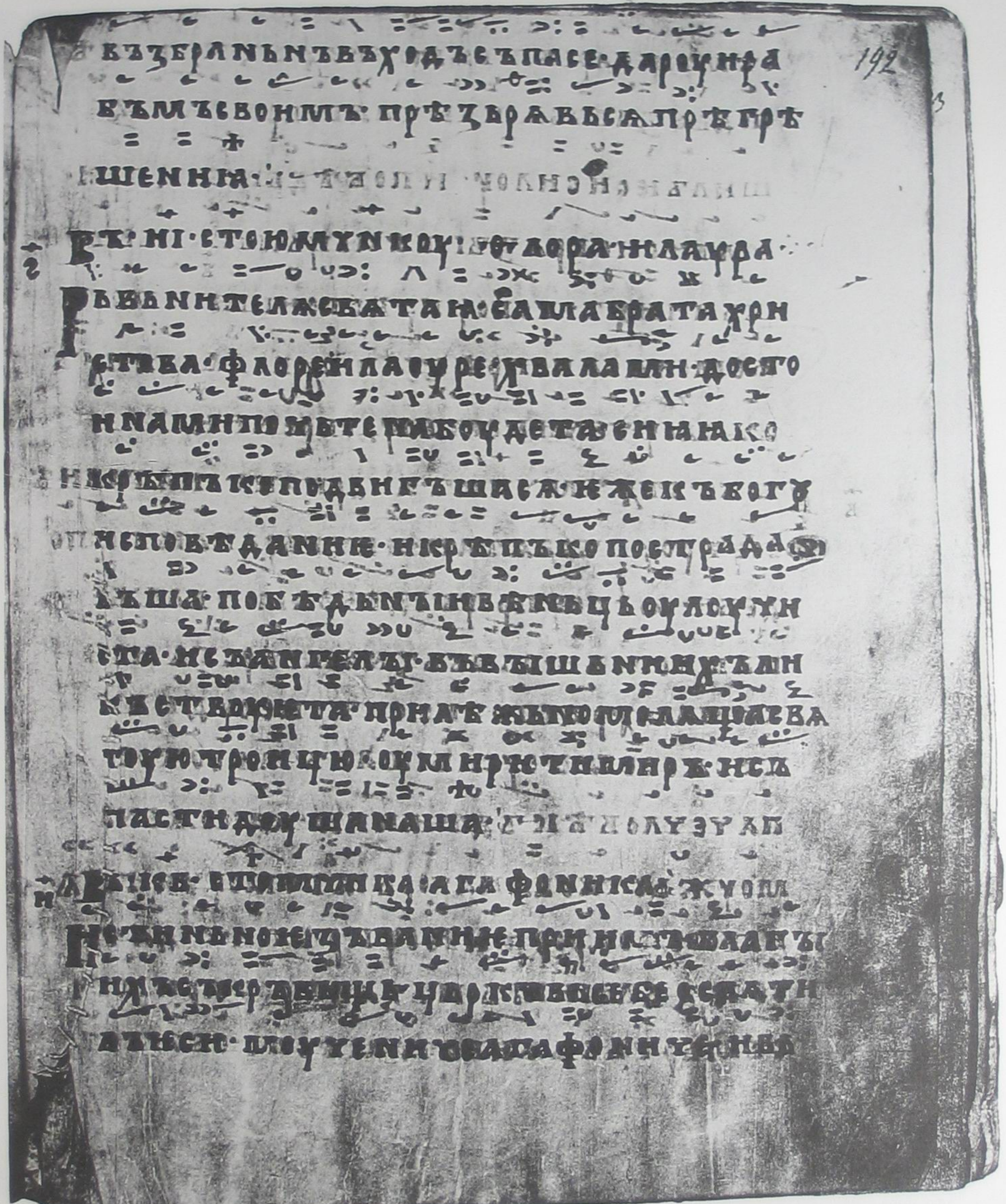
Господи·божьствъмьвьсаисп
лнаꙗ·благостиѭкъчловѣкомъоу
ѥдинивъсѧ·ѥдинъотъдъвою:проише
дъотъчистꙑ·невидимꙑисꙑивидѣ
нъбꙑсть·зракажеплътьскаагосъ
тварꙗѥшиобразъ·ѥгоже прии
мъше·нанемьтисѧклана ѥмъ
ꙗковладꙑцѣ·съдѣтелапознавъше·

Господи·непостижимоѥсъмотрениѥ·
ижеотъвѣканареченоѥ·пришьдъ
пазнаменаѥши·итооувѣраꙗ·писа
нииꙗрадикъаугарю·свои·показалъ
ѥсимировиобразъ·испълнилъѥси
вьсѧчьскаꙗрадости·нꙑнаоукраша
ѥшивѣньцѣ·цесарьскꙑиноукрашиꙗ
ѥши·обновилъмиѥсипакꙑ·нане
мьобразъ·благословленъѥсисъпа

сепомилоуинасъ

Господи· прославлена· непостижи
млаго· сѫщьствиꙗ твоꙗ го дѣла· възы
шьниихъ· въземльнꙑихъ· видѣвъше·
възнесение бꙑ хсмъ· тавъ мдрѣхъ о
тьчиихъ· зрака обрѣтохомъ· обра
зъ [illegible] твои· избавлаюмъ са от
стра[illegible]стии егоради· оживлаюмъ
са съпасе· злииюстръ пътивоую оумь
рщвающе· чьтоущиита· нанебльта
владꙑкоу· благословленъ еси съпа
сепомилоуинасъ·

Господи· въплътиса ꙗкоже въсхотѣ·
изволилъ еси нищетоу мою· и бога
тьство милосьрдиꙗ показалъ еси·
имиже ни мапьрство божилѣ еси· сла
влю таулове колиебьче· съмотрени
ю образꙑи видѣ· спмъ· въ недомѣ· не



197 об

стмѫцие цареви и въ мѫукахъ законьнѣ

подвизавъсѧ· и лютааго врага разарѣ

шилъ еси силоу· и побѣдьнъıꙗ при

ꙗлъ еси образъı· вѣньць носѧ въ вѣ

цѣнии ирака благоу прѣстоиши· емоу

моли сѧ непрѣстаи· оувалащии хъ

та мѫченикомъ оудобрениꙗ и и

Въ· кѕ· стхъ мѫчникъ андриана· и наталиѧ

Ѳеоу прѫгъ благаꙗ и избранаꙗ· госпо

дѣви· ю соу прѫугъ добраꙗ· и блаже

наꙗ богови· любьзнаꙗ браста· и ю

вимаꙗ христови· ... то неоудиви

тъсѧ о семь· оуслъıшавъ· ꙗже о то

па чечловѣкъ дѣанини каꙗ со жена

моужь ... нагорѣ благато моучит ла

неви... подроужи ... ѣпи· ... ат

... безъ ... невзавѣроу примат

съ ... животамъ ... о свого ст

ПЛЕТЕНЪІИХЪ ГЛАГОЛЪ НАТАЛИЮ МОУ
АРЪІМ· Ѡ· ОУВѢЩАНИИ БОЖЬСТВЬНЫХЪ НЕ
БЕСА ПРОШЬДЪШЕМЪ· И КЪ САМОМОУ·
ПРЕСТОЛОУ· ВЕЛИКААГО ЦѢСАРѦ· АНДРИ
АНА СЛАВЬНААГО· ЗНАѨ МА ПОСТАВИ
ВЪШИ· НЪ Ѡ· ВЬРСТО СВАТАЯ· ЗА СЕ
НЪІ БОГОУ МОЛИТА СѦ· ЛЮБЪВИЮ ТВО
РАЩИИМЪ· ПАМАТЬ ВАЮ· ОТЪ НАПА
СТИИ ИЗБАВИТИ СА И ВЬСѦКОЯ СКЪРБИ·
Сѥ ЖЕ КЪ БОГОУ ЛЮБЪІ· И КРѢПЪКО И
СПОВѢДАНИѤ ТВОѤ· СЪБОРЪ БЕЗБОЖЕ
НЪІИХЪ ПОСРАМИ· НА ѢМОНЪСКЪІ НАСРА
СТАВЪІ МОУЧЕНИЧЕ· ТѢМЬ НЕИЗРЕ
ЧЕНЬНО ВЕСЕЛИѤ СЪТАЖАЛЪ ѤСИ· СЪ
АНГЕЛЪІ ПРИСНО· ПРЕБЛАЖЕНЕ АНДРИ
АНЕ И НАТАЛИѤ·: ПО· ТЬРПАЩЕМОУ КЪ
ЗВРАЩИ· НАТАЛИИ ПРѢМОУДРАѦ· ПРИ
ЧЬТА И СПОВѢДАЮЩИИМЪ· ДОБРА

НЪІѤ

193

сиподроужниꙗ·кънемоувъпиꙗаше·
серадовахъсѧ·сечьстьнагъıихъ·
ꙗкоженааꙁъ·моученицаоужесло
воу·немоꙁисвѣтемои·въспѧти
тисѧ·нъдьрꙁаи·немоꙁитъıбъı
тисъстрадальцьвъторъıи·дажь
мироукоуси·дажьмигосподи·съ
ломлениꙗголѣньма·давъсиꙗе
ши·равьнобсъвьсѣмиимоученикъı·
исънимимасладиибѣсѧ·охристѣ
въвьсѧвѣкъı·

Търпѧщемоученикꙗболѣꙁни·илѣ
ющекрьвьꙗководоу·вътѣхъстра
стьхъ·сьвѧтиимоученици·плодъ
породиша·ѡлетюдо·андриана
твьрдааго·състрадальцаибрата·
овъоубо·оустрашисѧвъмалѣ·ка
жении·ониже оутвьржаютъ·моу

194

жьствоуть зьнааго· коньцьнимъ
нишавьси· съмьртию змиѭ попо
раша· и побѣдьнъіѭ вѣньца· славь
ноо увазъшеса· отъ христа бога· ис
пасадоушамъ нашимъ·:·
Каждо· наталиѭ съмотращи· иси
мъ· чюдаѩсѧ зѣло· славьнъіи андри
анъ· къ нени вѣщааше· о блаженатъі
вънистиноу· и моужелюбива· ꙗко хри
ста ради· изволимъ нѣ оусѣкноу
ти садьньсе· адамъ евгою· изен
де ман селаѭетьсѧ· тъіже съвъводи
ши· вънитиісъ страданию· олеуоу
до· облагосъвѣтия· пожинатъ
лкоущи· да мнотъ вьрзешира
таѣтуьнааго живота· и съними
о христѣ· насладимъ сабѣтуьна
нъіихъ·:·

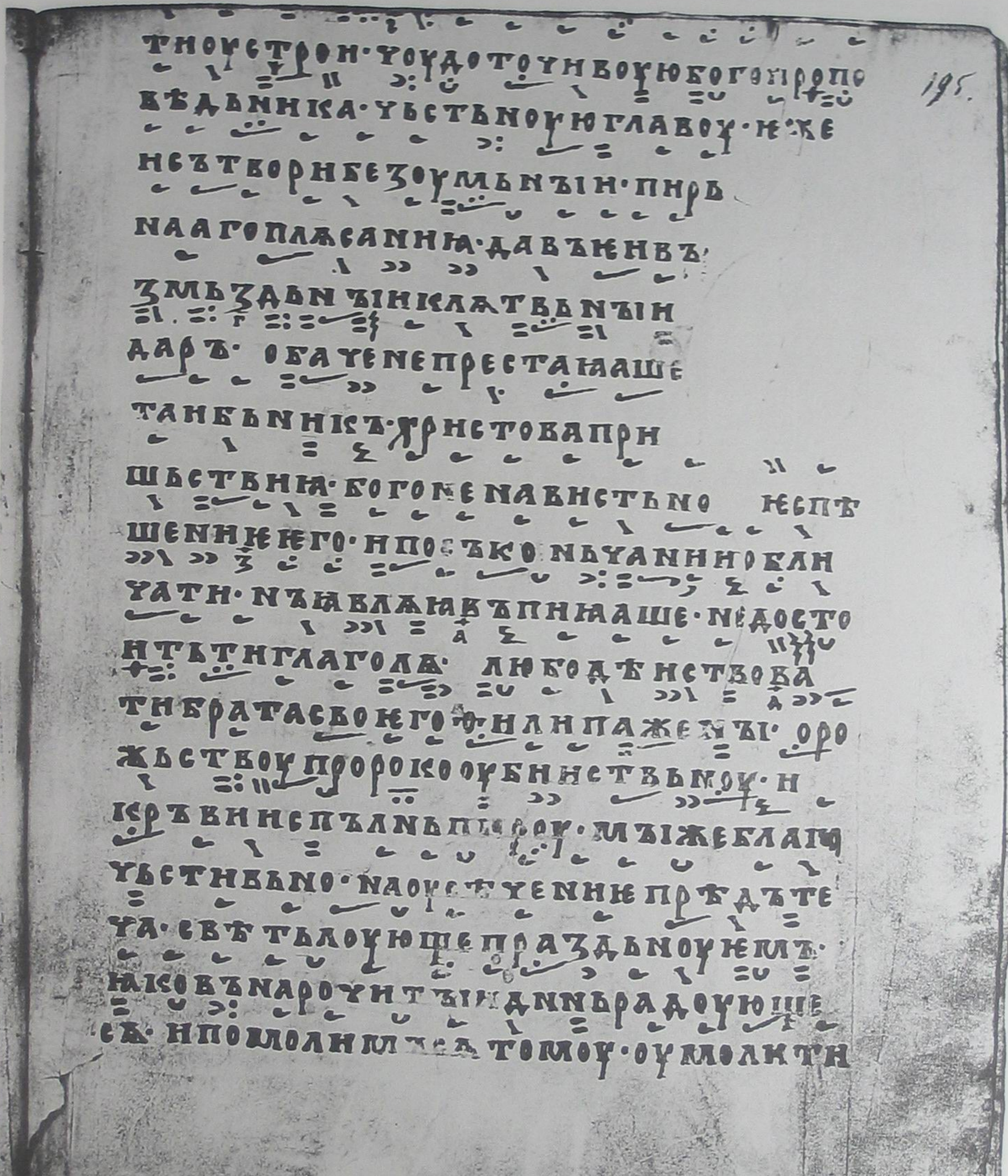
Въ·кѳ·оусѣкновениѥ главы·стго·
ѡ иѡана·прдтча·:·– стра· гла· а·

а

Чьто та наречемъ пророче·ангела
ли апостола ли моученика·ангела
ꙗко бесплътьнъ поживъ·апосто
ла ꙗко наоучилъ еси ꙗзыкы·моу
ченика же·ꙗко глава твоꙗ за хри
ста·оусѣчена бысть·того моли по
миловати доуша наша·:·–

а

Дьньсь·беззаконьнаꙗ ѡбразьнаꙗ·ма
тиоубиниства·отъ беззаконьнааго
съплетениꙗ своѥго·вьсенечистѣ
наъщери·надъ вьсѣхъ·пророка·бо
го избьранааго больша·оубиства
образъ мьсъвѣщаниѥмь изѣтто
ва·вражьдьномоу жеродоу·тво
рѧщоу пиръ·своѥго беззаконьна
агорожьства·съкла твоюю испроси


тиоустрои· чоудоточивоую богоѹпропо
вѣдьника· чьстьноую главоу· иже
не сътвори безоумьныи· пирь
на агоплѧсаниꙗ· давъѥивъ
змьзадьнъıи клѧтвьнъıи
даръ· обаче не престаꙗаше
таибьникъ· христова при
шьствиꙗ· богомъ навистьно ѥспѣ
шениѥ ѥго· и посѣконьчании обли
чати· нъ ꙗвлаꙗвъ пиꙗаше· недосто
итьти глаголѧ· любодѣиствова
ти брата своѥго· или пажены· оро
жьствоу пророкооубииствьмоу· и
кръви испълнь пирови· мы же благо
чьстивьно· наоучени прѣдъте
ча· свѣтьлоующе празьдноуѥмъ·
ꙗко въ нароучитъıи дни радоующе
сѧ· и помолимъ сѧ томоу· оумолити
195.

195 об

троицоу· отъ страсти и нечьстиꙗ

избавити насъ· и съпасти доуша

наша· глас· д

Пророка и моученика· и хри

стителя съпасъва· приде

те вѣрьнии въсхвалимъ· ꙗ

ко бѣ гаꙗ въ поустꙑни и въ

дварꙗаше са· медъ дивии· и

абрѣдъми питаꙗса· цесаря беза

коньноую ощао бличилъ ѥсть· на

ше же малодоушиѥ· оутѣшаꙗ гла

голааше· покаитеса приближи бо

сѧ цесарьство небесьноѥ

д

Рожьство беззаконьно· и пирънечь

стивъ· иродъ съвършилъ ѥсть· лю

бодѣи свои мьжениꙑ побѣжаѥмъ·

и бестоуданиѥмь нечьстовьства пострѣ

каѥмъ· оусѣкноу главоу прѣдътѣ

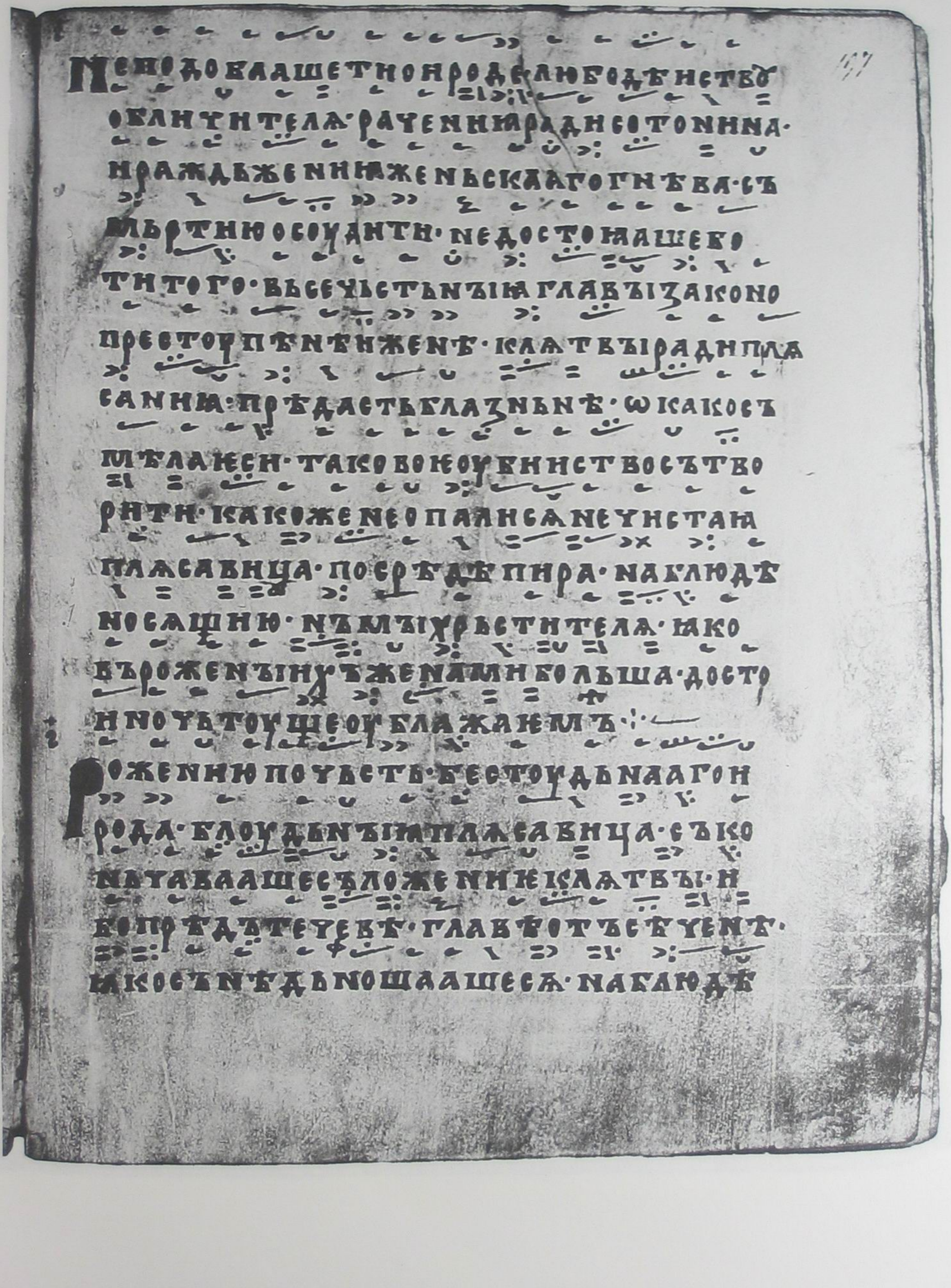
ЧЬСКОУ · НЪ НЕ ОУСѢКНОУ ѬЗЫКА ПРОРО
ЧЬСКА · ОБЛИЧАЮЩА ѤГО БЕЗАКОННИѤ ·
ИЗЛИѬ КРЪВЬ НЕПОВИННОУ · ПОКРЫ
ТИ ХОТѦ ГРѢХЫ БЕЗБОЖЬНЫѦ · НЪ
НИ ТѢМЬ СѢКРЫ ГЛАСА · ВЪПИЮЩА
ВЬ СТѢМЪ ПОКАѤННИѤ · ОНЪ ОУБО ВЕСЕ
ЛИТЬ СѦ СЪ ОУБИИСТВЪМЬ · МЫЖЕ СЪ
ПРАЗДЬНОУѤМЪ ЛЮБЪВНЮ · КРЬСТИ
ТЕЛѦ ИОАНА БЛАЖЕНОѤ ЗАКОЛЕННИѤ ·
ВАРИВЪ КОВЪ КАДѢ ЖИВОТЪ · ПРОПОВѢ
ДАТИ · ВЪ ТАИ МѢСОУЩИИМЪ НЕВѢСѢ
НИ · СЪМЬРТЬ НЕНЕСЪДАЩИИМЪ · СЪ
ВЫШЕ ВЪСТОКА · ХРИСТА БОГА НАШЕГО ·
ѤДИНОГО МЪНОГОМИЛОСТИВА ·

БЕЗАКОНЬНАА ГОДѢНИѤНИѦ · ОБЛИЧЕНИ
НЪ БѢЖАТИ ИРОДЪ МЕЧЬ ОЩАЛАШЕ · ГЛАВОУ
ТВОЮ ПРѢДЪТЕЧЕ · БЕЗАКОНЬНѢИ ЖЕ
НѢ ПРѢДАСТЬ БЛАЗНЬНО · НЕ БОРАЗОУ

мѣюѡкаꙗнъıиѡбличаꙗсебе·наблю
дѣприносѧю·нъꙗкоунестотъıдѣ
тельнъıиоучитель·ипокаꙗнию на
ставьникъсъпасенъıи·молисѧхрь
стителюхристовѣ·отъстрастиине
чьстиихъ·избавитинасъ·

г

Плѧса·оученица·вьселоукаваагоди
ꙗвола·иглавоутвоюпрѣдатече·мь
здоувъзатъ·опирѣнеполныкрь
ви·ащебъıнекалалъсѧиродебезако
ньнелъживѣноуцѣ·ащеисладъ
сѧꙗкеси·тонедобрѣкалъсѧбъı·лоу
чебъıсъдалъгавъши·животъоулоучи
ти·анеистиньнобавъши·главоу
прѣдатечевоуотъсѣщи·нъмъıхрь
стителаꙗковърожденъıихъжена
мибольша·достоиноубътоущеоубла
жаемъ·:


НЕПОДОБЛАШЕТНОНРОДѢЛЮБОДѢИСТВꙊ
ОБЛИЧИТЕЛА·РАЧЕННИꙖРАДИСОТОННИНА·
НРАЖДЬЖЕННИꙖЖЕНЬСКААГОГНѢВА·СЪ
МЬРТНЮОСОУДИТИ·НЕДОСТОꙖШЕБО
ТИТОГО·ВЬСЕЧЬСТЬНЪІꙖГЛАВЪІЗАКОНО
ПРЕСТОУПЕНЕНИЖЕНЕ·КЛАТВЪІРАДИПЛА
САННꙖ·ПРѢДАСТЬБЛАЗНЬНЕ·ѠКАКОСЪ
МѢЛАЮСИ·ТАКОВОЮОУБИИСТВОСЪТВО
РИТИ·КАКОЖЕНЕОПАЛИСАНЕЧИСТАꙖ
ПЛꙖСАВИЦА·ПОСРѢДѢПИРА·НАБЛЮДѢ
НОСАЩНЮ·НЪМЪІХРЬСТИТЕЛА·ꙖКО
ВЪРОЖЕНЪІИХЪЖЕНАМИБОЛЬША·ДОСТО
ИНОУЧЬТОУЩЕОУБЛАЖАЮМЪ·
РОЖЕНИЮПОУЧЬСТЬБЕСТОУДЬНААГОИ
РОДА·БЛОУДЬНЪІꙖПЛꙖСАВИЦА·СЪКО
НАЧАВААШЕСЪЛОЖЕНИЮКЛАТВЪІ·И
БОПОѢДАТЕЧЕБЕ·ГЛАВѢОТЪСѢЧЕНЕ·
ꙖКОСЪНѢДЬНОШААШЕСА·НАБЛЮДѢ

възлежащиимъ · ѡ пиръ не навидимъ
лоукавьнъи · ноубииства испълнь ·
нъмъ мъı хрьстителѧ · ꙗко въроженъı
ихъ же на ми больша · достоино оубо тоу
щеоу блажаемъ ·:

г

Пакъı иродиꙗ бѣсентьсѧ · пакъı мате
тьсѧ · ѡ · плѧсании лоукавьно и пи
ръ съзълобою · хрьстителѧ посѣкаеть
сѧ · и иродъ матетьсѧ · молитвами
господи твоего предтеча · миръ
подаждь доушамъ нашимъ ·:

Дьньсь поусть иньнаꙗ прозабль · хри
стова пришьствиꙗ · провъзвѣсть
ни съ · дързновенииꙗ истиньнааго
оубииство · коупи на законопрестоу
пьно · ходатаи естъ оу него бѣ ло непо
добьнаꙗ жена · неистовааго плѧ
саниꙗ · неправьдьнъıмь зазъı про

сѫщи· клѧтва прощению· неотъро
чьно ѥдаѥть· глашаѧи родо вини
зволениѥ· въ дьнь рожьства нъıи·
пророчьскъıи празьнова въ изволе
ниѥ· печаль· неистиньноу и кла
твъı· храненииѥ лице мѣрьствоуѥ
ть· нъ того оубо неподобьно иѥ· ѥ ще
въпиѥть оусѣкнове на глава· мъı
же· въ роженъıи хъ женами больша·
н достоинноу чьтоуще ѡ блажаѥмъ·
Прѣдъ тече ꙗс съпасовъ· тъıцѣсара· обли
чилъ ѥси· беззаконию не творити·
тѣмь· и граниѥ безаконьнъıи ꙗже
нъıи· сътвори ирода· отъсѣщи тво
ю главоу· и того ради· отъ въсто
къ съланьца до же и до запада· хва
льно имѧ твоѥ· дързновениѥ имѣ
ꙗ къ господоу· прилѣжьно молисѧ·

198об

СЪПАСТИДОУШАНАША·:·

ПРѢДАТЕ ЧАСЪПАСОВЪ· АЩЕНОУБИИ

СТВЪМЬРАЗАРОУШИИРОДЪ· ТАИСТИ

НЬНААГОПРОПОВѢДЬНИКА· НЪОУСТЪ

ТВОИХЪ· СВѢТОДАТЕЛЬНЪІІАЛОУЧА

ИСОУЩИИМЪВЪАДѢВѢРЬНЪІИМЪ·

СВѢТЪДОБРѢСВЬТААШЕСА· ТѢМЬ

МОЛИСА· ПОМИЛОВАТИДОУШАНАША·:·

ОЛЕДИВЬНОЕЧЮДО· ІАКОГЛАВАНОСИ

МАНАБЛЮДѢ· ПРЕНАЕПОСРѢ ПИЮЩИ

ИХЪ· СТАРЬЦИЖЕВИДѢВЪШЕПОКЛО

НИШАСА· КЪТЬМЬНИЦИЖЕВЕДОМЪ·

ІАКОѠВЪЧАЗЬРАМЕЧАНАЗАКОЛЕНИЕ·

СЛЬЗЪ ЖІДАНИІА· ОУНИЮСВОЕЮ· НАПЪ

ЛНИСЛЬЗЪ· РОУЦѢСВОИВЪЗДѢВЪГОРѢ·

ІАКОЗЛАТОПЬРСЬСТЪІ ИГОЛОУБЬ·БѢ

БО· НОШЕНИИЕКРИЛОУЕГОВѢТРЪМЬ·

ІАКОАНГЕЛА· ІАЗЪІКЪЕГОБѢАШЕ· ІА

ЧРѢМО· НТРО ИЬГРЬ НЗ:

КОВОНАКАДИЛЬНАꙗ· ТѢЛОЖЕНЕГО БѢ
АШЕ· СВЬТАСАꙗКОСЪ ЛНЬЦЕ· ОВЪІСОКЪІ
НОУМЕ· ПРѢВЪІШНИСЕДМИНЕБЕСЪ·
ТВЬРДЪІИКАМЕНИ· ИСЕЗОВЕТЬ ТА·
СВѦТЪІИДОУХЪ· ОУСЪНИИПОЧИИ· И
СЕПРИИМИСЕДМЬВѢНЬЦЬ· ИСЕДМИ
НЕБЕСЪПРѢСТОЛЪ· ПРѢВЪІШНИАНГЕ
ЛЪ· ИПРОРОКЪТВЬРДѢИ· ТѢМЬЖЕ· НЕ
ОУСТРАШИСА· НЪПРЕКЛОНИГЛАВОУ
СВОЮПОДЪМЕЧЬОСТРЪ· ОМЬРЗЪКА
ꙗИРОДИꙗ· ꙗЖЕИСПРОСИГЛАВОУ· ПРѢ
ДЪТЕЧА· КРАСЬНААГО· ИѠАНА· ОУЖЕ
БОИДОУꙗКОѠВЬЧАВЕДОМО· ЗЬРѦНОЖА
НАЗАКОЛЕНИЕ· ОУЖЕБОꙗКОБЪЧЕЛЪІ
НАПЛАМЕНЕЖЕГОМЪІ· КРИЧАЩЕКЪВСЕ
БЕГЛАГОЛАДАХОУ· ГЛАВОУНЪІНѦИСПОУ
СТИТЕ· АДОУШАНЪІДАДИТЕ· АНАШОУ
ПИЩОУ· СЕБЕВЪЗЬМѢТЕ· НЕЖЕСЪМИ

198 199 об

лнтеса пророкъ· та· ко глагола· нъ
оусеъ ісаіе моію главою· глаголааше·
господи слава тебе·:·

въ· ла· положениіе пояса· стенибци·

іаковеньць пресветьлъ· пречиста
іа богородице· поясъ твои сватъіи·
цьркъі божиіа превазаса· и свьти
тьса радоующиса дьньсь· и таино
ликъствоуіеть· владъічице въпи
ющи ти· радоуиса· оувазениіе чь
стьноіе· и веньче божии славъі·
радоуиса· іедина слава съвьршени
ю· и вечьноіе веселиіе· радоуиса·
къ тебе притекающиимъ· при
станище и избавлениіе· и съпасе
ниіе наше·

кі стра· иѡана· бословца· въ· кг· семптра·
іеуангелисте иѡане· равьноанге

200

ломъоумното · богослове богооуче

не · правовѣрьномоу мироу · препѣта

ꙗ ребра · кръвьи водоу · истачаю

ща проповѣдалъ иси · и з нихъ

же · вѣчьныи животъ прииѩле

мъ · доушамъ нашимъ ⁘

страс(ть) с(вѧ)т(а)го · геѡргиꙗ · гла(съ) · д · по

всиꙗ звѣзды въсплеще ⁘

Вѣньцихглавоу · добротьныи ми

оувяѕе · вѣньченосьче геѡрги

ю · не видимаго врага зьрать

рпѣливьмо · ꙗко павьлъ въпию

ть · побѣди · вьсюльстьи его · але

лоуиа · алелоуиа · алѣлоуиа · хри

стоу вѣньчателю ⁘ гла(съ) · е ·

Ꙗко звѣзда на небеси · и на земли ·

ѩвиса геѡргию · ꙗко добръ вои

нъ · наречеса · и вражиꙗ пълкы

200 об.

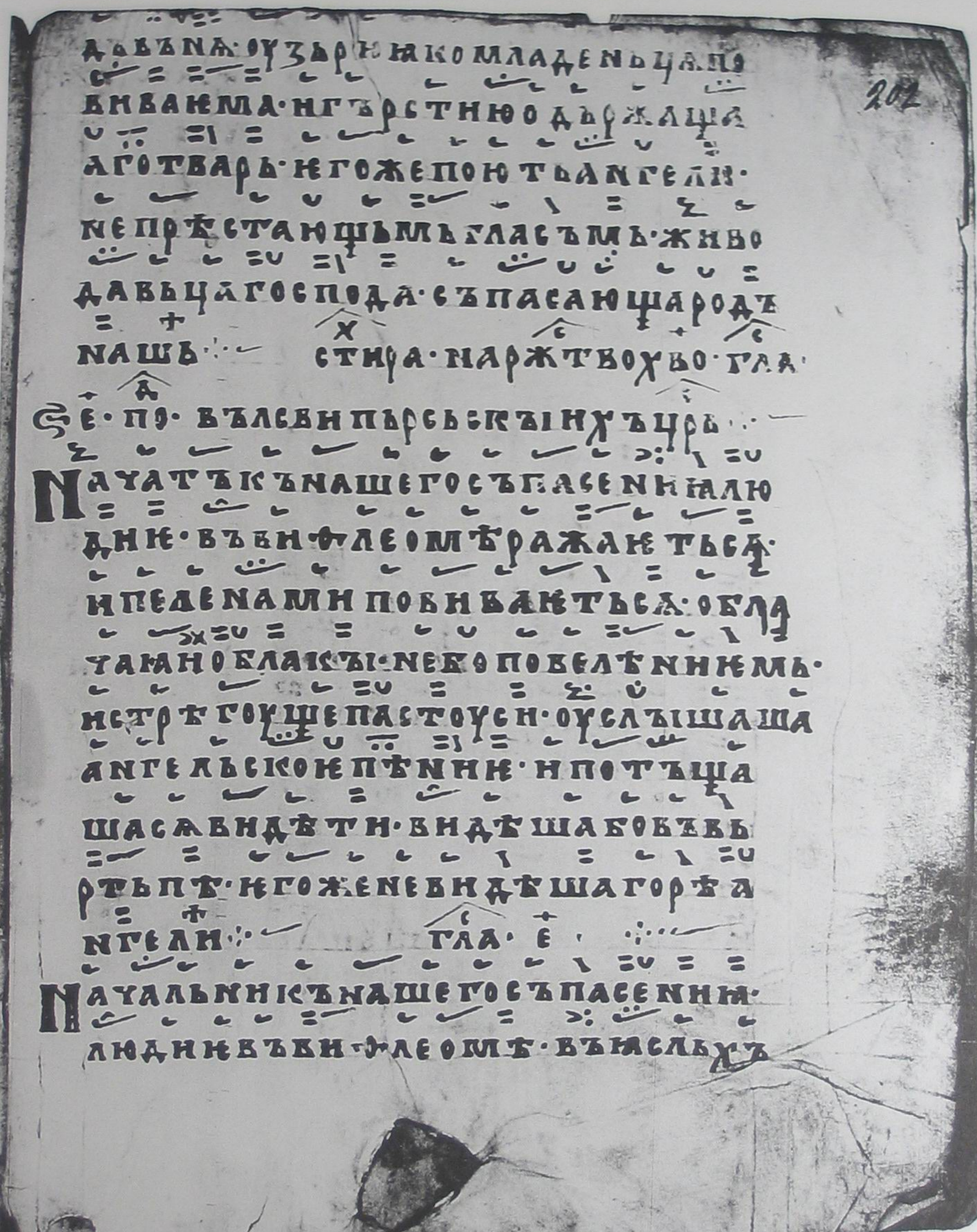
побѣдилаѥси· како· прѣтрьпѣ
георгиѥ· ножьноѥ рѣзаниѥ·
како· прѣтрьпѣ георгиѥ· оу
дицами тьрзаниѥмь· како· прѣ
трьпѣ георгиѥ· отъ седмице
сарь моучениѥ· како· прѣтрьпѣ
георгиѥ· конобьноѥ варѣниѥ·
како· прѣтрьпѣ георгиѥ· дади
ю на беззаконьнааго· и гласъ а
нгѣль съ нбсе рекоуща ти· радоуи
са и крѣпи са свате георгиѥ· ꙗ
ко святыни твоѥи просвѣтѣ са·
и вѣньць твои· оуготоваса· те
бе свате георгиѥ· господи сла
ва тебе· стра· пре· ржтвомь
живомь· гла· в·

Принадѣтебьси· христово рожьство·
вѣрою предъ праздьноуимь и

разоумьноую пѣснь ıако звѣзда
прѣдълаганиѩ. въ лашьскаѩ славо
словлениѩ. съ пастыри възъпни
мъ. приде съпасениѥ земльныимъ.
отъ дѣвичьскыихъ хрѣсалъ. вѣрь
ныимъ възываѩ:· гла. г·
Нынѣ пророчьскоѥ прорицаниѥ.
исплънитъ сѧ приходитъ. таи
ноу глаголюще. и ты вифлеѡме
земле июдова. ничьмьже не мь
ньши въ владыкахъ. предъоуго
товающи вертьпъ. из тебе бо ми
изидеть. игоуменъ ıазыкомъ
въплъти. отъ дѣвы отроковицѧ.
христосъ богъ. иже оупасеть лю
ди своѩ. новааго израилѩ. дади
мъ томоу вьси величьство:·
Придѣте вѣрьнии. възьмѣмъ сѧ бо

жьствьно· и видимъ съшьствиѥ
божьствьно· съвъшьвъ въ Вифлеѡ
мѣ къ намъ ꙗвѣ· оумъ оучисти
въше· житиѥмь принесѣмъ· до
бродѣтели за мѵро проуготова
юще вѣрьно· рожьствани ꙗ въсхо
ды· иже отъ доуховьныихъ съкро
вищь зовоуще въ вышьнихъ сла
ва· богоу соущоу оумоу въ троици·
тѣмь· въ чловѣцѣхъ благоволе
ниѥ ꙗвися· адама избавлꙗѩ· пра
родительныꙗ клꙗтвы· ꙗко чло
г вѣколюбьць·

Снопеть държьствоуи· иероусали
ме веселися· граде Христа бога·
приими изжителѩ· въ вертъ
пѣвъ ꙗслѣхъ въ мѣщающа сѧ·
отъ верзѣте ми врата· и въша

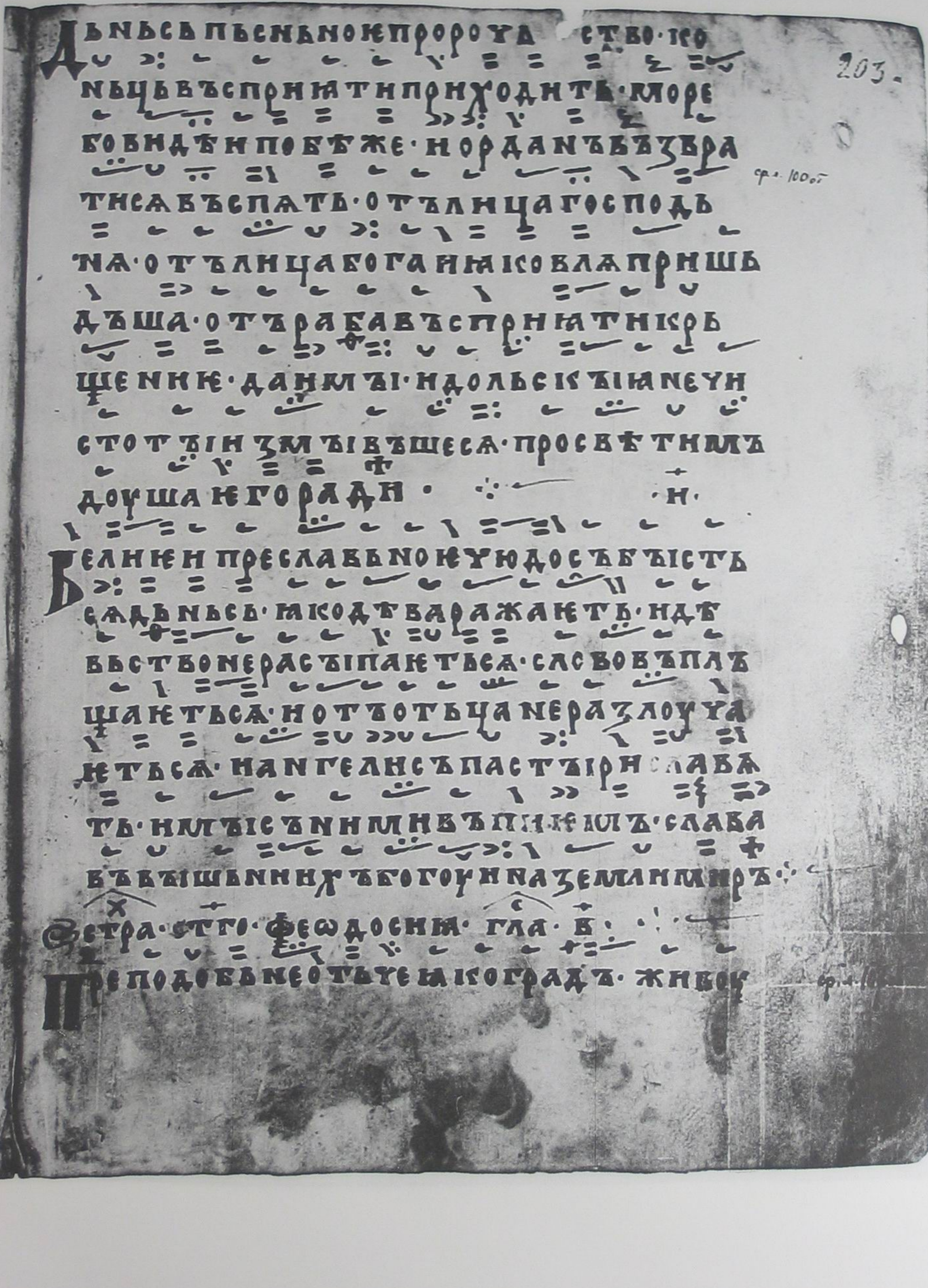

давъна· оузьри ıако младеньца по-
виваема· и гърстию одьржаща
а готварь· иегоже поють ангели·
непрѣстающимь гласъмь· живо-
давьца господа· съпасающа родъ
нашь
стира· нарѫтво хво· гла·
Е· пѣ· въ лсви пърсьскыи хъ црь
Начатъкъ нашего съпасениıа лю-
дние· въ виѳлеомѣ ражаетьсѧ·
и пеленами повиваетьсѧ· обла-
чаıаи облакы· небо повелѣниıемь·
и стрѣгоуще пастоуси· оуслышаша
ангельское пѣниıе· и потъща-
шасѧ видѣти· видѣша бо въ въ-
ртьпѣ· иегоже не видѣша горѣ а-
нгели·
гла· е·
Начальникъ нашего съпасениıа·
людиıе въ виѳлеомѣ· въ ıаслѣхъ

202об

ражаюсѧ· видѣтъ пѫтию· длании
съдържании вьсачьскаꙗ· ꙗко госпо
дь отъженъi ꙗко младенъць съ
пасти вьсачьскаꙗ· емоуже поꙗсла
нающе сѧ пастоуси· съ ангелъi до
стоино въспѣша· видѣша бовъ
връть пѣ· иго же не видѣша горѣ
ангели·:·

г Въне· поро· хвѣ· давдоу· иосифа· и ꙗко·:·

Памѧть праздноуимъ давыдоу
и ꙗковоу· благочьстива агоцеса
ра· пророкоу и апостолоу· пьрвоу оу
моу епископоу· тою боучении
мь отъ лестии изменьшесѧ· хри
ста славословимъ· отъдѣ въ въси
ꙗвъша· и въплъщьшасѧ· съпасти
съгрѣшьшаꙗ·:· стра· пре·вго
ꙗвлении емь· гла· н· :·


203.
ДЬНЬСЬПѢСНЬНОЮПРОРОЧА[illegible]СТВО·ІО
НЬЦЬВЪСПРИЯТИПРИХОДИТЬ·МОРЕ
БОВИДѢНИПОБѢЖЕ·ІОРДАНЪВЪЗВРА
ТИСЯВЪСПЯТЬ·ОТЪЛИЦАГОСПОДЬ
НЯ·ОТЪЛИЦАБОГАИЯКОВЛЯПРИШЬ
ДЪША·ОТЪРАБАВЪСПРИЯТИКРЬ
ЩЕНИЮ·ДАНИМЪІ·ИДОЛЬСКЪІЯНЕЧИ
СТОТЪІИЗЛЪІВЪШЕСЯ·ПРОСВѢТИМЪ
ДОУШАЮГОРАДИ· ·Н·
ВЕЛИЮИПРЕСЛАВЬНОЮЧЮДОСЪБЪІСТЬ
СЯДЬНЬСЬ·ЯКОДѢВАРАЖАЮТЬ·ИДѢ
ВЬСТВОНЕРАСЪІПАЮТЬСЯ·СЛОВОВЪПЛЪ
ЩАЮТЬСЯ·НОТЪОТЬЦАНЕРАЗЛОУЧА
ЮТЬСЯ·ИАНГЕЛИСЪПАСТЪІРИСЛАВЯ
ТЬ·ИМЪІСЪНИМИВЪПИЮМЪ·СЛАВА
ВЪВЪІШЬНИИХЪБОГОУИНАЗЕМЛИМИРЪ
ѲЕТРА·СТГО·ѲЕОДОСИЯ·ГЛА·В·
ПРЕПОДОБЬНЕОТЬЧЕЯКОГРАДЪ·ЖИВОЧ

203 об.

[illegible]никоже н[illegible] възвеселиша свѧтоую
твою доушю· рѣчьна оустрьмлениꙗ·
водꙑ оставлениꙗ· прешьдъша иорда
на· и въселикоиньца· богоучетниꙗ слова
исто учьша христоу богоу нашемоу: не
гоже моли преблаж̃: феодосие· съпа
сти доуша наша:

Преподобьне отьче· богоносе феодо
сие· велиꙗ подвиꙁаашесѧ· врѣме
ньнѣи жизни· пѣсньми и посты
мьи бъдѣниемь· образъ бъість
своимъ оученикомъ· ньінѣ оубо
лицоу иешис бесплътьнъіими
христа непрѣстаньно славословѧ
отъ бога богословои избавитель
поклоньшаго верхъ прѣдътечи
но съвлацьшаго иестьство водьное
тогоу [illegible] ли: [illegible] полиса прѣ

MONUMENTA MUSICAE BYZANTINAE

a Carsten Høeg condita

PUBLICATIONS

A. Série principale (Facsimilés)

Vol. 1. STICHERARIUM
ed. Carsten Høeg, H. J. W. Tillyard, Egon Wellesz
Copenhague 1935
(Codex Vindobonensis theol. gr. 181 / reproduction intégrale)

Vol. 2. HIRMOLOGIUM ATHOUM
ed. Carsten Høeg
Copenhague 1938
(Codex Monasterii Hiberorum 470 / reproduction intégrale)

Vol. 3. HIRMOLOGIUM CRYPTENSE
ed. Laurentius Tardo
Rome 1951
[ISBN 87-16-03409-0]
(Codex Cryptensis E.g.II / reproduction intégrale)

Vol. 4. CONTACARIUM ASHBURNHAMENSE
ed. Carsten Høeg
Copenhague 1956
[ISBN 87-16-03411-2]
(Codex Laurentianus Ashb. 64 / reproduction intégrale)

Vol. 5a & 5b. FRAGMENTA CHILIANDARICA PALAEOSLAVICA
(in collaboration with *The Dumbarton Oaks Research Library and Collection* (Trustees for Harvard University)
and the Slavic Department of Harvard University)
A. Sticherarium B. Hirmologium
praefatus est Roman Jakobson
Copenhague 1957
[ISBN 87-16-03413-9]
(Chilandari MSS 307 & 308 / reproduction intégrale)

Vol. 6. CONTACARIUM PALAEOSLAVICUM MOSQUENSE
ed. Arne Bugge
Copenhague 1960
[ISBN 87-16-03415-5]
(Codex du Museé Historique de Moscou, Uspenskij no. 9 / reproduction intégrale)

Vol. 7. SPECIMINA NOTATIONUM ANTIQUIORUM
ed. Oliver Strunk
Pars Principalis et Pars Suppletoria
Copenhague 1966
[ISBN 87-16-03417-1]
(feuilles choisies de manuscripts divers des X^{e}, XI^{e} et XII^{e} siècles reproduites en phototypie; les planches en portefeuille)

Vol. 8. HIRMOLOGIUM SABBAITICUM
ed. Jørgen Raasted
1. Pars Suppletoria
2.1. Pars Prima: Toni Authentici
2.2. Pars Secunda: Toni Plagales
Copenhague 1968-70
[ISBN 87-16-03419-8 and 03423-6]
(Codex Saba 83 / reproduction intégrale)

Vol 9. TRIODIUM ATHOUM
eds. Enrica Follieri et Oliver Strunk
Pars Principalis et Pars Suppletoria
Copenhague 1975
[ISBN 87-16-02117-7]
(Codex Vatopedi 1488 / reproduction intégrale)

Vol. 10. STICHERARIUM ANTIQUUM VINDOBONENSE
ed. Gerda Wolfram
Pars Principalis et Pars Suppletoria
Vindobonae 1987 (Verlag der österreichischen Akademie der Wissenschaften)
[ISBN 3-7001-11169]
(Codex Vindobonensis theol. gr. 136 / reproduction intégrale)

Vol. 11. STICHERARIUM AMBROSIANUM
eds. Lidia Perria et Jørgen Raasted
Pars Principalis et Pars Suppletoria
Copenhague 1992
[ISBN 87-16-07904-3]
(Codex Ambrosianus A 139 sup / reproduction intégrale)

Vol 12. STICHERARIUM PALAEOSLAVICUM PETROPOLITANUM
ed. Nicolas Schidlovsky
Copenhague 2000
[ISBN 87-7876-171-9]
(Codex Petropolitanus BAN 34.7.6 / reproduction intégrale)

B. Série Subsidia

Vol. 1, Facs. 1. H. J. W. Tillyard: HANDBOOK OF THE MIDDLE
BYZANTINE MUSICAL NOTATION
Second impression Copenhagen 1970
[ISBN 87-16-00277-6]

Vol. 1, Facs. 2. Carsten Høeg: LA NOTATION EKPHONÉTIQUE
Copenhague 1935

Vol. 2 (= American Series, No. 1). Egon Wellesz: EASTERN ELEMENTS
IN WESTERN CHANT. Boston 1947
Reprinted Copenhagen 1967

Vol. 3. R. Palikarova Verdeil: LA MUSIQUE BYZANTINE CHEZ
LES BULGARES ET LES RUSSES (en collaboration avec l'institut Byzantin de Boston)
Copenhague 1953
[ISBN 87-16-03424-4]

Vol. 4. STUDIES ON THE FRAGMENTA CHILIANDARICA PALAEOSLAVICA. I
Milos M. Velimirovic: BYZANTINE ELEMENTS IN EARLY SLAVIC CHANT: THE HIRMOLOGIUM
Pars Principalis et Pars Suppletoria
(in collaboration with The Dumbarton Oaks Research Library and Collection and the Slavic Department of Harvard University)
Copenhagen 1960
[ISBN 87-16-03426-0]

Vol 6. STUDIES ON THE FRAGMENTA CHILIANDARICA PALAEOSLAVICA. II
ed. Christian Hannick
FUNDAMENTAL PROBLEMS
OF EARLY SLAVIC MUSIC AND POETRY
Copenhagen 1978
[ISBN 87-16-08185-4]

Vol. 7. Jørgen Raasted: INTONATION FORMULAS AND MODAL
SIGNATURES IN BYZANTINE MUSICAL MANUSCRIPTS
Copenhagen 1966
[ISBN 87-16-03428-7]

Vol. 8. Christian Thodberg: DER BYZANTINISCHE ALLELUIARIONZYKLUS
STUDIEN IM KURZEN PSALTIKONSTIL
Kopenhagen 1966
[ISBN 87-16-03430-9]

C. Série Transcripta

Vol. 1. DIE HYMNEN DES STICHERARIUM FÜR SEPTEMBER
übertragen von Egon Wellesz
Kopenhagen 1936
[ISBN 87-16-03432-5]

Vol. 2. THE HYMNS OF THE STICHERARIUM FOR NOVEMBER
transcribed by H. J. W. Tillyard
Copenhagen 1938
[ISBN 87-16-03434-1]

Vol. 3. THE HYMNS OF THE OCTOECHOS, Part I,
transcribed by H. J. W. Tillyard
Copenhagen 1940
[ISBN 87-16-03436-8]

Vol. 4 (= American Series, No. 2). TWENTY CANONS FROM THE TRINITY HIRMOLOGIUM, transcribed by H.J.W. Tillyard
Boston, Paris, London, Copenhagen 1952

Vol. 5. THE HYMNS OF THE OCTOECHOS, Part II, transcribed by H.J.W. Tillyard
Copenhagen 1949
[ISBN 87-16-03438-4]

Vol. 6. THE HYMNS OF THE HIRMOLOGIUM, Part I, transcribed by A. Ayoutanti & M. Stöhr, rev. and annotated by Carsten Høeg
Copenhagen 1952
[ISBN 87-16-03440-6]

Vol. 7. THE HYMNS OF THE PENTECOSTARIUM transcribed by H. J. W. Tillyard
Copenhagen 1960
[ISBN 87-16-03442-2]

Vol. 8. THE HYMNS OF THE HIRMOLOGIUM, Part III, 2, transcribed by A. Ayoutanti, rev. and annotated by H. J. W. Tillyard
Copenhagen 1956
[ISBN 87-16-03444-9]

Vol. 9. THE AKATHISTOS HYMN introduced and transcribed by Egon Wellesz
Copenhagen 1957
[ISBN 87-16-03446-5]

D. Série Lectionaria

Vol. 1. PROPHETOLOGIUM.
Pars prima, lectiones anni mobilis continens
eds. Carsten Høeg et Günther Zuntz
Facs. I-VI. Copenhague 1939-70
[ISBN 87-16-03425-2]
Pars altera, lectiones anni immobilis continens
ed. Gudrun Engberg
Facs. I-II. Copenhague 1980-81
[ISBN 87-16-07642-7]

CORPUS SCRIPTORUM DE RE MUSICA, sumptibus Academiae scientarum Austriacae Heriberti Hunger consilio editum (Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften):

Band I: GABRIEL HIEROMONACHOS, Abhandlung über den Kirchengesang
Herausgegeben von Christian Hannick und Gerda Wolfram
Wien 1985
[ISBN 3-7001-0729-3]

Band II: THE TREATISE OF MANUEL CHRYSAPHES, THE LAMPADARIOS: On the Theory of the Art of Chanting and on Certain Erroneous Views That Some Hold About It. (Mount Athos, Iviron Monastery MS 1120 [July, 1458])
Text, Translation, and Commentary by Dimitri E. Conomos
Wien 1985
[ISBN 3-7001-0732-3]

Band III: HIERONYMOS TRAGODISTES, Über das Erfordernis von Schriftzeichen für die Musik der Griechen
Herausgegeben von Bjarne Schartau
Wien 1990
[ISBN 3-7001-1722-8]

Band IV: Anonymous Questions and Answers on the Interval Signs
ed. BJARNE SCHARTAU
Wien 1998
[ISBN 3-7001-2643-3]

Band V: Die Erotapokriseis des Pseudo-Johannes Damaskenos zum Kirchengesang
Hrsg. von GERDA WOLFRAM und CHRISTIAN HANNICK
Wien 1997
[ISBN 3-7001-2520-8]